

CDs and Cassettes
available

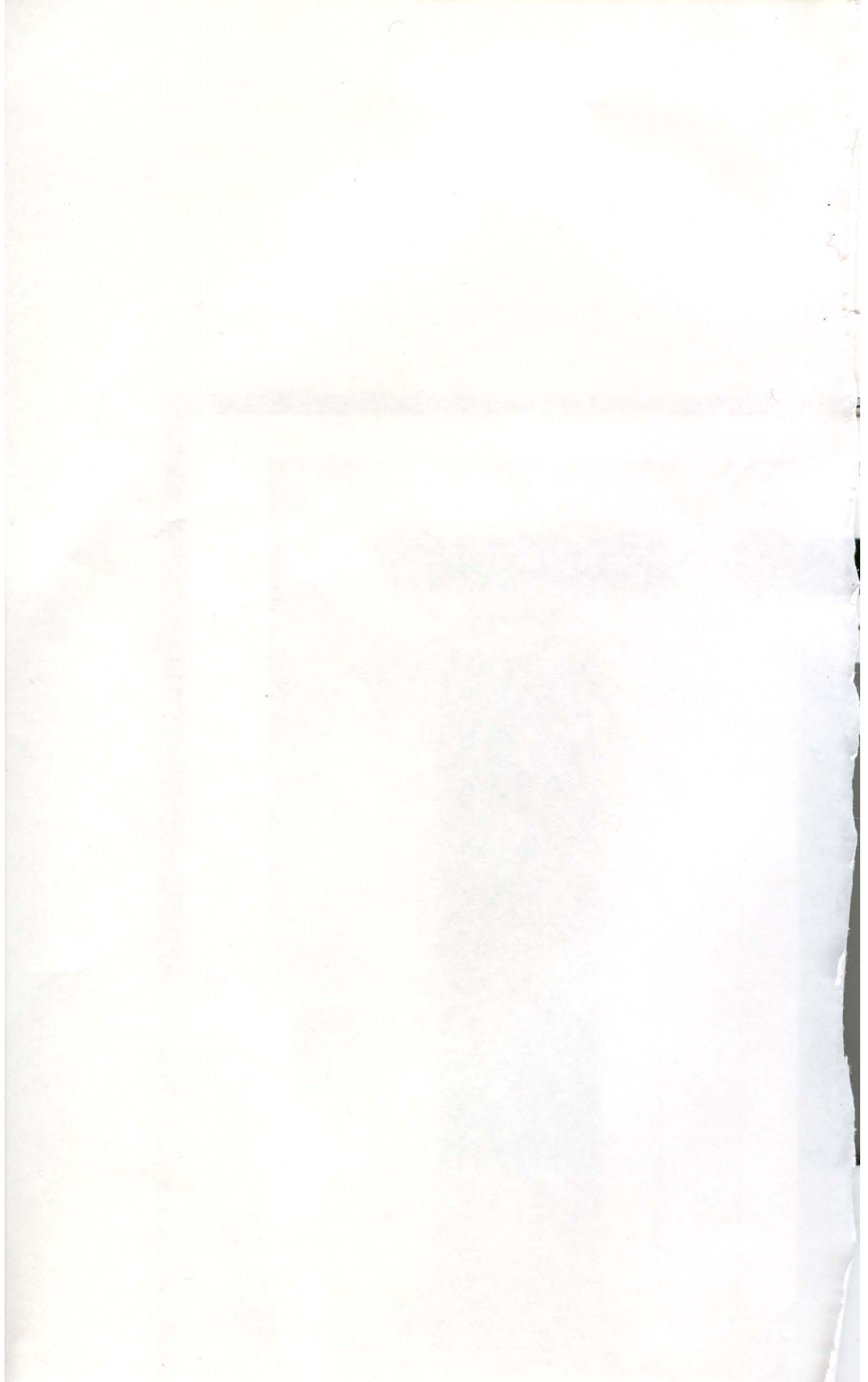
C O L L O Q U I A L

HUNGARIAN

The Complete Course for Beginners

Carol H. Rounds and Erika Sólyom

The Colloquial Series

Series Adviser: Gary King

The following languages are available in the Colloquial series:

Afrikaans	Korean
Albanian	Latvian
Amharic	Lithuanian
Arabic (Levantine)	Malay
Arabic of Egypt	Mongolian
Arabic of the Gulf and Saudi Arabia	Norwegian
Basque	Panjabi
Bulgarian	Persian
* Cambodian	Polish
* Cantonese	* Portuguese
* Chinese	* Portuguese of Brazil
Croatian and Serbian	Romanian
Czech	* Russian
Danish	Scottish Gaelic
Dutch	Slovak
Estonian	Slovene
Finnish	Somali
French	* Spanish
German	Spanish of Latin America
Greek	Swedish
Gujarati	* Tamil
Hindi	* Thai
Hungarian	Turkish
Icelandic	Ukrainian
Indonesian	Urdu
Italian	* Vietnamese
* Japanese	Welsh

Accompanying cassette(s) (*and CDs) are available for the above titles. They can be ordered through your bookseller, or send payment with order to Taylor & Francis/Routledge Ltd, ITPS, Cheriton House, North Way, Andover, Hants SP10 5BE, UK, or to Routledge Inc, 29 West 35th Street, New York NY 10001, USA.

COLLOQUIAL CD-ROMs

Multimedia Language Courses

Available in: Chinese, French, Portuguese and Spanish

Contents

Colloquial Hungarian

The Complete Course for Beginners

Carol H. Rounds and Erika Sólyom

First published in 2002 by Routledge
11 New Fetter Lane, London EC4P 4EE

Simultaneously published in the USA and Canada
by Routledge
29 West 35th Street, New York, NY 10001

Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group

© 2002 Carol H. Rounds and Erika Sólyom

Typeset in Times by
Florence Production Ltd, Stoodleigh, Devon

Printed and bound in Great Britain by
Biddles Ltd, Guildford and King's Lynn

All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilised in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publishers.

British Library Cataloguing in Publication Data

A catalogue record for this book is available from the
British Library

Library of Congress Cataloging in Publication Data

A catalog record for this book has been requested

ISBN 0-415-24256-8 (Book)

ISBN 0-415-242576 (Tapes)

ISBN 0-415-288290 (CDs)

ISBN 0-415-242584 (Pack)

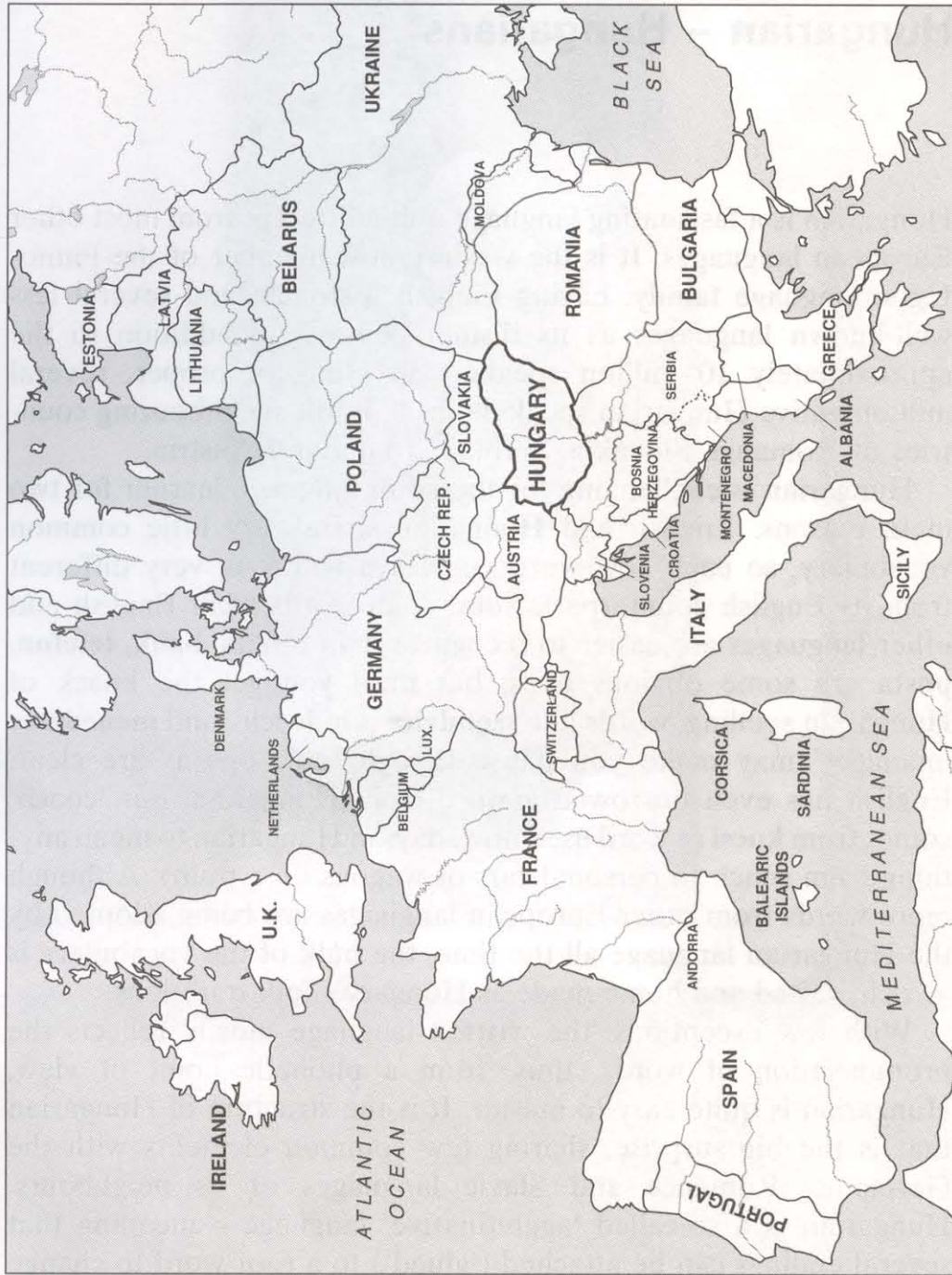

Contents

Preface	viii
Acknowledgements	xi
Introduction	1
1 Ismerősök Acquaintances	6
2 A repülőút The flight	22
3 Határátlépés Crossing the border	38
4 Bevásárlás Shopping	54
5 Taxi! Taxi!	69
6 Tetszik neked Budapest? Do you like Budapest?	82
7 Van szobafoglalása? Do you have a room reservation?	98
8 Az étteremben In the restaurant	116
9 Meg tudja mondani, merre van a posta? Can you tell me where the post office is?	130
10 Mit csinált Newman úr a hétvégén? What did Mr Newman do at the weekend?	144

11 Minket is érdekel a zene	164
We are interested in music too!	
12 Gyógyulj meg!	179
Get well soon!	
13 Szeretlek!	198
I love you!	
14 Bárcsak több szabadidőm volna!	215
If only I had more free time!	
15 A leghihetlenebb történet	231
The most unbelievable story	
Key to exercises	248
Appendix I Conjugations of irregular verbs	266
Appendix II Sample noun declensions	271
Hungarian–English glossary	277
English–Hungarian glossary	297
Grammar index	314
Topic index	317

Preface

Magyar – Magyarok

Hungarian – Hungarians

Hungarian is a fascinating language quite different from most other European languages. It is the westernmost member of the Finno-Ugric language family, having Finnish, Estonian and several less well-known languages as its distant cousins. In addition to the approximately 10 million speakers in Hungary proper, several million native Hungarian speakers dwell in the neighbouring countries of Romania, Slovakia, Serbia, Croatia and Austria.

Hungarian is challenging for the adult language learner for two main reasons: English and Hungarian share very little common vocabulary, so each new word you learn will look very different from its English counterpart. Some loan words from English and other languages are easier to recognize than others: **bank**, **telefon**, **posta** are some obvious ones, but until you get the knack of Hungarian spelling, words like **szendvics** ‘sandwich’, and **menedzser** ‘manager’ may make you pause though their origins are clear. English has even borrowed a word from Hungarian: our ‘coach’ comes from **kocsi** (a word used nowadays in Hungarian to mean anything from coach to personal cars or wagons on a train). Although more words from other European languages are being adopted by the Hungarian language all the time, the bulk of the vocabulary is as rich, varied and home-made as Hungary’s folk traditions.

With few exceptions, the written language mostly reflects the pronunciation of words, thus, from a phonetic point of view, Hungarian is quite easy to master. It is the structure of Hungarian that is the big surprise, sharing few common elements with the Germanic, Romance and Slavic languages of its neighbours. Hungarian is a so-called ‘agglutinative’ language – meaning that several endings can be attached (‘glued’) to a root word to change not only its meaning, but its role in a sentence as well. Instead of using prepositions, Hungarian adds a case ending; and instead of expressing possession with a word like ‘my’, ‘your’, Hungarian adds an ending. You will see that your fluency in the language takes

---

shape not only with the number of words you learn, but how long you can make them!

After several millennia travelling across the steppes and central Eurasia the Magyars settled in their current homeland in the centre of Europe in 896. From their earliest times and throughout known history they have always been in close contact (for better or worse) with a large variety of peoples and languages. In modern times – perhaps especially since the change of government in 1989 – Hungary can be considered the bridge between East and West from a political, economic, cultural and religious point of view. Linguistically, however, it stands quite alone in Central Europe.

Colloquial Hungarian

Every step of the way, we have endeavoured to make this book lively, contemporary, and relevant to the daily encounters of the language learner. Whether you have business or relatives in Hungary, or are enticed to study its exquisite language and culture for other reasons, this book is meant to equip you with situational savvy, up-to-date vocabulary and expressions, and a clear outline of the rules of the language and its structure.

We have included a variety of settings (in restaurants, hotels, family homes, shops, etc.) in order to introduce not just vocabulary, but other communicative strategies to use in any potential interaction. We consider several levels of politeness combined with formality and informality. Whether engrossed in conversation with an anonymous taxi driver or the man/woman of your dreams, it is important from a communicative standpoint to set the correct tone by using the appropriate level of address. Thus you will be sure to engage your partners in dialogue and not embarrass them or yourself. You can rely on the family of characters in this book to lead you through both ordinary and extraordinary days and nights – just follow their lead, and follow their story through to the end.

Each chapter includes a setting with dialogues approached from different age and formality levels. The exchanges are taken from conversations you will expect to hear or have on any typical day in Hungary. The grammar and vocabulary explanations that follow are meant to give you a broad and simultaneously exact understanding of the grammatical material presented in the dialogue. A good approach to using this book to your best advantage is to go back over each chapter; re-read the dialogues and re-assess their

use of the grammar points presented. No doubt each reading will reveal another layer of clarity; actively observe case endings, verb conjugations, word order. Follow the tapes and CDs closely; although to be understood you need not have a native accent or perfect grammar the closer you are to attaining these, the more engaging your dialogue will be. Remember that language learning is a combination of patience, repetition, desire, repetition, time and repetition.

And then go out and practise it – if you don't know any Hungarians today it is easy to meet one tomorrow. Best of all, spend some time interacting with the wit, charm, warmth, depth, sophistication and earthiness of Hungarians at home in Hungary.

Jó utat!

(None of the characters in this book are based on real life characters – any resemblance is pure coincidence.)

Acknowledgements

I wish to thank the following people for their help in preparing this book. First and foremost, I thank my co-author, Erika Sólyom, whose fresh outlook gave me pleasant surprises at every turn. From the very beginning she has been the Kornél to my Dezső: a rewarding and refreshing collaboration all the way. My former teacher of Hungarian, Dan Abondolo, as well as my past and present students have done much to contribute to the grammatical approach adopted here and I am indebted to their teachings. I especially wish to thank John, Emerson and Marion for their unflagging support and great humour.

C. H. R.

I wish to thank my co-author, Carol Rounds, for this wonderful collaborative experience, the result of which readers are holding in their hands now. I thank Carol for her insight and support from the beginning to the very end. I thank her for being a great colleague and friend during the entire process. It is true that we lost a lot of sleep over the book, but we never lost our drive or sense of humour. I am also indebted to all my former students and professors. The knowledge I received from them is echoed in the forthcoming pages. Special acknowledgements are due to four of my dear friends at home in Budapest and in New York who provided me with professional and spiritual support throughout: Karádi Éva, Louise Vasvári, Madjiguene Diajayette and Melanie Kent. Very special thanks go to Faruk Gürbüz for his love and never-fading encouragement. Last but not least, I would like to thank my parents for their love and continuous support: **Köszönet édesanyámnak és édesapámnak!**

E. S.

Finally, we owe a common debt of thanks to Sophie Oliver and the rest of the editorial team at Routledge for their guidance and fortitude during the preparation of this manuscript. Thank you for making this such a pleasant experience!

Carole H. Rounds and Erika Sólyom

I wish to thank my co-author, Carol Rounds, for this wonderful collaborative experience. The result of words readers are holding in their hands now I thank Carol for her insight and support from the beginning to the very end. I thank her for being a great colleague and friend during the entire process. It is true that we lost a lot of sleep over the book, but we never lost our drive or sense of humor. I am also indebted to all my former students and professors. The knowledge I received from them is etched in the forthcoming pages. Special acknowledgments are due to four of my dear friends at home in Budapest and in New York who provided me with professional and spiritual support throughout the process. I thank Zoltán, Mária, and Zoltán for their love and support. My special thanks go to Frank Gattuso for his love and support. I would like to thank my friends for their love and continuous support. Karoly

Introduction

Hungarian is not at all difficult to pronounce and you will find that, for the most part, the words are pronounced as they are written. The alphabet is almost the same as in English – some diacritics are added over the vowels to indicate their pronunciation and some letters look more like clusters of consonants than single letters. Once you memorize their sounds, however, you will find that the one-to-one correspondence of letters to sounds makes pronouncing Hungarian words easier than trying to figure out how some English words are pronounced. To add to the ease of pronunciation, all words have their stress on the first syllable – no exceptions.

The Hungarian alphabet

The Hungarian alphabet is composed of the following 44 letters:

**a á b c cs d dz dzs e é f g gy h i í j k l ly m n ny o
ó ö ő p (q) r s sz t ty u ú ü ű v (w) (x) (y) z zs**

The marks above the vowels indicate that the vowel is pronounced longer than its counterpart without the marks – more on that in the pronunciation guide to follow. Some consonants consist of two letters; one consonant (**dzs**) consists of three. Although they are written with more than one letter, these consonants are considered individual letters of the alphabet. Unless found in the spellings of foreign words, the letters **q**, **w**, and **x** are not used; the letter **y** is found only in old spellings (pronounced as the Hungarian letter **i**) and in the palatal series (as described below). One last word on spelling: the capital letters look the same as the lower case letters, including all the diacritics and accents: **Á, É, Ó, Ü**, etc.

Consonants

Many of the consonants in Hungarian are pronounced as in English. The following is a guide to pronouncing those consonants that are *different* from English.

	<i>Hungarian</i>	<i>Meaning</i>	<i>Pronounced as in English</i>
c	cél	aim	as in <i>cats</i>
	ecet	vinegar	
cs	csal	deceives	as in <i>cheese</i>
	kocsma	bar	
g	garázs	garage	(always hard) as in <i>go</i>
	igen	yes	
j	jó	good	as in <i>yes</i>
	hajó	boat	
r	remek	splendid	trill the tongue lightly on
	barát	friend	the ridge right behind
			your upper row of teeth
s	só	salt	as in <i>she</i>
	este	evening	
sz	szia	hi	as in <i>sat</i>
	asztal	table	
zs	zseb	pocket	as in <i>pleasure</i>
	mazsola	raisin	

These are the palatal consonants (so-called because they are pronounced with the tongue gliding off the top of the palate):

	<i>Hungarian</i>	<i>Meaning</i>	<i>Pronounced as in English</i>
gy	gyűrű	ring	similar to a <i>dy</i> sound
	magyar	Hungarian	as in <i>during</i>
ly	lyuk	hole	as in <i>yes</i> (thus the same as
	hely	place	the Hungarian letter j)
ny	nyár	summer	as in <i>canyon</i>
	lány	girl	
ty	tyúk	hen	similar to a <i>ty</i> sound as in
	kártya	card	<i>studio</i>

Finally, when pronouncing **k**, **p**, and **t**, try to release the consonant without the puff of air that an English speaker normally provides. These consonants are 'unaspirated' and pronounced more as the French would pronounce them.

Consonant length – long and short consonants

All consonants can be pronounced as long or short. Long consonants are written as double consonants and are pronounced approximately twice as long as short ones. When practising the pronunciation of long consonants, try simply to rest on the consonant without releasing it, then move on to the rest of the word. Listen for the difference in length and pay close attention; length of the consonant can change the meaning of a word, e.g., **szeretem** means 'I love him/her', but **szerettem** means 'I loved him/her'. You see how the difference in consonant length can change the tense of the verb – not to mention the state of affairs of your love story.

The length of consonants written with two letters is indicated in spelling by doubling only the first letter. For example, a long **sz** is written **ssz**: **vissza** 'back'; long **ny** is written **nyy**: **lánnyal** 'with a girl', etc.

Listen carefully to the tape to hear the differences in length of consonants in the pairs listed below:

ebem	my dog	ebben	in this
pocak	tummy	cuccok	things, stuff
hajam	my hair	hajjal	with hair
akar	wants	akkor	then
Tisza	Tisza (name of a river)	vissza	back
sietek	I am hurrying	siettek	they were hurrying

Vowels

Like consonants, vowels can also be either long or short. Length is indicated by long marks over the vowel. For two sets of vowel pairs, **a-á** and **e-é** there is a difference not only in length but of quality in the vowel as well. For all other vowel pairs the difference

is primarily of length. Perhaps the most important advice about pronouncing vowels is this: don't swallow them, give both long and short vowels their full due.

<i>Vowel</i>	<i>Approximate pronunciation</i>	<i>Hungarian</i>	<i>English</i>
i	e as in <i>he</i>	ki?	who?
í	a longer version of the above, as the ee in <i>green</i>	víz	water
e	a sound between the a in <i>bat</i> and the e in <i>bet</i>	reggel	morning
é	ay as in <i>say</i> , but without the <i>y</i> -sound (diphthong) at the end	vér	blood
u	oo as in <i>food</i>	tud	knows
ú	a longer version of the above	út	road
o	oh as in <i>note</i>	ok	reason
ó	a longer version of the above	jó	good
a	aw as in <i>awl</i>	fal	wall
á	aa as in <i>baa</i>	ár	price; flood
ü	purse your lips as though to say oo but say ee	fül	ear
ű	a longer version of the above	fű	grass
ö	purse your lips as though to say oh but say eh	zöld	green
ó	a longer version of the above	nő	woman

Intonation

Related to pronunciation is the rise and fall or melody of a phrase. You will find as you listen to the language that in the beginning, the phrases may have a 'flat' intonation. The more familiar you become with the spoken language, however, the more you will appreciate the subtleties of Hungarian intonation. As you start speaking the language, try to imitate the intonation as well as the pronunciation of the sounds – you may have to tone down the

melodic line of your native language to accommodate Hungarian's subtle intonation. Keep the following intonation patterns in mind:

- Declarative sentences have a primarily descending intonation:

Az újságok jobbra vannak. The newspapers are to the right.

Szép idő van. The weather is nice.

- A phrase containing a question word has a higher rise on the question word:

Milyen idő van? What is the weather like?

Hol vannak a gyerekek? Where are the children?

- A yes–no question has a rise–fall intonation pattern where a high rise in pitch is found on the penultimate syllable of the sentence, and there is a sharp fall on the last syllable:

Szép idő van? Is the weather nice?

Eljössz ma este? Are you coming tonight?

You can hear that the intonation pattern may be the only way to differentiate between a statement and a question – the order of words doesn't change, only the intonation.

- In yes–no questions with fewer than three syllables, the rise in intonation takes place on the final syllable followed by an immediate drop:

Ez az? Is this it?

Kedves? Is she nice?

The rise–fall intonation pattern is not easy to get the first few times. But keep practising – it doesn't take long for it to become quite natural. Most of all, try to avoid the (American) English tendency of rising high in intonation at the end of questions – or any other phrase. Now let's get on to learning the rest of the language.

1 Ismerősök

Acquaintances

In this chapter you will learn:

- how to identify and ask questions about people: **Ki?**
- how to talk about nationalities, countries and professions
- the third person singular and plural pronouns: **ő, ők**
- the definite article: **a(z)**
- the demonstrative pronouns: **ez/az** (Part I)
- the plural forms of nouns and adjectives

Let us meet our American protagonists. The Fekete family lives in New York – Gabriel Fekete is originally from Budapest. Mr and Mrs Fekete have visited Hungary on a regular basis and keep in touch with Gabriel's childhood friend, Zsófia and her family. This year the whole family is travelling to Hungary and we will follow their journey throughout the book.

New York a Fekete család /the Fekete family		
a szülők /the parents		
Gabriel Fekete amerikai magyar /American of Hungarian origin tanár /teacher	Melanie Cooper-Fekete amerikai /American film rendező /film director	
a gyerekek /the children		
Mike Fekete amerikai /American zenész /musician	Max Fekete amerikai /American egyetemista / college student	Angela Fekete amerikai /American fotóm űvész / photographer

Melanie

Gabriel

Mike

Max

Angela

Dialogue 1

Az amerikai gyerekek

The American children

What does Angela do?

Who is a musician amongst the children?

Is Max a student?

BESZÉLŐ 1: Ki ez?

BESZÉLŐ 2: Ez Mike Fekete.

BESZÉLŐ 1: És ez?

BESZÉLŐ 2: Ő Angela Fekete.

BESZÉLŐ 1: Ki az?

BESZÉLŐ 2: Max Fekete.

BESZÉLŐ 1: Angela zenész?

BESZÉLŐ 2: Nem, ő fotóművész.

BESZÉLŐ 1: Igen?

BESZÉLŐ 2: Igen, ő fotóművész, Max egyetemista és Mike zenész.

SPEAKER 1: *Who is this?*

SPEAKER 2: *This is Mike Fekete.*

SPEAKER 1: *And this?*

SPEAKER 2: *She is Angela Fekete.*

SPEAKER 1: *Who is that?*

SPEAKER 2: *Max Fekete.*

SPEAKER 1: *Is Angela a musician?*

SPEAKER 2: *No, she is a photographer.*

SPEAKER 1: *Really?*

SPEAKER 2: *Yes, she is a photographer, Max is a college student and Mike is a musician.*

Dialogue 2

A new york-i család

The family from New York

Is the father a historian?

What does the mother do?

Is Melanie from Boston?

BESZÉLŐ 1: És ki ez itt?

BESZÉLŐ 2: Gabriel Fekete, ő az apa.

BESZÉLŐ 1: Ő történész?

BESZÉLŐ 2: Nem, ő tanár.

BESZÉLŐ 1: És az? Az ott ki?

BESZÉLŐ 2: Az Melanie, ő az anya.

BESZÉLŐ 1: Ő is tanár?

BESZÉLŐ 2: Nem, ő nem tanár, hanem filmrendező.

BESZÉLŐ 1: Az apa amerikai?

BESZÉLŐ 2: Nem, ő magyar.

BESZÉLŐ 1: És az anya?

BESZÉLŐ 2: Ő amerikai.

BESZÉLŐ 1: Bostoni?

BESZÉLŐ 2: Nem, New York-i.

BESZÉLŐ 1: Érdekes család.

BESZÉLŐ 2: Igen, szerintem is.

SPEAKER 1: *And who is this here?*

SPEAKER 2: *Gabriel Fekete, he is the father.*

SPEAKER 1: *Is he a historian?*

SPEAKER 2: *No, he is a teacher.*

SPEAKER 1: *And what about that one? Who is that, there?*

SPEAKER 2: *That's Melanie, she is the mother.*

SPEAKER 1: *Is she also a teacher?*

SPEAKER 2: *No, she's not a teacher but a film director.*

SPEAKER 1: *Is the father American?*

SPEAKER 2: *No, he is Hungarian.*

SPEAKER 1: *And the mother?*

SPEAKER 2: *She is American.*

SPEAKER 1: *Is she from Boston?*

SPEAKER 2: *No, she's a New Yorker.*

SPEAKER 1: *An interesting family.*

SPEAKER 2: *Yes, I think so, too.*

Vocabulary

a(z)	the	hanem	but; rather
amerikai	American	igen	yes; really
anya	mother	ismerős	acquaintance
apa	father	itt	here
az	that	ki?	who?
család	family	magyar	Hungarian
egyetem	university	nem	no, not
egyetemista	college student	ő	he/she
érdekes	interesting	ott	there
és	and	Szerintem is.	I think so
ez	this		too.
fekete	black	tanár	teacher
filmrendező	film director	történész	historian
fotóművész	photographer	zenész	musician

Language point

No verb 'to be'

The above dialogues illustrate the kind of sentences where there is no verb 'to be'. These are sentences in which the subject is the third person singular (or plural) and is identified as being an adjective or noun. Although there *is* a third person of the verb 'to be', it is used in other kinds of sentences – which you will meet in the next chapter.

ez and az

The demonstrative pronouns, **ez** 'this' and **az** 'that' can be used to refer to people as well as objects. Although this may sound rude in English, it is rude in Hungarian only if said in a rude tone of voice.

Definite article a(z)

The definite article 'the' is **a** before words beginning with a consonant; it is **az** before words beginning with a vowel:

a művész the artist   **az anya** the mother

Third person singular pronoun

The word **ő** means both 'he' and 'she'. **Ő** may be used instead of the demonstrative pronouns **ez/az**; if the context is clear, however, it may be omitted entirely:

Ő történész?   Is she/he a historian?
Történész?   Is she/he a historian?

Making adjectives of place names

In Hungarian, it is common to describe a person's origin or current residence with an adjective. To form the adjective, simply add the letter **-i** to the end of the place name; the resulting adjective, with few exceptions, is never capitalized:

Amerika	amerikai	American
Budapest	budapesti	a person from Budapest
Boston	bostoni	a person from Boston
London	londoni	a person from London

Exercise 1

Ask simple questions about people. Follow the pattern below:

e.g. **Ki ez? (Marika)**   **Ez Marika.**
Ő történész? (Igen)   **Igen, ő történész.**
Ő történész? (Nem, egyetemista)   **Nem, ő egyetemista.**

- 1 Ki ez? (Éva), Ő történész? (Igen)
- 2 Ki ez? (Gábor), Ő egyetemista? (Igen)
- 3 Ki ez? (Péter), Ő tanár? (Nem, egyetemista)
- 4 Ki ez? (Angela), Ő tanár? (Nem, fotóművész)
- 5 Ki ez? (Melanie), Ő filmrendező? (Igen)

Exercise 2

Where are they from? Make up sentences along the following pattern:

e.g. **John, London → John londoni.**

- 1 Sevda, Isztambul
- 2 Mark, Kalifornia
- 3 Jackie, Amerika
- 4 Afinata, Afrika
- 5 Stefano, Róma
- 6 Pierre, Párizs
- 7 Sayid, Marokkó
- 8 Carol, Exeter
- 9 Olga, Moszkva
- 10 Fatu, Szenegál

Exercise 3

Match the two sets of sentences based on the above dialogues:

1 Ki az?	Igen, történész.
2 Ő történész?	Igen, szerintem is.
3 Érdekes család.	Nem, New York-i.
4 Angela zenész?	Max Fekete.
5 Bostoni?	Nem, ő fotóművész.

Exercise 4

Translate the following English sentences into Hungarian:

- 1 Who is this?
- 2 This is Eve.
- 3 Is she American?
- 4 Yes, she's American.
- 5 And who is that?
- 6 That's Tibor.
- 7 Is he American?
- 8 No, he's not American, he's Hungarian.
- 9 Is the father a historian?
- 10 Yes, he is a historian.
- 11 Is the mother a film-maker?
- 12 Yes, she is a film-maker.
- 13 This is an interesting family.

The Hungarian family

A magyar család

And now let us meet our Hungarian protagonists. The Szabó family lives in the centre of Budapest. They are eagerly awaiting the arrival of their American friends and look forward to showing them all around the city as well as other regions of Hungary.

Budapest a Szabó család/the Szabó family	
Szabó Zoltán magyar/Hungarian jogász/lawyer	Szabóné Egre Zsófia magyar/Hungarian antropológus/anthropologist
Szabó Lilla magyar/Hungarian angol tanár/English teacher	

Zoltán

Zsófia

Lilla

Dialogue 3

Budapesti ismerősök

Acquaintances from Budapest

Where is the family from?

What are the names and occupations of the parents?

What is the daughter's occupation?

BESZÉLŐ 1: Kik ők?

BESZÉLŐ 2: Ők a szülők.

BESZÉLŐ 1: Ők amerikaiak?

BESZÉLŐ 2: Nem, ők nem amerikaiak, hanem magyarok.

BESZÉLŐ 1: Ki ő?

BESZÉLŐ 2: Ő Szabó Zoltán.

BESZÉLŐ 1: És ez itt, ő Szabó Zoltánné?

BESZÉLŐ 2: Igen, ő Szabóné Egri Zsófia.

BESZÉLŐ 1: Ők tanárok?

BESZÉLŐ 2: Nem, nem tanárok. Zoltán jogász, Zsófia pedig antropológus.

BESZÉLŐ 1: És ő ki?

BESZÉLŐ 2: Lilla.

BESZÉLŐ 1: Szabó Lilla?

BESZÉLŐ 2: Igen.

BESZÉLŐ 1: Ő budapesti?

BESZÉLŐ 2: Igen, budapesti.

BESZÉLŐ 1: Angol tanár?

BESZÉLŐ 2: Igen, angol tanár.

SPEAKER 1: *Who are they?*

SPEAKER 2: *They are the parents.*

SPEAKER 1: *Are they American?*

SPEAKER 2: *No, they are not American but Hungarian.*

SPEAKER 1: *Who is he?*

SPEAKER 2: *He is Zoltán Szabó.*

SPEAKER 1: *And this one here, is she Mrs Zoltán Szabó?*

SPEAKER 2: *Yes, she is Mrs Szabó, Zsófia Egri.*

SPEAKER 1: *Are they teachers?*

SPEAKER 2: *No, they are not teachers. Zoltán is a lawyer and Zsófia is an anthropologist.*

- SPEAKER 1: *And who is she?*
 SPEAKER 2: *Lilla.*
 SPEAKER 1: *Lilla Szabó?*
 SPEAKER 2: *Yes.*
 SPEAKER 1: *Is she from Budapest?*
 SPEAKER 2: *Yes, she is (from Budapest).*
 SPEAKER 1: *Is she an English teacher?*
 SPEAKER 2: *Yes, she is an English teacher.*

Vocabulary

angol	English; Englishman or Englishwoman	-né	Mrs
antropológus	anthropologist	ők	they
is	also, too	pedig	and, however
jogász	lawyer	szabó	tailor

Language points

Vowel harmony

Vowel harmony is a pretty name for a pretty concept that promises to be your first true challenge in learning Hungarian. English has nothing like it but it is crucial to understand vowel harmony right from the beginning; without it, you won't be able to make a plural, conjugate verbs, or do anything even slightly complicated. It is easy to learn – it's just a slightly different way of thinking about words and vowels.

In the Preface we mentioned that Hungarian is a language that continually 'glues' words and their endings together. What we didn't mention is the vowel harmony that occurs while adding these endings. *In a nutshell, vowel harmony is the mechanism used to maintain the same or similar quality of vowel sound throughout individual words in Hungarian – no matter how many endings are attached to a word.* The process involves first determining what kind of vowels are in the root-word and, second, choosing the ending that best matches the quality of those vowels. First, you need to know how to classify the vowels before you can make them harmonize.

Hungarian vowels are classified according to *front* vs. *back* vowels and *rounded* vs. *unrounded* vowels. These terms come from

describing the tongue position in the mouth and the roundedness of the lips, respectively. The following lists the vowels according to these characteristics:

Back vowels:	a á o ó u ú
Front unrounded vowels:	e é i í
Front rounded vowels:	ö ő ü ú

Unless it is a foreign word or a recent loan word into Hungarian, most words contain only back vowels or only front vowels. Examples of back-vowel words include **újság** ‘newspaper’, **magyar** ‘Hungarian’, **angol** ‘English’, and **kapu** ‘gate’. Front vowel words include **egyszerű** ‘simple’, **ismerős** ‘acquaintance’, **füzet** ‘notebook’, and **szöveg** ‘text’.

Neutral vowels: Even though the status of **e, é, i, í** is hotly debated in linguistic circles, for the purpose of vowel harmony, let us consider them neutral; that is, although they are inherently front, they may (and often do) occur in back vowel words. In most cases, these ‘mixed’ words are considered back vowel words, such as **papír** ‘paper’, **tanít** ‘teach’, **iroda** ‘office’, and **fiú** ‘boy’. If a word contains only neutral vowels, it is considered a front vowel word (though there are numerous exceptions).

Exercise 5

Identify the following words as taking back vowel, front unrounded or front rounded vowel suffixes:

1 család	family	2 egyetemista	college student
3 gyerek	child	4 zenész	musician
5 tanár	teacher	6 történész	historian
7 ablak	window	8 jegy	ticket
9 gyümölcs	fruit	10 ülés	seat

Adding endings

Back vs. front vowels: Because vowel harmony is maintained throughout the whole word, most endings have front and back vowel variants, e. g., the dative case **-nak** (back vowel) and **-nek** (front vowel). Thus, if a word contains back vowels, it attaches

back vowel endings; should the word contain only front vowels, it can attach only front vowel endings.

Rounded vs. unrounded vowels: Although most endings have only front vs. back variants, several of them have three variants. For such endings (including the plural discussed below) there is one back vowel variant, but two variants for front vowel words: rounded and unrounded. You will use the rounded variant if the *last* vowel of a front vowel word is rounded; use the unrounded variant when the *last* vowel of a front vowel word is unrounded. An example of an ending with the three-vowel choice is the plural (**o/e/ö**)-**k** to which we now turn.

The plural of nouns

The plural of nouns is formed by adding a **-k** to the end of a word. When added to nouns ending in the vowels **a** or **e**, the vowel is lengthened to **á**, **é**, respectively; when added to nouns ending in any other vowel, the vowel remains unchanged:

student	egyetemista	students	egyetemisták
cup	csésze	cups	csészék
parent	szülő	parents	szülők

When adding the plural **-k** to nouns ending in a consonant, a linking vowel is needed. The linking vowel choice is **o/e/ö**; vowel harmony rules determine which vowel is required.

If the noun is a back vowel word, the linking vowel **o** is required:

teacher	tanár	teachers	tanárok

If the noun is a front vowel word and the last vowel is unrounded, the linking vowel **e** is required:

artist	művész	artists	művészek

If the noun is a front vowel word and the last vowel is rounded, the linking vowel choice is **ö**:

acquaintance	ismerős	acquaintances	ismerősök

This is the pattern for regular nouns; any exceptions are pointed out in the word lists. We will see some other patterns later for different noun classes.

Exercise 6

Form the plural of the following nouns:

1 történész	7 szülő
2 tanár	8 család
3 zenész	9 antropológus
4 egyetemista	10 jogász
5 fotóművész	11 gyerek
6 rendező	12 film

The plural of adjectives

The plural of adjectives is also formed with a **-k**, although it is not attached exactly the same way as with nouns. When required, adjectives use the linking vowels **a/e**.

For adjectives ending in the vowels **a/e**, the vowel is lengthened to **á/é** when adding the plural **-k**:

dear	drága	drágák
black	fekete	feketék

For adjectives ending in **i/ú/ű** a linking vowel **a/e** is required before the plural **-k**:

American	amerikai	amerikaiak
simple	egyszerű	egyszerűek
long	hosszú	hosszúak

Some adjectives ending in **ó/ő** take the linking vowel **a/e**, some do not, and some take either ending; it is difficult to predict:

good	jó	jók
comprehensible	érthető	érthetőek or érthetők

Adjectives ending in a consonant form their plurals by using the linking vowel **a/e** before the plural marker **-k**. (Compare with nouns which use the linking vowel choice **o/e/ö**.)

tall	magas	magasak
interesting	érdekes	érdekesek

Exercise 7

Learn some useful new adjectives; form their plural:

tall	magas	low	alacsony*
long	hosszú	short	rövid
fat	kövér	thin	sovány
nice, beautiful	szép	ugly	csúnya
cheerful	vidám	sad	szomorú
wonderful	gyönyörű	awful	szörnyű
fast	gyors	slow	lassú
expensive	drága	inexpensive	olcsó

*(Note: If a person is short, **alacsony** is used.)

Ki? Kik?

Note that the word **ki?** 'who?' has a plural form **kik?**; this is because all subjects – including pronouns – agree in number with the rest of the sentence (singular/plural). Compare the following sentences:

Ki ez? Who is this?

Kik ezek? Who are they?

What is an adjective? What is a noun?

For the purposes of adding the plural, consider ethnonyms (the word for a person's ethnicity – not always the same as his or her nationality) as nouns unless they end in the letter **-i**. Any nationality or other identification of origin ending in the letter **-i** declines as an adjective.

Nouns: **magyar, angol, finn**, etc.

Adjectives: **budapesti, bostoni, amerikai, londoni**, etc.

Exercise 8

Form the plural of the following ethnonyms:

African	afrikai	Brazilian	brazíliai
Canadian	kanadai	Chinese	kínai
Croatian	horvát	Czech	cseh
English	angol	Finnish	finn

French	francia	German	német
Italian	olasz	Japanese	japán
Mexican	mexikói	Polish	lengyel
Russian	orosz	Senegalese	szenegáli
Swedish	svéd	Swiss	svájci

The position of is 'too'; 'also'; 'as well'

The word **is** must always come immediately after what it refers to and is pronounced as though it is a part of the preceding word, i.e., it receives no stress. Listen to the dialogue again for the correct pronunciation of **is**.

Exercise 9

Translate the following sentences from English into Hungarian:

- 1 The parents are Hungarian.
- 2 The film is interesting.
- 3 The teacher is tall.
- 4 The children are not college students.
- 5 The child is tall.
- 6 The lawyer is from America.
- 7 He is a historian from London.

Cultural notes

Names

In Hungarian, the names are in reverse order compared to the English tradition. The person's last name (**vezetéknév** or **családi név**) comes first and their first name (**utónév** or **keresztnev**) comes last. For example, John Smith in Hungarian would be **Smith John** or, with a more local flavour, **Kovács János**. For married women, the form of names in use are changing. Traditionally, a **-né** suffix added to the first name of the husband would indicate the 'Mrs' marital status. Accordingly, Mrs John Smith would be Smith **Johnné** or, as the Hungarians would say, **Kovács Jánosné**. For short, you can use Mrs Smith; in that case, the **-né** suffix would be attached to the family name as in **Smithné** or **Kovácsné**. There are

alternative ways to show a married woman's name in addition to this traditional practice. Married women may keep their maiden name (**leánykori név**) or they may combine it with their husband's first name as we saw in the dialogues. Thus, Mrs Zoltán Szabó (who may keep her maiden name, Egri Zsófia) may use the following names: **Szabó Zoltánné** or **Szabóné** or **Szabóné Egri Zsófia**. In addition, it is not uncommon to see the following combinations: to add the full names of the husband and wife as in **Szabó Zoltánné Egri Zsófia** or attach the husband's last name to the wife's first name as in **Szabó Zsófia**. After all this confusion with the names, good luck to the language learner and the genealogist!

2 A repülőút

The flight

In this chapter you will learn:

- how to identify and ask questions about objects: **mi?**
- a few more personal pronouns: **én, te, mi, ti**
- the indefinite article: **egy**
- word order, negation, questions and agreement
- 'there is' and 'there isn't': **van** and **nincs**
- (in)formal addressing: **tegezés** and **magázás/önözés**

Dialogue 1

A repülőút

The flight

Melanie and Mike have already boarded the plane. To practise his Hungarian, Mike asks his mother to name some objects around them. Listen carefully for the definite and indefinite articles

- MIKE: Mik ezek?
MELANIE: Ezek a repülőjegyek.
MIKE: Mi ez?
MELANIE: Ez az ablak.
MIKE: Mik azok?
MELANIE: Azok az ülések.
MIKE: Mi ez?
MELANIE: Ez (egy) párna.
MIKE: Mik ezek?
MELANIE: Ezek takarók.

MIKE: Mi ez?
MELANIE: Ez (egy) kés.
MIKE: Mik ezek?
MELANIE: Ezek villák.
MIKE: Mi az?
MELANIE: Az (egy) csésze.
MIKE: Mik azok?
MELANIE: Azok üvegek.

MIKE: *What are these?*
MELANIE: *These are the plane tickets.*
MIKE: *What is this?*
MELANIE: *This is the window.*
MIKE: *What are those?*
MELANIE: *Those are the seats.*

Passenger Ticket and Baggage Check Repülőjegy és Poggyászvevény

IMPORTANT – SECURITY NOTICE

- Always use your own bag and pack it yourself.
- Never leave it unattended.
- Never check bags in for other people, or carry something onto an aircraft for someone else.
- Check-in staff will ask you questions about your baggage. It is a criminal offence to give false information.

FONTOS – BIZTONSÁGI FIGYELMEZTETÉS! KÉRJÜK

- utazásához a saját bőröndjeit, táskáit használja, és azokat személyesen csomagolja be
- soha ne hagyja csomagjait őrizetlenül
- ne adja fel más csomagjait a repülőre, és ne is vigyen magával olyan holmit, amely nem az öné
- ha személyzetünk érdeklődik poggyásza tartalmáról – büntetőjogi felelőssége tudatában – őszinte válaszokat adjon

Subject to Conditions of Contract in this Ticket
Ezen jegyen szereplő fuvarozási feltételeknek megfelelően

- MIKE: *What is this?*
 MELANIE: *This is a pillow.*
 MIKE: *What are these?*
 MELANIE: *These are blankets.*
 MIKE: *What is this?*
 MELANIE: *This is a knife.*
 MIKE: *What are these?*
 MELANIE: *These are forks.*
 MIKE: *What is that?*
 MELANIE: *That is a cup.*
 MIKE: *What are those?*
 MELANIE: *Those are bottles.*

Vocabulary

ablak	window	repülőjegy	plane ticket
csésze	cup	repülőút	flight
egy	a, one	takaró	blanket
kés	knife	ülés	seat
mi?	what?	üveg	bottle
párna	pillow	villa	fork

Language points

The indefinite article egy 'a'

Although the indefinite article **egy** translates as 'a, an', it need not be used as often as in English. It may be omitted when identifying someone/something:

Gabriel (egy) történész.	Gabriel is a historian.
Az (egy) párna.	That is a pillow.

mi? mik?

Just as we saw with **ki** and **kik** in Chapter 1, Hungarian **mi** 'what' has a plural form **mik**. You use the plural form to maintain agreement throughout the sentence:

Mi az?	What is that?
Mik azok?	What are those?

Exercise 1

First translate the sentences into Hungarian and then put them into their plural forms as shown in the example:

<i>English gloss</i>	<i>Hungarian (singular)</i>	<i>Hungarian (plural)</i>
This is a cup.	Ez egy csésze.	Ezek csészék.
That is the knife.	Az a kés.	Azok a kések.

- 1 This is a child.
- 2 That is a film.
- 3 The parent is American.
- 4 That is a pillow.
- 5 The mother is an anthropologist.

Dialogue 2

Utaslista

Passenger list

While on the plane, Melanie and Mike overhear segments of conversations by the flight attendants who talk about the passengers' nationalities

FÉRFI: Hol van az utaslista?
 NŐ: Itt van.
 FÉRFI: Van itt francia utas?
 NŐ: Igen.
 FÉRFI: Ma sok magyar utas van.
 NŐ: Igen, és ma nincs török utas.

MAN: *Where is the passenger list?*
 WOMAN: *Here it is.*
 MAN: *Is there a French passenger here?*
 WOMAN: *Yes.*
 MAN: *There are a lot of Hungarian passengers today.*
 WOMAN: *Yes, and there are no Turkish passengers today.*

Vocabulary

francia	French; Frenchman or Frenchwoman	sok	much, many
hol?	where?	török	Turkish, Turkish man or woman
légiutaskísérő	flight attendant	utas	passenger
ma	today	utaslista	passenger list
nincs	(see grammar)	van	is (see grammar)

Dialogue 3

Újságok

Newspapers

What is the German passenger looking for?

Where are the French newspapers?

Where is the rest room located?

While the passengers board the plane, the flight attendant distributes newspapers. A German passenger stops him and inquires about German papers

NÉMET UTAS:	Van itt német újság?
LÉGIUTASKÍSÉRŐ:	Sajnos, nincs.
NÉMET UTAS:	Ezek nem német újságok?
LÉGIUTASKÍSÉRŐ:	Nem, ezek angol és francia újságok.
NÉMET UTAS:	És azok?
LÉGIUTASKÍSÉRŐ:	Azok magyar újságok. Jobbra vannak a magyar újságok, és balra vannak a francia és az angol újságok.
NÉMET UTAS:	És hol van a mosdó?
LÉGIUTASKÍSÉRŐ:	Ott van elöl.
NÉMET UTAS:	Köszönöm.

GERMAN PASSENGER: *Are there any German newspapers?*

FLIGHT ATTENDANT: *Sorry, there aren't any.*

GERMAN PASSENGER: *Aren't these German newspapers?*

FLIGHT ATTENDANT: *No, these are English and French newspapers.*

GERMAN PASSENGER: *And those?*

FLIGHT ATTENDANT: *Those are Hungarian papers. The Hungarian papers are on the right and the French and English papers are on the left.*

GERMAN PASSENGER: *And where is the rest room?*

FLIGHT ATTENDANT: *It's there up front.*

GERMAN PASSENGER: *Thank you.*

Vocabulary

elől	in front	német	German; German man
jobbra	on the right		or German woman
köszönöm	thank you	sajnos	unfortunately
mosdó	rest room	újság	newspaper

Language points

There is a verb 'is': van

In the third person the verb **van** 'is' is used when expressing where someone or something is. In fact, whenever the verb 'is' is modified by an adverb (words that describe where, when, how), you must use it. The singular form is **van**, the plural is **vannak**:

Itt van az újság. Here is the newspaper.

Jobbra vannak a csészek. The cups are on the right.

Remember, do *not* use the verb if the sentence is simply a description of the subject:

Ez német újság. This is a German newspaper.

There is a verb 'isn't': nincs(en)/ nincsenek

Although in previous dialogues sentences were negated with the negative word **nem** 'not, no', to negate the word **van**, replace it with the word **nincs** or **nincsen** (either is correct); likewise, to negate **vannak**, replace it with **nincsenek**:

Affirmative: **Itt van egy újság.**
Here is a newspaper.

Negative: **Itt nincs újság.**
There is no newspaper here.

Affirmative: **A gyerekek otthon vannak.**
The children are at home.

Negative: **A gyerekek nincsenek otthon.**
The children are not at home.

Exercise 2

Answer the following questions in the negative. Be sure to use the appropriate singular or plural forms.

e.g. **Van itt mosdó? – Nincs.**
Vannak itt gyerekek? – Nincsenek.

- 1 Van itt amerikai utas?
- 2 Van ott antropológus?
- 3 Vannak itt magyar újságok?
- 4 Vannak ott londoni utasok?
- 5 A gyerekek otthon vannak?
- 6 Vannak itt fekete párnák?
- 7 Van itt mosdó?

Dialogue 4

Szomszédok

Neighbours

Who is Melanie talking to on the plane?

How does she introduce herself?

Where are Melanie's children now?

Who is Mike talking to?

What does Mike's neighbour do?

Melanie sits down and introduces herself to her neighbour. Notice the formal tone of their conversation

MELANIE: Jó napot kívánok!

SZOMSZÉD: Jó napot!

MELANIE: Melanie Cooper vagyok.

SZOMSZÉD: Ágnes vagyok. Örülök, hogy megismertem.

MELANIE: Ön magyar?

SZOMSZÉD: Igen, magyar vagyok. És Ön?

MELANIE: Én amerikai vagyok.

Melanie and Ágnes become more friendly. Ágnes asks about Melanie's children

SZOMSZÉD: Nincsenek itt a gyerekek?

MELANIE: Angela és Max otthon vannak.

SZOMSZÉD: És Mike?

MELANIE: Mike ott van hátul.

In the meantime, Mike talks to the young man sitting next to him. Notice the informal tone of their conversation

MIKE: Szia, Mike vagyok. Te ki vagy?

TAMÁS: Tamás vagyok.

MIKE: Örülök, hogy megismertelek. Magyar vagy?

TAMÁS: Igen. És te?

MIKE: Én amerikai vagyok. Zenész vagyok. És te?

TAMÁS: Én orvos vagyok.

MIKE (*smiling*): De jó, van orvos a gépen!

MELANIE: *Hello.*

NEIGHBOUR: *Hello.*

MELANIE: *I am Melanie Cooper.*

NEIGHBOUR: *I am Agnes. It is nice to meet you.*

MELANIE: *Are you Hungarian?*

NEIGHBOUR: *Yes, I am Hungarian. And you?*

MELANIE: *I am American.*

NEIGHBOUR: *Aren't the children here?*

MELANIE: *Angela and Max are at home.*

NEIGHBOUR: *And Mike?*

MELANIE: *Mike is there in the back.*

MIKE: *Hi, I'm Max. Who are you?*

TAMÁS: *I'm Tamás.*

MIKE: *Nice to meet you. Are you Hungarian?*

TAMÁS: *Yes. And you?*

MIKE: *I'm American. I'm a musician. And you?*

TAMÁS: *I'm a doctor.*

MIKE (*smiling*): *Great, there's a doctor on the plane!*

Vocabulary

De jó!	(That's) great!	hátsó	in the back
én	I	Jó napot	Hello; Good
gép	plane	(kívánok)!	day.
gépen	on (the) plane	orvos	doctor
hát	back	otthon	at home
szia	hi (<i>informal</i>)	Ön	you (<i>formal</i>)
szomszéd	neighbour	te	you (<i>informal</i>)
Örülök, hogy megismertelek.			Nice to meet you. (<i>informal</i>)
Örülök, hogy megismertem.			It is nice to meet you. (<i>formal</i>)

Exercise 3

Fill in the missing words or phrases in the informal way, based on the previous dialogues:

- MIKE: Szia, Max _____ . Te ki _____
 TAMÁS: Tamás _____ .
 MIKE: Örülök, hogy _____ . Magyar vagy?
 TAMÁS: Igen. És te?
 MIKE: Én amerikai _____ . Zenész _____ . És te?
 TAMÁS: Én orvos _____ .

Exercise 4

Fill in the missing words or phrases in the formal way, based on the previous dialogues:

- MELANIE: _____!
 SZOMSZÉD: Jó napot!
 MELANIE: Melanie Cooper _____ .
 SZOMSZÉD: Ágnes vagyok. Örülök, hogy _____ .
 MELANIE: _____ magyar?
 SZOMSZÉD: Igen, magyar _____ . És _____ ?
 MELANIE: Én _____ vagyok.

Language points

Personal pronouns

<i>Singular</i>		<i>Plural</i>	
én	I	mi	we
te	you (<i>familiar</i>)	ti	you (<i>familiar</i>)
ő	he, she	ők	they
ön	you (<i>formal</i>)	önök	you (<i>formal</i>)
maga	you (<i>familiar-formal</i>)	maguk	you (<i>familiar-formal</i>)

In addition to the usual number of pronouns, you can see that there are several more pronouns that correspond to 'you' in English; these represent the layers of formal and informal address. See below for a word on their usage; for now make sure to notice that the formal forms (**ön-önök, maga-maguk**) are considered *third person pronouns*. This means they always use the third person forms of the verb – there is no separate verb form for them. As a result, the first few times you use them, you may feel as though you are speaking *about* somebody instead of addressing him or her directly. Practise using these pronouns now to avoid confusion when you are on the spot.

A reminder: as we saw in the previous chapter, personal pronouns may be omitted; they are required only when being referred to explicitly or contrasted with another pronoun.

Én tanár vagyok. Nem vagyok történész.

I am a teacher. I am not a historian.

The rest of the verb 'to be'

The following gives all the present tense forms of the verb **van** 'is'. They are placed within full sentences to demonstrate a neutral word order. Review the pronouns while learning the verbs.

singular: **(Én) amerikai vagyok.**

I am American.

(Te) magyar vagy.

You (*familiar, singular*) are Hungarian.

(Ő) hátul van.

He/She is in the back.

(Ön/Maga) jól van?

Are you (*formal, singular*) well?

plural: **(Mi) franciák vagyunk.**

We are French.

(Ti) kedvesek vagytok.

You (*familiar, plural*) are nice.

(Ők) elöl vannak.

They are in the front.

(Önök/Maguk) jól vannak?

Are you (*formal, plural*) well?

You can also see how the word order in Hungarian is a bit different from English: with the verb 'to be' always place a word meaning what (e.g., **magyar**), where (e.g., **elöl**), or how (e.g., **jól**) you are immediately before the verb.

Exercise 5

Translate the following English sentences into Hungarian:

- 1 We are French and they are German.
- 2 Gábor is a historian, I am a teacher.
- 3 The American passengers are in the front.
- 4 Are they kind (**kedves**)?
- 5 Are the children in the back?

Word order, negation, questions, and more

Word order can be a bit complicated in Hungarian, but if you pay close attention to which word is immediately before the verb and learn which word to put there, you won't have any problems. Above, we saw which word should appear before any form of **van** 'is'. But word order can be disrupted by what is called a *focus word*. Focus words include negation (**nem, nincs, nincsenek**), questions (**ki?, mi?, hol?**) answers to questions and emphasized words

or phrases. *If a sentence contains a focus word, that word must be placed immediately before the verb, 'kicking out' what would normally be there to a position immediately after the verb.* This is a crucial word-order rule and is almost never broken. Compare the word order of the non-focus and focus sentence pairs below: in the first set **tanár** gets 'kicked out' to be after the verb by the negation **nem**:

Non-focus:	Én tanár vagyok. I am a teacher.
Focus (negation)	Én nem vagyok tanár. I am not a teacher.

In the following examples the question **ki?** or the answer **én** has kicked out **itt** from its normal position before the verb:

Non-focus:	Én itt vagyok. I am here.
Focus: (question word)	Ki van itt? Who is here?
Focus: (answer)	Én vagyok itt. I am here.
Focus: (emphasis)	A fiúk vannak itt. It is <i>the boys</i> who are here.

There is a bit more to say about focus – meanwhile, just watch the position immediately before the verb.

A couple more tips on word order and questions

If a sentence asks the question 'is there?/are there?', it almost always begins with the verb (as in English):

Van itt német újság?
Is there a German newspaper here?

If a sentence is otherwise a question looking for a yes or no answer, the word order is the same as in a declarative sentence:

Magyar vagy?
Are you Hungarian?

Listen carefully to the recordings of the dialogues for the special intonation pattern afforded yes–no questions: there is a decisive rise on the second to last syllable of the sentence followed by a sharp fall on the last syllable. Since the word order of yes–no questions doesn't necessarily change, the intonation pattern may be the only clue to the fact you are asking a question.

We will point out more word order tips along the way – mostly it gets easier from now on.

Exercise 6

Translate the following English sentences with special attention to the emphasized elements of the sentence:

- 1 I am not a teacher.
- 2 I am not a German teacher, I am an English teacher.
- 3 It is the girls who are in the front.
- 4 *I am* here
- 5 I am not a historian. He is the historian.

Agreement revisited

In Hungarian we find number agreement in sentences describing what someone or something is like. Note the plural forms found in the Hungarian sentences where in English no plural is used:

(Mi) németek vagyunk.

We are German.

(Ti) franciák vagytok.

You are French.

A lányok magyarok.

The girls are Hungarian.

Exercise 7

Fill in the missing words in the sentences:

- 1 Mi franciák _____ (are).
- 2 Az _____ (passengers) törökök?
- 3 Én nem vagyok _____ (teacher).
- 4 _____ (I am glad), hogy megismertem.
- 5 Ez itt német _____ (newspaper)?

Cultural notes

Common greetings and other useful expressions

Szia!	Hi/Bye (<i>Said to one friend.</i>)
Sziasztok!	Hi/Bye (<i>Said to several friends.</i>)
Szervusz!	Hello/Goodbye (<i>Said to one friend.</i>)
Szervusztok!	Hello/Goodbye (<i>Said to several friends.</i>)
Csókolom!	Hello/Goodbye (<i>Usually said only by a man to a woman or children to older people. It is both formal and friendly.</i>)
Legyen szíves!	Please (<i>formal</i>)
Légy szíves!	Please (<i>familiar</i>)
Köszönöm (szépen).	Thank you (very much).
Kösz/Köszi.	Thanks. (<i>familiar</i>)
Szívesen.	You're welcome.
Bocsánatot kérek.	Excuse me.
Elnézést.	Excuse me.
Pardon!	Excuse me.
Viszontlátásra!	Goodbye (<i>formal</i>)
Viszlát!	Bye (<i>familiar</i>)
Jó reggelt (kívánok)!	Good morning (<i>It is more formal when kívánok is added.</i>)
Jó napot (kívánok)!	Hello. Good day. Good afternoon (<i>formal</i>)
Jó estét (kívánok)!	Good evening
Jó éjszakát (kívánok)!	Good night

As you can see, the words **szia**, **sziasztok**, **szervusz**, and **szervusztok** mean both 'hello' and 'goodbye'. Use these words only with people with whom you are on a friendly basis as they are familiar expressions. Use **szia** or **szervusz** when greeting just one friend; use the plural forms **sziasztok** and **szervusztok**, when greeting more than one friend.

Csókolom! is an abbreviated form of **Kezét csókolom!**, a rather formal greeting that literally means ‘I kiss your hand.’ Although usually this expression is reserved for men addressing women, you will also hear children using **csókolom** with adults of either gender; adults may also use it with much older adults.

When you wish to maintain a more formal relationship with people, e.g., strangers, clients, officials, use the expressions **Jó napot (kívánok)!** and **Viszontlátásra!** for hello and goodbye; this is always polite.

And speaking of polite, don’t be shy about using these expressions. When entering small shops you will almost always be greeted with **Jó napot kívánok!** Reply with a quick, but polite, **Jó napot!** When leaving the store it is common for both shopkeeper and customer to exchange **Viszontlátásra!** A liberal dosing of **köszönöm** and **legyen szíves** goes a long way in creating pleasant encounters.

(In)formal addressing: tegezés and magázás/önözés

One of the difficulties learners of Hungarian face is the intricacies of the several forms of address. The system has always created turmoil. There is a general distinction between formal (**magázás** or **önözés** when using the third person pronouns **Maga/Maguk** or **Ön/Önök**) and familiar (**tegezés** when using the second person singular pronoun **te**) ways of addressing each other but the problem arises when one has to decide which forms to use. To complicate issues further, the rules are often violated by natives and moreover, the system is changing. In any case, let us discuss some of the main aspects of the address forms:

- Try not to use **Maga/Maguk** – it is safer to rely on **Ön/Önök**; the use of **Maga/Maguk** is a delicate matter involving a balance between familiarity and distance that varies so greatly and with such nuance – even among Hungarians – that you can easily insult someone even though you are trying to be polite.
- The formal pronouns may or may not be capitalized.

When to use **Ön/Önök** as opposed to using **te**?

- When meeting people for the first time, try to use the formal – no matter what.

-
- Use the formal in an official setting – familiar in a familiar setting.
  - Use the formal in public (business meeting, restaurants, etc.) – familiar in private (at home, with friends, etc.).
  - Use the formal with elderly people – the familiar with children.
  - Use the formal as an outsider of a group – the familiar as an insider. Use formal with people of authority – familiar among equals.
  - If you are a man, use the formal with women unless they suggest otherwise.

If you follow the suggestions above, you should be safe – unless otherwise indicated by the grinning-shocked-surprised-angry-understanding-unforgiving expressions of your addressee.

An interesting and important Hungarian tradition is **pertut inni** ('to drink a pertu'), which is the ritual act of switching from the formal address to the informal. Basically, it is drinking a toast to the decision to use the familiar address. After you have crossed this rite of passage, you can feel comfortable using **te** with the person with whom you have clinked your glass.

3 Határátlépés

Crossing the border

In this chapter you will learn:

- how to ask for and give personal information
- present tense indefinite conjugation
- how to ask someone to speak the language: **-ul/-ül**
- the infinitive
- the class of the **-ik** verbs
- stating preferences: **inkább**
- describing and asking questions about people, things and places: **milyen?**
- demonstrative pronouns: **ez/az** (Part II)
- colour terms

Dialogue 1

Útlevélellenőrzés

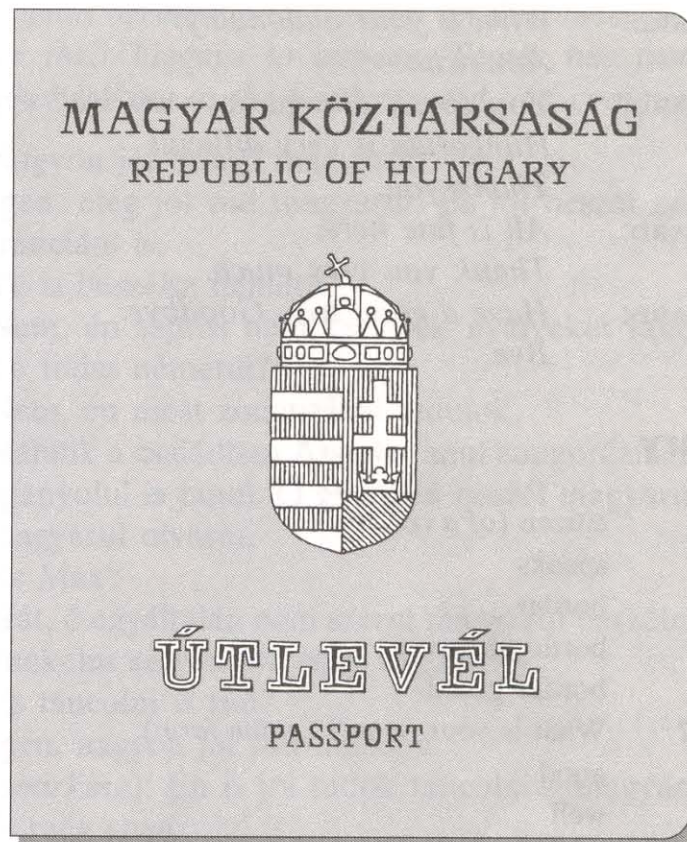
Passport control

Who is the border guard talking to?

Why does he think that Melanie is Hungarian?

What is the border guard complimenting Melanie on?

HATÁRŐR:	Jó napot kívánok!
MELANIE:	Jó napot!
HATÁRŐR:	Az útlevelet, legyen szíves!
MELANIE:	Tessék!
HATÁRŐR:	Köszönöm. Hogy hívják?
MELANIE:	Melanie Cooper-Fekete.

- HATÁRŐR: Fekete??? Ön magyar?
 MELANIE: Nem.
 HATÁRŐR: Milyen állampolgár?
 MELANIE: Amerikai.
 HATÁRŐR: Nagyon jól beszél magyarul, pedig a magyar nyelv nagyon nehéz!
 MELANIE: Köszönöm.
 HATÁRŐR: Minden rendben.
 MELANIE: Köszönöm szépen.
 HATÁRŐR: További jó utat! Viszontlátásra!
 MELANIE: Viszlát!
- BORDER GUARD: *Good day.*
 MELANIE: *Good day.*
 BORDER GUARD: *Passport, please.*
 MELANIE: *Here you are.*
 BORDER GUARD: *Thank you. What is your name?*
 MELANIE: *Melanie Cooper-Fekete*
 BORDER GUARD: *Fekete??? Are you Hungarian?*
 MELANIE: *No.*

- BORDER GUARD: *What is your nationality?*
 MELANIE: *American.*
 BORDER GUARD: *You speak Hungarian very well even though Hungarian is very difficult.*
 MELANIE: *Thank you.*
 BORDER GUARD: *All is fine here.*
 MELANIE: *Thank you very much.*
 BORDER GUARD: *Have a good trip. Goodbye.*
 MELANIE: *Bye.*

Vocabulary

állampolgár	citizen (<i>of a country</i>)
beszél	speaks
határ	border
határátlépés	border crossing
határőr	border guard
Hogy hívják?	What is your name? (<i>polite form</i>)
jó	good
jól	well
milyen?	what kind of? which
minden	all, every (<i>always followed by the singular</i>)
nagyon	very
nehéz	difficult, hard (<i>plural: nehezek</i>)
nyelv	language, tongue
Rendben van.	All right.
További jó utat!	Have a good (continuation of your) trip!
útlevel	passport
útlevelellenőrzés	passport control

Dialogue 2

Ki beszél jól magyarul?

Who speaks Hungarian well?

- Who speaks Hungarian very well?*
Does Mike like studying languages?
Who can play the piano?
What does Max like to do?

Mike and Tamás became quite friendly on the plane. Now they wait together for their luggage to appear. Tamás has just overheard Mike's mother talking to the border guard and comments

TAMÁS: Nagyon jól beszél magyarul!

MIKE: Igen, elég jól tud magyarul. És jól beszél németül is és franciául is.

TAMÁS: Te is beszélsz németül?

MIKE: Nem, én sajnos nem szeretek nyelveket tanulni. És te? Te tudsz németül?

TAMÁS: Nem, én most zongorázni tanulok.

MIKE: Nálunk a családban Angela tanul zongorázni. Most éppen spanyolul is tanul. Ő gyengén beszél magyarul, de szeret magyarul olvasni.

TAMÁS: És Max?

MIKE: Hát, ő egyáltalán nem szeret magyarul beszélni. Ő inkább énekelni szeret. De csak angolul!

TAMÁS: És táncolni is tud?

MIKE: Igen, nagyon jól tud táncolni.

TAMÁS (*smirking*): Én is jól tudok táncolni – magyarul, angolul, és még spanyolul is!

TAMÁS: *She speaks Hungarian very well.*

MIKE: *Yes, she does know Hungarian pretty well. And she speaks German and French well too.*

TAMÁS: *Do you speak German too?*

MIKE: *No, unfortunately, I don't like studying languages. What about you? Do you know German?*

TAMÁS: *No, now I'm learning to play the piano.*

MIKE: *In our family, Angela is studying the piano. Right now she's studying Spanish too. She speaks Hungarian quite poorly, but she likes to read in Hungarian.*

TAMÁS: *And what about Max?*

MIKE: *Well, he doesn't like to speak Hungarian at all! He'd rather sing – but only in English.*

TAMÁS: *And can he dance too?*

MIKE: *Yes, he can dance very well.*

TAMÁS (*smirking*): *I can dance well too – in Hungarian, English and even in Spanish!*

Vocabulary

csak	only, just	nagyon	very
családban	in (a) family	nálunk	at our home; in our country
csomag	luggage, bags	nyelveket tanul	studies languages
de	but	olvas	reads
egyáltalán nem	not at all	spanyol	Spanish; Spaniard
elég	quite, fairly	szeret	likes, loves
énekel	sings	táncol	dances
épp(en)	just (now)	tanul	studies
gyengén	poorly (<i>lit.</i> , weakly)	tud	knows how, can, is able to
hát	well ...	zongorázik	plays the piano
inkább	preferably, rather		
még ... is	even		
most	now		

Language points

Verb conjugation

In the previous chapter we learned to conjugate the irregular verb **van** 'is'. In this chapter you will learn the regular endings of the present tense of verbs.

Verbs conjugate by adding an ending onto the root to indicate the subject of the sentence. The endings come in back-vowel and front-vowel variants, so if you have yet to master the rules of vowel harmony, this would be a good time to review them.

The stem of a verb is identical to the third person singular form (**ő/maga/ön**), or to say it another way, there is no ending on the third person singular form of the verb. This third person singular is the form of the verb found in good dictionaries and the form found here in the vocabulary lists. Attach the appropriate ending to the verb stem to conjugate the verb. Remember, since you don't have to use a pronoun, it is often only the conjugated verb that clearly expresses the subject of the sentence.

Person	Vowel harmony		
	Back	Front	
		unrounded	rounded
én	-ok	-ek	-ök
te		-sz	
ő/maga/ön		Ø	
mi	-unk		-ünk
ti	-tok	-tek	-tök
ők/maguk/önök	-nak		-nek

Attach the appropriate ending to the verb stem to conjugate the verb. Remember, since you don't have to use a pronoun, it is often only the conjugated verb that clearly expresses the subject of the sentence. Below are the conjugations for three verbs: **tud** 'knows how' (back vowel), **beszél** 'speaks' (front unrounded vowel), and **ül** 'sits' (front rounded vowel):

én	tudok	beszélek	ülök
te	tudsz	beszél ^s sz	ülsz
ő/maga/ön	tud	beszél	ül
mi	tudunk	beszélünk	ülünk
ti	tudtok	beszéltek	ültök
ők/maguk/önök	tudnak	beszélnek	ülnek

Two alterations to the regular conjugation

- Verbs ending in **-ít** or two consonants

A large number of verbs ends in **-ít** (for example, **tanít** 'teaches', **segít** 'helps') or two consonants (for example, **ért** 'understand', **tölt** 'fill'); these verbs need a linking vowel when adding on the **te**, **ti**, and **ők** endings. The linking vowel choice is **a/e** for the **te** (**-asz/-esz**) and **ők** (**-anak/-enek**) endings; the linking vowel choice for **ti** is **-o/-e/-ö** (**-otok/-etek/-ötök**). Look at the full conjugations below and compare the highlighted endings to the conjugations given above:

	tanít	ért	tölt
	teaches	understands	fills
én	tanítok	érték	töltök
te	tanít ^a sz	ért ^e sz	tölt ^e sz
ő/maga/ön	tanít	ért	tölt
mi	tanítunk	értünk	töltünk
ti	tanítotok	értetek	töltötök
ők/maguk/önök	tanítanak	értenek	töltenek

- **-ol/-el/öl** for the **te** ending

If the verb stem ends in the letters **s**, **sz**, or **z**, then the **te** ending is different. (The reason is that it is difficult to pronounce the regular ending **sz** sound immediately after the letters **s**, **sz**, or **z**.) If the verb stem ends in **s**, **sz**, or **z**, then the **te** ending is **-ol** (for back vowel words), **-el** (for front, unrounded vowel words) or **-öl** (for front, rounded vowel words). Thus the **te** form for **olvas** 'reads' is **olvasol**; for **vesz** 'buys' is **veszel**, and for **főz** 'cooks' is **főzöl**. The rest of the conjugation is regular.

Using the present tense

In English there are several verb forms that are all used to express the present tense, for example, *I read, I do read, I am reading*. Hungarian has only one present tense and the subtle differences expressed in the English examples are accounted for in other ways (see, for example, Chapter 8, in the section on coverbs). You would never try to use an auxiliary verb in Hungarian to translate the English expression *I am reading, writing*, etc. Just say **Olvasok** 'I read/I am reading.' Or **Táncolnak** 'They dance/They are dancing.'

The infinitive -ni ending

The infinitive form of the verb in Hungarian corresponds to the English expression 'to' with verbs; for example, **olvasni** 'to read', **írni** 'to write'; **táncolni** 'to dance'. As in English, sometimes a Hungarian expression will contain two verbs: one is conjugated and one is in the infinitive. Compare the sentences below:

I like *to dance*.   **Szeretek táncolni.**
 He knows how *to sing*.   **Tud énekelni.**

The infinitive is formed by adding the ending **-ni** to the stem of the verb. If the verb ends in two consonants or **-ít**, however, the linking vowel **a** or **e** is required:

<i>stem</i>	<i>infinitive</i>		<i>stem</i>	<i>infinitive</i>	
tud	tudni	to know	tanít	tanítani	to teach
szeret	szeretni	to love	ért	érteni	to understand

Expressing yourself in a language:

-ul/-ül

The case ending **-ul/-ül** is added to the names of languages when you wish to say that you can speak, read, write in, know, understand, or otherwise express yourself *in* a language. Tamás even jokes that he ‘dances in Hungarian, English and Spanish’. Whether joking or not, add this case to the names of languages when using it to say what language you are using to speak, read, etc.

The **-ul/-ül** case has both a back vowel (**-ul**) and a front vowel (**-ül**) variant; make sure to attach them to words with the same vowel harmony. As with the plural, when adding this case to words ending in **a** or **e**, always lengthen the **a** to **á** and **e** to **é**:

Tudok magyarul olvasni, és jól beszélek németül is.

I can read Hungarian and I speak German well, too.

Szeretek franciául énekelni.

I like to sing in French.

Exercise 1

Transform the following nouns into the names of different languages:

e.g. **francia** → **Beszélek franciául.**

1 magyar	6 albán
2 német	7 román
3 angol	8 olasz
4 spanyol	9 török
5 portugál	10 japán

Exercise 2

Make up sentences following the example below. Make sure to write down both formal and familiar variants. Use the languages listed in the previous exercise.

e.g. **német** → **(to a friend): Tudsz németül?**
(to a stranger): Tud németül?

Exercise 3

Make up questions using the verbs provided below. Make sure to write down both singular familiar (asking a friend) and plural familiar (asking several friends) forms:

e.g. **beszél** → (*asking a friend*): **Beszélsz magyarul?**
 (*asking several friends*): **Beszéltek magyarul?**

ért	understands	tud	knows
ír	writes	számol	counts
olvas	reads	énekel	sings

Exercise 4

Based on the previous exercise, now make up questions using the formal variants. Make sure to write down both singular formal (asking a stranger) and plural formal (asking several strangers) forms:

e.g. **beszél** → (*asking a stranger*):
Ön beszél magyarul?
 (*asking several strangers*):
Önök beszélnek magyarul?

Exercise 5

Match the two sets of sentences based on the above dialogues with **tud/szeret/tanul**:

- 1 Melanie nagyon jól beszél magyarul!
- 2 Te is beszélsz németül?
- 3 Tudsz táncolni?
- 4 Ki tud zongorázni?
- 5 Ők spanyolul tanulnak olvasni?

- A A családban Angela tud zongorázni.
- B Igen, ők spanyolul tanulnak írni és olvasni is.
- C Nem, én sajnos nem szeretek nyelveket tanulni.
- D Igen, elég jól tud magyarul.
- E Igen, nagyon jól tudok táncolni.

Exercise 6

Translate the following English sentences into Hungarian:

- 1 Passport, please.
- 2 You (*singular, formal*) speak Hungarian very well.
- 3 Are you Hungarian?
- 4 Do you speak German?
- 5 Do they study English?
- 6 Do you (*plural*) know how to dance?
- 7 We love to write.
- 8 Are you learning how to play the piano?
- 9 All is fine.
- 10 Have a nice trip!

Dialogue 3

Poggyászkidás

Luggage claim

What colour is the luggage Tamás notices first?

What types of luggage do they have?

What is Mike's mother doing during this time?

Mike has picked up most of his luggage, but a few items are still missing; Tamás asks him which ones

MIKE: A kézipoggyász és a nagy piros bőrönd itt van. Meg hiányzik. A másik barna bőrönd és zöld sporttáska.

TAMÁS: Ott a csomag!

MIKE: Melyik?

TAMÁS: Az a barna!

MIKE: Melyik barna? Két barna csomag is van itt.

TAMÁS: Az a nagy barna bőrönd.

MIKE: Köszí. (*Mike looks around for his mother ...*) Hol van anya?

TAMÁS: Ott a sarokban dohányzik.

MIKE: Már teljesen magyar. Nem reggelizik, nem is vacsorázik, csak dohányzik.

TAMÁS: Mike, és hol van a fekete kézipoggyász?

MIKE: Itt van. Ezek a csomagok nagyon nehezek!
TAMÁS: Nem baj, ott van a taxiállomás.
MIKE: Milyen színűek itt Budapesten a taxik?
TAMÁS (joking): Tarkák!
MIKE (laughing): Remélem, találkozunk még!
TAMÁS: Én is! Jó pihenést!
MIKE: Szia!
TAMÁS: Szia!

MIKE: *The hand luggage and the big red suitcase are here. The other brown suitcase and the green sports bag are still missing.*

TAMÁS: *There is the bag!*

MIKE: *Which one?*

TAMÁS: *That brown one!*

MIKE: *Which brown one? There are two brown bags here.*

TAMÁS: *That big brown suitcase.*

MIKE: *Thanks. (Mike looks around for his mother . . .) Where's Mom?*

TAMÁS: *She's there smoking in the corner.*

MIKE: *She's totally Hungarian! She doesn't eat breakfast, doesn't eat dinner, just smokes.*

TAMÁS: *Mike, where is the black hand luggage?*

- MIKE: *It's here. These bags are very heavy.*
 TAMÁS: *Don't worry, there's a taxi stand over there.*
 MIKE: *What colour are the taxis here in Budapest?*
 TAMÁS (joking): *All colours!*
 MIKE (laughing): *I hope we meet up again!*
 TAMÁS: *Me too! Have a good holiday!*
 MIKE: *Bye!*
 TAMÁS: *Bye!*

Vocabulary

baj	problem, trouble	piros	red
barna	brown	reggelizik	eats breakfast
bőrönd	suitcase	Remélem	I hope so
Budapesten	in Budapest	sarok	corner
dohányzik	smokes	a sarokban	in the corner
hiányzik	is missing	sporttáska	sports bag
Jó pihenést!	Have a good holiday!	színű	(having a) colour, coloured
két	two	találkozik	meets, gets together
kézipoggyász	hand luggage	tarka	multi-coloured
már	already; now	taxi	taxi
másik	(the) other	taxiállomás	taxi stand
még	still, yet	teljesen	completely, totally
melyik?	which (one)?	vacsorázik	eats dinner
Milyen színű?	What colour?	zöld	green
nagy	big		
nem is	doesn't even		

Language points

The group of -ik verbs

The **-ik** verbs constitute a large class of Hungarian verbs. They are called this because the third person singular form (i.e., the dictionary form) ends in **-ik**. The *stem* to which all other personal endings are attached is found by removing the **-ik** ending. Thus the stem for the verb **reggelizik** 'eat breakfast' is **reggeliz-**; for **zongorázik** 'play the piano' it is **zongoráz-**, and so on.

In standard spoken and written Hungarian and thus, in all prescriptive grammar books, the **én** endings for the **-ik** verbs are **-om/-em/-öm**. (However, as soon as you hit the streets and listen to actual Hungarian speech, you will no doubt run across people using a different form where the first person **én** endings are often replaced by **-ok/-ek/-ök**.)

The conjugation of **-ik** verbs, then, will look like this:

én	zongorázom	reggelizem
te	zongorázol	reggelizel
ő/maga/önök	zongorázik	reggelizik
mi	zongorázunk	reggelizünk
ti	zongoráztok	reggeliztek
ők/maguk/önök	zongoráznak	reggeliznek

Remember, this stem ends in **z**, so the **te** ending is **-ol/-el/-öl**.

To state a preference: inkább

There is no Hungarian verb meaning 'to prefer'; instead, preferences are expressed with the adverb **inkább**. Often, the verb **szeret** is used with **inkább**:

Nem szeretek táncolni. Inkább énekelni szeretek.

I don't like to dance. I prefer to sing.

But **inkább** can work without **szeret** as well:

Inkább magyarul beszélünk.

We prefer to speak Hungarian.

Inkább olvasok.

I prefer to read.

When you wish to express one preference over another, you may combine an expression with **inkább** with another clause beginning with **mint** 'than'.

Inkább zongorázom, mint tanulok.

I prefer to play the piano than to study.

Keep an eye out for the word order: place **inkább** plus your preference before the conjugated verb; if the conjugated verb is your preference, just place **inkább** before it.

Exercise 7

Answer the questions in Hungarian. Fill in the missing words, translating the sentences given in the brackets below. Since putting a sentence together may still be a bit complicated, a review of Chapter 2 will help guide you through the web of Hungarian word order.

e.g. What is Angela doing? (She is playing the piano.)

Zongorázik.

- 1 Do you like to dance? (I don't like to dance.)
- 2 Are we eating breakfast here? (Yes, we are having breakfast here.)
- 3 Where are the parents having dinner? (They are having dinner in Budapest.)
- 4 Do you prefer to write? (No, I prefer to read.)
- 5 What do you prefer? (I prefer to play the piano than to study.)
- 6 Do you smoke? (Yes, I smoke.)

ez–az (*Part II*)

In the previous chapter you learned to ask and identify objects and people with expressions like:

Mi ez? Ez egy fekete csomag.

What is this? This is a black bag.

Ki az? Az egy kedves ember.

Who is that? That is a kind man.

Often you want to have **ez** or **az** modify a noun directly. When **ez** and **az** modify nouns directly, however, you must observe two rules:

- 1 There is always a definite article after **ez** or **az**. Although this use of the definite article corresponds to nothing in English, it cannot be omitted in Hungarian.
- 2 **ez** and **az** must agree in number with what they modify. (Later you will see that they agree in case, too.)

Compare the following examples to see the agreement of **ez** and **az** with the nouns they modify and the position of the definite article:

Ez a fekete csomag nehéz.

This black bag is heavy. (*singular*)

Ezek a fekete csomagok nehezek.

These black bags are heavy. (*plural*)

Az a történész magyar.

That historian is Hungarian. (*singular*)

Azok a történészek magyarok.

Those historians are Hungarian. (*plural*)

Remember that adjectives preceding the nouns they modify never agree in number; this is why **fekete** is in the singular form here. On the other hand, when the adjective does *not* precede the noun, it must agree in number.

Colours

In the previous chapters, you have already encountered some colour terms such as **piros** 'red', **zöld** 'green', **fekete** 'black' and **barna** 'brown'. To increase your colour vocabulary, consider the additional colour terms: **sárga** 'yellow', **kék** 'blue', **szürke** 'grey', **fehér** 'white', **vörös** 'red' and **lila** 'purple'. Note that the word **színű** 'having a colour' can be attached to nouns to form a new word meaning a particular colour as in **rózsaszínű** 'pink' from **rózsa** 'rose (flower)', **narancsszínű** 'orange' from **narancs** 'orange (fruit)'. For the colour orange, **narancssárga** is also used. Colours can also be modified with the adjectives **sötét** 'dark' and **világos** 'light' as in **sötétbarna** 'dark brown' or **világoskék** 'light blue'.

Exercise 8

Use the colour terms you just learnt and translate the sentences as in the example:

e.g. The apple is red.

Az alma piros.

This apple is red.

Ez az alma piros.

1 The car is black.

This car is black.

2 The sports bag is green.

That sports bag is green.

3 The taxi is yellow.

This taxi is yellow.

4 The passport is grey.

That passport is grey.

5 The blue luggage is heavy.

That blue luggage is heavy.

Cultural notes

Itt a piros – hol a piros?

You may have wondered in the previous section why two different words are given for describing the colour red. Many people still wonder, few know it for sure and even fewer non-native speakers get it right when to use **piros** or **vörös**. Complications arise from the fact that the colour terms are far from being interchangeable. One tip that may be helpful is to try to use **vörös** when talking about the following:

- things related to nature (e.g. geographical locations, various products, fruits, animals, colour of different body parts, hair, etc.):

vörös bor	red wine
vöröshagyma	onion
vörös vér	red blood
vérvörös	having the colour of the blood
Vörös-tenger	the Red Sea
vöröshangya	red ant
vörös haj	red hair (vörös hajú red-haired)
vörös szakáll	red beard (vörös szakállú red-bearded)
vörös orr	red nose

- institutions:

Vöröskereszt	The Red Cross

- object/ideas/categories related to politics (in Hungary, it especially pertains to communism and the former Soviet regime):

vörös zászló	red flag
or vörös lobogó	
Vörös Hadsereg	the Red Army
vörös nyakkendő	red scarf (of the young pioneers)
Vörös Zászló	Order of the Red Banner
Érdemrend	

In other instances, feel free to use **piros**. The above descriptions are just rough guidelines but hopefully will help you with this Hungarian 'red madness'!

4 Bevásárlás

Shopping

In this chapter you will learn:

- how to buy food
- numbers
- how to read telephone numbers
- apologies and responding to apologies
- polite questions (**Mit parancsol?**)
- the accusative ending **-t**
- the future of **van: lesz** 'will be'
- the multi-faceted **tessék**

Dialogue 1

Hentesáru

Meat products

What kind of salamis are available in the store?

Did the shop assistant give thirty decagrams of salami to Zsófia?

What was the last meat product they bought?

Zsófia and her daughter decide to do some quick grocery shopping before the guests arrive. First they go to the grocery store to get some cold meats

ELADÓ: Tessék, mit parancsolnak?

ZSÓFIA AND LILLA: Szalámi van?

ELADÓ: Van téliszalámi és paprikás szalámi is.

ZSÓFIA (to Lilla): Mit akarsz? Téliszalámit vagy paprikást?

- LILLA: Téliszalámit.
 ZSÓFIA: Harminc deka téliszalámit, legyen szíves!
 ELADÓ (*at the scale*): Harmincöt deka. Nem baj?
 ZSÓFIA: Nem, nem baj.
 ELADÓ: Tessék. Mást parancsolnak?
 ZSÓFIA: Igen. Pulykasonka van?
 ELADÓ: Sajnos, nincsen.
 ZSÓFIA: Akkor harminc deka gyulai kolbászt, legyen szíves.
 ELADÓ: Más valamit?
 ZSÓFIA: Öt pár virslit is kérünk.
 ELADÓ: Tessék. Még valamit?
 ZSÓFIA: Köszönöm, mást nem.

They proceed to the cashier and pay. They decide to split up and Lilla goes to get some fresh fruit and vegetables and her mother stops at the bakery

- SHOP ASSISTANT: *How can I help you?*
 ZSÓFIA AND LILLA: *Do you have any salami?*
 SHOP ASSISTANT: *We have winter salami and paprika salami as well.*
 ZSÓFIA (to Lilla): *What do you want? Winter or paprika?*
 LILLA: *Winter.*
 ZSÓFIA: *Thirty decagrams of winter salami, please.*
 SHOP ASSISTANT (*at the scale*): *Thirty-five decagrams. Is that all right?*
 ZSÓFIA: *That's fine.*
 SHOP ASSISTANT: *Here you are. Would you like anything else?*
 ZSÓFIA: *Yes. Do you have any turkey bologna?*
 SHOP ASSISTANT: *Sorry, no.*
 ZSÓFIA: *Well then, thirty decagrams of Gyulai sausage, please.*
 SHOP ASSISTANT: *Anything else?*
 ZSÓFIA: *We would like five pairs of hot dogs too.*
 SHOP ASSISTANT: *Here you are. Something more?*
 ZSÓFIA: *Thank you, that will be all.*

Vocabulary

akar	wants	bevásárlás	shopping
akkor	then, well then	deka (gramm)	decagram
baj	problem, trouble		(= 10 grams)

eladó	shop assistant	pár	pair
gyulai kolbász	a kind of spicy sausage	parancsol	orders (<i>see</i> <i>Cultural notes</i>)
hentesáru	meat products	pulykasonka	turkey bologna
kér	asks for, requests, would like	szalámi	salami
kolbász	sausage	téliszalámi	winter salami
más	other, else	tessék	(<i>see Cultural</i> <i>notes</i>)
paprikás	(something) containing paprika	valami	something
		virsli	frankfurter, hot dog

Dialogue 2

Zöldség-gyümölcs

Fruit and vegetable stand

How many eggs is Lilla buying?

How much is a kilogram of cherries?

What else did Lilla get at the market?

Lilla is already at the fruit and vegetable stand

LILLA: Jó napot kívánok!

ELADÓ: Jó napot! Tessék!

LILLA: Friss a tojás?

ELADÓ: Igen, természetesen.

LILLA: Egy tucat tojást, legyen szíves. Kérek még két fej salátát és három vöröshagymát is.

ELADÓ: Tessék. Más valamit?

LILLA: Mennyibe kerül egy kiló cseresznye?

ELADÓ: Ötven forint.

LILLA: Kérek szépen egy kiló cseresznyét is.

ELADÓ: Tessék. Jó lesz?

LILLA: Igen, köszönöm. Mennyivel tartozom?

ELADÓ: Százötven forint lesz összesen.

LILLA: Tessék.

ELADÓ: Köszönöm.

LILLA: Viszontlátásra!

ELADÓ: Viszlát!

- LILLA: *Good afternoon!*
 SHOP ASSISTANT: *Good afternoon. How can I help you?*
 LILLA: *Are the eggs fresh?*
 SHOP ASSISTANT: *Yes, of course.*
 LILLA: *A dozen eggs, please. I would also like two
 lettuces and three onions.*
 SHOP ASSISTANT: *Here you are. Something else?*
 LILLA: *How much does a kilogram of cherries cost?*
 SHOP ASSISTANT: *Fifty forints.*
 LILLA: *May I please also have a kilo of cherries?*
 SHOP ASSISTANT: *Here you are. Will that be all right?*
 LILLA: *Yes, thank you. How much do I owe you?*
 SHOP ASSISTANT: *That'll be one hundred and fifty forints all
 together.*
 LILLA: *Here you are.*
 SHOP ASSISTANT: *Thank you.*
 LILLA: *Goodbye.*
 SHOP ASSISTANT: *Bye.*

Vocabulary

cseresznye	cherry	Mennyivel	How much do
fej	head	tartozom?	I owe you?
friss	fresh	összesen	all together
gyümölcs	fruit	saláta	lettuce; salad
jó	good	szépen	nicely, kindly
Kérek szépen	May I please	tojás	egg
...	have ...?	tucat	dozen
két/kettő	two	vöröshagyma	(red) onion
lesz	will be	zöldség	vegetable
(<i>inf: lenni</i>)			
Mennyibe	How much		
kerül?	does (X) cost?		

Language points

The accusative -t ending

The accusative **-t** is the ending attached to the direct object of a sentence. Although English has no such markings (with rare exceptions),

direct objects in Hungarian must be marked with the accusative case: if there is no case ending on a word, the word looks like a subject.

For example, in the sentence **Kérek még salátát és három vöröshagymát**, the subject is **én** 'I' (although here it is omitted); **kérek** 'I ask for/I would like' is the verb and **saláta** 'lettuce' and **vöröshagyma** 'onion' are the direct objects. Now, in Hungarian: **Kérek még salátát és három vöröshagymát**. You can clearly see that **salátát** 'lettuce' and **vöröshagymát** 'onion' are marked with the accusative **-t**.

Forming the accusative of nouns is quite similar to forming the plural (see Chapter 1), thus much of the following will be a review – and we will compare the plural and accusative endings throughout this section to show where the similarities and differences lie.

For nouns ending in **a/e**: lengthen **a** to **á**, **e** to **é** and add **-t**:

	<i>stem</i>	<i>accusative</i>	<i>plural</i>
lettuce	saláta	salátát	saláták
cherry	cseresznye	cseresznyét	cseresznyék

For nouns ending in any other vowel: simply add **-t**:

salami	szalámi	szalámit	szalámik
parent	szülő	szülőt	szülők

For nouns ending in the consonants **r, l, ny, n, j, ly, s, sz, z, zs**: there is no linking vowel, simply add the **-t**. This is the one area where the accusative is formed differently from the plural. (Remember for the plural, a linking vowel is *always* used after words ending in consonants.)

problem	baj	bajt	bajok
acquaintance	ismerős	ismerőst	ismerősök
Hungarian	magyar	magyart	magyarok
Polish (person)	lengyel	lengyelt	lengyelek

For nouns ending in any other consonant: the linking vowel choice is **o/e/ö** before the accusative **-t**. Recall it is the final vowel that determines the rounded/unrounded vowel choice of **e** or **ö**.

day	nap	napot	napok
vegetable	zöldség	zöldséget	zöldségek
fruit	gyümölcs	gyümölcsöt	gyümölcsök

Use of the singular

Hungarian uses the singular after all expressions of quantity. So although you went to the trouble of learning the plural forms in Chapter 1, you must use the singular after numbers and other expressions of quantity:

Harminc deka téliszalámit kérek.

I would like thirty decagrams of winter salami.

Öt pár virslit is kérünk.

We would also like five pairs of frankfurters.

When referring to fruits and vegetables and some other products it is common to use the singular – the plural is usually reserved for different varieties of fruits or vegetables:

Van cseresznye?

Are there any cherries?

Friss a tojás?

Are the eggs fresh?

Exercise 1

What is the accusative form of the following nouns?

1 nap 2 deka 3 kolbász 4 csésze 5 állampolgár 6 gyümölcs
7 család 8 nyelv 9 csomag 10 rend 11 bőrönd 12 sporttáska
13 taxi 14 virsli 15 ismerős

Exercise 2

Please tell the shop assistant what you would like to buy:

e.g. **újság – Kérek egy újságot.**

- 1 saláta
- 2 vöröshagyma
- 3 csésze
- 4 kiló cseresznye
- 5 egy tucat tojás

Exercise 3

The order of the sentences in the dialogue is mixed up. Rearrange the order according to the second dialogue of the chapter:

- 1 Tessék. Jó lesz?
- 2 Jó napot!
- 3 Százötven forint lesz összesen.
- 4 Igen, természetesen.
- 5 Más valamit?
- 6 Igen, köszönöm. Mennyivel tartozom?
- 7 Kérek szépen egy kiló cseresznyét.
- 8 Friss a tojás?
- 9 Jó napot kívánok!
- 10 Egy tucat tojást, legyen szíves.

Dialogue 3

Pékség

At the bakery

What does Zsófia ask for first at the bakery?

How much bread did she buy?

What did she buy five of?

Zsófia stops at the bakery to get some fresh baked goods (pékáru)

ELADÓ: Jó napot kívánok!

ZSÓFIA: Jó napot! Kérek két kiflit, hat zsemlét és egy kiló barna kenyeret.

ELADÓ: Tessék. Mást parancsol?

ZSÓFIA: Mákos kifli van?

ELADÓ: Igen. Hányat parancsol?

ZSÓFIA: Öt mákos kiflit kérek.

ELADÓ: Tessék.

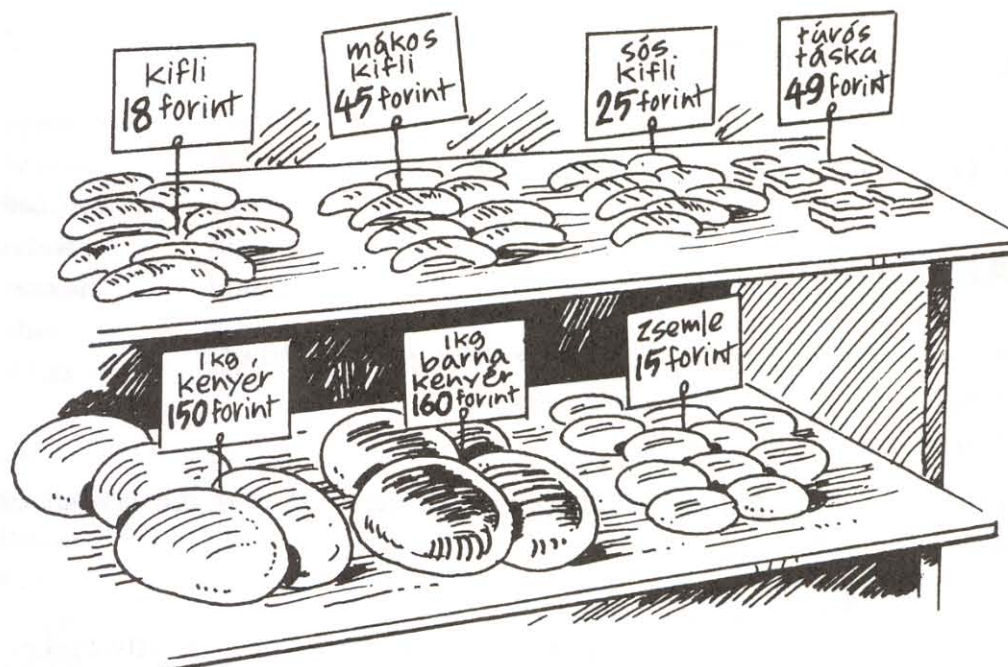
ZSÓFIA: Mennyi lesz?

ELADÓ: Kilencvenhat forint.

ZSÓFIA: *(Handing over the money)* Tessék. Köszönöm.

ELADÓ: Én köszönöm! Viszontlátásra!

ZSÓFIA: Viszlát!

- SHOP ASSISTANT: *Good afternoon!*
 ZSÓFIA: *Hello. May I please have two crescent rolls, six round rolls and a kilo of brown bread?*
 SHOP ASSISTANT: *Here you are. Would you like anything else?*
 ZSÓFIA: *Do you have any poppy-seed rolls?*
 SHOP ASSISTANT: *Yes. How many would you like?*
 ZSÓFIA: *I would like five poppy-seed rolls.*
 SHOP ASSISTANT: *Here you are.*
 ZSÓFIA: *How much will that be?*
 SHOP ASSISTANT: *Ninety-six forints.*
 ZSÓFIA: *(Handing over the money) Here you are. Thank you.*
 SHOP ASSISTANT: *Thank you! Goodbye.*
 ZSÓFIA: *Bye.*

Vocabulary

hány?	how many?	mennyi?	how much?
kenyér	bread	pékáru	baked goods
(<i>accus: kenyeret</i>)		pékség	bakery
kifli	crescent-shaped roll	zsemle	round crusty roll
mákos kifli	poppy-seed roll		

Dialogue 4

Otthon

At home

What is Zsófia going to do before the guests arrive?

What kind of drinks is Lilla preparing?

Where is Lilla heading?

Mother and daughter are at home, getting ready for the arrival of their guests

LILLA: Mit csinálsz?

ZSÓFIA: Egy kis rendet csinálok. Azután készítek szendvicseket, mert biztosan éhesek lesznek.

LILLA: Jó, én pedig csinálok limonádét és főzök kávé.

ZSÓFIA: És utána mit csinálsz?

LILLA: A szervízben leszek.

ZSÓFIA: Veszél ajándékokat is?

LILLA: Igen, veszek pár ajándékot és egy szép csokor virágot is.

ZSÓFIA: Nagyszerű! Mikor leszel itthon?

LILLA: Sietek!

LILLA: *What are you doing?*

ZSÓFIA: *I'm tidying up a bit. Then I am going to prepare some sandwiches because they will surely be hungry.*

LILLA: *Good, I'll make some lemonade and brew some coffee.*

ZSÓFIA: *And what will you do afterwards?*

LILLA: *I will be in the car repair shop.*

ZSÓFIA: *Will you buy some gifts, too?*

LILLA: *Yes, I'll buy a couple of gifts and a nice bouquet of flowers, too.*

ZSÓFIA: *Wonderful! When will you be home?*

LILLA: *I'll hurry!*

Vocabulary

ajándék	gift	limonádé	lemonade
azután	then	mert	because
biztosan	surely	mikor?	when?
csinál	does, makes	nagyszerű	excellent, wonderful
csokor	bouquet	rend	order
éhes	hungry	rendet csinál	tidies up
elvisz	takes (away/ along)	siet	hurries
főz	cooks	szendvics	sandwich
gyorsan	quickly	szervízben	in (the) repair shop
itthon	at home	utána	afterwards
kávé	coffee	vesz	buys
készít	prepares, makes	virág	flower
kis/kicsi	little		
kocsi	car		

Language points

Future time with present tense

The future is often expressed using present tense verb forms in Hungarian. We do this in English too when the content of the sentence is enough to indicate the future. Look at some sentences from the last dialogue again:

Azután készítek szendvicseket ...

Then I am going to prepare some sandwiches ...

És utána mit csinálsz?

And what will you do afterwards?

Future time with lesz

Several dialogues in this chapter include the verb **lesz**. This verb, though conjugated in the present tense, is the future form of the verb **van**; it means 'will be, becomes'. Look at some of the sentences from the dialogues again:

Százötven forint lesz összesen.

That will be one hundred and fifty forints all together.

Mennyi lesz?

How much will that be?

Mikor leszel itthon?

When will you be home?

A szervízben leszek.

I will be in the car repair shop.

The verb **lesz** conjugates regularly in the present tense; the infinitive is irregular: **lenni**.

Numbers

The cardinal numbers between 1 and 10 are given below:

1 egy	6 hat
2 kettő	7 hét
3 három	8 nyolc
4 négy	9 kilenc
5 öt	10 tíz

The numbers between 11 and 29 are simple to form – requiring only a slight change in the combinatory stem: the combinatory form **tizen + egy, kettő, három . . .** (1, 2, 3, etc.); the combinatory form **huszon + egy, kettő, három . . .**:

11 tizenegy	21 huszonegy
12 tizenkettő	22 huszonkettő
13 tizenhárom	23 huszonhárom
14 tizennégy	24 huszonnégy
15 tizenöt	25 huszonöt
16 tizenhat	26 huszonhat
17 tizenhét	27 huszonhét
18 tizennyolc	28 huszonnyolc
19 tizenkilenc	29 huszonkilenc
20 hús	

Finally, the numbers 30–99 are formed exactly as in English: the numbers 1 to 9 are added directly on to the numbers 30, 40, etc. The only difference is the numbers from 1–999 are written as one word in Hungarian:

30	harminc	80	nyolcvan
40	negyven	90	kilencven
50	ötven	100	száz
60	hatvan	1000	ezer
70	hetven	1 000 000	(egy) millió

As a sample of numbers with multiple digits, consider the following set with variations for the digit 9:

9	kilenc
19	tizenkilenc
29	huszonkilenc
90	kilencven
99	kilencvenkilenc
190	százkilencven
199	százkilencvenkilenc
900	kilencszáz
909	kilencszázkilenc
990	kilencszázkilencven
999	kilencszázkilencvenkilenc
9009	kilencezer-kilenc
9090	kilencezer-kilencven
9099	kilencezer-kilencvenkilenc
9999	kilencezer-kilencszázkilencvenkilenc

két *or* **kettő**; **kis** *or* **kicsi**

The use of the number ‘two’ and the word ‘small’ involves a small idiosyncrasy: if these words *precede* what they refer to, use the shorter form **két**, **kis**, e.g., **két saláta** ‘two lettuces’; **kis kocsi** ‘small car’. If not, use the longer form: **kettő**, **kicsi**:

Hány kiló alma ez? Kettő.

How many kilos of apples is this? Two.

Ez a kocsi kicsi.

This car is small.

Apologies and responses to apologies

There are many ways to express apologies in Hungarian. These can be used after stepping on someone’s toes, accidentally bumping into someone or even stopping somebody to ask for help or

information, etc. The most basic phrases are **Bocsánat**, **Bocs** and **Elnézést**. The two longer ones, **Bocsánat** and **Elnézést** can be used in both formal and informal contexts, while **Bocs** is used in informal situations exclusively. The basic responses – used in both formal and informal contexts – can be any of the following phrases: **Semmi baj** or **Nem baj** (*lit.* ‘No problem’), **Semmi gond** (*lit.* ‘No trouble’), **Ugyan** (*lit.* ‘Oh well/come on/never mind’), **Nem történt semmi** (*lit.* ‘Nothing happened’).

Parancsol

Parancsol literally means ‘orders’ and ‘demands’ but it is used by salespeople with clients in very polite questions as an equivalent for ‘Would you like ...?’ as we saw in the dialogues. **Mit parancsol?** is the singular form, while **Mit parancsolnak?** is the plural. Both are translated into English as ‘What would you like?’ or ‘What can I do for you?’

Dekagramm, kilogramm, liter

In Hungary, food products (such as meat, baked goods, fruits, vegetables, etc.) are measured by the kilogram, which in Hungarian is **kilogramm** or more informally, **kiló**. Meat products and cheeses, however, are sold by decagrams (**dekagramm** or in short, **deka**). When you buy liquid items (such as milk), you have to use the **liter** (‘litre’) measurement.

Reading telephone numbers

While in most parts of Hungary there are six-digit phone numbers, in Budapest the phone numbers consist of seven digits. The way phone number digits are grouped together is often unusual for foreign speakers. Below are some examples as used by native Hungarian speakers:

3314033 read out as:

331–40–33   **háromszázharmincegy-negyven-harminchárom** or
3–31–40–33   **három-harmincegy-negyven-harminchárom**

318321 read out as:

- 318–321   **háromszáztizennyolc-háromszázhuszonegy** *or*
318–3–21   **háromszáztizennyolc-három-huszonegy** *or*
3–18–321   **három-tizennyolc-háromszázhuszonegy** *or*
3–18–3–21   **három-tizennyolc-három-huszonegy**

Exercise 4

Look at the phone numbers and read them out loud with the appropriate grouping of the digits.

376 176

376 114

376 098

377 142

376 112

376 339

424 425

424 471

424 352

423 657

424 611

424 348

Exercise 5

Look at the calculation below and read the final amount aloud:

A $33 + 71 = \underline{\quad}$

B $9 + 6 = \underline{\quad}$

C $100 + 7 = \underline{\quad}$

D $72 + 81 = \underline{\quad}$

E $5 + 4 = \underline{\quad}$

Cultural notes

Tessék! Tessék? Tessék tessék . . .

Tessék is a very short word, but it goes a long way! It is used in multiple contexts expressing any of the following:

- When someone knocks on your door, you may simply answer **Tessék!** ‘Please come in.’
- When you answer the phone you may say **Haló** or **Haló, tessék;** or simply, **Tessék!**
- **Tessék!** can also come in handy when you are offering something:
  - either some food or an object meaning, ‘Please take some’ or ‘Please take it’
  - or a seat to someone meaning ‘Please take a seat’;
  - it is also used in a store by shop assistants when offering their help meaning ‘What can I do for you?’ or ‘How can I help you?’
- **Tessék?** as a question is used when you have not heard something clearly and would like the person to repeat what was said as in ‘Pardon?’.
- You may also hear the repetitive expression **Tessék tessék . . .**, especially in the market when vendors invite customers to their stands saying ‘Please, come here, come here, have a look here . . .’

5 Taxi!

Taxi!

In this chapter you will learn:

- how to conduct basic phone conversations
- how to order and take a taxi
- tipping
- the definite conjugation

Dialogue 1

Haló!

Hello!

Which taxi company is Zsófia calling?

What is the phone number of the Szabó family?

How much time does it take for the car to get to the building?

Zsófia is waiting for Lilla to pick her up and take her to the airport.

Since her daughter is very late, she calls for a taxi to make it to Ferihegy on time

FŐTAXI: Haló, Főtaxi, jó napot kívánok!

ZSÓFIA: Haló, jó napot! Egy taxit kérek!

FŐTAXI: A telefonszámot, legyen szíves.

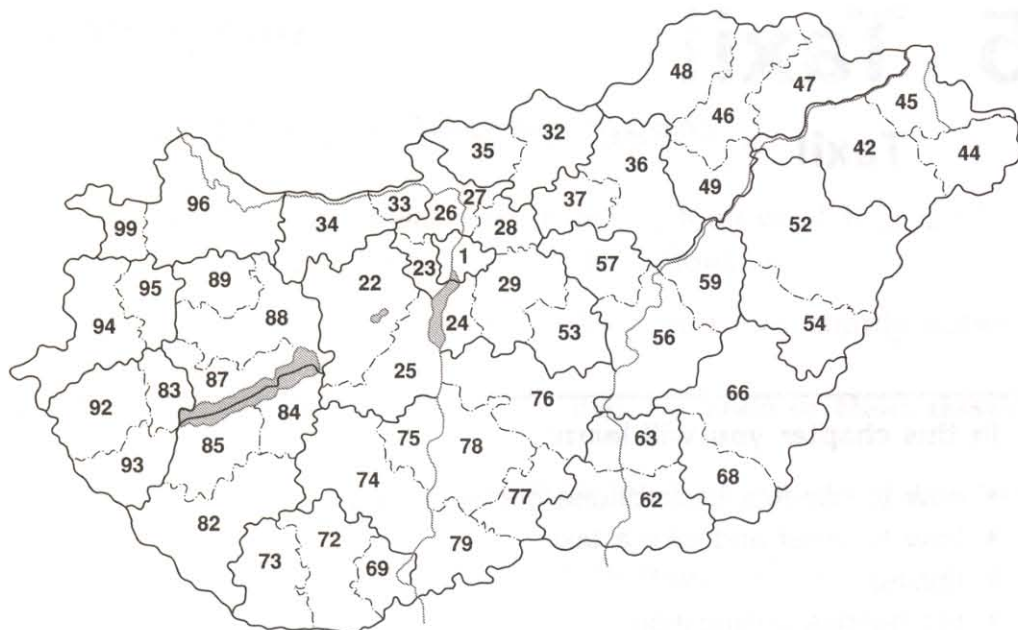
ZSÓFIA: Kettő-tizenhat-negyvenkettő-húsz.

FŐTAXI: Teréz körút harminc?

ZSÓFIA: Igen.

FŐTAXI: Szabó névre?

ZSÓFIA: Igen.

Map of Hungary showing telephone area codes

FŐTAXI: Azonnal küldöm az autót, asszonyom. Öt-hat perc és ott vagyunk.

ZSÓFIA: Rendben, köszönöm.

FŐTAXI: Jó utat! Viszonthallásra!

ZSÓFIA: Viszonthallásra!

FŐTAXI: *Hello, Főtaxi, good afternoon!*

ZSÓFIA: *Hello, good afternoon! I'd like to order a taxi!*

FŐTAXI: *Your phone number, please?*

ZSÓFIA: *216-4220.*

FŐTAXI: *30 Teréz Boulevard?*

ZSÓFIA: *Yes.*

FŐTAXI: *For the name Szabó?*

ZSÓFIA: *Yes.*

FŐTAXI: *I'll send the car right away, madam. We'll be there in five or six minutes.*

ZSÓFIA: *All right, thank you.*

FŐTAXI: *Have a good trip! Goodbye!*

ZSÓFIA: *Goodbye!*

Dialogue 2

Késés

Being late

Where is Lilla calling from?

What happened to her car?

How is she going to get to the airport?

As soon as Mrs Szabó hangs up the phone, it rings again. It is Lilla calling. She is anxious to reach her mother in time and tell her to change their plans for meeting

ZSÓFIA: Haló, tessék, Szabó lakás.

LILLA: Szia anya, én vagyok.

ZSÓFIA: Hol vagy?

LILLA: Bocs, de itt vagyok a szervízben. Még szerelik a kocsit.

ZSÓFIA: Én rohanok, mert itt áll már a taxi. Akkor te mit csinálsz?

LILLA: Itthagynom az autót, fogok egy taxit és én is azonnal megyek.

ZSÓFIA: Rendben, akkor találkozunk Ferihegyen.

LILLA: Jó. Szia!

ZSÓFIA: Szia-szia!

ZSÓFIA: *Hello, Szabó residence.*

LILLA: *Hi, mother, it's me!*

ZSÓFIA: *Where are you?*

LILLA: *Sorry, but I am here at the service station. They are still repairing the car.*

ZSÓFIA: *I'm rushing out, the taxi is here already. What are you going to do then?*

LILLA: *I'll leave the car here, grab a taxi and go right away.*

ZSÓFIA: *All right, then see you at Ferihegy!*

LILLA: *Good. Bye!*

ZSÓFIA: *Bye-bye!*

Vocabulary

áll	stands
asszonyom	(<i>here</i>) madam
autó	car
azonnal	immediately, right away
Ferihegy en	at Ferihegy (<i>the Budapest airport</i>)
fog	holds, grabs, catches
Haló, (tessék)!	Hello (<i>greeting on the phone</i>)
íthagy	leaves here
késés	being late, delay
kocsi	car
körút	boulevard
küld	sends
megy	goes
perc	minute
rohan	rushes
Szabó lakás	Szabó residence
Szabó névre	for the name Szabó
szerel	fixes, repairs
szervízben	at the service/repair station
telefonszám	telephone number
út	(<i>large</i>) street, avenue
utca	(<i>small</i>) street
Viszonthallásra!	Goodbye! (<i>only on the phone</i>)

Exercise 1

Based on the first two dialogues of this chapter, fill in the missing words. Make sure to use the forms with the appropriate ending:

- 1 Haló, jó napot! Egy _____ kérek!
- 2 Azonnal küldöm az _____, asszonyom.
- 3 Haló! Szia anya, én _____ .
- 4 Még szerelik a _____ .
- 5 Én _____, mert itt áll már az autó.
- 6 Szabó _____?
- 7 Öt-hat perc és ott _____ .

Dialogue 3

Sietek . . .

I am in a hurry . . .

How does the taxi driver greet Mrs Szabó?

What does the taxi driver say about speeding?

How much is the tip?

The taxi is already waiting downstairs for Mrs Szabó. She rushes down, gets in the car and they are off to the airport. It takes roughly forty minutes to get there

TAXISOFŐR: Jó napot!

ZSÓFIA: Jó napot!

TAXISOFŐR: Szabó névre?

ZSÓFIA: Igen.

TAXISOFŐR: Tessék beszállni.

ZSÓFIA: Köszönöm.

TAXISOFŐR: Hova kéri a fuvart?

ZSÓFIA: A reptérre, legyen szíves. Nagyon sietek.

TAXISOFŐR (*joking*): De, asszonyom, a rendőrt Ön fizeti!

Thirty minutes later, the taxi arrives at Ferihegy airport.

TAXISOFŐR: Nos, itt vagyunk.

ZSÓFIA: Mennyit fizetek?

TAXISOFŐR: Háromezernégyszázötven mutat az óra.

ZSÓFIA: Tessék, itt van ötezer. Háromezernyolcszázötvenből, legyen szíves.

TAXISOFŐR: Számlát parancsol?

ZSÓFIA: Igen, köszönöm.

TAXISOFŐR: Íme a visszajáró és a számla.

ZSÓFIA: Köszönöm szépen. Viszontlátásra!

TAXISOFŐR: Viszlát!

DRIVER: *Good afternoon!*

ZSÓFIA: *Good afternoon!*

DRIVER: *Mrs Szabó?*

ZSÓFIA: *Yes.*

DRIVER: *Please get in.*

ZSÓFIA: *Thank you.*

- DRIVER: *Where would you like to go?*
 ZSÓFIA: *To the airport, please. I'm in a terrible hurry.*
 DRIVER (joking): *But, madam, you'll pay the police fine!*
- DRIVER: *Well, here we are.*
 ZSÓFIA: *How much do I pay?*
 DRIVER: *The meter shows 3400.*
 ZSÓFIA: *Here you are, a 5000 bill. Please, give back the change from 3800.*
- DRIVER: *Would you like a receipt?*
 ZSÓFIA: *Yes, thank you.*
 DRIVER: *Here you are, the change and the receipt.*
 ZSÓFIA: *Thank you. Goodbye!*
 DRIVER: *Bye!*

Dialogue 4

Taxi!

Taxi!

*Did Lilla recognise her old secondary school mate, the taxi driver?
 Who is Mrs Szabó meeting at the airport?
 How much does Lilla have to pay for the ride?*

Lilla is approaching a nearby taxi stand and to her surprise, the driver is Sanyi, her former classmate from secondary school

- LILLA: *Elnézést, szabad a kocsí?*
 SANYI: *Lilla, te vagy?*
 LILLA (surprised): *Tessék??? Sanyi! Micsoda meglepetés! Éppen rohanok Ferihegyre.*
 SANYI: *Kit vársz?*
 LILLA: *Anyá vár egy ismerőst New Yorkból.*

Lilla gets in. They chat about the old days and in no time at all, they arrive at the airport.

- SANYI: Mikor érkezik a gép?
 LILLA: Épp most.
 SANYI: Semmi gond, itt is vagyunk. Látod már a bejáratot?
 LILLA: Igen. Mennyivel tartozom?
 SANYI: Ugyan, majd máskor!
 LILLA: Mikor máskor?
 SANYI (*smiling*): Amikor majd te verzetsz taxi!
- LILLA: *Excuse me, is the car free?*
 SANYI: *Lilla, is it you?*
 LILLA (*surprised*): *Pardon me??? Sanyi? What a surprise! I'm just now rushing to Ferihegy.*
 SANYI: *Who are you waiting for?*
 LILLA: *Mother is waiting for an acquaintance from New York.*
- SANYI: *When does the plane arrive?*
 LILLA: *Right now.*
 SANYI: *No problem, here we are. Do you see the entrance now?*
 LILLA: *Yes. How much do I owe you?*
 SANYI: *Come on, (you can pay) some other time!*
 LILLA: *When is that 'other time'?*
 SANYI (*smiling*): *One day when you're also driving a taxi!*

Vocabulary

amikor	when (conjunction)	rendőr	policeman
bejárat	entrance	reptér,	airport
beszáll	gets in, boards	repülőtér	
érkezik	arrives	reptérre	to the airport
fizet	pays	repülőgép	aeroplane
fuvar	ride	semmi	nothing
hova	where (to)?	szabad	free, available, unoccupied
íme	here!, voilà!	számla	receipt; bill
lát	sees	(taxi)óra	(taxi) meter
Majd máskor!	Some other time!	taxisofőr	taxi driver
meglepetés	surprise	Ugyan!	Come on! (informal)
micsoda	what a ...!	vár	waits
mutat	shows	vezet	drives
New Yorkból	from New York	visszajáró	change (returned money)
nos	well ...		

Exercise 2

Match the responses to the questions:

A Mikor lesz itt a taxi?	1 Itt vagyok a szervízben.
B Tessék beszállni!	2 A reptérre, legyen szíves.
C Hol vagy?	3 Köszönöm.
D Jó utat! Viszonthallásra!	4 Öt-hat perc és ott vagyunk.
E Hova kéri a fuvart?	5 Viszonthallásra!

Exercise 3

Rearrange the words of the dialogue sentences to make sense:

- 1 érkezik, ?, a, mikor, gép
- 2 beszállni, !, tessék
- 3 legyen, a, reptérre, !, szíves
- 4 jó, Főtaxi, haló, kívánok, napot
- 5 itt, a, vagyok, szervízben

Exercise 4

Here are the answers. What were the questions?

- 1 Igen, Szabó névre.
- 2 Bocs, de itt vagyok a szervízben.
- 3 Háromezernégyszázat mutat az óra.
- 4 A reptérre, legyen szíves!
- 5 Viszlát!

Exercise 5

Which one is the **kakukktojás** ('odd man out' – *lit.* cuckoo egg)?

- 1 öt, kilenc, tizenhárom, kettő, hetvenegy
- 2 autó, taxi, számla, kocs, fuvar
- 3 baj, jó, rendben, igen
- 4 visszajáró, számla, sietek, fizetek, taxióra

Language points

The definite conjugation

For each tense in Hungarian there is both an indefinite and a definite conjugation. The definite conjugation is used if the sentence contains a definite direct object. (You may wish to review the notion of a direct object in Chapter 4.) If there is no direct object or the direct object is not definite, the indefinite conjugation is used as described in Chapter 3.

What constitutes definiteness in the direct object is sometimes obvious, other times a bit more obscure, but the following list covers almost all instances of definiteness in the object.

The object is considered definite if:

- 1 It is preceded by a definite article:

Kérem a számlát. I would like *the bill*.

- 2 It is modified by or consists solely of the demonstrative pronouns *ez/az*:

Ezt kérem. I would like *this (one)*.
Látod azt a kocsit? Do you see *that car*?

- 3 It is a proper noun:

Szeretem Zsuzsát. I love *Zsuzsa*.
Jól ismerjük Budapestet. We know *Budapest* well.

- 4 It has a possessive ending (you learn this ending in the next chapter):

Kérem a telefonszámodat.
 I would like *your telephone number*.

- 5 It is a third person pronoun:

Látom (ő/őket/magát/magukat/önt/önöket).
 I see *him/her/it/them/you*.

The pronoun need not even be stated; the definite conjugation will supply the meaning of a third person direct object (singular or plural) if context should dictate. This is a common use of the definite conjugation whose importance cannot be underestimated.

- 6 It is the reciprocal pronoun, **egymás** 'each other':
Látják egymást. They see *each other*.
- 7 It is the modifier, **melyik** or is preceded by **melyik**:
Melyiket kéred? Which one would you like?
Melyik könyvet kéred? Which book would you like?
- 8 Finally, the definite conjugation is commonly used with verbs in the main clause of a sentence when used to introduce a subordinate **hogy** clause. A deeper understanding of this construction reveals that this is really an extension of (2) above, for it is understood (and often overtly stated) in the following sentence that the direct object of the verb in the main clause is **azt**, as in:

(Azt) Látod, (hogy) ott van a gép?
 Do you see (that) the plane is there?

(Azt) Tudja, (hogy) mikor érkezik a gép?
 Does she know when the plane will land?

Azt hiszem, (hogy) mindenki jön.
 I think (that) everyone is coming.

The above is a bit tricky because you need not always say either **azt** or **hogy** even though they are the elements that contribute to the need for the definite conjugation. Watch for the definite conjugation before **hogy** in the dialogues – you will see many examples.

Similar to the indefinite conjugation, the verb endings are attached directly to the verb stem (i.e., third person singular, indefinite form) and follow vowel harmony rules. The following are the personal endings for the present tense definite conjugation:

Present tense – definite

	Vowel harmony		
	back	front	
		unrounded	rounded
én	-om	-em	-öm
te	-od	-ed	-öd
ő/maga/ön	-ja		-i
mi	-juk		-jük
ti	-játok		-itek
ők/maguk/önök	-ják		-ik

Although the endings above are regular, an additional regular change occurs with the endings beginning with **j** (found in the back vowel environments for **ő**, **mi**, **ti**, and **ők** as well as the front vowel environment for **mi**): the **j** turns into the final consonant of verb stems ending in **s**, **sz**, **z**, **dz**. Thus:

s + j = ss
sz + j = ssz
z + j = zz
dz + j = ddz

For example:

olvas + ja	=	olvassa	s/he reads it
vesz + jük	=	vesszük	we buy it
hoz + játok	=	hozzátok	you bring it
edz + jük	=	eddzük	we train him

Now let's review some examples from the dialogues to see the use and formation of the definite conjugation.

Még szerelik a kocsit.

They are still repairing the car.

Itthagynom az autót.

I'll leave the car here.

Köszönöm.

Thank you (for it).

Látod már a bejáratot?

Can you see the entrance already?

Exercise 6

Conjugate the verb in parentheses correctly – make sure to note whether the object is definite or indefinite:

- 1 Tamás két szalámit (kér).
- 2 Én (itthagym) a pénzt (money).
- 3 Te mikor (vesz) kenyeret?
- 4 Ti mit (csinál)?
- 5 (Mi) nagyon (szeret) Londont!
- 6 Te kit (keres)?

Exercise 7

Fill in the missing verbs. Pay special attention to the definite verb conjugation:

- 1 _____ (I, ask) az utaslistát.
- 2 _____ (you, see) ezt a számlát?
- 3 _____ (we, love) az olasz szalámit.
- 4 Nagyon _____ (you (*plural* familiar), love) Londont?
- 5 Nem _____ (I, see) a táskát.
- 6 _____ , (they, know) hogy mikor érkezik a gép?
- 7 Itt _____ (we, buy) cseresznyét.
- 8 A német újságokat _____ (he, reads)
- 9 Még _____ (they, repair) a kocsit.
- 10 Kit _____ (you (singular, familiar), look for)?

Cultural notes

Taxi!

Főtaxi is one of the main Budapest-based taxi companies. After the taxi ride, customers should be given a receipt (**számla** or **ÁFÁ-s számla**). If you hail a cab on the street, you just have to raise your hand and stop the car, shouting **Taxi!** out loud, which is supposed to work internationally. The other possibility is that you pass by a taxi stand (**taxiállomás**). The usual practice is to proceed to the first car in the line, walk up to a car and ask the driver about its availability with phrases such as **Szabad?** ('Available?', *lit.* 'Free?'), **Szabad a taxi?** ('Is the taxi available?'), **Szabad a kocsi?** or **Szabad az autó?** ('Is the car available?'). Then, tell the driver your destination. It is always safe and advisable to ask the driver about the expected amount for the journey. Phrases such as **Mennyi?** ('How much?'), **Mennyibe kerül?** ('How much does it cost?'), **Mennyi lesz?** ('How much would it be?'), **Mennyi lesz a fuvar?** ('How much will the ride be?'), **Mennyibe kerül a fuvar?** or **Mibe kerül a fuvar?** ('How much will the ride cost?') may come in handy. The last three expressions including the word **fuvar** are quite informal. On top of your fare, taxi drivers may expect their **borravaló** ('tip', *lit.* 'to be spent for wine, i.e. drinking').

Tipping

Tipping is a common practice in Hungary. Tips may vary between 10 and 15 per cent. When tipping, the usual practice is to give the tip together with the amount of your bill and, if you do not need change back, you can simply say **Köszönöm** ('Thank you') or the more informal **Kösz** or **Kösz**i ('Thanks'), which will automatically indicate that you do not expect any money back. If you pay with a large bill and you expect some change back, then you are supposed to calculate the tip, add it to the bill and use the construction of 'final amount you would like to pay + *-ból/-ből* suffix + *legyen szíves*' as presented in the dialogues: '**Tessék, itt van ötezer. Háromezer-nyolcszázból, legyen szíves.**' This means that your bill was 3400, you added 400 as tip, which makes the total amount of 3800. When you say you would like to get the change back 'from 3800' – it simply means that the driver will deduct this amount (3800) from the 5000 bill given to him and, he will give you 1200 back as your change.

6 Tetszik neked Budapest?

Do you like Budapest?

In this chapter you will learn:

- travel expressions
- two basic irregular verbs: **megy** and **jön**
- basic question words
- the dative ending **-nak/-nek**
- possessive endings
- Hungarian currency
- kinship terms

Dialogue 1

Érkezés

Arrival

What are Melanie and her son talking about?

Are they taking a taxi from the airport?

What does Mike find in his pockets?

Mike just said goodbye to Tamás. He is at the airport with his mother trying to figure out how to get into the city

MIKE: Anya, örülsz ennek az utazásnak?

MELANIE: Persze, rettenetesen boldog vagyok. Még mindig nagyon tetszik nekem Magyarország!

A taxi driver approaches them . . .

MIKE: Itt jön egy ember. Mit mutat nekünk?

MELANIE: Hogy merre van a taxi állomás.

MIKE: Taxival megyünk?

Melanie thinks for a moment and walks off

MIKE: Hova méysz?

MELANIE: Veszek egy telefonkártyát. Először telefonálunk Zsófinak és Lillának.

MIKE: Tudunk telefonálni, van nálam aprópénz.

MELANIE (*surprised*): Forint is?

MIKE: Igen. Adok neked egy ötvenest. Szerinted ez elég lesz?

MELANIE: Remélem.

MIKE: *Mom, are you happy about this trip?*

MELANIE: *Of course, I'm terribly happy! I still really like Hungary.*

MIKE: *Here comes a man. What is he trying to show us?*

MELANIE: *Where the taxi stand is.*

MIKE: *Are we taking a taxi?*

MIKE: *Where are you going?*

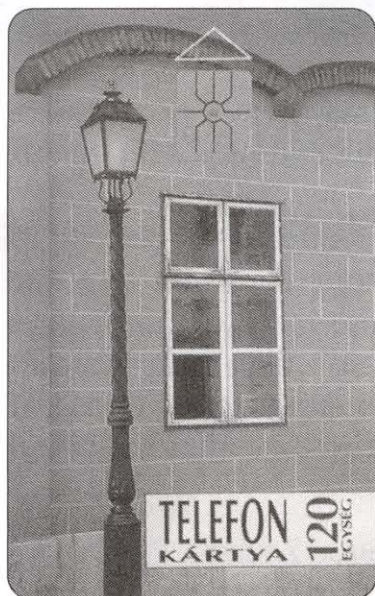
MELANIE: *I'm buying a phone card. First we'll call Zsófi and Lilla.*

MIKE: *We can call, I have some change.*

MELANIE (*surprised*): *Forints too?*

MIKE: *Yes. I'll give you a fifty-forint piece. Do you think that would be enough?*

MELANIE: *I hope so.*

Vocabulary

ad	gives	mutat	show
aprópénz	(small) change	nekem	to me (<i>see language points</i>)
boldog	happy	örül	is glad, is happy
elég	enough	ötvenes	fifty-forint coin
először	first	persze	of course
ember	person, man	rettenetesen	terribly, awfully
érkezés	arrival	szerinted	in your opinion
forint	forint (<i>the Hungarian unit of currency</i>)	taxival	by taxi
hogy	that (<i>conjunction</i>)	telefonál	calls, telephones
hova?	where (to)?	telefonkártya	phone card
jön	comes	tetszik	likes (<i>lit. is pleasing to</i>)
Magyarország	Hungary	utazás	trip
még mindig	still	van nálam	I have with me, on me
megy	goes	vesz	buys (<i>inf.: venni</i>)
merre?	where?, which way?		
mindig	always		

Language points

The dative case -nak/-nek

The dative case is an ending with the meaning 'to', 'for'. It, like all the cases in Hungarian, is attached to the end of a word and is a substitute for the English preposition.

How to form it: the dative case attaches directly to the end of the noun – even a person's name! If the noun ends in **a** or **e**, the vowel must be lengthened to **á** or **é**; otherwise there are no changes to the stem. In keeping with vowel harmony rules, **-nak** attaches to back vowel words and **-nek** attaches to front vowel words. If the word is in the plural, just attach the dative case after the plural ending:

Zuzsa	Zsuzsának	to/for Zsuzsa
Imre	Imrének	to/for Imre
a család	a családnak	to/for the family
ki	kinek?	to/for whom?

az amerikai	az amerikai	to/for the American
a gyerekek	gyerekeknek	to/for the children

The personal pronouns do not attach cases the same way nouns do. The following are the personal pronouns in the dative case:

nekem to/for me	nekünk to/for us
neked to/for you (<i>sing</i>)	nektek to/for you (<i>pl</i>)
neki to/for him, her, it	nekik to/for them

The formal pronouns **maga**, **maguk**, **ön**, **önök** form their dative cases like regular nouns: **magának**, **maguknak**, **önnek**, **önöknek**.

Remember, the demonstrative pronouns **ez/ezek** and **az/azok** must agree in case and number with the noun they are modifying. Note how the datives of these pronouns are formed and how they are used in some expressions:

ez: ennek	ennek az embernek	to/for this person
ezek: ezeknek	ezeknek az embereknek	to/for these people
az: annak	annak a családnak	to/for that family
azok: azoknak	azoknak a családoknak	to/for those families

The dative case is an important one and has many uses – we'll start with just few of them here:

- 1 Indirect object: when you wish to indicate that an action is being done *to* or *for* someone, that person will be marked with the dative case:

Olvasunk Tamásnak.	We are reading <i>to Tamás</i> .
Adok neki egy csészét.	I give a cup <i>to him</i> .
Írsz anyának?	Are you writing <i>to Mom</i> ?

- 2 Some Hungarian verbs require the dative case in instances that do not correspond to the English indirect object:

telefonál: – **Kinek telefonálsz?**
Who are you calling?

– **Zsófinak.**
Zsófi.

örül: **Nagyon örülök az utazásnak.**
I am very happy *about the trip*.

Örülök neked.
I am glad you're here/*to see you*.

The verb **tetszik** uses a construction the other way round from the English; instead of saying 'I really like Budapest' you would literally say, 'Budapest is really pleasing to me' where **Budapest** is the subject of **tetszik** and 'to me' is in the dative case:

Nekem nagyon tetszik Budapest!

I really like Budapest!

Gabinak tetszik az az ember.

Gabi likes that man.

Tetszik neked a film?

Do you like the film?

There are more uses of the dative – we'll see another later in this chapter.

Exercise 1

Practise the Hungarian **-nak/-nek**. Make sure to follow the rules of vowel harmony.

e.g. **az, tanár → annak a tanárnak**

- 1 ez, bőrönd
- 2 ezek, csomagok
- 3 azok, turisták
- 4 az, lány
- 5 mindenki

e.g. Who are you calling? → **Kinek telefonálsz?**

- 6 I am calling Lilla.
- 7 I am very happy about the trip.
- 8 Are you writing to the children?
- 9 This is difficult for me.
- 10 This is very difficult for him.

Two irregular verbs: megy 'goes' and jön 'comes'

Both of these verbs are irregular in the present tense; they are common verbs, so it is a good idea to memorize them. These verbs of motion never have a direct object – so they never have a definite conjugation (one less thing to memorize).

	<i>menni</i> 'goes'	<i>jönni</i> 'comes' (infinitive)
én	megyek	jövök
te	mész	jössz
ő	megy	jön
mi	megyünk	jövünk
ti	mentek	jöttök
ők	mennek	jönnek

Exercise 2

Translate the following English sentences into Hungarian using **megy** and **jön**. The following set phrases may come in handy: a **repülőtérre** 'to the airport', **Budapestre** 'to Budapest'.

- 1 When is Tamás coming?
- 2 When are you (*ti*) coming?
- 3 Which way are you (*te*) going?
- 4 Where are the parents going?
- 5 When is Lilla coming to the airport?
- 6 Are we going?
- 7 Here come the American tourists.
- 8 When are you (*ti*) coming to Budapest?
- 9 Where is the plane going?
- 10 I am coming!

Cultural notes

The Hungarian currency is called the **forint** and is abbreviated to **Ft**. The smaller currency is the **fillér** (1 forint = 100 fillér), though it is gradually going out of use. Forints come in coins (**pénzérme**) and banknotes (**papírpénz**). The change is called **apró(pénz)** or **váltópénz**. The design of most coins and banknotes changed after 1990 and the colourful Hungarian banknotes depict the the country's most illustrious political figures, poets and composers. At present there are 1, 2, 5, 10, 20, 50 forint coins as well as 100, 200, 500, 1000, 5000 and 10000 banknotes in circulation. The names of the coins and banknotes can be expressed in two ways: you may add **forintos** after the numeric value of the money such as **egy forintos** (one-forint coin), **öt forintos** (five-forint coin) or just use the following simplified phrases: **ötös** (5), **tizes** (10), **húszas** (20),

ötvenes (50), **száz** (100), **kétszáz** (200), **ötszáz** (500), **ezres** (1000), **ötezer** (5000) and **tízezer** (10,000).

Note that these numerical expressions also come in handy when one talks about public transport vehicles, as in **kettes villamos** (tram number 2), **tizenötös busz** (bus number 15), **hetvenötös trolis** (trolley number 75), etc.

Numbers as nouns:

egy – egyes
kettő – kettes
három – hármas
négy – négyes
öt – ötös

hat – hatos
hét – hetes
nyolc – nyolcas
kilenc – kilences
tíz – tízes

húsz – húszas
 harminc – harmincas
 negyven – negyvenes
 ötven – ötvenes
 hatvan – hatvanas

hetven – hetvenes
 nyolcvan – nyolcvanas
 kilencven – kilencvenes
 száz – százás
 ezer – ezres

Dialogue 2

A vámnál

At customs

*What is the border guard's first question to Andrew Newman?
 Who is Andrew Newman?
 What does Mr Newman have to declare?
 Where is the exit?*

While Melanie and Mike are already at the exit of the airport, some other passengers are still at customs. A man is talking to the customs officer

VÁMHIVATALNOK: Jó reggelt kívánok!
 TURISTA: Jó reggelt!
 VÁMHIVATALNOK: Neve?
 TURISTA: Andrew Newman.
 VÁMHIVATALNOK: Vezetékneve?
 TURISTA: Newman.
 VÁMHIVATALNOK: Állampolgársága?
 TURISTA: Amerikai.
 VÁMHIVATALNOK: Van valami elvámolnivalója?
 TURISTA: Igen, van egy értékes számítógépem.
 VÁMHIVATALNOK: És ez itt mi?
 TURISTA: Ez a fényképezőgépem.
 VÁMHIVATALNOK: És az ott?
 TURISTA: Az pedig a videokamerám.
 VÁMHIVATALNOK: Köszönöm, minden rendben.
 TURISTA: Elnézést, merre van a kijárat?
 VÁMHIVATALNOK: Ott van jobbra.
 TURISTA: Köszönöm! Viszontlátásra!
 VÁMHIVATALNOK: Viszontlátásra!

CUSTOMS OFFICIAL:	<i>Good morning.</i>
TOURIST:	<i>Good morning.</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>Your name?</i>
TOURIST:	<i>Andrew Newman.</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>Your last name?</i>
TOURIST:	<i>Newman.</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>Your nationality?</i>
TOURIST:	<i>American.</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>Do you have anything to declare?</i>
TOURIST:	<i>Yes, I have a valuable computer.</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>And what is this here?</i>
TOURIST:	<i>This is my camera.</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>And that there?</i>
TOURIST:	<i>That is my video camera.</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>Thank you. All right.</i>
TOURIST:	<i>Excuse me, which way is the exit?</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>There to the right.</i>
TOURIST:	<i>Thank you. Goodbye.</i>
CUSTOMS OFFICIAL:	<i>Goodbye.</i>

Vocabulary

elvámolnivaló	items to declare
Van valami elvámolnivalója?	Do you have anything to declare?
értékes	valuable
kijárat	exit
számítógép	computer
turista	tourist
valami	something; some, any
vám	customs
vámhivatalnok	customs official
videókamera	video camera

Language points

Possession

Although English uses a separate word, 'my', 'your', etc., to indicate possession, in Hungarian you attach an ending to the word. So, for example, 'my friend' is **a barátom**, 'your friend' is **a barátod**, with possessive endings attached to **barát** 'friend'. As you can see

in the examples just given, in addition to the endings, the definite article is (almost) always used in forming the possessive.

As we saw in the previous chapter when adding the plural, it is helpful to divide up nouns into two main categories when adding possessive endings – those that end in a vowel and those that end in a consonant. And keep the vowel harmony rules in mind.

For nouns that end in a vowel, the possessive endings are the following: if the word ends in the vowel **a** or **e**, the vowel must be lengthened to **á** or **é**; other vowels remain unchanged. Here are the possessive endings attached to the words **táska** ‘bag’, **csésze** ‘cup’, **barátnő** ‘girlfriend’.

my	-m	a táskám, a csészém, a barátnóm
your (<i>sing</i>)	-d	a táskád, a csészéd, a barátnőd
his/her/its	-ja/-je	a táskája, a csészéje, a barátnője
our	-nk	a táskánk, a csészénk, a barátnőnk
your (<i>pl</i>)	-tok/-tek/-tök	a táskátok, a csészétek, a barátnőtök
their	-juk/-jük	a táskájuk, a csészéjük, a barátnőjük

For nouns that end in a consonant, the possessive endings are the following – using the words **barát** ‘friend’, **pénz** ‘money’, **bőrönd** ‘suitcase’:

my	-om, -em, -öm	a barátom, a pénzem, a bőröndöm
your (<i>sing</i>)	-od, -ed, -öd	a barátod, a pénzed, a bőröndöd
his/her/its	-(j)a/-(j)e	a barátja, a pénze, a bőröndje
our	-unk, -ünk	a barátunk, a pénzünk, a bőröndünk
your (<i>pl</i>)	-otok/-etek/ -ötök	a barátotok, a pénzetek, a bőröndötök
their	-(j)uk/-(j)ük	a barátjuk, a pénzük, a bőröndjük

You can see by the above that when nouns end in a consonant, the possessive endings for the *third person forms* are not always predictable. You will have to listen to learn which words require the **j**-initial ending and which do not.

Here is one rule that always works: if a word ends in **c, cs, gy, j, ly, ny, s, sz, ty, z, zs**, it never allows a **j**-initial possessive:

his/her luggage	a poggyásza	their luggage	a poggyászuk
his/her money	a pénze	their money	a pénzük
his/her daughter	a lánya	their daughter	a lányuk
his/her problem	a baja	their problem	a bajuk

Here is a strong tendency (though there are many exceptions): if a back vowel word ends in **b, d, g, p, t, k**, it is very likely to take a **j**-initial ending in the third person:

his/her friend	a barátja	their friend	a barátjuk
his/her luggage	a csomagja	their luggage	a csomagjuk
his/her family	a családja	their family	a családjuk

The glossary found in the back of the book includes the marking (-**ja**) or (-**je**) next to words requiring a **j** in the third person possessive forms (but only for nouns that end in a consonant; nouns ending in a vowel *always* require the **j**-initial ending). In the meantime, listen carefully to what people say, there is a lot of variation with this ending – in fact, you will be understood even if you get it wrong.

Contrast and comparison: when you need to stress that something is *yours* or *his*, etc., you will need to use a pronoun before the possessed item to indicate this emphasis. The personal pronoun used is the same as the subject pronoun with one exception: to stress *their*, use the pronoun **ő** (not **ők!**):

Ez az én fényképezőgépem.	This is <i>my</i> camera.
Hol van a te fényképezőgéped?	Where is <i>your</i> camera?
Az az ő pénze.	That is <i>his/her</i> money.
Az az ő pénzük.	That is <i>their</i> money.

Likewise, if you are contrasting the possession of similar objects, the use of the personal pronoun serves to draw attention to this contrast:

A ti családok nagy, a mi családunk pedig kicsi.
Your family is large, but our family is small.

Exercise 3

Translate the following expressions into Hungarian:

1 our camera	6 my car
2 his money	7 her family
3 your (<i>te</i>) friend	8 our child
4 your (<i>ti</i>) problem	9 your (<i>te</i>) trip
5 their daughter	10 your (<i>ti</i>) phone card

Possession and cases

Once you have formed the possessive, you can add any case on to it (never add the case before the possessive – always add the possessive first). For example, you will need to add the accusative case **-t** if the noun is the direct object.

When adding the accusative case, you will need to provide a linking vowel after all the possessive endings except for the third person singular ending (which already ends in a vowel). The linking vowel choice is always **a** (for back vowel words) or **e** (for front vowel words). After the third person singular possessive ending, just do what you've been doing all along: lengthen **a** to **á**, **e** to **é**, and add **t**.

**Keresem a csomagomat/csomagodat/csomagját/csomagunkat/
csomagotokat/csomogjukat.**

I am looking for my/your(*sing*)/his/her/our/your(*pl*)/their luggage.

**Mutatja a képemet/képedet/képét/ képünket/képeteket/
képüket.**

She is showing my/your(*sing*)/his/her/our/your(*pl*)/their picture.

When adding most other cases to a possessed noun, you do not need a linking vowel at all – though you will always need to lengthen the final **a** or **e** of the third person singular ending. Note how the dative case is added to a possessed noun:

a nővéremnek	to my sister
a nővérednek	to your (<i>sing</i>) sister
a nővérenek	to his/her sister
a nővérünknek	to our sister
a nővéreteknek	to your (<i>pl</i>) sister
a nővérüknek	to their sister

Exercise 4

Translate the following Hungarian sentences into English:

- 1 Nem látom a képüket.
- 2 Mutatok egy képet a londoni barátotoknak.
- 3 Keresem a csomagomat.
- 4 Nézem a vámhivatalnokunkat.
- 5 Mit mutat Imrének?

Hol? Hova? Merre?

These words all can mean ‘Where?’ but are used under somewhat different circumstances. **Hol?** asks the question where someone or something *is*; **hova?** asks where someone or something *is going to*, i.e., *towards where*; **merre?** is used whether the object or person is in motion or not, and means ‘where, which way, in what direction?’

Hol tudok telefonkártyát venni?

Where can I buy a phone card?

Hova sietsz?

Where are you hurrying (to)?

Merre van a taxiállomás?

Which way is the taxi stand?

Exercise 5

Insert the appropriate missing interrogative in the sentences: **hogy, hol, hova, merre, mikor, ki, kik, mi, mik, milyen:**

- 1 _____ sietsz? – A reptérre.
- 2 _____ vagy? – Köszönöm, jól.
- 3 _____ érkezik a gép? – Épp most.
- 4 _____ űk? – űk amerikai turisták.
- 5 _____ van Magyarország?
- 6 _____ ez? – Ez az én fényképezőgépem.
- 7 _____ állampolgár? – Amerikai vagyok.
- 8 _____ ezek?
- 9 _____ ez a turista? – ű Andrew Newman.
- 10 _____ van a kijárat?

Dialogue 3

Mikrodialógusok

Short conversations

- Ki van itt?
- A barátunk.

- És hol van az ő barátja?
- Nem tudom.
- Az én állampolgárságom magyar. És a ti állampolgárságotok?
- Én amerikai vagyok, ő pedig japán.
- Mi a bajuk?
- Nem jön a barátjuk.
- Mi a telefonszámod?
- 216-42-24.
- Hol van a pénze?
- Az én pénzem itt van, de nem tudom, hogy az ő pénze hol van.
- *Who is here?*
- *Our friend.*
- *And where is his friend?*
- *I don't know.*
- *I am a Hungarian citizen. What countries are you citizens of?*
- *I am American, and she is Japanese.*
- *What is their problem?*
- *Their friend is not coming.*
- *What is your phone number?*
- *216-42-24.*
- *Where is his money?*
- *My money is here, but I don't know where her money is.*

Exercise 6

Fill in the missing possessive forms of the Hungarian sentences:

- 1 Where is your plane ticket? Hol van a _____?
- 2 My teacher is Hungarian. A _____ magyar.
- 3 Where is his change? Hol van az _____?
- 4 Our bag is red. A _____ piros.
- 5 In your opinion, where is your (*te*) girlfriend going? Szerinted hova megy a _____?
- 6 Your (*ti*) cup is very big. A _____ nagyon nagy.
- 7 My friend is also your (*te*) friend. A _____ neked is _____.
- 8 Their neighbour is coming now. A _____ most jön.

- 9 What's their problem? Mi a _____?
 10 Where is her telephone card? Merre van a _____?

Exercise 7

Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 Who is this? Your (*te*) elder sister?
- 2 No, this is my younger sister.
- 3 Where is your (*te*) father?
- 4 Where is your (*te*) grandfather?
- 5 When is your (*te*) cousin coming?
- 6 Our grandchild is very big.
- 7 Who is she? She is my daughter-in-law.
- 8 Is this your (*ti*) uncle?
- 9 This one here is my grandfather and that one is my grandmother.
- 10 This is our neighbour.

Cultural notes

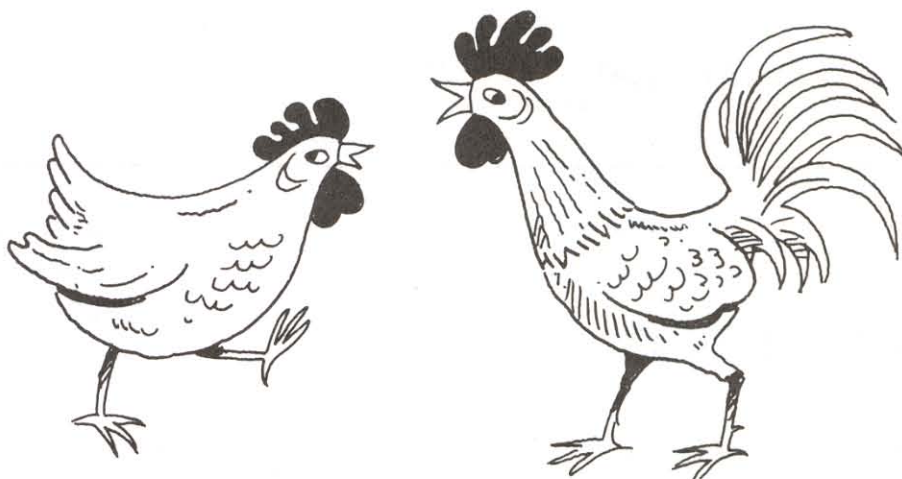
In Chapter 1, you learned a few kinship terms when you were introduced to the two families. Do you still remember them? To review: **apa** ('father'), **anya** ('mother'), **szülő** ('parent') and **gyerek** ('child'). If you have a sibling, he or she is called **testvér** (which literally means body-blood). When you use the word **édes** (*lit.* sweet) added to the parents, you get a more formal and respectful expression such as **édesapa** and **édesanya**. Hungarian distinguishes not only the male and female siblings but also the age of the sibling in question. If you have a brother, he can be your **báty** ('older brother') or your **öcs** ('younger brother'). Similarly, Hungarian uses two distinct nouns for sister: an older sister is called **nővér** and a younger sister is referred to as **húg**.

Grandparents are called **nagyszülők**. Your grandfather and grandmother are called **nagypapa** (or **nagyapa**) and **nagymama** (or **nagyanya**), respectively. They refer to their grandchild as **unoka**. From this root comes the word for cousin: **unokatestvér**. The relatives are commonly called **rokonok**. **Após** is father-in-law and **anyós** is mother-in-law. Other in-laws include: **sógor** ('brother-in-law'), **sógornő** ('sister-in-law'), **vő** ('son-in-law') and **meny** ('daughter-in-law'). Two other important expressions are **nagynéni** ('aunt') and **nagybácsi** ('uncle'). However, the shortened forms **bácsi** and **néni**

are also used (especially by children) to address older people who are not necessarily your relatives. You have to use this word added to someone's first name as in: **Sanyi bácsi** or **Kati néni**.

One important and useful aside remains. When you are in Hungary and you would like to use public bathroom facilities, here is a suggestion as to what you have to look for:

- A man should look for the sign **Férfi WC** ('male bathroom'), **Férfiak** ('men') or **Urak** ('gentleman') or, if none of these work, a picture of a rooster may be an indicator.
- A woman should look for the sign **Női WC** ('female bathroom'), **Nők** ('women') or **Hölgyek** ('ladies') or again, if none of these are available, you will definitely face a picture of a hen!

7 Van szobafoglalása?

Do you have a room reservation?

In this chapter you will learn:

- how to check in at the hotel
- the 'have' construction
- the plural possessive
- double negation
- some new noun classes
- irregular kinship terms
- tag questions: **ugye?**
- ordinal numbers

Dialogue 1

A szállodában

At the hotel

Who is Mr Newman talking to now?

How many nights would he like to spend in the hotel?

Does Mr Newman like to swim?

Mr Newman took the minibus service from the airport and he has just arrived at his hotel

NEWMAN ÚR: Jó reggelt!

SZÁLLODAPORTÁS: Jó reggelt kívánok! Üdvözlöm!

NEWMAN ÚR: Szeretnék bejelentkezni.

SZÁLLODAPORTÁS: Van szobafoglalása?

NEWMAN ÚR: Igen.

SZÁLLODAPORTÁS: Neve?
 NEWMAN ÚR: Newman.
 SZÁLLODAPORTÁS: Nem látom a nevét sehol sem. Utóneve?
 NEWMAN ÚR: Andrew.

The concierge is checking the computer and finds the guest's reservation

SZÁLLODAPORTÁS: Egyágyast parancsol, ugye?
 NEWMAN ÚR: Igen.
 SZÁLLODAPORTÁS: Hány éjszakára?
 NEWMAN ÚR: Egy hétre.
 SZÁLLODAPORTÁS: Rendben.
 NEWMAN ÚR: Elnézést, van a szobának saját fürdőszobája?
 SZÁLLODAPORTÁS: Igen, természetesen.
 NEWMAN ÚR: És van a szállodában uszoda?
 SZÁLLODAPORTÁS: Sajnos, nincsen.
 NEWMAN ÚR: És van a szállodának szaunája?
 SZÁLLODAPORTÁS: Sajnos, az sincsen. A szállodánk nagyon kicsi. Se uszodánk, se szaunánk nincs. Viszont van egy konditerem a közelben.
 NEWMAN ÚR: Nagyszerű!
 SZÁLLODAPORTÁS: Tessék, uram, itt a kulcsa.
 NEWMAN ÚR: Köszönöm.
 SZÁLLODAPORTÁS: Van poggyásza?
 NEWMAN ÚR: Igen, van két bőröndöm és egy kézipoggyászom.
 SZÁLLODAPORTÁS: A hordár majd viszi a csomagokat.
 NEWMAN ÚR: Köszönöm. Viszontlátásra!
 SZÁLLODAPORTÁS: Viszontlátásra!

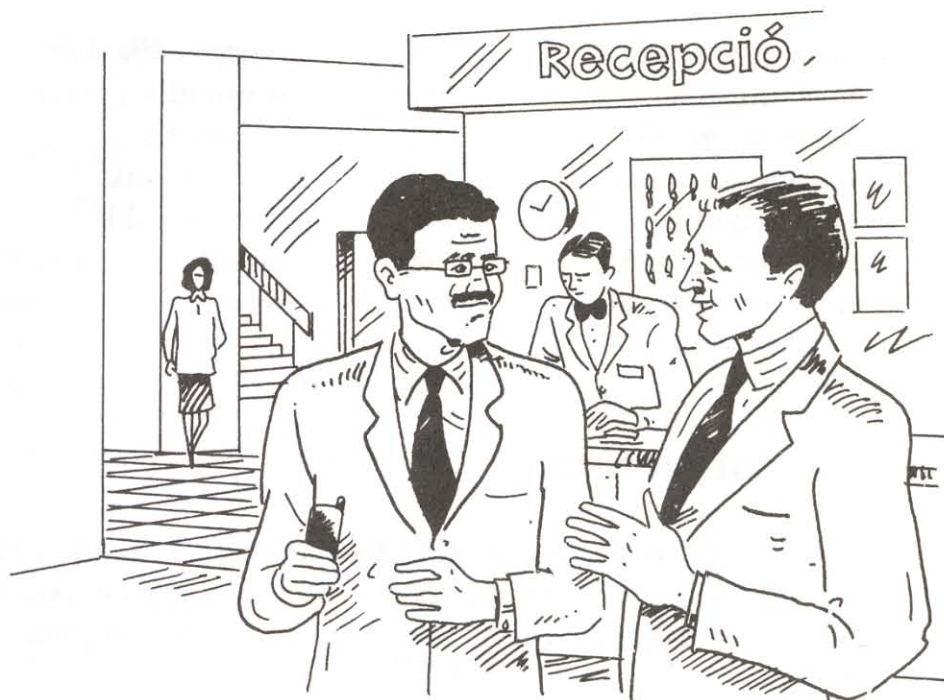
MR NEWMAN: *Good morning.*
 CONCIERGE: *Good morning. How do you do?*
 MR NEWMAN: *I would like to check in.*
 CONCIERGE: *Do you have a reservation?*
 MR NEWMAN: *Yes.*
 CONCIERGE: *Your name?*
 MR NEWMAN: *Newman.*
 CONCIERGE: *I can't see your name anywhere. Your first name?*
 MR NEWMAN: *Andrew.*
 CONCIERGE: *You would like a room for one, right?*
 MR NEWMAN: *Yes.*

- CONCIERGE: *For how many nights?*
 MR NEWMAN: *For one week.*
 CONCIERGE: *All right.*
 MR NEWMAN: *Excuse me, does the room have its own bath?*
 CONCIERGE: *Yes, of course.*
 MR NEWMAN: *And does the hotel have a pool?*
 CONCIERGE: *Sorry, no.*
 MR NEWMAN: *And does the hotel have a sauna?*
 CONCIERGE: *Sorry, we don't have that either. Our hotel is very small. We have neither a pool, nor a sauna. However, there is an exercise room in the neighbourhood.*
 MR NEWMAN: *Wonderful!*
 CONCIERGE: *Do you have any luggage?*
 MR NEWMAN: *Yes, I have two suitcases and one piece of hand luggage.*
 CONCIERGE: *The porter will take the bags.*
 MR NEWMAN: *Thank you. Goodbye.*
 CONCIERGE: *Goodbye.*

Vocabulary

bejelentkezik	checks in; registers	szauna	sauna
egyágyas	room for one	szállodaportás	concierge
éjszaka	night	szeretnék ...	I would like ...
éjszakára	for (a) night	szoba	room
fürdőszoba	bathroom	szobafoglalás	room reservation
hét	week; seven	természetesen	of course, naturally
hétre	for (a) week	Üdvözlöm	How do you do!, Welcome!
hordár	porter	ugye?	isn't that so?, right?
konditerem	exercise room	uram	sir
a közelben	in the neigh- bourhood	uszoda	swimming pool
kulcs	key	visz	carries, takes (<i>inf.:</i> vinni)
majd	soon, later	viszont	but, however
poggyász	bags, luggage		
portás	doorman		
saját	own		

Language points

Ordinal numbers

Here are the ordinal numbers for 'first' to 'thousandth'. You will have to memorize 1st to 20th, but after that everything is regular: just continue with the same numerical endings you find with the teens. Note especially that the words **első** 'first' and **második** 'second' are not used in combination with the teens, twenties, thirties, etc.; rather, the combinatory forms **-egyedik** and **-kettedik** are used:

1st	első	12th	tizenkettedik
2nd	második	13th	tizenharmadik
3rd	harmadik	14th	tizennegyedik
4th	negyedik	15th	tizenötödik
5th	ötödik	16th	tizenhatodik
6th	hatodik	17th	tizenhetedik
7th	hetedik	18th	tizennyolcadik
8th	nyolcadik	19th	tizenkilencedik
9th	kilencedik	20th	huszadik
10th	tizedik	21st	huszonegyedik
11th	tizenegyedik	22nd	huszonkettedik

22nd	huszonkettedik	50th	ötvenenedik
30th	harmincadik	60th	hatvanadik
31st	harmincegyedik	70th	hetvenedik
32nd	harminckettedik	80th	nyolcvanadik
40th	negyvenedik	90th	kilencvenedik
41st	negyvenegyedik	100th	századik
42nd	negyvenkettedik	1000th	ezredik

'Have' constructions

Hungarian does not have a specific verb that means 'have'. Instead, you use a construction combining several of the grammar points you have already learned. There are three parts to the 'have' construction:

- 1 The person who has something is marked with the dative case: for example: **nekem** or **Gábornak**. If this person is a pronoun (e.g., **nekem**, **neked**, **neki**, etc.), it may be omitted.
- 2 The item that the person has is marked with a possessive ending. In the 'have' construction, however, *never* use the definite article before the possessed item.
- 3 The verb **van** (or **nincs** – in the case that you *don't* have something).

Let's see how it works; we'll use the example of having a large family:

(Nekem) nagy családom van.

I have a large family.

(Neked) nagy családotod van.

You (*sing*, informal) have a large family.

(Neki)/Gábornak nagy családjá van.

He/She/Gábor has a large family.

(Nekünk) nagy családunk van.

We have a large family.

(Nektek) nagy családotok van.

You (*pl*, informal) have a large family.

(Nekik)/A fiúknak nagy családjuk van.

They/The boys have a large family.

Of course, to indicate that one does *not* have something, the verb **van** must be negated: **nincs** (or **nincsen**). With negation, as we have seen before, the word order also changes. For the following examples, we'll talk about not having a lot of money, **pénz**:

(Nekem) nincs sok pénzem.

I don't have much money.

(Neked) nincs sok pénzed.

You (*sing*, informal) don't have much money.

(Neki)/Gábornak nincs sok pénze.

He/She/Gábor does not have much money.

(Nekünk) nincs sok pénzünk.

We don't have much money.

(Nektek) nincs sok pénzetek.

You (*pl*, informal) do not have much money.

(Nekik)/A fiúknak nincs sok pénzük.

They/The boys do not have much money.

On the subject of word order, when asking 'Do you have?' or 'Don't you have?', it is common to start with the verb, i.e., **Van ...?** or **Nincs ...?**

Van a szállodának uszodája?

Does the hotel have a pool?

Nincs poggyászod?

Don't you have luggage?

Useful phrases using the 'have' construction

Just change the possessive ending to apply these phrases to another person.

Melegem van.	I am (too) hot.
Jó kedvem van.	I'm in a good mood.
Van valami jó ötleted?	Do you have a good idea?
Fogalmam sincs!	I have no idea!
Elegem van!	I've had enough!
Mi bajod van?	What's the matter with What is your problem?

Exercise 1

Make up sentences with 'have' constructions from the building blocks given below. First write an affirmative, then the negative sentence:

e.g. **Gábor, pénz, sok** → A **Gábornak sok pénze van.**
B **Gábornak nincs sok pénze.**

- 1 ma, nagyon jó, én, kedv
- 2 Tamás, nagy, család
- 3 valami, jó, ötlet, ?
- 4 szobafoglalás, Newman úr
- 5 ez, hotel, sok, fürdőszoba

Exercise 2

Translate the following sentences into English:

- 1 Hány testvéred van?
- 2 A lánynak két kutyája van.
- 3 A szállodának száz szobája van.
- 4 Az iskolának nincs uszodája.
- 5 Nagyon melegem van!

Exercise 3

Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 Do you have a brother?
- 2 How many sisters do you have?
- 3 You (*ti*) have a big family.
- 4 Peter does not have a lot of money.
- 5 Do you (*ön*) have a room reservation?

Ugye?

The word **ugye** is often attached to the end of a sentence as a question tag with the meaning, 'isn't that right?', 'don't you agree?' If you are familiar with the French **n'est-ce pas?** or the German **nicht wahr?**, then you will already know exactly how to use **ugye?**

double negation: nem and sem

When a negative word such as **sehol** 'nowhere', **senki** 'nobody', **semmi** 'nothing', is used, a second negative **nem** or **sem** must also be used. **Nem** and **sem** are fairly interchangeable, though **sem** can only occur as the second negative; **nem** can be either the first or second negative:

Senkit nem/sem látok./ Nem látok senkit.

I don't see anyone.

Semmi nem/sem olcsó.

Nothing is cheap.

When grammatically appropriate, the second negative may be **nincs(en)/sincs(en)**:

Sehol sincs a kulcsom. My key isn't anywhere.

Senki nincs itt. Nobody is here.

sem/sincs: *neither nor*

In addition to their use with double negation, **sem/sincs** are also used to mean 'neither/nor':

Nincs testvérem. – Nekem sincs.

I don't have any siblings. – Neither do I.

Nem kérek sem kolbászt, sem sonkát.

I would like neither sausage nor ham.

Exercise 4

A. Negate the following sentences according to the example:

e.g. **Valaki jön. → Senki nem jön.**

- 1 Valamit hallunk. → _____
- 2 Látsz valak it a hotelben? → _____
- 3 Valakinek telefonálok. → _____

B. Transform the following sentences according to the example:

e.g. **Senkit sem látak. (Newman úr) → Newman úr sem lát senkit.**

- 4 Ma este nem iszom semmit. (Melanie) → _____
- 5 Nem veszünk zsemlét Imrék. (Zsófia) → _____
- 6 Nem látom a képünket. (Ők) → _____

C. Practice the negative constructions according to the following translation exercise:

- 7 Today I am not in a good mood. Me neither. → _____
- 8 I don't want to go either to the swimming pool, or to the sauna.
→ _____
- 9 I won't buy either a blue suitcase, or a green one. → _____

Dialogue 2

A szobakulcsaink

Our room keys

Who are the members of the tourist group talking to?

What do the tourists receive upon their arrival?

Who always has good ideas?

Mr Newman sits in the lobby and overhears the conversation of a tourist group of young people who are just about to check in. As the first night is a free programme, they are talking about what they are planning to do in the evening

IDEGENVEZETŐ: Itt a hordár. Hol vannak a bőröndjeitek?

CSOPORT TAGJA: Nekünk nincsenek bőröndjeink. Csak kézi-poggyászaink vannak.

IDEGENVEZETŐ: Nagyszerű, akkor itt vannak a kulcsaitok.

CSOPORT TAGJA: Merre vannak a szobáink?

IDEGENVEZETŐ: Itt vannak jobbra, az ötszázegy és az ötszázkettes.

CSOPORT TAGJA: Köszönjük. És hol vannak a ti szobáitok?

IDEGENVEZETŐ: Még nem tudjuk. Majd szólunk, amint itt lesznek a kulcsaink.

CSOPORT TAGJA: Rendben.

IDEGENVEZETŐ: Mit csináltok ma este? Jönnek a magyar barátnőitek?

CSOPORT TAGJA: Igen. És jön Éva öccse is.

IDEGENVEZETŐ: Hova mentek szórakozni?

CSOPORT TAGJA: Nem tudom, de nekik mindig jó ötleteik vannak.

IDEGENVEZETŐ: Jó szórakozást!

CSOPORT TAGJA: Köszönjük, nektek is!

GROUP GUIDE: *Here is the porter. Where are your suitcases?*

GROUP MEMBER: *We don't have suitcases. We only have hand luggage.*

GROUP GUIDE: *Great, then here are your keys.*

GROUP MEMBER: *Which way are our rooms?*

GROUP GUIDE: *Here they are on the right, 501 and 502.*

GROUP MEMBER: *Thank you. And where are your rooms?*

- GROUP GUIDE: *We don't know yet. We'll let you know as soon as we have our keys.*
- GROUP MEMBER: *All right.*
- GROUP GUIDE: *What are you doing tonight? Are your Hungarian girlfriends coming?*
- GROUP MEMBER: *Yes. And Éva's younger brother is coming, too.*
- GROUP GUIDE: *Where are you going for a good time?*
- GROUP MEMBER: *I don't know, but they always have good ideas.*
- GROUP GUIDE: *Have fun!*
- GROUP MEMBER: *Thank you, you too!*

Vocabulary

amint	as soon as
barátnő	girlfriend, female friend
csoport	group
idegenvezető	guide
ma este	tonight
még nem	not yet
ötlet	idea
szól	says, tells
szórakozik	has fun
tag	member

Language points

Plural possessive

The possessive endings learned in the previous chapter are used when possessing a *single* object. When possessing items in the plural you use the plural possessive endings. The plural possessive suffix is **-i** (never **-k**), followed by the personal endings. The personal endings are slightly different from those for singular possession, but unlike the singular endings, they do not change:

my	-im	our	-ink
your (<i>sing</i>)	-id	your (<i>pl</i>)	-itok/-itek
his/her/its	-i	their	-ik

*For nouns that end in a vowel, the plural endings attach directly to the end of the word. If the vowel is **a** or **e**, it is lengthened to*

á or **é**. Here are the plural possessive endings attached to the words **szoba** 'room', **csésze** 'cup', and **barátnő** 'girlfriend':

my	az én	szobáim	csészéim	barátnőim
your (<i>sing</i>)	a te	szobáid	csészéid	barátnőid
his/her	az ő	szobái	csészéi	barátnői
our	a mi	szobáink	csészéink	barátnőink
your (<i>pl</i>)	a ti	szobáitok	csészéitek	barátnőitek
their	az ő	szobáik	csészéik	barátnőik

For nouns that end in a consonant, the plural **-i-** cannot be attached directly to the end of the word; instead it must be preceded by **-(j)a/-(j)e**. This 'buffer zone' between the end of the word and the plural possessive ending is almost always identical to the third person possessive singular ending you learned in the last chapter. Here are the plural possessive endings attached to the words **kulcs** 'key', **ötlet** 'idea' and **kalap** 'hat'. (To get you started, remember that the third person singular possessive forms of these words are **kulcsa**, **ötlete**, and **kalapja**.)

my	az én	kulcsaim	ötleteim	kalapjaim
your	a ti	kulcsaid	ötleteid	kalapjaid
his/her	az ő	kulcsai	ötletei	kalapjai
our	a mi	kulcsaink	ötleteink	kalapjaink
your	a ti	kulcsaitok	ötleteitek	kalapjaitok
their	az ő	kulcsaik	ötleteik	kalapjaik

Plural possessive with the 'have' construction

Now that you can express possession in the plural, this can also be incorporated into the 'have' construction. For items possessed in the plural, instead of using the singular **van**, you would now use the plural **vannak**. Likewise, in negation, instead of using **nincs/nincsen**, you would use **nincsenek** for the plural:

(Neki) mindig jó ötletei vannak.

He always has good ideas.

(Nekünk) nincsenek bőröndjeink.

We have no suitcases.

Irregular kinship terms

Some common kinship terms form their third person possessive forms irregularly; the other forms are regular:

bátya	older brother	<i>his/her</i>	<i>their</i>
öcse	younger brother	bátyja	bátyjuk
anya	mother	öccse	öccsük
apa	father	anyja	anyjuk
		apja	apjuk

Note also the plural possessive forms 'parents' **szülők**:

szüleim	my parents	szüleink	our parents
szüleid	your parents	szüleitek	your parents
szülei	his/her parents	szüleik	their parents

Exercise 5

Provide the third person plural possessive forms of the items listed below:

e.g. **szoba** → **szobái**

- 1 kulcs
- 2 család
- 3 ötlet
- 4 szobafoglalás
- 5 kalap

Exercise 6

With the help of the possessive forms from the previous exercise, translate the following sentences into Hungarian. Watch out for the different personal endings of the nouns:

- 1 Where are my keys?
- 2 Our families are in Budapest.
- 3 You (*ti*) always have good ideas.
- 4 Why don't you (*ti*) have room reservations?
- 5 Their hats are very beautiful.

Dialogue 3

Levelek

Letters

After the tourist group leaves, Mr Newman catches sight of the man he had spoken to the night before. They get together again for a drink at the hotel bar.

FEKETE ÚR: Kér még egy kis bort?

NEWMAN ÚR: Igen, köszönöm.

FEKETE ÚR: Hol van a pohara?

NEWMAN ÚR: Itt van, tessék.

Mr Fekete pours some wine for Mr Newman

NEWMAN ÚR: Ön nem iszik?

FEKETE ÚR: Nem, ma este inkább csak teázom.

NEWMAN ÚR: Kér cukrot?

FEKETE ÚR: Igen, két cukrot kérek szépen.

Mr Newman passes the sugar to Mr Fekete

FEKETE ÚR: Kedveli Magyarországot?

NEWMAN ÚR: Igen, nagyon szeretem ezt a helyet.

FEKETE ÚR: Kit is keres Budapesten?

NEWMAN ÚR: Egy régi szerelmemet.

FEKETE ÚR: A kétezres év most talán szerencsét hoz.

NEWMAN ÚR: Az a nagy álmom, hogy újra találkozunk.

FEKETE ÚR: Ezek mik?

NEWMAN ÚR: Az ő egykori levelei.

Mr Fekete goes through the letters and pours some wine for himself as well

FEKETE ÚR: Ön most hol él?

NEWMAN ÚR: Párizsban. Tudja, a történelem, a forradalom, az államhatalom . . .

FEKETE ÚR: És mi a foglalkozása?

NEWMAN ÚR: Irodalmat és történelmet tanítok.

FEKETE ÚR: Érdekes, én is. Micsoda véletlen!

NEWMAN ÚR: Kicsi a világ. Talán így őt is megtalálom.

FEKETE ÚR: Remélem. Egészségére!

NEWMAN ÚR: Egészségére!

- MR FEKETE: *Would you like some more wine?*
 MR NEWMAN: *Yes, thank you.*
 MR FEKETE: *Where is your glass?*
 MR NEWMAN: *Here it is.*
- MR NEWMAN: *You don't drink?*
 MR FEKETE: *It's not that, but tonight I prefer to drink tea.*
 MR NEWMAN: *Would you like some sugar?*
 MR FEKETE: *Yes, two sugars please.*
- MR FEKETE: *Do you like Hungary?*
 MR NEWMAN: *Yes, I really love this place.*
 MR FEKETE: *Who are you looking up in Budapest?*
 MR NEWMAN: *An old love of mine.*
 MR FEKETE: *Maybe the year 2000 will bring some luck.*
 MR NEWMAN: *It's my great dream that we will meet again.*
 MR FEKETE: *What are these?*
 MR NEWMAN: *Her old letters.*
- MR FEKETE: *Where do you live now?*
 MR NEWMAN: *In Paris. You know – history, the revolution, the powers of state . . .*
- MR FEKETE: *And what is your profession?*
 MR NEWMAN: *I teach literature and history.*
 MR FEKETE: *Interesting, so do I. What a coincidence!*
 MR NEWMAN: *Small world. So perhaps I will find her, too.*
 MR FEKETE: *I hope so. Cheers!*
 MR NEWMAN: *Cheers!*

Vocabulary

államhatalom	powers of state	foglalkozás	profession
álom	dream	forradalom	revolution
cukor	sugar	hoz	brings
Egészségére!	Good health!	így	thus
	Cheers!	irodalom	literature
	(formal)	kedvel	likes
egykori	former	kicsi	small
él	lives	levél	letter; leaf
év	year	megtalál	finds

Párizs	Paris	szerencse	luck, fortune
Párizsban	in Paris	talán	perhaps
régi	old (<i>of living beings</i>)	tanít	teaches
szállodavendég	hotel guest	történelem	history
szerelem	love	újra	again
		világ	world

Language points

Three new noun stems

There are three noun classes which add the plural, accusative and possessive endings in a different way from the one you have learned by now. With the exception of the third group presented below, there is no way to identify these nouns by just looking at them; we will indicate their class in the glossary and then it is up to you to memorize them.

(1) *Low-vowel nouns*: These nouns require **a/e** as their linking vowel choice (not **o/e/ö**). Two other main characteristics of this group are: (a) when attaching the accusative, they *always* require a linking vowel: and (b) when forming the third person possessive they (almost) never use the **j**-initial suffix. Some of the nouns in this group also show a 'loss' of vowel length in the last syllable when adding suffixes. Let's look at how some of these nouns decline for some of the suffixes you have already learned:

No loss of length

	<i>singular</i>	<i>plural</i>	<i>singular</i>	<i>plural</i>
nom.	ház house	házak	hely place	helyek
acc.	házat	házakat	helyet	helyeket
sg1 poss.	házam	házaim	helyem	helyeim
sg3 poss.	háza	házai	helye	helyei
pl1 poss.	házunk	házaink	helyünk	helyeink

Loss of length

	<i>singular</i>	<i>plural</i>	<i>singular</i>	<i>plural</i>
nom.	pohár glass	poharak	levél letter	levelek
acc.	poharat	poharakat	levelet	leveleket
sg1 poss.	poharam	poharaim	levelem	leveleim
sg3 poss.	pohara	poharai	levele	levelei
pl1 poss.	poharunk	poharaink	levelünk	leveleink

(2) *Fleeting-vowel nouns*: These nouns still require the **o/e/ö** linking vowel choice just as regular nouns do but when attaching endings, the last vowel of the noun is omitted. When attaching the accusative case, the linking vowel is always required (no matter what letter the word ends in). When forming the third person possessive, these nouns never take the **j**-initial suffix. Here is how some of these nouns attach the suffixes you have learned:

	<i>singular</i>	<i>plural</i>	<i>singular</i>	<i>plural</i>
nom.	álom dream	álmok	tükör mirror	tükrök
acc.	álmot	álmokat	tükröt	tükröket
sg1 poss.	álmom	álmaim	tükröm	tükreim
sg3 poss.	álma	álmai	tükre	tükrei
pl1 poss.	álmunk	álmaink	tükrünk	tükreink

(3) *-alom/-elem nouns*: Many Hungarian words end in **-alom** or **-elem**, e.g., **irodalom** 'literature', **történelem** 'history' (just as many words in English end in *-tion*). When adding suffixes, these nouns act a bit as both low-vowel and fleeting-vowel nouns: the linking vowel choice is always **a/e** (like low-vowel nouns) and the last vowel of the noun is omitted when attaching these suffixes (like fleeting-vowel nouns). Let's take a look at how these nouns decline:

	<i>singular</i>	<i>plural</i>	<i>singular</i>	<i>plural</i>
	reward		love	
nom.	jutalom	jutalmak	szerelem	szerelmek
acc.	jutalmat	jutalmakat	szerelmet	szerelmeket
sg1 poss.	jutalmam	jutalmaim	szerelmem	szerelmeim
sg3 poss.	jutalma	jutalmai	szerelme	szerelmei
pl1 poss.	jutalmunk	jutalmaink	szerelmünk	szerelmeink

Exercise 7

Provide the possessive plural form of the possessive singular nouns given. Make sure to pay special attention to the vowel quality as well as the appropriate forms of conjugation:

e.g. **jutalmam** → **jutalmaim**

1 szerelmünk	2 jutalma
3 álmotok	4 tükröd
5 poharatok	6 levele
7 helyünk	8 házuk
9 leveletek	10 tükrük

Cultural notes

A model of the lyrical agony of the Hungarian poet, Attila's József verse is breathtakingly passionate and devastating. From the first verse of Attila's József poem '**Tiszta szívvel**' 'With a pure heart' (1925), you can witness the use of **nincs** in literature.

**Nincsen apám, se anyám,
Se istenem, se hazám,
Se bölcsőm, se szemfedőm,
Se csókom, se szeretőm.**

Vocabulary

bölcső	cradle; crib	se(m)	neither, nor
csók	kiss	szemfedő	shroud
haza	homeland	szerető	lover
isten	god		

8 Az étteremben

In the restaurant

In this chapter you will learn:

- the local case system: inside, outside, near by
- the case system and motion
- common coverbs expressing motion

Dialogue 1

Francia turisták

Egy szállodaportás telefonon beszél. Egy francia idegenvezető van a vonalban. A pontos érkezésről tárgyalnak

- SZÁLLODAPORTÁS: Honnan érkezik a csoport?
FRANCIA IDEGENVEZETŐ: Franciaországból.
SZÁLLODAPORTÁS: Jelenleg hol vannak?
FRANCIA IDEGENVEZETŐ: Még Párizsban. Ma délután megyünk Ausztriába. Bécsben éjszakázunk és holnap reggel repülünk Budapestre. Pontosan kilenckor érkezünk Ferihegyre.
SZÁLLODAPORTÁS: Nagyszerű!
FRANCIA IDEGENVEZETŐ: Merre van a szálloda?
SZÁLLODAPORTÁS: Mindössze harminc perc a reptértől az út. A hotelünknek azonban van egy külön-szolgáltatása. Egy munkatársunk várja Önöket és hozza a csoportot a szállodába.
FRANCIA IDEGENVEZETŐ: Remek! Akkor a holnapi viszontlátásra!
SZÁLLODAPORTÁS: Kellemes utazást!

Vocabulary

Ausztria	Austria	kilenczor	at 9 o'clock
Bécs	Vienna	különszolgáltatás	special service
csoport	group	mindössze	all together
délután	(in the) afternoon	munkatárs	co-worker, colleague
éjszakázik	spends the night	perc	minute
érkezik	arrives	pontosan	exactly
Franciaország	France	reggel	(in the) morning
holnap	tomorrow	remek	great
holnap	tomorrow's	repül	flies
hotel	hotel	tárgyal	discusses
hoz	brings	vonal	(telephone) line
jelenleg	at the present time		
Kellemes utazást!	Have a nice trip!		

Language points

Local cases

Hungarian uses no prepositions. Instead, words like 'on,' 'at,' 'to,' 'from,' 'near' are expressed with cases attached to the end of words. This chapter looks at nine cases that stand for some of the most common English prepositions referring to location. We consider these cases in groups of three; the first set of three answer the question **hol?** 'where?', the second set answers the question **hova?** 'where to?', and the third set answers the question **honnan?** 'where from?' You will notice further that, within these divisions, there are cases that apply to the *inside*, *outside*, and *nearness* to a location.

hol?

A person or object may be *in*, *on*, or *near* a place and the corresponding cases are:

in	-ban/-ben	Párizsban in Paris
		a csészében in the cup

on, at	(o/e/ö)-n	az asztalon on the table az egyetemen at the university
near	-nál/-nél	az ajtónál near the door a nőnél near the woman

hova?

A person or object may move *into*, *onto*, or *towards* a place:

into	-ba/-be	Párizsba (in)to Paris a csészébe into the cup
onto	-ra/-re	az asztalra onto the table az egyetemre to the university
towards	-hoz/-hez/ -höz	az ajtóhoz towards the door a nőhöz towards the woman

honnan?

A person or object may move away from the *inside*, *outside*, or *nearness* of a place:

from, out of	-ból/-ből	Párizsból from Paris a csészéből out of the cup
from, off of	-ról/-ről	az asztalról off of the table az egyetemről from the university
away from	-tól/-től	az ajtótól away from the door a nőtől away from the woman

A systematic representation of these nine cases is outlined in the following table. Notice how the nine cases are arranged in columns and rows with respect to motion and the kind of space to be occupied:

	<i>Motion toward</i>	<i>No motion</i>	<i>Motion from</i>
Inside	-ba/-be into	-ban/-ben in	-ból/-ből (out) from
Outside	-ra/-re onto, to	-(o/e/ö)-n on, at	-ról/-ről off of, from

Near by	-hoz/-hez/-höz	-nál/-nél	-tól/-től
towards		at, near by	away from

Adding the locative cases is easier than adding the plural or possessive endings because with one exception, they don't require linking vowels. When adding any case to a word ending in **a** or **e**, the vowel must always be lengthened to **á** and **é**, but otherwise, the cases are simply attached to the end of the word. Of course, vowel harmony rules apply as usual (but that is, no doubt, second nature by now).

Exercise 1

Fill in the missing expressions with the appropriate endings. Some help is provided in the brackets.

e.g.	mi?	hova?	hol?	honnan?	
	ablak	ablakhoz	ablaknál	ablaktól	
1	Párizs	_____	_____	_____	(inside)
2	ajtó	_____	_____	_____	(near by)
3	égyetem	_____	_____	_____	(outside)
4	hotel	_____	_____	_____	(near by)
5	telefon	_____	_____	_____	(outside)

Exercise 2

With the help of the previous exercise, translate the following sentences into Hungarian:

- 1 We are going to Paris tomorrow.
- 2 Is the bag near the door (**ajtó**)?
- 3 I am coming from the university.
- 4 I am calling from the hotel.
- 5 Gabriel is on the phone.

How to add cases

A few more truths on forming cases:

- The **-(o/e/ö)-n** case uses the linking vowels indicated whenever attaching to words ending in a consonant. This case also requires that fleeting-vowel words omit their last vowel when adding this case, e.g., **sarok** 'corner', **sarkon** 'in (a) corner'.

- Neither adjectives nor articles agree in case with nouns, so the case is added only to the last word of the phrase.
- To form the plural of the cases, simply form the plural of the word first, then add the case ending on.
- You can also add case endings to words that are already marked with possessive suffixes. When adding cases to the third person singular possessive suffix, don't forget to lengthen the final **a** or **e**.

Here are some more examples to illustrate how to add and add and add:

a magyar leckében	in the Hungarian homework (sing) lecke + ben
a magyar leckékben	in the Hungarian homework (pl) lecke + k + ben
a magyar leckémben	in my Hungarian homework lecke + m + ben
a magyar lekéjében	in his/her Hungarian homework lecke + je + ben
a kényelmes széken	on the comfortable chair szék + en
a kényelmes székén	on his/her comfortable chair szék + e + n
a kényelmes székein	on his/her comfortable chairs szék + ei + n

Exercise 3

Translate the following phrases into Hungarian:

- 1 Are you sitting on a comfortable chair?
- 2 There is a butcher on the corner.
- 3 Our guests are arriving from an interesting country.
- 4 There are always many people standing at the windows.
- 5 There is no sugar in your coffee.

Dialogue 2

Étterem a teraszon

- VENDÉG: Merre van a kávézó?
 SZÁLLODAPORTÁS: A kertben.
 VENDÉG (*surprised*): Óh, a hotelnek van kertje?
 SZÁLLODAPORTÁS: Igen, és a kertben található a kávéházunk.
 VENDÉG: És hol van az étterem?
 SZÁLLODAPORTÁS: Van egy étterem ezen az emeleten, de van egy másik éttermünk a teraszon is.
 VENDÉG: Es hol van az a terasz?
 SZÁLLODAPORTÁS: Ott egy zöld nyíl a falon. A nyíl a hátsó ajtóhoz vezet. Annál az ajtónál van egy lift. Az a lift a félemeletre megy, és azon a szinten van az étterem is.
 VENDÉG: Köszönöm szépen.
 SZÁLLODAPORTÁS: Kérem.

Vocabulary

ajtó	door	Kérem.	You're welcome.
előtér	entranceway, hallway	kert	garden
emelet	floor; storey	lift	elevator
étterem	restaurant	nyíl	arrow
fal	wall	szint	level; floor
félemelet	mezzanine	található	can be found
hátsó	rear	terasz	terrace, balcony
kávéház	coffee house	vendég	guest
kávézó	coffee house	vezet	leads one to

Language points

More uses of the local cases

Inside: in addition to general interiors, the inside local cases are used with most city and country names outside of Hungary:

Amerikába	to America	Bécsbe	to Vienna
Amerikában	in America	Bécsben	in Vienna
Amerikából	from America	Bécsből	from Vienna

Outside: in addition to the surfaces of objects, the outside local cases are used with most city and country names within Hungary (as well as the name of Hungary itself **Magyarország**). It is also common to use these cases with public means of transport:

a villamosra	onto the tram	Budapestre	to Budapest
a villamoson	on the tram	Budapesten	in Budapest
a villamosról	off of the tram	Budapestről	from Budapest

Near by: in addition to expressing a person or object's nearness to a place, these cases are used with a person's home or place of business:

az orvoshoz	to the doctor's office	Ferenchez	to Ferenc's house
az orvosnál	at the doctor's office	Ferencnél	at Ferenc's house
az orvostól	from the doctor's office	Ferentől	from Ferenc's house

As you can well imagine, these cases have many more idiomatic uses. Look carefully at the dialogues and reading exercises for new ways of using them.

Exercise 4

Complete the following Hungarian sentences:

- 1 A sárga _____ (villamos, hol?) utazom.
- 2 Egy pesti _____ (étterem, honnan?) telefonálsz?
- 3 Most még az _____ (orvos, hol?) vagyunk, de utána azonnal megyünk _____ (Móni, hova?)
- 4 Az _____ (orvos, honnan?) jöttök?
- 5 Holnap reggel _____ (Budapest, hova?) repülnek.

ez/az and cases

As we saw earlier with the plural and the accusative, the pronouns **ez** and **az** always agree in case and number with the noun they modify. This is true with the locative cases as well, although the

shape of these pronouns changes when attaching cases. The final **z** changes into the first consonant of the ending being attached:

ez + be > ebbe	ez + ben > ebben	ez + ből > ebből
az + ba > abba	az + ban > abban	az + ból > abból
ez + re > erre	ez + en > ezen	ez + ről > erről
az + ra > arra	az + on > azon	az + ról > arról
ez + hez > ehhez	ez + nél > ennél	ez + től > ettől
az + hoz > ahhoz	az + nál > annál	az + től > attól

The plural forms are regular, simply adding the case ending to the plural forms **ezek**, **azok**. Take a look at how some phrases are formed with cases and **ez** and **az** – look for the agreement in case and number:

ebbe a szép házba	into this beautiful house
arra a széles útra	onto the wide street
ezekben a barna bőröndökben	in these brown suitcases
ennél a telefontól	by this telephone
azokhoz a nőkhöz	towards those women

Exercise 5

Translate the following phrases into Hungarian:

- 1 into this beautiful cafe
- 2 onto the wide street
- 3 in these big hotels
- 4 by this arrow
- 5 towards these beautiful houses

Text 1

Egy belvárosi étteremben

Who is Zsófia calling now?

Where do they get off the metro?

What is the big surprise?

Zsófia még otthonról felhívja kedvenc éttermüket, és lefoglal egy asztalt. Az étterem a Ferenciek terénél van. A Szabó család

földalattin megy a belvárosba. Kilépnek a házból, végigsétálnak a körúton. Az Oktogonnál felszállnak a földalattira. A Vörösmarty térnél kijönnek a metróból. Zsófia, Melanie és Mike beszélgetnek. Lilla beugrik egy bankba, és kivesz néhány ezer forintot a számlájáról. Zoltán rágyújt egy cigarettára.

A vendégek belépnek az étterembe. A pincér odavezeti őket az asztalukhoz. A vendégek leülnek a fapadokra. Egy másik pincér odamegy a családhoz. Átad mindenkinek egy étlapot, felveszi a rendelésüket, majd kimegy a konyhába, és leadja a rendelést. Hamarosan visszajön, és leteszi az asztalra az italokat. Zoltán hirtelen feláll, begombolja a zakóját és azt mondja a többieknek, hogy kint rágyújt még egy cigarettára. Kimegy az étteremből, és odasétál egy telefonfülkéhez. Titokban felhív egy számot, és néhány perc múlva befordul a sarkon egy ismerős arc, Gabriel Fekete. Kezében egy gyönyörű csokor virág.

Meglepetés készül. Ma van Melanie születésnapja. Zoltán kivesz a zsebéből egy kis csomagot, majd lemennek a lépcsőn. Gabriel körülnéz az étteremben, de akkor már Melanie is mosolyog. Rajtakapják Zoltánt és Gabrielt a kellemes összeesküvésen!

Vocabulary

ajándék	gift	kint	outside
bank	bank	konyha	kitchen
belváros	downtown	lépcső	stairs
beszélget	chats	levegő	air
cigaretta	cigarette	metró	metro; subway
csokor	bouquet	mindenki	everyone
étlap	menu	mond	says
fapad	wooden bench	néhány	several
földalatti	historical Millenium underground in Budapest	összeesküvés	conspiracy
gyönyörű	beautiful	pincér	waiter
hamarosan	soon	rendelés	order
hirtelen	suddenly	szám	number
ital	drink	születésnap	birthday
kedvenc	favourite	talán	perhaps
készül	prepares (for)	titok	secret
kéz	hand	többiek	(the) others; (the) rest
		virág	flower
		zseb	pocket

Vocabulary II (coverbs)

átad	hands over; delivers	kijön	comes out
befordul	turns in	kilép	steps out
begombol	buttons up	kivesz	takes out
belép	enters; steps in	körülnéz	looks around
beugrik	jumps in (<i>here: pops in</i>)	lead	hands in
feláll	stands up	lefoglal	reserves
felhív	calls up (<i>on the phone</i>)	lemegy	goes down
felszáll	gets on (<i>transportation</i>)	letesz	puts/lays down
felvesz	picks up, takes up	leül	sits down
		odamegy	goes/walks over to
		odasétál	strolls over to
		odavezet	leads over to

rágyújt	lights up (a cigarette)	végigsétál	strolls the length of
rajtakap	catches red-handed	visszajön	comes back

Language points

Coverbs

Coverbs are verbal prefixes that are attached to the beginning of verbs to modify their meaning. In this chapter we will take a look at several coverbs that express motion and see how they mix and match with various verbs and phrases to provide more precise expressions.

The following are the most common coverbs expressing motion – though they have other uses as well (see Chapter 9 for more uses of coverbs):

be	in, into	ki	out
fel	up	le	down
oda	towards there	ide	towards here
el	away		

Coverbs are simple to attach – just add them to the beginning of the verb. Look at the following examples of how the verbs **jön** ‘come’ and **megy** ‘go’ attach these coverbs and how their meanings are changed:

bejön	come in, enter	bemegy	go in, enter
kijön	come out	kimegy	go out
feljön	come up	felmegy	go up
lejön	come down	lemegy	go down
idejön	come here	odamegy	go towards
eljön	come away from	elmegy	go away from, leave

Take a look at the following sentences to see how coverbs and verbs are used in tandem with other phrases of motion:

Bemegy az étterembe.

She goes into the restaurant.

Kijönnek az szállodából.

They are coming out of the hotel.

Felmegyünk a második emeletre.

We go up to the second floor.

Odamegyünk Erzsébethez.

We are going towards Erzsébet.

Leülök a székre.

I'll sit down on the chair.

Exercise 6

Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 They get on the yellow underground at Oktogon.
- 2 Lilla pops into a bank.
- 3 The guests enter the restaurant.
- 4 The waiter goes towards the family.
- 5 Zoltán leaves the restaurant.

Exercise 7

Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 I am going in(to) the swimming pool.
- 2 Tomorrow morning we are going up the mountain.
- 3 Are you (*te*) bringing the books over here?
- 4 They are coming down from the mezzanine.
- 5 We are getting on a yellow tram.

Coverbs and word order

Although coverbs and verbs are written as one word, coverbs must be removed from their preverb position when an element of focus (negation, questions, answers to questions and emphasis) is introduced to the sentence. Recall from Chapter 2 that *if a sentence contains a focus word, that word must be placed immediately before the verb* – ‘kicking out’ what would normally be there to a position immediately after the verb. You must now consider coverbs as elements that get ‘kicked out’. Compare the following ‘neutral’ and ‘focus’ sentences below with special regard to the position of the coverb:

- (*neutral*) **Bemegyek a szobába.**
I am going into the room.

- (*focus*) **Nem megyek be a szobába.**
I am not going into the room.
- (*neutral*) **Felmegyünk a hegyre.**
We are going up the mountain.
- (*focus*) **Ki megy fel a hegyre?**
Who is going up the mountain?

Exercise 8

Rewrite the following sentences using the words provided in parenthesis:

- 1 Kijön az üzletből. (**honnan?**)
- 2 Bemegyünk az étterembe. (**nem**)
- 3 Leülök a székre. (**ki?**)
- 4 Idehozod a könyveket? (**hova?**)
- 5 Felszálltok a villamosra? (**nem**)

Cultural notes

Budapest has a very user-friendly and quite affordable public transportation system. If you want to leave the city and do not own a car, you may take trains or intercity buses.

Budapest has the following three major train stations called **pályaudvar** (many times abbreviated to only two letters **pu.**): **Keleti pályaudvar** (Eastern train station), **Déli pályaudvar** (Southern train station) and **Nyugati pályaudvar** (Western train station). Tickets are sold at each train station. Another means of railway transport connecting Budapest with the surrounding suburbs is **HÉV**, well known for its green coaches.

Similarly, the city has three major long-distance bus stations (**autóbusz pályaudvar**). The main station in the centre of Pest is **Erzsébet tér**. Eastbound buses, however, leave from **Népszínház**. It is worthwhile making a day trip by bus to the cities situated in the Danube Bend (known as **Dunakanyar**). Buses to these cities leave from **Árpád híd**.

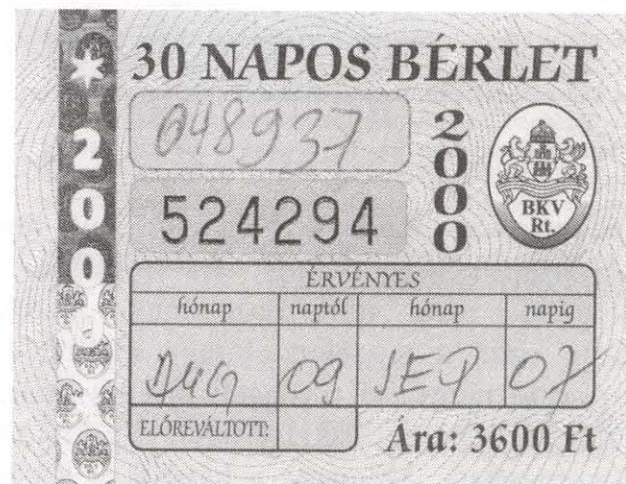
Within the city boundaries, you may use various vehicles of the Budapest Public Transportation Company, i.e. **Budapesti Közlekedési Vállalat**, or **BKV**. The network includes local blue buses (**busz**), red trolleys (**trolis**), and yellow trams (**villamos**). Drivers always announce the next stop but to make sure that the vehicle

stops, passengers press the button situated near the door and the seat or else the driver may skip the desired stop.

Budapest city transportation also includes three metro lines (**metró** and **földalatti**) that all meet at Deák tér. The lines have numbers and are also colour coded. M3 is the blue line, M2 is the red line while M1 is the yellow line. M1 is the oldest line, built in 1894. The line has been recently renovated. Its small size may trick you into believing that you are in fairyland as opposed to a real metro station of a real city.

You may purchase your tickets at tobacconists (**trafik**), newsagents, or vending machines. In addition to a single ticket (**vonaljegy**), you can also get a one-day travel card (**napijegy**), a one-week travel pass (**hetijegy**), or a monthly pass (**havi bérlet**). Remember to validate your ticket before travelling by punching it, otherwise a fine is collected by the frequent unexpected visits of BKV **ellenőrök** (inspectors).

Other, somewhat more unusual Budapest transportation, includes the old funicular (**sikló**) which operates on a short distance between the Chain Bridge and the top of the Castle Hill, the cog-wheel railway (**fogaskerekű**) that runs towards Széchenyi Hill, as well as the former 'pioneer' railway **úttörővasút**.

9 Meg tudja mondani, merre van a posta?

Can you tell me where the post office is?

In this chapter you will learn:

- how to form adverbs
- a few new coversbs: **meg, el**
- word order with the verbs **tud, akar, kell, lehet**

Text 1

Newman úr megreggelizik egy pesti kávéházban

Meleg nyári reggel van. Andrew Newman még mindig a szállodában tartózkodik. Felkel, bekapcsolja a rádiót, és megvárja az időjárásjelentést. Szép időt mondanak. Miután elkészül, elhatározza, hogy ezen a reggelen elmegy sétálni, és megnézi a környéket. A portán megveszi a reggeli újságot, majd elsétál egy közeli kávéházba. Rendel egy kakaóscsigát, egy túrós táskát és egy tejeskávét. Megreggelizik. Megissza a kávéját, s közben elolvassa a híreket, és elgondolkodik, hogy mit is akar aznap csinálni. Először elmegy vásárolni, majd beugrik a postára, és elküldi a képeslapokat az ismerősöknek. Este pedig meglátogatja Gabriel Feketét pesti ismerőseinél.

Vocabulary

aznap	that day	miután	after (<i>conjunction</i>)
este	(in the) evening	nyári	summer's, summery
hír	news	porta	reception (area)
időjárásjelentés	weather report	posta	post office
idő	weather; time	rádió	radio
kakaócsiga	chocolate covered swirl	reggeli	breakfast; morning's
képeslap	postcard	rendel	orders
környék	neighbourhood	sétál	walks, strolls
közben	meanwhile	tartózkodik	stays, resides
közeli	nearby	tejeskávé	café latte
meleg	warm	túrós táska	cheese pastry
mindig	always	vásárol	shops
mi(t) is	what (<i>emphatic</i>)		

Vocabulary (coverbs)

bekapcsol	turns on	felkel	gets up
elgondolkodik	thinks over	megiszik	drinks (up)
elhatároz	decides	meglátogat	visits
elkészül	gets ready	megnéz	has a look at, visits
elküld	sends off/away	megreggelizik	has breakfast
elolvas	reads (<i>all the way through</i>)	megvár	waits for (<i>until the arrival</i>)
elsétál	walks (<i>all the way</i>) to	megvesz	buys

Text 2

A Szabó család megebédel

Zoltán és Gabriel leülnek az asztalhoz. Melanie teljesen meghatódik, amint kibontja a születésnap ajándékot. A pincér visszajön az asztalhoz. Elveszi a csokrot Melanie-től, és beteszi a virágokat egy vázába. Gabriel megnézi az étlapot, és megrendeli kedvenc magyar fogásait.

- GABRIEL: Az itallapot, legyen szíves!
 PINCÉR: Tessék.
 GABRIEL: Egy pohár Egri Bikavért kérek.
 PINCÉR: Más valamit?
 GABRIEL: Egy üveg ásványvizet.
 PINCÉR: Szénsavasat vagy szénsavmenteset?
 GABRIEL: Szénsavasat, legyen szíves!
 PINCÉR: Jégkockával vagy jég nélkül parancsolja?
 GABRIEL: Jéggel kérném.
 PINCÉR: Milyen előételt hozhatok?
 GABRIEL: Köszönöm, előételt most nem kérek.
 PINCÉR: Főételnek mit parancsol?
 GABRIEL: Kérnék egy borjúpaprikást galuskával és egy uborkasalátát.
 PINCÉR: Máris hozom.

Megérkezik a bor. A vendégek megünneplik a találkozást, és megemlékeznek Melanie születésnapjáról. Koccintanak, és eléneklik kedvenc magyar nótáját is. Megrendelik az édességeket. A Szabó család rétest rendel, Melanie a Gundel palacsintát választja. Gabriel általában nem eszik desszertet, de Pesten ő is megkívánja a süteményeket. Most dobos tortát rendel. Jóízűen megebédelnek, és vidáman távoznak.

Vocabulary

általában	usually	galuska	noodle (<i>similar to spaetzle</i>)
ásványvíz	mineral water	Gundel	type of crepe
bor	wine	palacsinta	(<i>see Cultural notes</i>)
borjúpaprikás	veal paprikás	hozhat	may bring
desszert	dessert	itallap	drinks list
dobos torta	type of cake (<i>see Cultural notes</i>)	jég nélkül	without ice
édesség	sweets, dessert	jégkocka	ice cube
Egri Bikavér	Bull's Blood (<i>wine from Eger</i>)	jóízű	delicious
előétel	appetizer	kérnék	I would like (<i>indefinite conjugation</i>)
eszik	eats	kérném	I would like (<i>definite conjugation</i>)
főétel	entrée		
fogás	course		

koccint	clinks glasses	szénsavmentes	non-carbonated
nóta	(popular) song	találkozás	meeting, gathering
palacsinta	crepe, thin pancake	távozik	departs
rétés	strudel	uborkasaláta	cucumber salad
sütemény	pastry, cookies, cake	választ	chooses
szénsavas	carbonated	váza	vase

Vocabulary II (coverbs)

betesz	puts in	megérkezik	arrives
énekel	sings (through)	meghatódik	is touched by
elvesz	takes away	megkíván	has a desire for, craves
kibont	opens up	megrendel	orders
megebédel	has lunch	megünnepel	celebrates
megemlékezik	commemorates		

Language points

Adverbs -(a)n/-(e)n

Adverbs are most commonly formed by adding the suffix **-(a)n/-(e)n** to adjectives. If the adjective ends in **a** or **e**, the vowel is lengthened before adding **-n**:

drága	dear	drágán	dearly
gyenge	weak	gyengén	weakly

Some adjectives ending in **ó** or **ő** require the linking vowel (**a/e**) when forming the adverb, some do not; (similarly when forming the plural of adjectives – see Chapter 1 for review):

olcsó	inexpensive	olcsón	inexpensively
érthető	understandable	érthetően	understandably

Most other adjectives form the adverb by adding **-an/-en**:

kíváncsi	curious	kíváncsian	curiously
jóízű	delicious	jóízűen	deliciously
szép	beautiful	szépen	beautifully
vidám	happy	vidáman	happily

Common irregular adverbs include:

jó	good	jól	well
rossz	bad, poor	rosszul	badly, poorly
lassú	slow	lassan	slowly
könnyű	easy	könnyen	easily
szörnyű	awful	szörnyen	awfully
hosszú	long	hosszan	at length

The coverbs meg and el

In the previous chapter you learned about the *directional* meanings of seven coverbs. Hungarian has many other coverbs as well – and they need not have one specific meaning. In fact, a common use of coverbs is to refine the meaning of a verb to express the *completion* (or intended completion) of a verb's action. In this section we will look at the coverbs **meg** and **el** and how they are used to limit the action of a verb. (Although **meg** and **el** are not interchangeable, in addition to their other uses, they happen to share this function.)

We rarely use the present tense in English to express the completion of an action – *completion* is accomplished either in the past or the future. Hungarian, however, can and does use the present tense for expressing completion of an action in the future; as long as the correct coverb is applied to the verb, the action will be understood as complete and will often translate into English as the future. Of course these coverbs can be used with verbs in the past tense as well – but we'll save that for the next chapter.

Compare the verbs and sentences below to get a feel for how an action is expressed as *completed* by adding the coverb **meg** or **el**:

Ongoing activity

Olvasom a könyvet.

I am reading the book.

Kávét iszik.

She is drinking coffee.

Várom az autóbust.

I am waiting for the bus.

Complete action

Elolvasom a könyvet.

I will read the book.

Megissza a kávé.

She will drink (the whole cup of) coffee.

Megvárom az autóbust.

I will wait for the bus (until it comes).

Szép dalokat énekelnek.

They are singing beautiful songs.

Elénekelik majd a népdalokat.

(Soon) they will sing the folk songs.

A word of caution: not all verbs can use **meg** or **el** to express completion. Other coverbs may be used for this function as well, **meg** and **el** are just most commonly used. It is important when learning a new verb to learn what coverbs may be used with it and how the meaning of the verb is changed. The use of coverbs is perhaps the most subtle (and therefore most difficult) way to refine meaning in Hungarian.

Exercise 1

Choose the correct verb form to complete the sentence:

- 1 We are ordering the drinks now. Most _____ (megrendel – rendel) az italokat.
- 2 They will eat the grapes. _____ (megeszik – eszik) a szőlőt.
- 3 Mr Newman will have breakfast. Newman úr _____ (megreggelizik – reggelizik).
- 4 I am reading the *New York Times*. _____ (elolvas – olvas) a *New York Times*-ot.
- 5 Gabriel is looking at the menu. Gabriel _____ (megnézi – nézi) az étlapot.

Exercise 2

Look at the menu on page 136 and fill in the missing section of the coverbs:

- 1 Minden nap spenótot _____ (we eat).
- 2 Newman úr _____ (orders) a Gundel palacsintát.
- 3 Gabriel Pesten mindig _____ (craves) a dobostortát.
- 4 Hamarosan _____ (will arrive) a káposztasaláta.
- 5 Melanie és Zsófia _____ (order) az előételeket.

☞ ÉTLAP ☞

ELŐÉTELEK - APETIZERS

Libamáj piritóssal <i>Goose liver with toast</i>	1500.-
Pármai sonka sárgadinnyével <i>Parma ham with cantaloupe</i>	1290.-
Mozzarella friss paradicsommal <i>Mozzarella cheese with fresh tomato</i>	690.-
Hortobágyi palacsinta <i>Hortobágyi pancakes</i>	520.-

LEVESEK - SOUPS

Tárkonyos borjúragu leves <i>Veal ragout with tarragon</i>	500.-
Gulyásleves <i>Goulash soup</i>	500.-
Jókai bableves <i>Jókai bean soup</i>	420.-
Hideg gyümölcsleves <i>Cold fruit soup</i>	380.-

FŐZELÉKEK - VEGETABLE PUREES

Spenót tükörtojással <i>Spinach puree with fried egg</i>	420.-
Tökfőzelék virslivel <i>Squash puree with hot-dog</i>	420.-
Zöldborsófőzelék <i>Green peas puree</i>	380.-

FŐÉTELEK - ENTRÉES

Töltött paprika <i>Stuffed peppers</i>	1200.-
Borjúpaprikás galuskával <i>Veal in paprika sauce and dumplings</i>	1350.-
Kolbászos lecsó <i>Lecso with sausage</i>	990.-
Brassói aprópecsenye <i>Brassó pork stew</i>	1100.-

SALÁTÁK - SALADS

Káposztasaláta <i>Cabbage salad</i>	350.-
Paradicsomsaláta <i>Tomato salad</i>	350.-
Tejfölös uborkasaláta <i>Cucumber salad with sour cream</i>	350.-

DESSZERTEK - DESSERTS

Gundel palacsinta <i>Gundel pancakes</i>	650.-
Dobos torta <i>Dobos cake</i>	350.-
Házi rétes <i>Homemade strudel</i>	420.-
Fagyaltkehely <i>Ice cream sundae</i>	350.-

Text 3

Newman úr meg akarja kérdezni az eladót . . .

Newman úr jelenleg egy könyvesboltban van az Oktogonnál. Postára akar menni, mert fel akarja adni ismerőseinek a budapesti képeslapokat. A könyvesboltban sajnos nem tud bélyeget venni. Meg akarja kérdezni az eladót, hogy hol van a posta, de nincs bátorsága megszólalni magyarul. A könyvesbolti eladó elkészíti a számlát. Newman úr kilép a boltból. Ki tudja megmondani neki, hogy merre van a posta? Az utcán már csak a járőkelőket tudja megszólítani.

Vocabulary

bátorság	courage	könyvesbolt	bookshop
bélyeg	stamp	megkérdez	asks
bolt	store	megmond	says, states
elkészít	prepares	megszólal	speaks up, begins to speak
felad	(sends by) post	megszólít	addresses, stops to ask someone
járókelő	pedestrian		
kérdez	asks		

Language points

'can, is able' tud and 'wants' akar

These two verbs have a word order requirement different from most verbs. Compare the sentences below:

Megveszi a könyvet.

He will buy the book.

Meg akarja venni a könyvet.

He wants to buy the book.

Bemegyek a boltba.

I am going into the shop.

Be akarok menni a boltba.

I want to go into the shop.

Elkészíti a számlát.

He prepares the bill.

El tudja készíteni a számlát.

He is able to prepare the bill.

You will notice that the coverb is displaced from the verb it was originally attached to and placed before the verbs **tud** and **akar**.

If, however, a focus element (negation, questions, answers to questions or emphasis) appears in sentences like these, they must (as usual) always occur in the position immediately preceding the conjugated verb: **tud** or **akar**; in this case, the coverb remains attached to its original verb. The following are the same three sentences rephrased to include a focus element – observe the word order. (To review focus elements, see Chapter 2.)

emphasis: **Csak a könyvet akarja megvenni.**

It is just the book he wants to buy.

negation: **Nem akarok bemenni a boltba.**

I don't want to go into the shop.

question: **Ki tudja elkészíteni a számlát?**

Who is able to prepare the bill?

Exercise 3

Practise making sentences with **akar** and **tud**. Use all the words to form a complete sentence:

- 1 felszállni, a villamosra, akar, Zsófia
- 2 Newman úr, postára, akar, a, elmenni
- 3 étlapot, az, vendégek, akar, megnézni, a
- 4 a, elénekelni, barátaim, tud, úttörődalokat, az
- 5 tud, ki, ?, ebédet, az, elkészít

Dialogue 1

Meg tudja mondani, merre van a posta?

NEWMAN ÚR: Elnézést, meg tudja mondani, merre van a posta?

JÁRÓKELŐ: A főpostára akar menni, vagy a kerületi postát keresi?

NEWMAN ÚR: Mindegy, csak néhány bélyeget akarok vásárolni, mert fel kell adnom ezeket a lapokat.

JÁRÓKELŐ: Van egy helyi posta az Oktogonnál. Itt ezen az utcán egyenesen le kell menni, aztán a lámpánál balra kell fordulni, és ott már lehet látni a postát épületét. Nem is lehet eltéveszteni. Egy piros téглаépület. Ráadásul ez egy helyi posta, így nem kell sokat várnia a sorban.

NEWMAN ÚR: Nagyon szépen köszönöm.

JÁRÓKELŐ: Nincs mit.

NEWMAN ÚR: Viszontlátásra!

Vocabulary

aztán	then	lap	postcard
balra	to/on the left	mert	because
egyenesen	straight	mindegy	it's all the same; it doesn't matter
eltéveszt	misses	néhány	several
főposta	main post office	ráadásul	moreover
fordul	turns	sokat	a lot
helyi	local	sor	queue
kell	is necessary, must	téглаépület	brick building
kerületi	district (<i>adj</i>)		
lámpa	lamp, traffic light		

Language points

kell 'is necessary' and declined infinitives

Directly translated, **kell** means 'is necessary' and this is the verb to use when you wish to express one's need for something. The person who needs something is in the dative case and the needed object is the subject of **kell**:

Nekem új számítógép kell.

I need a new computer.

Nem kell Máriának sok pénz.

Mária doesn't need a lot of money.

Nem kellenek ezek a könyvek.

These books are not necessary/needed.

Often, however, what one needs is to *do* something – that is, the verb **kell** will occur with another verb. When it does, the verb is found in a form called the declined infinitive: the infinitive with possessive endings attached. The possessive endings are added to verbs in the following way:

Vowel harmony

	(back)	(front, unrounded)	(front, rounded)
	várni to wait	menni to go	főzni to cook
(nekem)	várnom	mennem	főznöm
(neked)	várnod	menned	főznöd
(neki)	várnia	mennie	főznie
(nekünk)	várnunk	mennünk	főznünk
(nektek)	várnotok	mennetek	főznötök
(nekik)	várniuk	menniük	főzniük

You will notice that the final **-i** of the infinitive **-ni** is omitted in the first and second person forms but remains attached for the third person forms; the same possessive endings as used for nouns are attached to the infinitive. If the dative complement of the construction is a pronoun, it may be omitted.

Finally, the verb **kell** is like **tud** and **akar** in that it also separates coverbs from their verbs. Observe the following examples with special regard to word order:

(Nekem) el kell mennem.

I have to go.

Zsófiának meg kell várnia a férjét.

Zsófia has to wait for her husband.

(Nekik) nem kell bemenniük.

They do not have to go in.

Is possible, may: Lehet

Lehet is a form of the verb **lesz** ‘will be’ and may conjugate for person with the meanings ‘I may be’, ‘you may be’, etc. Most often, however, it is used in impersonal constructions, i.e., no specific actor is mentioned; thus any number of actors may be interpreted. When used this way, **lehet**, like **akar** and **tud**, also separates coverbs from their verbs:

Be lehet menni.

One may/We may/You may go in.

Ezt meg lehet csinálni.

It is possible to do it.

Sohasem lehet tudni.

You (may) never know.

A final word on **kell** and **lehet**: these verbs are never found in the definite conjugation.

lehet vs. talán

Both **lehet** and **talán** can be translated as ‘maybe’; but **talán** contains a glimmer of hope on the part of the speaker. **Lehet**, on the other hand, is more neutral and expresses mere possibility:

Mentek Olaszországba a nyáron?

Talán . . . Maybe. (I don’t know if it is possible but I really hope so.)

Mentek Olaszországba a nyáron?

Lehet . . . Maybe. (I don’t know. It really depends on the circumstances, possibilities, etc.)

Exercise 4

Practise the use of the verb **kell**:

- 1 We have to order the drinks.
- 2 Laci has to call his mother.
- 3 We have to go shopping tonight.
- 4 Zsófia has to reserve a table in a downtown restaurant.
- 5 I have to read the news.

Exercise 5

Negate the sentences in the previous exercises.

Cultural notes

Hungarians, in general, love to eat and love to drink. As for food, the terms **vendéglő** and **étterem** both refer to a restaurant, although the former has more of an informal atmosphere.

For drinks, you can go to **borozó** ('wine bar') or **söröző** ('beer bar') or a more down-to-earth establishment called **kocsma** ('bar'). If you prefer coffee, you may go to a **presszó** or a **kávézó** ('coffee shops'). Remember that ordering **kávé** in Hungary means that what you end up ordering is a strong espresso.

Hungarians eat three to five times a day. The meals are called **reggeli** ('breakfast'), **tízórai** ('elevenses'), **ebéd** ('lunch'), **uzsonna** ('afternoon snack') and **vacsora** ('dinner'). The main meal of the day is lunch. Note that instead of using two words as in 'eat/have breakfast/lunch/etc.', Hungarians simply say **reggelizni**, **tízóraizni**, **ebédelni**, **uzsonnázni** and **vacsorázni**.

Hungarian meals are quite hearty. The main meal usually consists of three courses (**fogások**), any combination of the following: appetizers (**előételek**), soups (**levesek**), entrées (**főételek**), a thick puree, usually made of vegetables (**főzelékek**), salads (**saláták**), desserts (**desszertek** or **édességek**).

Let us have a brief look at the menu described earlier in this chapter. For a closer taste, look at one sample dish from each course with their descriptions – and get your cookbook ready!

ELŐÉTELEK**APPETIZERS****Hortobágyi palacsinta***Hortobágyi pancakes*

This pancake is usually eaten as an appetizer or starter. It is not a sweet pancake but filled with meat, seasoned with the ever-present paprika. It is topped with a touch of sour cream – the other famous ingredient of Hungarian cooking.

LEVESEK**SOUPS****Jókai bableves***Jókai bean soup*

This is not a *főzelék*, but nevertheless, this dish is quite a thick soup made of beans. Usually, it has homemade dumplings, cooked vegetables and smoked sausage – another hearty ingredient not to be missed!

FŐÉTELEK**ENTRÉES****Borjúpaprikás galuskával***Veal in paprika sauce and dumplings*

This is a veal stew in a creamy sauce seasoned with paprika and served with dumplings made of flour and eggs. *Bon appétit!*

SALÁTÁK**SALADS****Tejfölös uborkasaláta***Cucumber salad with sour cream*

This salad is made of thin sliced cucumbers, soaked in water, seasoned with a touch of vinegar and sugar, and of course, some paprika and sour cream on the top!

DESSZERTEK**DESSERTS****Gundel palacsinta***Gundel pancakes*

This pancake is not a low calorie dessert at all. Filled with nuts or almonds, the pancakes are coated with a dark chocolate sauce.

When you go to Hungary and revel in the local cuisine, do not forget to get acquainted with the three Ps: **paprika**, **pogácsa** and **pálinka**. We are already familiar with the spice paprika that is ever-present in the Hungarian kitchen. The second P refers to **pogácsa**, a small biscuit. The last is **pálinka** – not a food, but a strong spirit native to Hungary. It comes in flavours such as apricot (**barackpálinka**), cherry (**cseresznyepálinka**) or plum (**szilvapálinka**). Having met the spirits, now you are ready to learn a new expression, a quite local one indeed: **Pálinkás jó reggelt!**

10 Mit csinált Newman úr a hétvégén?

What did Mr Newman do at the weekend?

In this chapter you will learn:

- how to talk about times of the day, week, and year
- a few new cases meaning 'with', 'for', 'until'
- the past tense
- some historic Turkish landmarks in Hungary

Dialogue 1

Találkozunk este nyolckor?

BESZÉLŐ 1: Mit csinál hétfőn Newman úr?

BESZÉLŐ 2: Átmegy Budára. Sokáig marad, csak éjfélkor megy haza.

BESZÉLŐ 1: Mit csinál Budán?

BESZÉLŐ 2: A Várszínházba megy.

BESZÉLŐ 1: Mikor kezdődik az előadás?

BESZÉLŐ 2: Este nyolckor.

BESZÉLŐ 1: Kivel találkozik kedden?

BESZÉLŐ 2: Gasparo Mondinivel, egy másik szállodavendéggel.

BESZÉLŐ 1: Kedden délután megy a postára?

BESZÉLŐ 2: Igen.

BESZÉLŐ 1: Miért siet?

délelőtt	HÉTFŐ MONDAY	KEDD TUESDAY	SZERDA WEDNESDAY	CSÜTÖRTÖK THURSDAY	PÉNTEK FRIDAY	SZOMBAT SATURDAY	VASÁRNAP SUNDAY
			Reggeli (hotel környékén)			Balaton	Balaton
			Könyvesbolt				
délután			Posta	Patyolat (zakó)	Ebéd Lillával és Dániellel fél egykor		
			1/2 7-kor találkozók Gabriellel (Nyugatnál) 6.30				
	Budai Várszínház 8-kor	Vacsora (hotelben) Mondini urral	8-kor vacsora Szabó családdal	Vacsora (hotelben) Gasparo Mondinivel			

- BESZÉLŐ 2: Mert a posta négyig van nyitva.
 BESZÉLŐ 1: Hány órakor találkozik Gabriellel szerdán?
 BESZÉLŐ 2: Pontosan fél hétkor.
 BESZÉLŐ 1: Csütörtökön miért megy a patyolatba?
 BESZÉLŐ 2: A zakójáért.
 BESZÉLŐ 1: Kivel találkozik pénteken fél egykor?
 BESZÉLŐ 2: Lillával és az ő költő barátjával, Dániellel.
 BESZÉLŐ 1: Kivel tölti a hétvégét?
 BESZÉLŐ 2: Egy turistacsoporttal.
 BESZÉLŐ 1: Mit csinálnak szombaton?
 BESZÉLŐ 2: Egerbe mennek.
 BESZÉLŐ 1: Meddig maradnak Egerben?
 BESZÉLŐ 2: Két napig. Vasárnap már jönnek is vissza.

Vocabulary

átmegy	goes over/across	költő	poet
Balaton	a large lake in Hungary (<i>see</i> <i>Cultural notes</i>)	marad	stays, remains
csütörtök	Thursday	meddig?	(for) how long?
éjfél	midnight	miért?	why?
finom	delicious	nyitva	open
hazamegy	goes home	óra	hour; clock
hétfő	Monday	patyolat	dry-cleaners
hétvége	weekend	péntek	Friday
hisz	believes, thinks (<i>inf.</i> : hinni)	sokáig	for a long time
kedd	Tuesday	szerda	Wednesday
kezdődik	starts	szombat	Saturday
		tölt	spends
		turistacsoport	tourist group
		vasárnap	Sunday

Language points

What time is it?

Mennyi az idő? Hány óra van?

Either of the above expressions is used to ask the time. When answering on the hour, use the word **óra** 'hour', e.g., **Három óra (van)**. 'It is three o'clock.' When not exactly on the hour, Hungarians tell the time by looking to the hour ahead; though in English you can say 'a quarter past two', in Hungarian you say something more like 'a quarter (on the way to) three'. Look how the words **negyed** 'quarter', **fél** 'half' and **háromnegyed** 'three-quarters' are used in telling the time:

2.15	negyed három	abbreviated as:	1/4 3	or	n3
7.30	fél nyolc		1/2 8		f8
11.45	háromnegyed tizenkettő		3/4 12		hn12
4.00	négy (óra)				4

Although the colloquial language uses expressions like **délelőtt (de.)** and **délután (du.)** to pinpoint times to the morning or afternoon, official time expressions (train schedules, etc.) use the 24-hour clock:

15.16 tizenöt óra tizenhat perc
(16 minutes past three p.m.)

At what time?

Hány órákor?

The case **-kor** can be added to the specific hour of a day, and some other time expressions, to mean *at that time*. (Note that the vowels **a/e** at the end of a word are not lengthened when **-kor** is attached.)

kilenckor, kilenc órákor	at nine, at nine o'clock
fél nyolckor	at seven-thirty
karácsonykor	at Christmas
ekkor/akkor	at this/that time
éjfélkor	at midnight

For how long? How far?

Meddig?

The case **-ig** is used to express the meaning 'until, up to' as concerns both times and locations:

fél háromig	until two thirty
Budapestig	as far as Budapest
eddig	until here/until now
addig	until there/until then
sokáig	for a long time
tíz percig	for ten minutes
késő estig	until late in the evening
januárig	until January

When the case **-ig** occurs with the verb **tart**, the meaning is 'lasts (as of time)':

Meddig tart az előadás?	Nyolcig.
How long does the lecture last?	Until eight.

Exercise 1

Can you tell the time according to the watches shown below:

Hány óra van? Mennyi az idő?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

3.30 pm

5.45 pm

7.00 am

4.15 pm

11.00 pm

9.30 am

Exercise 2

Look at the TV guide *Vas Népe*, August 12, 1999, (shown on page 149), a local newspaper in western Hungary, and answer the following questions. You may be able to use more than one form of time expression.

- 1 Mikor kezdődik a *Zsebtévé*?
- 2 Meddig tart?
- 3 És mit adnak akkor az tv2-en?
- 4 És az a program meddig tart?
- 5 És mikor kezdődik a Spektrumon a *Sport szafari*?

MTV 1	DUNA TV	tv 2	SPEKTRUM
05.57 Hajnali gondolatok	05.30 VIRRADÓRA	05.50 Faluvilág	08.00 Földön Innen ...
06.00 Szabadság tér	09.00 Reggeli muzsika	06.00 Reggeli kiadás	08.30 Betondzsungel A város vándorai
09.00 Bor és hatalom – 88/28.	09.10 Patrick, a postás és az ő tarka macskája	07.00 JÓ REGGELT MAGYARORSZÁGI!	09.00 Ez katasztrofális!
09.30 Ficánkoló	09.25 A titkos kert – 7/2.	08.50 Reggeli gondolatok, vallási percek	09.30 Így működik
09.35 Zsebtévé	09.55 Régiók (ism.)	09.00 tv 2 Matiné	10.00 Clive James: Képeslapok
10.10 Lönnrot meséi	10.25 Póráz (ism.)	Blinky Bill; Rémeckék kicsiny boltja; Az ifjú Superman kalandjal	11.00 Az ókori Egyiptom A feltámadás gépezete
10.20 Kézilabdásuli	11.00 Távoli Pavilonok – 6/4.	10.00 Brooklyn-híd Am. sor.	12.00 Oroszország közelről
10.40 Telemim – 4. (ism.)	11.55 Vers	10.25 Kakuk Talk-show	13.00 Háborúk titkai
10.50 Thalassa – A tenger magazinja	12.00 Déli harangzó	10.55 Közvetlen ajánlat	14.00 Isten aldjon Amerika
11.30 A homok titkai (ism.)	12.20 Esti kérdés (ism.)	11.20 Mindent tudni akarok	15.00 Óceánia
12.00 Déli harangzó	12.30 Anzicsz–Berhida (ism.)	11.25 Plusz	15.30 Természettudomány Gémekek
12.01 Híradó	12.50 Gazdátlan asszony (ism.)	11.50 A nagy hazárdőr visszatér – 2/2.	16.00 Fociláz Négy ember a gáton
12.30 Szerelmek Saint Tropez-ban (ism.)	14.05 Muzsika-szó (ism.) ○	13.40 Stefanie Nemet sorozat	16.30 Hivatásuk a veszély
13.25 Együtt	14.35 Heuéka! Megtaláltam! (ism.)	14.45 Gazdagok és szépek Am. sorozat – 475.	17.00 Repülősök
14.25 A pampák királya (ism.)	15.05 "MEGIDÉZETT TÖRTÉNELEM" A viharos századelő (ism.)	15.10 Baywatch Német-am. akciósor.	18.00 Állati élet
15.20 Kincsestár	16.05 Pop-sa-rock (ism.)	16.00 Sunset Beach – 237.	19.00 A vizek szerelmesei
16.55 Szívtipró gimn – 169.	16.35 Furcsa mesék Angol animációs film	16.45 Cassandra – 106.	19.30 Sport szafari
17.45 Körzeti híradók	16.45 A titkos küldetés – 48/18.	17.40 Luz María – 39.	20.00 Az atomkorszak
18.00 Mária-köszöntő	17.10 Nyelvörző	18.30 Tények	21.00 Helikopterek
18.20 Három angyal fejem felett	17.25 Mese	19.00 Szerencsekerék	21.30 Korunk nagy találmányai
18.35 Játék határok nélkül – Előzetes	18.00 Híradó	19.30 Marimar – 106.	22.00 A Brit Királyi Légierő
18.40 Gyerekeknek!	18.20 Holdudvar Magyar film	19.55 Forró nyomon	23.00 Teljesítményláz
18.55 Rabszolgasors – 7.	19.40 Beethoven: I. szimfónia	20.50 Rex felügyelő	24.00 A muzsika mesterei
19.30 Híradó, sporthírek	20.10 Váltó	21.45 JÓ ESTET, MAGYARORSZÁGI!	01.00 Nomádok
20.00 Szomszédok – 321.	20.40 Esti kérdés	22.30 Forrongó világ – 14/11.	
20.30 Ki marad a végén?	21.00 Híradó	23.55 Follow-me	
21.00 Lehetetlen! Vámos Miklós műsora V.: Udvaros Dorottya	21.25 Sportpercek	00.25 Segíts magadon	
21.40 Klip plusz	21.40 ÉJSZAKAI JÁRAT Benne:	00.50 Vers éjfél után	
22.00 Hírek	21.40 Szubjektív Színházi Kalauz		
22.05 Aktuális	21.45 Játéktér		
22.25 Kenő-sorsolás	22.15 Csodák ideje ▲ Szerb tévéfilm		
22.30 <i>Hitchcock nyomában</i> Gyónatárszék Kanadai-angol-fr. film	23.50 Híradó		
00.10 Képűjság	23.55 Vers (ism.)		

Exercise 3

Lilla and Mike are planning go to the cinema. Look at the guides in *Örökmozgó*, *Puskin* and *Színbad* *Film Forums* (shown on page 150) and fill out the missing parts of the dialogue:

- 1 Mi megy az Örökmozgóban ötödikén fél ötkor?
- 2 És mikor adják a *Taxi-t* a Puskinban?
- 3 Mit játszanak a Színbadban a Latonovits teremben este hétkor?
- 4 Az *Élet szép* mikor kezdődik a Színbadban?
- 5 Az *Élet szép* a Puskinban is megy délelőtt?
- 6 Pontosan mikor?

ÖRÖKMOZGÓ

(VII., Erzsébet krt. 39. tel.: 342-2167): **Dühöngő ifjúság** (ang. T. Richardson) 5-én f5 **Makrancos hölgy** (am.-olasz, F. Zeffirelli) 5-én f7 **Nem félünk a farkastól** (am. M. Nichols) 5-én f9 **Szerelmem, Hiroshima** (fr.-japán, A. Resnais) 6-án f5 **A rajzoló szerződése** (ang. P. Greenaway) 6-án f7 **A festő napja** (német, W. Nekes) 6-án f9 A vetítés után vendégünk: Werner Nekes. **Mezei kirándulás** (fr. J. Renoir) 7-én f5 **Ragtime I-II.** (am. M. Forman) 7-én 6 **Álmok** (am. A. Kuroszava) 7-én f9 **Ebéd a fűben** (fr. J. Renoir) 8-án f5 **Vasárnap, átkozott vasárnap** (angol, J. Schlesinger) 8-án f7 **Hajnal előtt** (Zsuppa J.) 8-án f9 **Harmadik típusú találkozások** (S. Spielberg) 8-án f9 **Eleven hús** (sp. P. Almodóvar) 9-én f5 **Szikrázó napfény** (fr. R. Clément, P. Gegauff) 9-én f7 **Sebek** (jug. S. Dragojevic) 9-én f9 **A nagy ábránd** (fr. J. Renoir) 10-en f5 **Limonádé Joe** (cseh-szi. O. Lipsky) 10-én f7 **Brubaker** (am. S. Rosenberg) 10-én f9 **Teljes napfogyatkozás** (ang.-fr. A. Holland) 11-én f5 **Két bors ökröcske** (magyar rajzfilm) 11-én f7 **A múmia bosszúja** (am. C. Cabanne) 11-én f7 **Napfogyatkozás** (olasz-fr. M. Antonioni) 11-én f9

PUSKIN

(V., Kossuth L. u. 18. tel.: 429-6080): Helyár: de: 390 Ft. du.+ este: 550 Ft. Kedd: PUSKIN NAP – egész nap 390 Ft. Pénztárnyitás mindennap de. 10. Este 7 óráig – kedd kivételével – az Ifjúsági és Nyugdíjas mozibérletek érvényesek. 3 légkondicionált terem, Dolby sztereo, Dolby digitális hang **KIRUCCANÓK** (am.)* Premier előtt! éjjel 10 **Oscar Wilde szerelmei** (angol)** f4, h6, 8, éjjel 10. 5-10-ig de. 11, n2 is **Taxi** (mb.fr.)* n5, n7, 8. 5-9-ig de. 11 is **Agyament Harry** (am.)* éjjel 10. 5-10-ig h1, f3 is **Elizabeth** (angol)* h6. 5-én f4 is **Az élet szép** (olasz)* 8. 5-7-ig de. 11 is **Központi pályaudvar** (brazil)* 5-10-ig h2 **Vigo** (ang.-fr.)* 6-án f4 **Téli vendég** (angol)* 7-8-ig f4 **Születésnap** (dán)** 9-11-ig f4 **Szerelmes Shakespeare** (am.)* 8-10-ig de. 11

SZINDBÁD

(XIII., Szent István krt. 16.tel.: 349-2773): Pénztárnyitás f4 óraker. Jegyelővétel az egész műsorhétre. Este 7 óráig Ifjúsági és Nyugdíjas mozibérletre 50% kedvezmény! A bérlet ára 300 Ft illetve 200 Ft, kaphatók a pénztárban. 15 fő felett 50% kedvezményt adunk minden előadásra. Fotókiállításnak helyet biztosítunk. Minden csillaggal (**) jelölt film előadására 10% kedvezmény a Pesti Est klubkártya tulajdonosoknak! **Latinovits terem: Az élet szép** (olasz)* 7. 10-én 5 is (**) **Agyament Harry** (am.)* 9. 5-6-ig és 11-én n6 is (**) **Ragyogj!** (ausztrál)* 7-én 5 (**) **Elizabeth** (angol)* 8-9-ig h5 (**) **Dajka terem: Szájból szájba** (sp.)* 5-én f5 (**) **Turisták** (fr.)* 6-án f5 (**) **Mint a királyok** (fr.)* 7-én f5 (**) **Káma-Szútra** (am.-indiai)** 8-án f5 (**) **Angyalok es rovarok** (angol)* 9-én f5 (**) **És a nyolcadik napon...** (fr.)* 10-én f5 (**) **A galamb szárnyai** (angol)* 11-én f5 (**) **Elizabeth** (angol)* f7 (**) **Az élet szép** (olasz)* h9 (**)

Language points

Times of the day

Napszakok

Some of the following expressions are both a noun and an adverb, i.e., they express both the name and time of day:

reggel	(early) morning, in the morning
délelőtt	morning, in the morning

dél	noon
délután	(in the) afternoon
nap	day
nappal	during the day
este	evening, in the evening
éjszaka	night, at night
éjjel	night, at night
éjfél	midnight

Days of the week

A hét napjai

To express 'on' a particular day (**nap**), use the **(o/e/ö) -n** case for all the days except **vasárnap**, which uses no case at all:

hétfő	Monday	hétfőn	on Monday
kedd	Tuesday	kedden	on Tuesday
szerda	Wednesday	szerdán	on Wednesday
csütörtök	Thursday	csütörtökön	on Thursday
péntek	Friday	pénteken	on Friday
szombat	Saturday	szombaton	on Saturday
vasárnap	Sunday	vasárnap	on Sunday

Names of the months

Hónapok

január	február	március	április
május	június	július	augusztus
szeptember	október	november	december

To express *in* or *during* a particular month, use the **-ban/-ben** case: **januárban** 'in January', **szeptemberben** 'in September', etc.

Exercise 4

Hungarians celebrate not only **születésnapok** ('birthdays') but also **névnapok** ('namedays'). Answer the following questions with the help of the calendar on page 152.

- 1 Melyik hónapban van Lilla-nap?
- 2 Milyen hónapban ünnepelnek ('celebrate') a Máriaék?
- 3 Melyik hónapban van Gábor névnap?

JANUÁR				FEBRUÁR			
K	1	Újév, Fruzsina	P	1	Ignác		
SZ	2	Ábel	SZ	2	Karolina, Aida		
CS	3	Genovéva, Benjámín	V	3	Balázs		
P	4	Títusz, Leona	H	4	Ráhel, Csenge		
SZ	5	Simon	K	5	Ágota, Ingrid		
V	6	Boldizsár	SZ	6	Dorothy, Dóra		
H	7	Attila, Ramóna	CS	7	Tódor, Rómeó		
K	8	Gyöngyvér	P	8	Aranka		
SZ	9	Marcell	SZ	9	Abigél, Alex		
CS	10	Melánia	V	10	Elvira		
P	11	Ágota	H	11	Bertold, Marietta		
SZ	12	Ernő	K	12	Lídia, Lívia		
V	13	Veronika	SZ	13	Ella, Linda		
H	14	Bódog	CS	14	Bálint, Valentin		
K	15	Lóránt, Loránd	P	15	Kolos, Georgina		
SZ	16	Gusztáv	SZ	16	Julianna, Lilla		
CS	17	Antal, Antónia	V	17	Donát		
P	18	Piroska	H	18	Bernadett		
SZ	19	Sára, Mária	K	19	Zsuzsanna		
V	20	Fábián, Sebestyén	SZ	20	Aladár, Álmos		
H	21	Ágnes	CS	21	Eleonóra		
K	22	Vince, Artúr	P	22	Gerzson		
SZ	23	Zelma, Rajmund	SZ	23	Alfréd		
CS	24	Timót	V	24	Mátyás		
P	25	Pál	H	25	Géza		
SZ	26	Vanda, Paula	K	26	Edina		
V	27	Angelika	SZ	27	Ákos, Bátor		
H	28	Károly, Karola	CS	28	Elemér		
K	29	Adél					
SZ	30	Martina, Gerda					
CS	31	Marcella					

2002

MÁJUS				JÚNIUS			
SZ	1	M. ún., Fülöp, Jakab	SZ	1	Tünde		
CS	2	Zsigmond	V	2	Kármén, Anita		
P	3	Timea, Irma	H	3	Klotild		
SZ	4	Mónika, Flórián	K	4	Bulcsú		
V	5	Györgyi	SZ	5	Fatime		
H	6	Ivett, Frida	CS	6	Norbert, Cintia		
K	7	Gizella	P	7	Róbert		
SZ	8	Mihály	SZ	8	Medárd		
CS	9	Gergely	V	9	Félix		
P	10	Ármin, Pálma	H	10	Margit, Gréta		
SZ	11	Ferenc	K	11	Barnabás		
V	12	Pongrác	SZ	12	Vilől		
H	13	Szervác, Imola	CS	13	Antal, Anett		
K	14	Bonifác	P	14	Vazul		
SZ	15	Zsófia, Szonja	SZ	15	Jolán, Vid		
CS	16	Mózes, Botond	V	16	Jusztin		
P	17	Paszka	H	17	Laura, Alida		
SZ	18	Erik, Alexandra	K	18	Arnold, Levente		
V	19	Pünkösöd, Ivó, Milán	SZ	19	Gyárfás		
H	20	P., Bernát, Felícia	CS	20	Rafael		
K	21	Konstantin	P	21	Alajos, Leila		
SZ	22	Júlia, Rita	SZ	22	Paulina		
CS	23	Dezso	V	23	Zoltán		
P	24	Eszter, Eliza	H	24	Iván		
SZ	25	Orbán	K	25	Vilmos		
V	26	Fülöp, Evelin	SZ	26	János, Pál		
H	27	Hella	CS	27	László		
K	28	Emil, Csanád	P	28	Levente, Irén		
SZ	29	Magdolna	SZ	29	Péter, Pál		
CS	30	Janka, Zsanett	V	30	Pál		
P	31	Angéla, Petronella					

2002

SZEPTEMBER				OKTÓBER			
V	1	Egyed, Egon	K	1	Malvin		
H	2	Rebeka, Dorina	SZ	2	Petra		
K	3	Hilda	CS	3	Heiga		
SZ	4	Rozália	P	4	Ferenc		
CS	5	Viktor, Lőrinc	SZ	5	Aurél		
P	6	Zakariás	V	6	Brúnó, Renáta		
SZ	7	Regina	H	7	Amália		
V	8	Mária, Adienn	K	8	Koppány		
H	9	Ádám	SZ	9	Dénes		
K	10	Nikolett, Hunor	CS	10	Gedeon		
SZ	11	Teodóra	P	11	Brigitta, Gilta		
CS	12	Mária	SZ	12	Miksa		
P	13	Kornél	V	13	Kálmán, Ede		
SZ	14	Szeréna, Roxána	H	14	Helén		
V	15	Enikő, Melitta	K	15	Teréz		
H	16	Edit	SZ	16	Gál		
K	17	Zsófia	CS	17	Hedvig		
SZ	18	Diána	P	18	Lukács		
CS	19	Vilhelmina	SZ	19	Nándor		
P	20	Friderika	V	20	Vendel		
SZ	21	Máté, Mirella	H	21	Orsolya		
V	22	Móric	K	22	Előd		
H	23	Tekla	SZ	23	Nemzeti ún., Gyöngyi		
K	24	Gellért, Mercédesz	CS	24	Salamon		
SZ	25	Eufrozina, Kende	P	25	Bianka, Bianka		
CS	26	Jusztina	SZ	26	Dömötör		
P	27	Adalbert	V	27	Szabina		
SZ	28	Vencei	H	28	Simon, Szimonetta		
V	29	Mihály	K	29	Nárcisz		
H	30	Jeromos	SZ	30	Alfonz		
			CS	31	Farkas		

2002

MÁRCIUS				ÁPRILIS			
P	1	Albin	H	1	Húsvét, Hugó		
SZ	2	Lujza	K	2	Áron		
V	3	Kornélia	SZ	3	Buda, Richard		
H	4	Kázmér	CS	4	Izidor		
K	5	Adorján, Adrien	P	5	Vince		
SZ	6	Leonóra, Inez	SZ	6	Vilmos, Biborka		
CS	7	Tamás	V	7	Herman		
P	8	Zoltán	H	8	Dénes		
SZ	9	Franciska, Fanni	K	9	Erhard		
V	10	Idfő	SZ	10	Zsolt		
H	11	Szilárd	CS	11	Leó, Szaniszló		
K	12	Gergely	P	12	Gyula		
SZ	13	Krisztián, Ajtony	SZ	13	Ilda		
CS	14	Matild	V	14	Tibor		
P	15	Nemzeti ún., Kristóf	H	15	Anasztázia, Tas		
SZ	16	Henrietta	K	16	Csongor		
V	17	Gertrúd, Patrik	SZ	17	Rudolf		
H	18	Sándor, Ede	CS	18	Andrea, Ilma		
K	19	József, Bánk	P	19	Emma		
SZ	20	Klaudia	SZ	20	Tivadar		
CS	21	Benedek	V	21	Konrád		
P	22	Berta, Izolda	H	22	Csilla, Noémi		
SZ	23	Emőke	K	23	Béla		
V	24	Gábor, Karina	SZ	24	György		
H	25	Irén, Irisz	CS	25	Márk		
K	26	Emánuel	P	26	Ervin		
SZ	27	Hajnalka	SZ	27	Zita, Mariann		
CS	28	Gedeon, Johanna	V	28	Valéria		
P	29	Augusztá	H	29	Péter		
SZ	30	Zalán	K	30	Katalin, Kitti		
V	31	Húsvét, Árpád					

2002

JÚLIUS				AUGUSZTUS			
H	1	Tihamér, Annamária	CS	1	Boglárka		
K	2	Ottó	P	2	Lehel		
SZ	3	Kornél, Soma	SZ	3	Hermína		
CS	4	Ulrik	V	4	Domonkos, Dominika		
P	5	Emese, Sarolta	H	5	Krisztina		
SZ	6	Csaba	K	6	Berta, Bettina		
V	7	Apollónia	SZ	7	Ibolya		
H	8	Elák	CS	8	László		
K	9	Lukrécia	P	9	Emőd		
SZ	10	Amália	SZ	10	Lőrinc		
CS	11	Nóra, Lili	V	11	Zsuzsanna, Tiborc		
P	12	Izabella, Dalma	H	12	Klára		
SZ	13	Jenő	K	13	Ipoly		
V	14	Órs, Stella	SZ	14	Marcell		
H	15	Henrik, Roland	CS	15	Mária		
K	16	Valter	P	16	Ábrahám		
SZ	17	Endre, Elek	SZ	17	Jácint		
CS	18	Frigyes	V	18	Ilona		
P	19	Emília	H	19	Huba		
SZ	20	Illés	K	20	Ál. ún., István, Vajk		
V	21	Dániel, Daniella	SZ	21	Sámuel, Hajna		
H	22	Magdolna	CS	22	Menyhért, Mirjam		
K	23	Lenke	P	23	Bence		
SZ	24	Kinga, Kincső	SZ	24	Bertalan		
CS	25	Kristóf, Jakab	V	25	Lajos, Patrícia		
P	26	Anna, Anikó	H	26	Izso		
SZ	27	Olga, Liliána	K	27	Gáspár		
V	28	Szabolcs	SZ	28	Ágoston		
H	29	Márta, Flóra	CS	29	Beatrix, Erna		
K	30	Judit, Xénia	P	30	Rózsa		
SZ	31	Oszkár	SZ	31	Erika, Bella		

2002

NOVEMBER				DECEMBER			
P	1	Mindsz., Marianna	V	1	Eiza		
SZ	2	Achilles	H	2	Melinda, Vivien		
V	3	Győző	K	3	Ferenc, Olivia		
H	4	Károly	SZ	4	Borbála, Barbara		
K	5	Imre	CS	5	Vilma		
SZ	6	Lénárd	P	6	Miklós		
CS	7	Rezső	SZ	7	Ambrus		
P	8	Zsombor	V	8	Mária		
SZ	9	Tivadar	H	9	Natália		
V	10	Réka	K	10	Judit		
H	11	Márton	SZ	11	Árpád		
K	12	Jónás, Renátó	CS	12	Gabriella		
SZ	13	Szilvia	P	13	Luca, Otília		
CS	14	Aliz	SZ	14	Szilárda		
P	15	Albert, Lipót	V	15	Valér		
SZ	16	Ódon	H	16	Etelka, Aletta		
V	17	Hortenzia, Gergő	K	17	Lázár, Olimpia		
H	18	Jenő	SZ	18	Augusztá		
K	19	Erzsébet, Zsóka	CS	19	Viola		
SZ	20	Jolán	P	20	Teofil		
CS	21	Olivér	SZ	21	Tamás		
P	22	Cecília	V	22	Zénó		
SZ	23	Kelemen, Klementina	H	23	Viktória		
V	24	Emma	K	24	Ádám, Éva		
H	25	Katalin, Katinka	SZ	25	Karácsony, Eugénia		
K	26	Virág	CS	26	Karácsony, István		
SZ	27	Virgil	P	27	János		
CS	28	Stefánia	SZ	28	Kamilla		
P	29	Taksony	V	29	Tamás, Tamara		
SZ	30	András, Andor	H	30	Dávid		
			K	31	Szilveszter		

2002

- 4 Augusztusban van Erika névnap?
5 Melyik hónapban ünnepel Zsófia?

Language points

Why? For whom? For how much?

Miért? Kiért? Mennyiért?

The case **-ért** is usually translated as 'for' but includes the meaning 'for the purpose of' or 'to fetch':

Lemegyek a boltba kenyérért.

I am going to the shop for some bread.

Kimegyünk a reptérre Zsuzsáért.

We are going to the airport to get Zsuzsa.

The case **-ért** is frequently used in financial transactions: note how the English phrase beginning with 'for' is translated by **-ért**:

Hatezer forintért vettem az inget.

I bought the shirt for six thousand forints.

Hatezer forintot fizettem az ingért.

I paid six thousand forints for the shirt.

Note also: **azért** 'that's why, for that reason', **ezért** 'this is why, for this reason'.

With whom? With what?

Kivel? Mivel?

To express the meaning 'with', use the **-val/-vel** case. When adding this case as a suffix to words ending in a consonant, the initial **-v-** of **-val/-vel** turns into the consonant to which it is attached (recall from Chapter 1 that consonants written with two letters (e.g., **ny**) are doubled by doubling only the first of the two letters (e.g., **nny**):

a barátom	my friend	a barátommal	with my friend
a barátod	your friend	a barátoddal	with your friend
lány	girl	lánnyal	with (a) girl
ceruza	pencil	ceruzával	with (a) pencil
Imre	Imre	Imrével	with Imre

The **-val/-vel** case is often used with means of transportation to express 'by':

vonattal	by train	kocsival	by car
autóbusszal	by bus	metróval	by metro

Note also the pronouns **ez** and **az** have two forms with **-val/-vel**: **ezzel/evvel** and **azzal/avval** (**ezzel** and **azzal** are used more commonly).

Exercise 5

Answer the following questions in Hungarian with the help of Mr Newman's calendar on p. 145:

- 1 Mikor megy Newman úr Budára?
- 2 Kivel találkozik kedden?
- 3 Mit csinál Newman úr szerdán este fél hétkor?
- 4 Mikor találkozik Lillával és Dániellel?
- 5 Mikor mennek a Balatonra?

Exercise 6

Match the sentences that belong together:

- 1 A barátoddal vagy a barátnőddel mész moziba?
- 2 Hatezer forintért vettem ezt az inget.
- 3 Vasárnap kocsival megyünk a Balatonra.
- 4 Gáborral akarsz táncolni vagy Péterrel?
- 5 Nem szeretek ceruzával írni.

- A I think we are going by train.
 B Me neither. I also prefer using pens.
 C With my girlfriend.
 D It's very expensive, isn't it?
 E I'd rather dance with Peter.

Text 1

Mit csinált ezen a héten?

Andrew Newman pénteken egész nap útikönyveket olvasott. A hétvégén egy turista csoporttal elutazott Egerbe. Szombaton reggel

indultak, és vasárnap este érkeztek vissza Budapestre. Nagyon tetszett neki ez a történelmi város. Sok érdekes dolgot tudott meg a török időkről. Hétfőn átment Budára, és a várban sétált késő estig. Éjfélkor ért haza. Kedden este a vacsoránál megismerkedett egy másik szállodavendéggel, Gasparo Mondinivel. Mondini úr Olaszországból jött. Ő is eredetileg magyar származású. Író és a szabadságát tölti Magyarországon. Két hétig marad Budapesten. Hamar összebarátkoztak és sokáig beszélgettek. Szerdán Newman úr korán kelt. Egy kávéházban reggelizett. Utána benézett egy belvárosi könyvesboltba, majd elment a postára feladni a képeslapjait. Sietnie kellett, mert a posta csak délután négyig volt nyitva. Este vendégségben volt egy kedves magyar családnál. Fél hétkor találkozott Gabriellel egy sörözőben. Gabriel segített neki megírni a levelet fiatalkori szerelmének. Newman úr még mindig nem adta fel a reményt, hogy megtalálja egykori kedvesét. Miután befejezték a levélírást, elindultak Gabriel pesti ismerőseihez. A Szabó család este nyolckor várta Newman urat vacsorára.

Vocabulary

befejez	finishes	megismerkedik	becomes
belvárosi	downtown (<i>adj</i>)		acquainted
benéz	looks in; pops in		(with)
dolog (<i>fleeting</i> thing <i>vowel</i>)		megtud	gets to know, learns
egész	whole	Olaszország	Italy
elindul	sets off	összebarátkozik	makes friends (with)
elutazik	travels	remény	hope
eredetileg	originally	segít	helps
felad	gives up; posts	szabadság	vacation
fiatalkori	of youth	származású	(of a certain) heritage
hamar	soon	történelmi	historic
hazaér	arrives, gets home	útikönyv	guide book
indul	sets off	város	city
író	writer	vendégségben	is a guest at someone's home
kel	rises, gets up	van	
késő	late	visszaérkezik	arrives back, returns
korán	early		
levélírás	letter-writing		
megír	writes		
megismer	gets to know, learns		

Language points

Past tense

As with the present tense, there is both a definite and an indefinite conjugation for the past tense. The past tense is formed by adding a past tense marker and a personal ending to the verb stem. (See Chapter 3 for a description of the verb stem.) The past tense ending is either a single **-t** (short form) or **-ott/-ett/-ött** (long form). To determine whether to use the short or the long form on a verb, you must first discern which class the verb belongs to.

Class A verbs always take the long form (**ott/-ett/-ött**). These verbs include:

- verbs ending in two consonants: e.g., **hall** ‘hear’, **ért** ‘understand’;
- verbs ending in a long vowel + **-t**: e.g., **segít** ‘help’, **fordít** ‘translate’;
- the verbs: **fut** ‘run’, **hat** ‘have an effect on’, **jut** ‘get to (a place)’, **köt** ‘tie’, **nyit** ‘open’, **süt** ‘bake’, **üt** ‘strike’, **vet** ‘cast’.

Class B verbs always take the short form (**-t**). These verbs include:

- verbs ending in **j, l, ly, n, ny, r**: e.g. **beszél** ‘speak’, **kér** ‘ask for’;
- many (but by no means all) verbs of two syllables ending in **-ad/-ed**: e.g., **ébred** ‘wake up’, **marad** ‘remain’.

Class C verbs use the long form for the third person singular indefinite form; they use the short form for all other persons. These verbs include all verbs not of Class A or B.

The following is a table of the personal endings you must attach to the past tense stem for definite and indefinite conjugations. They are slightly different from the endings you learned for the present tense, so look carefully.

	Vowel harmony			
	<i>back</i>	<i>front</i>	<i>back</i>	<i>front</i>
	<i>indefinite</i>		<i>definite</i>	
én	-am	-em	-am	-em
te	-ál	-él	-ad	-ed
ő/maga/ön	–	–	-a	-e
mi	-unk	-ünk	-uk	-ük
ti	-atok	-etek	-átok	-étek
ők/maguk/önök	-ak	-ek	-ák	-ék

Some sample paradigms are given here:

	Class A back vowel		Class B front (unrounded) vowel		Class C front (rounded) vowel	
	indefinite	definite	indefinite	definite	indefinite	definite
opens nyit			asks kér		cooks főz	
én	nyitottam	nyitottam	kértem	kértem	főztem	főztem
te	nyitottál	nyitottad	kértél	kérted	főztél	főzted
ő	nyitott	nyitotta	kért	kérte	főzött	főzte
mi	nyitottunk	nyitottuk	kértünk	kértük	főztünk	főztük
ti	nyitottatok	nyitottátok	kértetek	kértétek	főztetek	főztétek
ők	nyitottak	nyitották	kértek	kérték	főztek	főzték

Some common exceptions: The following verbs look as though they belong to Class A but in fact conjugate as class C: **kezd** 'begin', **küld** 'send', **küzd** 'struggle', **lát** 'see', **mond** 'say'. The following verbs look as though they belong to Class A but in fact conjugate as Class B: **áll** 'stand', **száll** 'fly'.

Irregular verbs: Although the following verbs form their past tense stem somewhat irregularly, the personal endings are added to the stem normally*:

present:

van	jön	megy	hisz	lesz	tesz
vesz	visz	eszik	iszik		

past stem:

volt-	jött-	ment-	hitt-	lett-	tett-
vett-	vitt-	ett-*	itt-*		

*Although the verbs **eszik** 'eat' and **iszik** 'drink' have the past tense stems **ett-** and **itt-**, their third person singular indefinite forms are **evett** and **ivott**; thus **ett-** and **itt-** exist solely as stems to be added to. Here are a few examples:

Tegnap este elmentek moziba.

Last night they went to the cinema.

Megettem az összes almát.

I ate all the apples.

Mikor tíz éves volt, külföldön lakott.

He lived abroad when he was ten years old.

De jó, hogy hazajöttél!

It's great that you came home!

Nem ivott semmit.

She didn't drink anything.

Completed vs. incompleted action: Hungarian has only one past tense form; the differences found in the English 'I was looking', 'I looked', 'I did look', 'I had looked', are expressed by using (or not using) coverbs. Often, the form with the coverb means that the action is completed; the form without the coverb simply means the action is on-going.

On-going action

Completed action

Olvastam a könyvet.

I was reading the book.

Kiolvastam a könyvet.

I read the (whole) book.

István írta a levelet.

István was writing the letter.

Megírta a levelet.

He wrote the letter.

One interesting grammatical feature of Hungarian is that coverbs alone can be used as responses to the questions including the same coverb:

– **Elmentél moziba tegnap este?**

– Did you go to the cinema last night?

– **El.**

– Yes, I did.

– **Megvette az ajándékot Rékának?**

– Did she buy the present for Réka?

– **Meg.**

– Yes, she did.

Exercise 7

Use the past tense with the appropriate indefinite conjugations:

- 1 Mit _____ (see, *te*) a képen?
- 2 Milyen gyümölcsöt _____ (buy, *ti*)?
- 3 Három képeslapot _____ (receive, *én*) Newman úrtól.
- 4 Hány levelet _____ (write, *ő*) tegnap este?
- 5 Egy régi olasz filmet _____ (see, *mi*) a Puskinban.

Exercise 8

Use the past tense with the appropriate definite conjugations:

- 1 Nagyon _____ (love, *én*) a nagyszüleimet.
- 2 _____ (call, *ti*) az idegenvezetőt?
- 3 Newman úr _____ (write) a képeslapokat.
- 4 Évát _____ (wait, *mi*) a mozinál.
- 5 Finom ebédet _____ (eat, *én*) ma délben.

Exercise 9

Look at the sentences below and try to match the pairs:

- 1 Mit csináltál tegnap este?
- 2 Kiolvastad a könyvet?
- 3 És István mit csinált tegnap?
- 4 Megírta őket?
- 5 Apa a könyvesboltba ment, anya pedig a postára.

- A Képeslapokat írt.
 B Azt hittem, együtt voltak.
 C Meg.
 D Könyvet olvastam.
 E Ki.

Dialogue 2

Mit csinált a hétvégén?

Mondini úr és Newman úr csütörtökön este ismét együtt vacsoráztak a szállodában.

GASPARO MONDINI: Nem is kérdeztem kedden, hogy telt a hétvégéje?

ANDREW NEWMAN: Nagyon kellemesen. Egerben voltam. Gyönyörű város, sok történelmi emlékekkel.

GASPARO MONDINI: Igen, én is jártam már ott. Igazán szép hely. Mikor jöttek vissza?

ANDREW NEWMAN: Vasárnap éjjélkor.

GASPARO MONDINI: Tegnap nem láttam a vacsoránál. Merre járt?

- ANDREW NEWMAN: Fekete úrral voltam vacsorázni.
 GASPARO MONDINI: Melyik étterembe mentek?
 ANDREW NEWMAN: Nem étteremben voltunk. Egy kedves magyar családhoz mentünk vendégségbe. Megismerkedtem Fekete úr gyermekkori barátjával, Zsófiával.
 GASPARO MONDINI: Gondolom, finom volt a vacsora.
 ANDREW NEWMAN: Nagyon ízlett. És a társaság is rendkívül kellemes volt. Sokat beszélgettem Lillával. Nagyon érdekes egyéniség. Ön jutott eszembe, ugyanis Lillának van egy költő barátja. Elhoztam a verseskötetét. Ön író, így gondoltam, megmutatok egy-két verset.

Mondini úr kinyitotta a könyvet, és elkezdte olvasni a belső borítót. Ott volt egy fotó Varró Dánielről a következő szöveggel: '1977-ben születtem Budapesten. Az Alternatív Közgazdasági Gimnáziumban érettségiztem 1996-ban, most az ELTÉ-re járok magyar és angol szakra. Első költői sikeremet tizenkét évesen értem el egy eposz-trilógiával ...'

Vocabulary

Alternatív	Alternative	eszembe jut	comes to (my) mind
Közgazdasági	Economics	éves	(x) years old
Gimnázium	High School	fotó	photo
belső	inner	gondol	thinks, supposes
borító	(book) cover	gyermekkori	(of) childhood
egyéniség	character	hátlap	back page
egy-két	a few	igazán	truly
együtt	together	ismét	again
elér	achieves	ízlik	tastes good
elhoz	brings	jár	goes with, attends
első	first	kedves	nice, kind
ELTE	Eötvös Loránd University	kellemes	pleasant
elkezd	begins, starts	kinyit	opens
emlék	landmark relics	költő	poet
eposz-trilógia	epic trilogy	következő	following
érettségizik	graduate (from secondary school)	megmutat	shows

rendkívül	extraordinary	ugyanis	i.e., that is to
siker	success		say
szak	main subject (<i>university</i>)	város	city
szöveg	text	vendégségbe	goes to visit
születik	is born	megy	someone's home
társaság	company	vers	poem
tegnap	yesterday	verseskötet	collection of poems
telik	is filled; passes		

Exercise 10

Look back at the first dialogue in Chapter 8. Below, is a somewhat altered version of that text. Transform all the possible present tense verbs into their past tense form:

e.g. **A szállodaportás egy olasz csoporttal _____ (van) a vonalban.**

A szállodaportás egy olasz csoporttal *volt* a vonalban.

A pontos érkezésről _____ (tárgyalnak). Két másik portás egy francia csoportról _____ (beszélget) a pultnál.

– Honnan _____ (érkezik) francia csoport?

– Avignonból.

– Hétfőn hol _____ (vannak)?

– Párizsban. Hétfő délután _____ (mennek) Ausztriába. Bécsben _____ (éjszakáznak), és kedden reggel _____ (repülnek) Budapestre. Pontosan kilenckor _____ (érkeznek) Ferihegyre. Az idegenvezető nagyon _____ (örül), mert mindössze harminc percre _____ (van) a hotel a reptértől. Egy munkatársunk _____ (várja) őket, és _____ (hozza) a csoportot a szállodához. Nagyon kellemesen _____ (utaznak).

Cultural notes

Hungarian poets with -val, -vel

In his poem entitled *Őrizem a szemed*, Endre Ady, another famous figure in Hungarian literature, makes the following use of the case endings (-val/-vel, -ig, -ért) introduced in this chapter. To enjoy two verses of the poem, some vocabulary help is provided: **megfog** – grabs, clasps; **megmarad** – remains; **őriz** – guards; **szem** – eye(s); **vénülő** – ageing.

**Már vénülő kezemmel
Fogom meg a kezedet,
Már vénülő szememmel
Őrizem a szemedet.**

**Nem tudom, miért, meddig
Maradok meg még neked,
De a kezedet fogom
S őrizem a szemedet.**

Eger and the Ottoman era in Hungary

In the above text, you read about Mr Newman's visit to Eger. Eger is a small town, situated in north-eastern Hungary. The city has a quaint architecture and is rich in relics from the Turkish era. It has for example, the northernmost minaret of the entire Ottoman Empire.

The year 1526 marks the beginning of the Turkish occupation of the country, when the Hungarians lost the Battle of Mohács. Two decades later, the Turks captured Buda and the country was divided into three regions: the autonomous east (**Erdély** 'Transylvania'), the Hapsburg-controlled west and the central area dominated by the Turkish conquerors. Buda was recaptured only 160 years later, in 1686.

Hungary has retained many traces of the Ottoman era in culture, architecture (e.g. minarets, steambaths), cuisine, place names (e.g. Törökbálint, Törökszentmiklós) as well as in the language itself. It was during this era that the only three-letter consonant entered the language. Although it is quite rare, you can see it in

words like **dzsámi** 'mosque', **findzsa** 'pot', **dzsida** 'lance' or **handzsár** 'sword/Turkish dagger'.

The name **Rózsadomb** (*lit.* 'Rose Hill'), a well-known district in Buda, comes from a Turkish dervish who lived in the area, and was respected by both Hungarians and Turks. His name was **Gül Baba** (*lit.* 'Rose Father' in Turkish). According to the legends, he introduced roses to Budapest, hence the name **Rózsadomb**.

11 Minket is érdekel a zene!

We are interested in music too!

In this chapter you will learn:

- how to express yourself in the future
- entertainment options
- using cases with pronouns
- how to refer to yourself (the reflexive pronoun: **maga**)
- about Lake Balaton
- some Hungarian proverbs

Dialogue 1

Minket is érdekel a zene!

Lilla, Eszter, Dániel és Mike ma este a Szigetre készülnek

MIKE: Nekem fogalmam sincs, mi is valójában ez a Sziget.

LILLA: Egy fantasztikus zenei fesztivál.

MIKE: Engem is elvisztek?

LILLA: Hát persze! Minket is érdekel a zene, de neked aztán igazán ott a helyed! Te vagy a zenész a családban, nem?

MIKE: Hát, még nem igazán ... De egyszer majd talán híres gitáros lesz belőlem. Most jut eszembe, itt van velem a gitárom. Hallom, azt súgja, 'ő' is velünk akar jönni.

LILLA: Nagyszerű ötlet!

MIKE: Mivel megyünk?

LILLA: Eszter, egy régi barátnőm, értünk jön kocsival. Itt nálunk találkozunk háromnegyed ötkor. Utána elmegyünk Dánieléért. Amíg rám vársz, itt van a műsorfüzet. Benne van az összes program.

- MIKE: Neked ki a kedvenc énekesed?
 LILLA: Cheikh Lô, egy nyugat-afrikai énekes Dakarból. Teljesen beleszerettem a hangjába.
 MIKE: Mások is fellépnek?
 LILLA: Persze, több tucat zenekar is játszik ma este.
 MIKE: Nagyon jól hangzik.

Vocabulary

amíg	while	Jól hangzik!	Sounds good/ great!
beleszeret	falls in love with (with -ba/be)	műsorfüzet	programme, playbill
egyszer	once	nyugat-afrikai	West African
énekes	singer	összes	whole, entire
érdekel	interests, is (<i>fleeting</i> <i>vowel</i>)	program	programme
fantasztikus	fantastic	régi	old
fellép	performs	súg	whispers
fesztivál	festival	sziget	island
gitár	guitar	Fesztival	annual music festival in Budapest
gitáros		Sziget	
hall	hears	több	several
hang	voice	valójában	actually, really
híres	famous	zene	music
játszik	plays	zenekar	orchestra, band

Language points

Pronouns and cases (1)

By now you have learned a total of seventeen cases! Although you know how to add cases to nouns and form phrases like **Sándorhoz** 'to Sándor's (house)', or **a szobában** 'in the room', in this chapter you will learn how to use the cases with pronouns and form phrases like **hozzánk** 'to our (house)', or **bennem** 'in me'.

As you already know, in the nominative (or zero, subject) case, the pronouns are:

<i>Nominative</i>	én I	mi we
	te you (<i>sing</i>)	ti you (<i>pl</i>)
	ő he/she	ők they

The accusative (direct object) forms are regular for **ő** and **ők**, but otherwise highly irregular. As you can see below, there are two accusative forms for **mi** and **ti**. Feel free to use them interchangeably; there is no difference in style or meaning:

<i>Accusative</i>	engem me	minket/bennünket us
	téged you (<i>sing</i>)	titeket/benneteket you (<i>pl</i>)
	őt him/her	őket them

Remember the following when you wish to form a sentence using pronouns and/or direct objects:

- Third person pronoun direct objects are considered definite and require a definite conjugation of the verb.
- First and second person pronoun direct objects are considered indefinite.
- Pronouns may be omitted (although it is common *not* to omit the pronoun **őket**).

Look at the following exchanges and note especially the direct object pronouns (or their omission!) and verb conjugations:

Nem szeret engem, inkább téged szeret.

She doesn't love me, rather it is you she loves.

De te nem szereted őt.

But you don't love him.

– **Láttok bennünket?** – Do you see us?

– **Látunk.** – Yes, we see you.

Exercise 1

Lilla and Mike are looking at family photos, trying to guess who's who in the family. Mike's first question is: '**Látsz minket a képen?**' ('Do you see us in the picture?') Translate the following dialogue into Hungarian. Pay special attention to the emphasized pronouns and their appropriate cases.

- MIKE: Do you see **us** in the picture?
 LILLA: I see **you** but who are they?
 MIKE: This one here is Angela. Can you see **her**?
 LILLA: Yes, now I can see **her**. Who are they in this picture? I don't know **them**.
 MIKE: They are my parents.
 LILLA: They were very young here. Is this Max?
 MIKE: Yes. (*Mike makes a face*)
 LILLA: You don't like **him**?
 MIKE: I do like **him** but he doesn't like **me**.

Pronouns and cases (2)

Unlike what you learned in the previous section, the pronominal form of most cases is strikingly different. You can see in the table below that, roughly, the pronouns of most cases are formed by adding a possessive ending to a stem that only somewhat resembles the case in point.

Case	én	te	ő	mi	ti	ők
-ba/-be	belém	beléd	bele/belé	belénk	belétek	beléjük
-ban/-ben	bennem	benned	benne	bennünk	bennetek	bennük
-ból/-ből	belőlem	belőled	belőle	belőlünk	belőletek	belőlük
-ra/-re	rám	rád	rá	ránk	rátok	rájuk
(o/e/ö) n	rajtam	rajtad	rajta	rajtunk	rajtatok	rajtuk
-ról/ről	rólam	rólad	róla	rólunk	rólatok	róluk
-hoz/-hez/ -höz	hozzám	hozzád	hozzá	hozzánk	hozzátok	hozzájuk
-nál/-nél	nálam	nálad	nála	nálunk	nálatok	náluk
-tól/-től	tőlem	tőled	tőle	tőlünk	tőletek	tőlük
-val/-vel	velem	veled	vele	velünk	veletek	velük
-ért	értem	érted	érte	értünk	értetek	értük
-nak/-nek	nekem	neked	neki	nekünk	nektek	nekik

You have already learned the dative **-nak/-nek** forms in Chapter 6; they are included here for the sake of completion and comparison.

Almost any time you can use a case, you can use its pronominal form. (Not all cases occur with pronouns; there are no

pronominal forms for the cases, **-ig**, **-kor** or **-ul/-ül**.) Look at the following examples for more uses of pronouns with cases:

Mikor jössz hozzám?

When are you coming *to my place*?

Nem szeret beszélni róluk.

He doesn't like to talk *about them*.

Nincs nálam sok pénz.

I don't have much money *on me*.

Sokáig vártunk rátok.

We waited a long time *for you*.

Milyen szép kalap van rajtad!

What a beautiful hat *you have on*!

Cases and coverbs

The pronouns **bele**, **rá**, **hozzá**, and **neki** are also found functioning as coverbs. Look at the following sentences and note how the phrase that occurs with the verb uses the same case as represented by the coverb:

nekimegy

walks/bumps into

Nekiment a falnak.

He bumped into the wall.

beleszeret

falls in love with

Beleszerettem a hangjába.

I fell in love with his voice.

rátesz

puts on

Rátett egy könyvet az ágyra.

She placed a book on the bed.

hozzáfordul

turns to, appeals to

Hozzáfordultunk tanácsért.

We turned to him/her for some advice.

Exercise 2

Pair up the English sentences with their Hungarian equivalents. Pay special attention to the pronouns and their cases. In the Hungarian responses, they are marked in bold:

1 I have no idea.

2 I am also interested in music.

- 3 She will pick me up by car.
- 4 We will meet here at my place at 5.
- 5 While you are waiting for me, here is the programme.
- 6 Who is your favourite singer?

- A **Értem** jön kocsival.
 B Amíg **rám** vársz, itt van a műsorfüzet.
 C **Neked** ki a kedvenc énekesed?
 D **Nekem** fogalmam sincs.
 E **Engem** is érdekel a zene!
 F **Nálam** találkozunk ötkor.

Exercise 3

Use the Hungarian sentences from Exercise 2 and, this time, put the pronouns in their plural form. Note that with this change, some of the other endings also change in the sentences:

- 1 _____ fogalmunk sincs.
- 2 _____ is érdekel a zene!
- 3 _____ jönnek kocsival.
- 4 _____ találkozunk háromnegyed ötkor.
- 5 Amíg _____ vársz, itt van a műsorfüzet.
- 6 _____ kik a kedvenc énekesetek?

Dialogue 2

Mit fogsz csinálni Budapesten?

Melanie és Mike szeptemberig lesznek Budapesten, de Gabriel egy teljes évig fog maradni. Zoltán a terveiről kérdezi Gabrielt

- ZOLTÁN: Mit fogtok csinálni szeptembertől?
 GABRIEL: Én egy budai angol tagozatos gimnáziumban fogok történelmet tanítani. Melanie és Mike szeptemberben visszamennek New Yorkba. Nagyon fognak hiányozni.
 ZOLTÁN: Nekem Lilla azt mondta, hogy Mike is Budapesten fog maradni. Szerinted hogy fog dönteni?

GABRIEL: Nem tudom. Nem kizárt. De az is lehet, hogy csak túlságosan jól sikerült a tegnapi este a Szigeten. Én nem bánom, ha marad. Jót fog tenni neki egy kis magyar tanulás. De rá fog jönni, hogy bizony nehéz fába vágta a fejszét!

Vocabulary

angol	secondary school	jót tesz	does (one) good
tagozatos	specializing in	nehéz	tough, difficult
gimnázium	English	Nehéz fába	(lit.) I slammed
bánik	minds, cares	vágtam a	my axe into a
	(Nem bánom	fejszém!	tough tree
	'I don't mind')		(i.e. I took on a
			difficult task)
bizony	surely, indeed	nem kizárt	it's not out of the
dönt	decides		question
fa	tree	rájön	realizes
fejsze	axe	tanulás	study, studying
fog	will (see	teljes	full, complete
	<i>Language point</i>)	terv	plan
gimnázium	secondary school	túlságosan	too, excessively
hiányzik	is missing (<i>inf.:</i>	vág	cuts, (<i>here:</i> slams)
	hiányozni,	visszamegy	go back, returns
	<i>fleeting vowel</i>)		

Language points

The future with the auxiliary fog

You have seen how the future can be expressed by the use of coverbs, time expressions, and the verb **lesz**. Although there is no future tense conjugation in Hungarian, you can use the auxiliary verb **fog** with another verb (in the infinitive) to express action in the future. It is especially handy for use with verbs that do not occur with a coverb. **Fog** conjugates using the regular present tense endings of the definite and indefinite conjugations. Compare the following sentences with respect to tense and word order; note how the pre-verb position is maintained before the *conjugated* verb:

Nagyon hiányzol.

I really miss you.

Nagyon fogsz hiányozni.

I will really miss you.

Egy budapesti egyetemen tanít.

She teaches at a university in Budapest.

Egy budapesti egyetemen fog tanítani.

She will teach at a university in Budapest.

You can use **fog** with verbs and coverbs, too. In this case, the coverb is separated from the verb and fills the position immediately before **fog**, in other words, **fog** follows the same word order pattern as **kell**, **lehet**, **akar**, and **tud** (see Chapter 9 for a review of this pattern). When used in conjunction with coverbs, **fog** may have a more emphatic meaning:

Meg fogom csinálni!   I *will* do it!

El fog menni!   He's going to leave!

Exercise 4

Change the following sentences into new ones expressing future time with the **fog**:

e.g. **Egy budapesti egyetemen tanít.** → **Egy budapesti egyetemen fog tanítani.**

- 1 Szeptemberben eldöntöm.
- 2 Mit csinálsz holnap délután?
- 3 Hova megy Newman úr a hétvégén?
- 4 Mit vesztek a piacon?
- 5 Mikor jöttök hozzánk vendégségbe?

Exercise 5

Similarly to the previous exercise, use **fog** and change the sentences below. Pay special attention to the position of the coverb.

e.g. **Megcsinálom.** → **Meg fogom csinálni.**

- 1 Szeptemberben visszamegyünk Amerikába.
- 2 Ma este megcsinálom a német házi feladatot.
- 3 Elmész ma este moziba?
- 4 Visszajöttök Magyarországra?
- 5 Hozzáfordulok tanácsért.

Fleeting-vowel verbs

Just as there is a class of ‘fleeting vowel’ nouns (Chapter 7) , so it is with verbs, too. The verb stem of fleeting-vowel verbs changes according to the ending that attaches to it: should the ending begin with a vowel, the fleeting vowel is omitted. If the ending begins with a consonant, the fleeting vowel stays put (thereby avoiding a cluster of three consonants in a row). In this chapter you learn the fleeting-vowel verbs **hiányzik** ‘is missing’ and **érez** ‘feel’; look at some of their conjugation patterns below:

hiány(o)z-:	hiányzol	(ending begins with a vowel: -ol)
	hiányoztál	(ending begins with a consonant: -tál)
ér(e)z-:	érzi	(ending begins with a vowel: -i)
	érezzük	(ending begins with a consonant: -zük)

Since you will simply have to memorize which verbs have a fleeting-vowel pattern, they are indicated in the glossary as such.

Text 1

Jól érezte magát a Balatonon?

Newman úr nagyon jól érezte magát a hétvégén a Balatonon. Ma budapesti városnézésre indult. Kilépett a hotelből, de meggondolta magát és visszafordult. Odalépett a pulthoz. Azt remélte, hogy ma már érkezett válasz levelére egykori szerelmétől. Közben azt mormogta magában: *Érzem, hogy ma biztosan fogok levelet kapni. Ma biztosan válaszolni fog.* Megkérdezte a portást, de sajnos ma sem érkezett levele. Üzenetet sem kapott. Megköszönte és távozott. Kifelé menet megnézte magát a tükörben. Egy szomorú arcot látott benne . . .

Vocabulary

arc	face	meggondolja	changes one's
érez (<i>fleeting vowel</i>)	feels, senses	magát	mind
jól érzi magát	feels good, well/ has a good time	megköszön	thanks
kifelé menet	on the way out	mormog	mumbles
		odalép	steps over
		pult	counter

remél	hopes	válaszol	replies, answers
szomorú	sad	városnézés	sight-seeing (<i>in the city</i>)
tükör	mirror	visszafordul	turns back
üzenet	message		
válasz	answer		

Language points

The reflexive pronoun maga

While the word **maga** is used to express the formal 'you' in Hungarian, it is also used for a very different purpose. When speakers need to refer back to themselves in the same sentence, they use **maga** as a reflexive pronoun:

magam	myself	magunk	ourselves
magad	yourself	magatok	yourselves
maga	himself/herself/itself	maguk	themselves

Reflexive pronouns can occur in all the cases and otherwise work in the same way in Hungarian as in English. When direct objects, all reflexive pronouns are considered definite.

Some idioms with reflexive pronouns:

jól érzi magát feels good, well/has a good time.
(*lit: feels oneself well*)

meggondolja magát changes one's mind
(*lit: rethinks oneself*)

magában beszél talks to oneself

Jól éreztük magunkat a Pepsi Szigeten.

We had a good time at the Island (Festival).

Meggondolta magát, és visszament.

She changed her mind and went back.

Mindig magában beszél.

He is always talking to himself.

	<i>magam</i>	<i>magad</i>	<i>magá</i>	<i>magunk</i>	<i>magatok</i>	<i>maguk</i>
accus.	magam(at)*	magad(at)*	magát	magunkat	magatokat	magukat
-ba/-be	magamba	magadba	magába	magunkba	magatokba	magukba
-ban/-ben	magamban	magadban	magában	magunkban	magatokban	magukban
-ból/-ből	magamból	magadból	magából	magunkból	magatokból	magukból
-ra/-re	magamra	magadra	magára	magunkra	magatokra	magukra
-(o/e/ö)n	magamon	magadon	magán	magunkon	magatokon	magukon
-ról/-ről	magamról	magadról	magáról	magunkról	magokról	magukról
-nál/-nél	magamnál	magadnál	magánál	magunknál	magatoknál	maguknál
-tól/-től	magamtól	magadtól	magától	magunktól	magaktól	maguktól
-val/-vel	magammal	magaddal	magával	magunkkal	magatokkal	magukkal
-ért	magamért	magadért	magáért	magunkért	magatokért	magukért
-nak/-nek	magamnak	magadnak	magának	magunknak	magatoknak	maguknak

*It is common to use the short forms of **magam** and **magad** in the accusative.

Exercise 6

Are you comfortable with fleeting vowels? Let us check with this exercise. Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 I missed you a lot!
- 2 Are you still smoking?
- 3 I smoked until September but I do not smoke any more.
- 4 Did you (*pl. informal*) have a good time in Eger?
- 5 We had a good time at the Island!

Exercise 7

Fill in the missing forms of **maga**:

- 1 _____vettem a kabátomat.
- 2 Jól éreztük _____ a Balatonon.
- 3 Hogy érezte _____ Egerben?
- 4 Te mindig _____beszélsz?
- 5 Nem nagyon szeretek _____ beszélni.

Exercise 8

Based on Dialogue 1, answer the following questions:

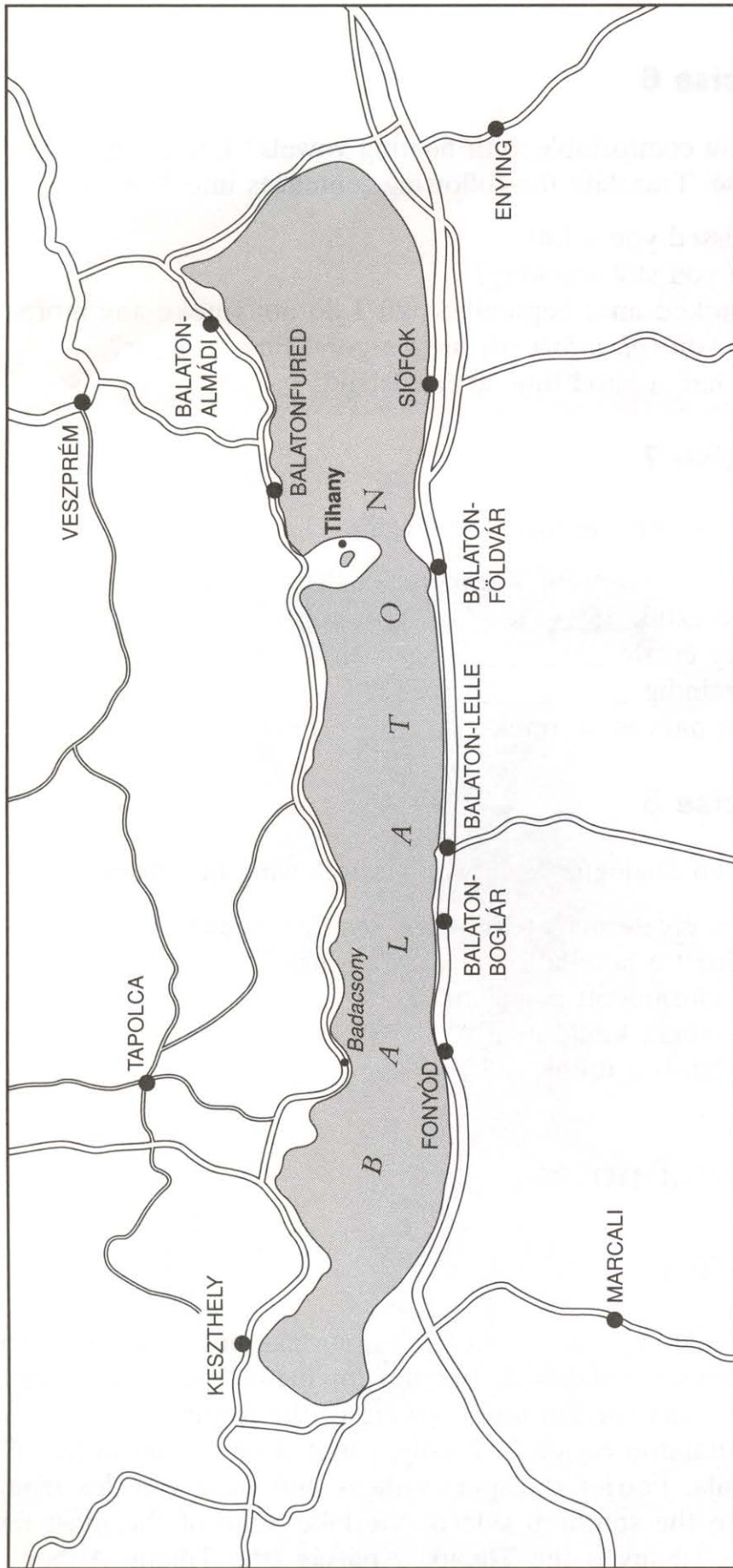
- 1 Hogy érezte magát Newman úr a hétvégén?
- 2 Kilépett a hotelből. Utána mit csinált?
- 3 Mit mormogott magában?
- 4 Mit csinált kifelé menet?
- 5 Mit látott a tükörben?

Cultural notes

Balaton

Lake Balaton is the largest freshwater lake in Europe. It is popular as a summer holiday destination for many Hungarian families as well as other foreign tourists. One of the frequently visited towns in the Balaton region is **Tihany**, situated on the tip of the Tihany peninsula. Ferries transport visitors and their vehicles from this point to the southern side of the lake. One of the most famous sites in Tihany is the **Tihanyi Apátság** (the Tihany Abbey). The

Abbey's Document of Foundation (**Alapítólevél**), originally written in Latin, is full of Hungarian words, and thus it is a cherished document of the Hungarian language.

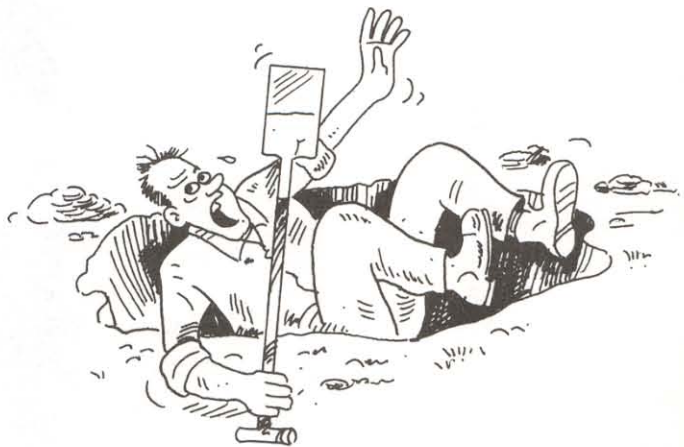
Proverbs

As with many other cultures, Hungarians rely on proverbs to express a commonality of feeling. Here are several well-known ones (including **maga**), with their literal and figurative equivalents.

**Aki másnak vermet ás,
maga esik bele.**

He who digs a hole for another, will fall in himself.

By causing trouble for another, you will often cause trouble for yourself.

Mindenki a maga szerencsésének a kovácsa.

Everyone is the blacksmith of his own fortune.
You are the master of your own fate.

Minden zsák megtalálja a maga foltját.

Every sack will find its own patch.
Every goose has her gander.

Minden szentnek maga felé hajlik a keze.

The hand of every saint inclines towards himself.

Everyone looks out for his own interests.

Mindennek megvan a maga ideje.

Everything has its own time.

Minden kakas úr a maga szemétdombján.

Every cock is the master on its own dunghill.

He is the king of his castle.

Más szemében meglátja a szálkát, de magáéban a gerendát sem.

He can see the splinter in another's eye but cannot see the plank in his own.

It is easy to find fault in others, less so in yourself.

12 Gyógyulj meg!

Get well soon!

In this chapter you will learn:

- how to use the imperative
- irregular verbs and the imperative
- body parts
- about visiting the doctor

Dialogue 1

Foglaljon helyet!

Newman úr egy orvosi rendelőben várakozik. Már tegnap este rosszul érezte magát. Most is szédül, és nincs étvágya sem. Az asszisztens kilép a váróterembe, és szólítja Newman urat. Belépnek. Az orvos a recepteket nézi, majd Newman úrhoz fordul.

ORVOS: Foglaljon helyet!

NEWMAN ÚR: Köszönöm.

ORVOS: Nézzük csak . . . Mi a panasza?

NEWMAN ÚR: Rosszul érzem magam. Szédülök, és étvágyam sincs.

ORVOS: Vetkőzzön le derékig. Láza van?

NEWMAN ÚR: Nem tudom, nem mértem.

ORVOS (asszisztenshez): Kérem, mérje meg a lázát, és ellenőrizze a pulzusát!

ASSISZTENS: Nincs láza, se hőemelkedése. Viszont a vérnyomása egy kicsit magas.

ORVOS: A toroka nem fáj?

NEWMAN ÚR: nem.

ORVOS: Kávézik?

- NEWMAN ÚR: Igen.
 ORVOS: És dohányzik is?
 NEWMAN ÚR: Sajnos, igen.
 ORVOS: Ha lehet, azonnal hagyja abba a kávézást! Teázzon inkább! Ne dohányozzon, és sétáljon sokat a friss levegőn! S olvasson vidám történeteket!
- NEWMAN ÚR: Igyekszem.
 ORVOS: Mondja meg őszintén, sokat aggódik mostanában?
 NEWMAN ÚR: Hát, azt hiszem, igen. Magánjellegű problémáim vannak.
 ORVOS: Próbáljon kikapcsolódni! Járt már a budapesti gyógyfürdőkben?
 NEWMAN ÚR: Még nem.
 ORVOS: Mindenképpen próbálja ki őket – nagyszerű élmény. A Gellért gyógyfürdő például itt van a közelben. Ne várjon sokáig! Úgy tűnik, nincs semmi baja, csak egy kicsit kimerült. Pihenjen sokat! Ha nem javul a helyzet, telefonáljon vissza. Rendben?
 NEWMAN ÚR: Nagyon szépen köszönöm. Máris jobban érzem magam. Vizontlátásra!
 ORVOS: Viszlát!
 ASSZISZTENS: Jobbulást, Newman úr!

Vocabulary

abbahagy	quit, stop	Jobbulást!	Get well!
asszisztens	assistant, nurse	kávézás	coffee-drinking
beteg	ill (<i>adj</i>); patient (<i>noun</i>)	kávézik	drinks coffee
derék	waist	kikapcsolódik	unwinds, relaxes
ellenőriz	checks	kimerült	exhausted, fatigued
élmény	experience	kipróbál	tries out
étvágy	appetite	láz	fever
fáj	hurts	levetkőzik	undresses
gyógyfürdő	thermal bath	magánjellegű	private
helyet foglal	takes a seat	meggyógyul	gets well, is cured
helyzet	situation	megmér	measures
hőemelkedés	raised temperature	mér	measures
igyekszik	tries, strives	mindenképpen	by all means
javul	gets better	mostanában	nowadays
jobban	better (<i>adverb</i>)	őszintén	honestly
		panasz	complaint

például	for example	torok	throat
pihen	rests	történet	story
próbál	tries	úgy tűnik,	it seems that ...
probléma	problem	hogy ...	
pulzus	pulse	várakozik	waits
recept	prescription; recipe	váróterem	waiting room
rendelő	doctor's surgery	vérnyomás	blood pressure
szédül	feels dizzy	visszatelefonál	calls back
szólít	tells, addresses	viszont	on the other hand
teázik	drinks tea		

Language points

The imperative

The imperative is used to give commands and requests – polite or otherwise. You form the imperative by attaching **-j-** to the verb stem and subsequently adding personal endings. The following are the personal endings for the indefinite imperative conjugation; note especially the optional ending for the **te** form.

Indefinite imperative

<i>Vowel harmony</i>			
	<i>Back</i>	<i>Front</i>	
		<i>Unrounded</i>	<i>Rounded</i>
én	-ak		-ek
te	(-ál)		(-él)
ő/maga/ön	-on	-en	-ön
mi	-unk		-ünk
ti	-atok		-etek
ők/maguk/önök	-anak		-enek

Sample paradigms

	<i>Back vowel</i>	<i>Front unrounded vowel</i>	<i>Front rounded vowel</i>
	waits vár	speaks beszél	sits ül
én	várjak	beszéljek	üljek
te	várj or várjál	beszélj or beszéljél	ülj or üljél
ő	várjon	beszéljen	üljön
mi	várjunk	beszéljünk	üljünk
ti	várjatok	beszéljétek	üljétek
ők	várjanak	beszéljenek	üljenek

The following are the personal endings for the definite imperative conjugation: (Note that they are *identical to the personal endings used for the past tense definite conjugation!*)

Definite imperative

	<i>Vowel harmony</i>	
	<i>Back</i>	<i>Front</i>
én	-am	-em
te	-ad	-ed
ő/maga/ön	-a	-e
mi	-uk	-ük
ti	-átok	-étek
ők/maguk/önök	-ák	-ék

Here too, the **te** ending has a short form: the short form is arrived at by deleting the **-j-** and the vowel that follows it (keeping the final **-d**):

Sample paradigms

	<i>Back vowel</i>	<i>Front vowel</i>
	gives ad	asks kér
én	adjam	kérjem
te	adjad or add	kérjed or kérd
ő	adja	kérje
mi	adjuk	kérjük
ti	adjátok	kérjétek
ők	adják	kérjék

Use the imperative whenever you make a request or order or a suggestion like 'Let's ...' in English. While some requests in Hungarian may sound short or abrupt to an English speaker, they are perfectly polite and normal for Hungarian colloquial speech; you are at liberty, however, to add a **légy szíves** 'please' (informal) or **legyen szíves** 'please' (formal), whenever you wish. And keep in mind the following as well:

- when used as an order or request, coverbs are moved to directly after the verb;
- in negation, the form **ne** replaces **nem**; **se** replaces **sem**;
- in writing, the imperative is always accompanied by an exclamation mark.

leül	Üljön le! Sit down. (ön)
sétál	Sétáljunk egy kicsit! Let's walk a bit. (mi)
beszél	Ne beszélj olyan gyorsan! Don't speak so fast! (te)
megismerkedik	Ismerkedjete meg! Introduce yourselves. (ti)
belép	Ne lépjenek be a terembe! Don't enter the room! (önök)

Verb stems ending in **s, sz, z**

The **-j-** of the imperative (like the **-j-** found in the present tense definite conjugation) changes into any **s**, **sz**, or **z** that precedes it; so **s + j = ss**; **sz + j = ssz**; and **z + j = zz**; the personal endings are then added regularly. For example:

olvas	Olvasd (or olvassad) el a lapot! Read the (post) card.
néz	Nézzük meg Tihanyt! Let's visit Tihany.
játszik	Ne játsszál ott! Don't play there!

You can see in the first example above that the definite short forms for **te** are made by deleting the consonant that **-j-** turned into and the vowel that follows it.

Exercise 1

One member of a group always opposes what the others want to do. Take his place and use opposing imperatives, disagreeing with everything the group suggests. Follow the example below:

Sétálunk egy kicsit. → Ne sétáljatok!

We are taking a little walk. → Don't take a walk!

- 1 Ma főzünk.
- 2 Holnap megismerkedtek Zolival.
- 3 Megírom a tihanyi képeslapot.
- 4 Kér egy mákoskiflit.
- 5 Sokáig fogok játszani.

Exercise 2

A worried mother is at Lake Balaton. She is writing a postcard to her children who are staying with their grandmother. Translate her postcard into English.

Drága Gyermekeim!

*Remélem, jól vagytok, és nagyszerűen
érezitek magatokat a nagymamánál.*

*Mit csináltok? Ne üljeteK egész nap
otthon! MenjeteK sétálni, de ne
menjeteK a tóhoz, mert nagyon
mély a víz! Beszélgetsetek a szomszéd*

*gyerekekkel, de ne játsszateK a
nagy kutyával! A hétvégén ne
menjeteK moziba késő este!*

*Korán menjeteK lefeküdni!
És olvassateK minden nap!*

ÉrezzéteK jól magatokat!

*Sok puszit küldök nekteK a Balatonról,
Anyá*

Szilágyi Gábor és Csilla

9915 Katafa

József Attila u. 10.

Dialogue 2

Siess!

- LILLA: Eszter, gyere gyorsan! Azt hiszem, Mike elájult.
 ESZTER: Mike, jól vagy?
 LILLA: Szerintem nem hallja.
 ESZTER: Mit csináljunk? Én végeztem elsősegély tanfolyamot, de az már ki tudja, mikor volt.
 LILLA: Hozz gyorsan egy pohár vizet, és egy nedves ruhát a homlokára és a csuklójára.
 ESZTER: Jó, te pedig gombold ki a gallérját, lazítsd meg az övét és vedd le a cipőjét! Kinyissuk az ablakokat?
 LILLA: Persze. Nyisd ki az ablakokat itt is és a konyhában is, hogy legyen egy kis huzat! És légy szíves, vidd ki veled ezt a kancsót is, és töltsd tele jéghideg vízzel!
 ESZTER: Rendben. Légy készenlétben, én hozok egy másik vizes ruhát a homlokára.
 LILLA: Még mindig nem mozdul. Menj át a hálósobába és ébreszd fel Melanie-t!
 ESZTER: Azt mondta nekem, hogy egész éjjel nem tudott aludni. Biztos vagy benne, hogy felébredszük?
 LILLA: Értsd meg, ez most fontos. Lehet, hogy komoly baja van Mike-nak.
 ESZTER: Ne fessd az ördögöt a falra! Biztos csak egy múltó rosszullét. De igazad van. Máris szólok neki.
 LILLA: Siess! Vagyis . . . Várjál csak! Nézd, megmozdult a szempillája.
 ESZTER: Mike, jól vagy?
 MIKE: Aha.
 ESZTER: Végy mély lélegzetet!
 LILLA: És igyál egy korty vizet!
 MIKE: Hol vagyok???

Vocabulary

alszik	sleeps (<i>inf.</i> : aludni)	elsősegély	first aid
biztos	sure	felébredt	wakes up
cipő	shoe(s)	fontos	important
csukló	wrist	gallér	collar
elájul	faints	hálósoba	bedroom

homlok	forehead	nedves	wet, damp
huzat	draught, breeze	Ne ferd az	Don't even think
igazad van	you are right	ördögöt a	it because it
jéghideg	ice-cold	falra!	may just happen!
kancsó	pitcher	öv	belt
készenlétben	at the ready	rosszullét	(feeling of)
kigombol	unbuttons		sickness
kivisz	takes/carries out	ruha	(<i>here</i>) cloth
komoly	serious	szempilla	eyelash
korty	sip	tanfolyam	course
lélegzet	breath	tölt	fills
megért	understands	vagyis	or; that is to say
meglazít	loosens	végez	completes
megmozdul	moves, budges	vizes	wet
mély	deep		(<i>lit.</i> : Don't paint
mozdul	moves, budges		the devil on the
múló	passing		wall!)

Language points

The imperative form of verbs ending in -t

The **-j-** of the imperative ending behaves differently when juxtaposed with verbs that end in **-t**. There are three different patterns:

- 1 For verbs ending in **-st** or **-szt**, the final **-t** is dropped and the **-j-** assimilates to the **s** or **sz**: (although many Hungarian verbs end in **-szt**, only one ends in **-st**: **fest** 'paint'):

ébredst + -j- > ébressz-
fest + -j- > fess-

- 2 For verbs ending in any other consonant + **t** or a long vowel + **t**, the **-j-** is instead read as **-s-**:

ért + -j- > -érts-
tanít + j > taníts-

- 3 For verbs ending in a short vowel + **t**, both the **-t** and the **-j-** are read as **-s-**:

szeret + -j- > szeress-

nyit + -j- > nyiss-

For the most part, once the new stem is derived, all the personal endings are attached regularly.

Sample paradigms

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>
wakes ébredt		teaches tanít	
én ébresszek	ébresszem	tanítsak	tanítsam
te ébresszél	ébresszed	tanítsál	tanítsad
	<i>or</i> ébressz	<i>or</i> taníts	<i>or</i> tanítsd
ő ébresszen	ébressze	tanítson	tanítsa
mi ébresszünk	ébresszük	tanítsunk	tanítsuk
ti ébresszetek	ébresszétek	tanítsatok	tanítsátok
ők ébresszenek	ébresszék	tanítsanak	tanítsák

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>
loves szeret	
én szeressek	szeressem
te szeressél	szeressed
	<i>or</i> szeress
ő szeressen	szeresse
mi szeressünk	szeressük
ti szeressetek	szeressétek
ők szeressenek	szeressék

Exercise 3

Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 Wake Zoltán up!
- 2 Don't paint the devil on the wall!
- 3 Please understand that I have to go now.
- 4 Teach two Hungarian words to the kids.
- 5 Love (*pl*) your parents!

Irregular verbs and the imperative

The following are the full imperative conjugations of some common irregular verbs. Note in particular the variation in the short **te** forms, and that **van** uses the same forms as **lesz**:

Indefinite imperatives

	eats eszik	believes hisz	drinks iszik	is/becomes lesz
én	egyek	higgyek	igyak	legyek
te	egyél	higgyél <i>or higgy</i>	igyal	legyél <i>or légy</i>
ő	egyen	higgyen	igyon	legyen
mi	együnk	higgyünk	igyunk	legyünk
ti	egyetek	higgyetek	igyatok	legyetek
ők	egyenek	higgyenek	igyanak	legyenek

	puts tesz	takes vesz	carries visz
én	tegyek	vegyek	vigyen
te	tegyél <i>or tégy</i>	vegyél <i>or végy</i>	vigyél <i>or vigy</i>
ő	tegyen	vegyen	vigyen
mi	tegyünk	vegyünk	vigyünk
ti	tegyetek	vegyetek	vigyetek
ők	tegyenek	vegyenek	vigyenek

Definite imperatives

	eats eszik	believes hisz	drinks iszik	puts tesz
én	egyem	higgyem	igyam	tegyem
te	egyed <i>or edd</i>	higgyed <i>or hidd</i>	igyd <i>or idd</i>	tegyed <i>or tedd</i>
ő	egye	higgye	igya	tegye
mi	együk	higgyük	igyuk	tegyük
ti	egyétek	higgyétek	igyátok	tegyétek
ők	egyék	higgyék	igyák	tegyék

	takes vesz	carries visz
én	vegyem	vigyem
te	vegyed <i>or vedd</i>	vigyed <i>or vidd</i>
ő	vegye	vigye
mi	vegyük	vigyük
ti	vegyétek	vigyétek
ők	vegyék	vigyék

Two other irregular verbs you have learned, **alszik** 'sleeps', and **megy** 'goes', have the imperative stems **aludj-** and **menj-**, respectively; just add the regular personal endings to these forms. (Note they use the same stems when forming their infinitives as well: **aludni, menni**.)

Finally, the verb **jön** 'comes' has its own forms entirely; the **gyere, gyerünk, gyertek** forms are much more common than their counterparts:

én	jöjjek	mi	gyerünk or jöjjünk
te	gyere or jöjj or jöjjél	ti	gyertek or jöjjetek
ő	jöjjön	ők	jöjjenek

Take a look at how these verbs are commonly used:

Gyere ide hozzám!	Come here by me.
Gyerünk már!	Come on already!
Aludj szépen!	Sleep well!
Vigyél el magaddal!	Take me with you!
Higgyétek el!	Believe it!
Menjünk!	Let's go!

Exercise 4

Translate the following sentences into Hungarian and then put them into their plural (informal) forms:

- 1 Sleep!
- 2 Come here to me!
- 3 Believe us!
- 4 Eat your lunch (**ebéd**)!
- 5 Drink a lot of water!

Body parts

Note how the parts of the body that come in twos (eyes, hands, feet) can and often are referred to in the singular in Hungarian. This is true of the clothes/accessories that go with them (glasses, trousers, etc.) as well. Also **láb** means both 'leg' and 'foot/feet'; **ujj** can refer to both 'fingers' and 'toes'.

fej	head	fül	ear(s)
haj	hair	fülcimpa	earlobe(s)
szem	eye(s)	orr	nose
szemöldök	eyebrow(s)	száj	mouth
szempilla	eyelash(es)	fog	tooth
kar	arm(s)	test	body
kéz	hand(s)	hát	back
ujj	finger	nyak	neck
könyök	elbow(s)	mell	chest
váll	shoulder(s)	köldök	navel
comb	thigh	has	abdomen, belly
láb	foot/feet; leg	térd	knee
lábujj	toe	boka	ankle

Dialogue 3

Volt orvosnál?

Newman úr ma reggel már jókedvűen ébredt. Felhívta a Szabó családot, hogy elhívja Zoltánt és Gabrielt a Gellértbe. Zsófia vette fel a telefont.

- ZSÓFIA: Hogy van Newman úr? Hallom, rosszul érezte magát.
- NEWMAN ÚR: Ma már jól vagyok.
- ZSÓFIA: Volt orvosnál?
- NEWMAN ÚR: Igen, tegnap.
- ZSÓFIA: Mit mondott az orvos?
- NEWMAN ÚR: Azt mondta, hogy ne aggódjak, úgy tűnik, minden rendben van, csak pihenésre és kikapcsolódásra van szükségem. Azt tanácsolta, hogy hagyjam abba a kávézást, és ne dohányozzak. Azt is mondta, hogy sétáljak sokat a friss levegőn.

- ZSÓFIA: Ez jól hangzik. Gyógyszert nem írt fel?
- NEWMAN ÚR: Nem, de azt mondta, hogy igyak sok kamillateát, és szedjek C-vitamint. Azt tanácsolta, hogy érdeklődjek a természetgyógyászati boltokban, ugyanis ezeket ott is lehet kapni.
- ZSÓFIA: Mászt nem mondott?
- NEWMAN ÚR: Azt is javasolta, hogy menjek el egy gyógyfürdőbe, az jót fog tenni. Azért is telefonálok, hogy rábeszéljem Zoltánt és Gabrielt, hogy jöjjenek el velem holnap reggel a Gellértbe.
- ZSÓFIA: Nagyszerű ötlet, biztosan csatlakoznak Önhöz. Sajnos azonban most még nincsenek itthon. Telefonáljon egy kicsit később! Azt javaslom, hogy próbálja meg visszahívni őket négykor.
- NEWMAN ÚR: Rendben, akkor kérem, adja át az üzenetemet Zoltánnak.
- ZSÓFIA: Nem felejttem el.
- NEWMAN ÚR: Köszönöm. Viszonthallásra!
- ZSÓFIA: Hm . . . Newman úr . . . várjon csak egy pillanatra! Hogy is hívják az Ön egykori szerelmét?
- NEWMAN ÚR: A leánykori neve Rózsa Alíz. De lehet, hogy azóta már férjhez ment. Miért kérdi?
- ZSÓFIA: Óh . . . semmi, semmi. Csak valami eszembe jutott. Akkor viszonthallásra! És jobbulást kívánok!
- NEWMAN ÚR: Köszönöm, Önnek is minden jót!

Vocabulary

azért	for that reason	javasol	suggests (<i>fleeting vowel</i>)
csatlakozik	joins up with (with -hoz/-hez/-höz)	jókedvűen	in a good mood
ébred	wakes	kamillatea	camomile tea
elfelejt	forgets	kérd	asks
elhív	invites	kikapcsolódás	relaxation
eljön	comes along	megpróbál	tries
érdeklődik	inquires	minden jót	all the best
férjhez megy	gets married (of a woman only)	naponta	daily, per day
gyógyszer	medicine	pillanat	moment
		rábeszél	persuades
		szed	takes (<i>medicine</i>)

szükség	necessity (<i>see Language points</i>)	természet	natural (herbal)
tanácsol	advises	gyógyászat	therapy
		üzenet	message
		visszahív	calls back

Exercise 5

What should the patients do? Match the Hungarian sentences with their counterparts:

- 1 Mit csináljak a fejfájasommal?
- 2 Fáj a fülem.
- 3 Fáj a szemem.
- 4 Elvágтам az ujjamat. Mit tegyek?
- 5 Van lázad?

- A Mondtam, hogy vigyél magaddal sapkát!
 B Lehet, hogy csak fáradt vagy. Menj aludni.
 C Vegyél be egy aszpirint!
 D Azt hiszem, nincsen, de menjünk el orvoshoz!
 E Ül le gyorsan!

Language points

I need you!

Szükségem van Rád!

To express your need for someone or something, it is common to use the word **szükség** 'necessity'. This construction is a 'have' construction, so **szükség** will take possessive endings; the person or thing that is needed is then in the **-ra/-re** case. Here are a few examples of how to use it:

Gabinak szüksége van új cipőre.

Gabi needs new shoes.

Nincs szükségem rá.

I don't need it/him/her.

Mire van szükséged?

What do you need?

The subjunctive use of the imperative

The subjunctive conjugation is identical to the imperative conjugation and, in fact, may be said to be one and the same. However, the *subjunctive* use of this same conjugation is found with different patterns of communication. You use the subjunctive/imperative form of the verb in the following cases:

- after verbs of wanting, requesting, suggesting, (including verbs of communication);
- in phrases meaning 'in order to' or 'so that'.

For example, when someone asks you, suggests to you, recommends to you, tells you, calls you or simply wants you to take a walk in the fresh air, or drink more milk, then the verbs 'to walk' or 'to drink' will be in the subjunctive/imperative conjugation:

Azt akarja, hogy vele menjek.

She wants me to go with her.

Azt javasolta, hogy sétáljak a friss levegőn.

He recommended that I take a walk in the fresh air.

Azt mondta, hogy tejet igyanak.

He said they should drink milk.

Finally, although you may not always express the complete phrase, 'in order to' in English, if that is still the meaning behind the expression, you will need to use the subjunctive:

Hazament, hogy segítsen a szüleinek.

She went home (in order) to help her parents.

Telefonált, hogy elhívjon a koncertre.

He called to invite us to the concert.

Exercise 6

Fill in the appropriate forms of the missing verbs:

- 1 Azt javasolta, hogy _____ (I, drink) kamillateát.
- 2 Telefonáltak, hogy _____ (they, invite, me) egy kávéra.
- 3 Azt mondta, hogy _____ (we, need) a friss levegőre.
- 4 Azt mondta, hogy _____ (he, need) rám.
- 5 Az orvos azt javasolta, hogy _____ (I, go) egy gyógyfürdőbe.

Exercise 7

Read the following public announcements and transform them into the imperative forms. Make sure to use four different forms to express singular and plural as well as informal and formal.

e.g. **TILOS A DOHÁNYZÁS!**

NE DOHÁNYOZZ!
NE DOHÁNYOZZON!
NE DOHÁNYOZZATOK!
NE DOHÁNYOZZANAK!

- 1 TILOS A PARKOLÁS! (No parking)
- 2 FŰRE LÉPNI TILOS! (Keep off the grass)
- 3 KUTYÁT BEVINNI TILOS! (No dogs allowed)

Exercise 8

While flipping through a magazine in the herbal therapy shop Mr Newman found an article about elderflowers (**bodza**) with an accompanying recipe. Translate this recipe with the help of a dictionary, and note in the meantime how recipes employ the subjunctive.

A BODZA-LIMONÁDÉ

Vegyünk 5 darab citromot.

Készítsünk két liter vízből citrommal és cukorral limonádét ízlés szerint.

Ezután beletesszük az 5–7 darab bodzavirágot a friss limonádéba. Hagyjuk a limonádét 1–2 napig állni.

Majd jégkockával fogyasszuk a jóízű üdítőt! Egészségünkre!

Exercise 9

In Hungarian classrooms the teacher will give many imperatives. Try to match each one with its English pair. Here is some additional vocabulary included in the exercise:

becsuk closes
tábla blackboard

- 1 Fejezzétek be a munkát!
- 2 Olvasd el a verset!
- 3 Csukd be a könyvet!
- 4 Ülj le!
- 5 Kezdjétek el!
- 6 Álljatok fel!
- 7 Gyere ki a táblához!

- A Begin (pl).
- B Stand up (pl).
- C Finish your work.
- D Read the poem (sing).
- E Sit down (sing).
- F Come to the blackboard (sing).
- G Close the book (sing).

Cultural notes

Proverbs with imperative

Ne fessd az ördögöt a falra!

Don't paint the devil on the wall.

Don't think the unthinkable – it may just happen.

Akinek nem inge, ne vegye magára!

If the shirt does not belong to you, do not put it on.

Mind your own business.

Hungarian national anthem

Now might be a good time to learn the Hungarian national anthem by Ferenc Kölcsey. As it happens, it abounds with imperatives. Look at its archaic English translation by William N. Loew, originating from 1881.

**Isten, áldd meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel.
Balsors akit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Megbűnhődte már e nép
A múltat s jövőndőt!**

O my God, the Magyar bless
With Thy plenty and good cheer!
With Thine aid his just cause press,
Where his foes to fight appear.
Fate, who for so long didst frown,
Bring him happy times and ways;
Atoning sorrow hath weighed down
Sins of past and future days.

Thermal baths

Budapest has more than thirty thermal baths, pools and spas. Baths date back to the Roman times (c. 2nd century), however, it was only after the Ottoman occupation that bathing culture spread all over the city. The Turkish-built baths include **Császár**, **Király**, **Rác** and **Rudas**, which all date back to the 16th and 17th centuries. Other famous bathing complexes, originating in the late 19th century, include **Lukács** and **Széchenyi**. Once in Hungary, you might visit the **Gellért** Bath, where the thermal baths and pools in lovely mosaic-walled rooms are open to the public seven days a week. The complex is situated on the banks of the Danube at the foot of Gellért Hill in Buda.

Gellért Bath – Outdoor Pool.
(Photograph: Carrie Lewis)

13 Szeretlek!

I love you!

In this chapter you will learn:

- how to use postpositions
- the verb ending **-lak/-lek**
- how to rent an apartment
- how to express love
- another way to form adverbs with **-va/-ve**

Dialogue 1

Miért mosolyogsz a bajuszod alatt?

Lilla és Mike a konyhában beszélgetnek. Mike úgy döntött, hogy Budapesten marad egy évig. A jövőt tervezgetik

LILLA: Biztos, hogy maradni fogsz? Én persze nagyon örülök neki, de a végleges döntésed előtt beszéljünk egy kicsit komolyan is! Az az érzésem, hogy főleg Eszter miatt akarsz maradni.

MIKE: Egyáltalán nem!

LILLA (*mosolyogva*): Nagyon gyanús vagy . . . Gondolkodás nélkül rávágtad a választ!

MIKE: Bevallom, az elmúlt néhány hét alatt nagyon megkedveltem Esztert, de már találkozásunk előtt is gondolkoztam azon, hogy esetleg maradok.

LILLA: Apropos, mit fogsz csinálni egy évig? Miből fogsz megélni?

MIKE: A munka miatt nem aggódom. Bármikor tudok angolt tanítani egy nyelviskolában. Tanítás után magyar órákat veszek. Esetleg keresek egy zenekart, akiknek szükségük van egy jó gitárosra. Miért mosolyogsz a bajuszod alatt?

- LILLA: Mert még ezek után sem győztél meg.
 MIKE: Eszter miatt? Hagyjuk ezt a témát! Kezdek zavarba jönni ... Van azonban egy másik dolog, amiről akartam veled beszélni ...
 LILLA: Mégpedig?
 MIKE: Nagyon fontos, hogy találjak magamnak egy jó albérletet.
 LILLA: Úgy néz ki, te tényleg komolyan gondolod ezt az egészet. Akkor kezdjük az apróhirdetésekkal?
 MIKE: Miért ne? Miénk az egész nap! Vacsora előtt talán meg is tudunk nézni néhány kiadó lakást a környéken.
 LILLA: Most már csak az a kérdés, hogy egyszobás vagy kétszobás után érdeklődünk?
 MIKE: Szerintem nekem nem lesz szükségem kétszobás albérletre.
 LILLA: *(somorlyogva)* Hát, attól függ ...
 MIKE: Mitől???
 LILLA: *(somorlyogva)* Hogy Eszterrel költözöl vagy Eszter nélkül ...
 MIKE: *(könyörögve)* Lilla, szállj le rólam!!!

Vocabulary

alatt	<i>(see Language points)</i>	gondolkozik	thinks, ponders (with (o/e/ö)-n)
albérlet	apartment for rent	gyanús	suspicious
apróhirdetés	classified ad	hagy	leaves, lets
apropó	by the way	jövő	future, next, coming
attól függ, hogy	it depends	kérdés	question
bajusz	moustache	kétszobás	two-room (one-bedroom) apartment
bármikor	any time	kezd	begins
bevall	admits, confesses	kiadó	for rent
döntés	decision	költözik	moves (to/from an apartment, home)
egy kicsit	a little (bit)	könyörög	pleads
elmúlt	past (<i>adj.</i>)	lakás	apartment
előtt	<i>(see Language points)</i>	óra	hour, here: class
érzés	feeling	meg ... sem	not even
esetleg	perhaps	megél	lives (on), survives
főleg	mainly	meggyőz	convinces
gondolkodás	thinking		

megkedvel	takes a liking to	talál	finds
mégpedig	still, something more	tanítás	teaching
miatt	(see <i>Language points</i>)	téma	topic, theme
miért ne?	why not?	tényleg	really
mosolyog	smiles	tervezget	plans
munka	work	úgy néz ki	it looks as though
nélkül	(see <i>Language points</i>)	vacsora	dinner
nyelviskola	language school	válasz	answer
rávág	slams onto (<i>with -ra/-re</i>), gives quickly	végleges	final
somolyog	smirks	zavarba jön	gets embarrassed
Szállj le rólam!	Get off my back!	Miért mosolyogsz a bajuszod alatt?	What is that grin on your face? (<i>lit.</i> Why are you smiling under your moustache?)

Language points

Postpositions

Although cases are substitutes for many English prepositions, they cannot account for all of them. For words like ‘above’, ‘below’, ‘beside’, Hungarian relies on postpositions. As their name implies, the postposition (post-) comes after the word or phrase they refer to, not before (pre-) as in English – otherwise they work pretty much the same way. Below are several postpositions encountered in the above dialogues – compare them with their English translations:

után	after	magyar óra után	after Hungarian class
előtt	before, in front of	a bolt előtt	in front of the shop
nélkül	without	Zoltán nélkül	without Zoltán

alatt	under	az ágy alatt	under the bed
miatt	because of	az idő miatt	because of the weather

Exercise 1

Use postpositions to build the phrases below. Here are some new ones to use as well:

között 'between'; **mögött** 'behind'; **fölött** 'above';
felé 'in the direction of':

- 1 after the revolution
- 2 between four and five o'clock
- 3 under the car
- 4 behind the cinema
- 5 in the direction of the university
- 6 without a word
- 7 in front of the train
- 8 because of Eszter
- 9 without my friend
- 10 above the restaurant

Exercise 2

Match the following English sentences used in the first dialogue with their Hungarian translation:

- 1 Gondolkodás nélkül rávágtad a választ!
  - 2 Az elmúlt néhány hét alatt nagyon megkedveltem őt.
  - 3 A munka miatt nem aggódok.
  - 4 Tanítás után magyarórákat veszek.
  - 5 Vacsora előtt meg tudunk nézni néhány lakást.
- A After teaching, I take Hungarian classes.
 B We could look at a couple of apartments before dinner.
 C I am not worried about work.
 D You gave me the answer without even thinking.
 E During the past few weeks I really got to like her.

Language points

The adverbial participle -va/-ve

At times, it is necessary to express two actions occurring at the same time, e.g., 'She walked into the room singing' where the action of *singing* serves as a background to the action of *walking in*. In Hungarian, the background verb will attach the adverbial participle **-va/-ve** to the verb stem and, because it is now an adverb, it is usually found in a position before the verb:

Énekelve lépett be a szobába.

She came into the room singing.

Könyörögve nézett rám.

He looked at me pleadingly.

Exercise 3

Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 He was looking at Eszter smiling.
- 2 He was looking at the teacher pleadingly.
- 3 She came into the room crying.
- 4 He was coming towards me laughing.
- 5 He was talking to me while looking at the classified ads.

Text 1

Lakás a Kálvin tér mögött

Lilla telefonon felhívott egy lakásközvetítő irodát. Megbeszélte egy időpontot az ügynökkel, majd elindultak otthonról. Az autó a ház előtt parkolt. Mike beült a kocsiba Lilla mellé. Kivett egy dobozt az ülés alól. Ott tartotta Lilla a térképeket. A térkép fölé hajoltak, hogy megnézzék a pontos címet. A lakás a Kálvin tér mögött volt.

A bérház tatarozás alatt állt, de így is tetszett Mike-nak és Lillának az épület. A kapucsengő jobbra volt a bejárat mellett. A kapucsengő fölött a következő felirat állt: *Ne nyomja hosszú ideig a gombot!* A bejárat felől hosszú folyosó vezetett a lifthez. A lift mögött balra voltak a postaládák. A lakások közül csak egy volt

földszinti. Ott lakott a házmester. A kiadó lakás a harmadik emeleten volt. A lakásközvetítő már megérkezett. Az ajtó előtt, a függőfolyosón várta a fiatalokat.

Vocabulary

áll	stands	így is	even so; in this way, too
alól	(see <i>Language points</i>)	iroda	office
bérház	(typical Budapest) apartment building	Kálvin tér	a square in Pest
beül	sits into	kapucsengő	entrance bell, buzzer
cím	address	közül	(see <i>Language points</i>)
doboz	box	lakásközvetítő	estate agent
felirat	sign, notice	lakik	lives, dwells
felől	(see <i>Language points</i>)	lift	lift
fiatalok	young people	megbeszél	discusses, reaches an agreement
földszint	ground floor	mellé	(see <i>Language points</i>)
fölé	(see <i>Language points</i>)	mellett	(see <i>Language points</i>)
fölött	(see <i>Language points</i>)	mögött	(see <i>Language points</i>)
folyosó	corridor	nyom	presses
függőfolyosó	hanging corridors in interior courtyards	parkol	parks
gomb	button	pontos	exact
hajol	bends	postaláda	mailbox
harmadik	third	tart	holds; keeps
ház	house, building	tatarozás	renovation
házmester	superintendent	telefon	telephone
hosszú ideig	for a long time	térkép	map
időpont	specific time	ügynök	agent

Language points

Postpositions and motion

Some postpositions of location may express motion towards or motion away from a place – just as cases do. Look at the table and examples below to see how these postpositions work similarly to cases of motion. (Some forms do not exist.)

	<i>motion</i> <i>towards</i>	<i>no</i> <i>motion</i>	<i>motion</i> <i>away</i>
under	alá	alatt	alól
in front of	elé	előtt	elől
the direction of	felé	–	felől
above	föle	fölött	fölül
around	köré	körül	–
between, among	közé	között	közül
next to	mellé	mellett	mellől
behind	mögé	mögött	mögül

Kivett egy dobozt az ülés alól.

He took a box out from under the seat.
(motion away from under the chair)

Leültek az asztal köré.

They sat down around the table.
(motion towards around the table)

A lakás a Kálvin tér mögött volt.

The apartment was behind Kálvin square.
(no motion)

Exercise 4

Answer the following questions by translating the English responses into Hungarian:

- 1 Hova ültek le a vendégek?
Around the table.
- 2 Hol parkolt az autó?
In front of the bank.
- 3 Hol volt a párna?
Under the bed.

4 Honnan vett elő egy könyvet Mike?

From under the chair.

5 Hol van a kiadó lakás?

Behind Deák Square.

Dialogue 2

Kettő és három között nem leszek az irodában

INGATLANKÖZVETÍTŐ: Önök közül ki veszi ki a lakást?

LILLA: A barátom, Mike. Nem akart nélkülem egyedül idejönni, mert még nem beszél olyan jól magyarul. Én tolmácsolok neki neki.

INGATLANKÖZVETÍTŐ: Megbízható a fiatalember?

LILLA: Abszolút mértékben. Az édesanyám áll mögötte, mint kezes.

INGATLANKÖZVETÍTŐ: Akkor jöjjenek el hozzám holnap az irodába, és megbeszéljük a részleteket!

LILLA: Hol van az iroda?

INGATLANKÖZVETÍTŐ: Az Opera mellett.

LILLA: Mikor menjünk?

INGATLANKÖZVETÍTŐ: Lássuk csak . . . Kettő és három között nem leszek az irodában. Van egy megbeszélésem, de fél négy után már bent vagyok. Jöjjenek négyre. A szerződést fél óra alatt meg tudjuk írni. Megfelel ez az időpont Önöknek?

LILLA: Igen, köszönjük. Akkor pontosan négykor ott leszünk.

INGATLANKÖZVETÍTŐ: Várom Önöket!

Vocabulary

abszolút	absolutely	fiatalember	young man
mértékben		idejön	comes here
bent	in; inside, (<i>here</i> : in the office)	ingatlanközvetítő	estate agent
egyedül	alone	iroda	office
		kezes	co-signer

között	(see Language points)	olyan	so, such
közül	(see Language points)	Opera	the opera house in Budapest
megbeszélés	meeting	részlet	detail
megbízható	reliable	szerződés	contract
megfelel	is suitable	tolmácsol	interprets
négyre	by four (o'clock)		

Dialogue 3

Két nappal ezelőtt telefonáltam nekik

MELANIE: Fél füllel hallottam, hogy beszéltél Newman úrral telefonon. Netán ismered a régi szerelmét?

ZSÓFIA: Nem vagyok benne biztos, de azt hiszem, igen. De kérlek, ne szóljál még Zoltánnak! Érdekes a történet. Tudod, a családunk egri származású. Nos, a forradalom előtt a szüleim még Egerben éltek. A szomszédunkban a Rózsa család lakott. Volt egy lányuk, édesanyám sokat mesélt róla. Az az igazság, hogy mindez sok-sok évvel ezelőtt történt, én még kicsi voltam, így nem nagyon emlékszem. Csak azt tudom, hogy nagyon szomorú történet volt. Aztán később, mikor már gimnáziumba jártam, véletlenül összefutottunk a Rózsa családdal Pesten. A találkozásunk előtt nem ismertem őket személyesen.

MELANIE: Tudod, hogy most hol élnek?

ZSÓFIA: Képzeld, csodák csodájára, megtaláltam a címet és a telefonszámot egy dobozban, a régi levelek között.

MELANIE: Felhívtad őket?

ZSÓFIA: Igen, két nappal ezelőtt telefonáltam nekik. Sajnos nem voltak otthon, de a rögzítőn hagytam üzenetet. Remélem, emlékeznek még édesanyámra, és vissza fognak hívni.

Vocabulary

csodák	miraculously	összefut	runs into (with -val/-vel)
csodájára		rögzítő	answering machine (short for üzenetrögzítő)
él	lives	személyesen	in person
emlékszik	remembers (with -ra/-re)	szomszédban	next door
ezelőtt	(see <i>Language points</i>)	véletlenül	by chance
igazság	truth	Fél füllel	I happened to overhear that
ismer	knows; is acquainted with	hallottam,	(lit. I heard with half an ear that ...)
képzeli	imagines	hogy ...	
később	later		
mesél	tells, relates		
netán	perhaps		

Language points

Postpositions and pronouns

Although a postposition can be used with any noun or noun phrase, it cannot be used with pronouns. When you wish to express 'behind me, you', or 'without them, her', etc., you add possessive endings to the postpositions. (Postpositions ending in a consonant require the linking vowel choice **a/e** when needed.) Here are some examples of postpositions with possessives:

Az édesanyám áll mögötte.

My mother stands behind him.

Nem akart nélkülem egyedül idejönni.

He didn't want to come here alone without me.

Miattunk még két jegyet kellett vennie.

Because of us he had to buy two more tickets.

Gyere ide mellém!

Come here beside me!

The polite pronouns **maga** and **ön** always act more like nouns than pronouns, i.e., they do not use the possessive endings with postpositions:

A kijárat Ön mögött van.

The exit is behind you.

Maga mellé tettem a könyveket.

I put the books next to you.

Önök közül ki veszi ki a lakást?

Which one of you will be renting the apartment?

Time expressions and postpositions

előtt before

Nem ismertük egymást a elsősegély tanfolyam előtt.

We did not know each other before the first-aid course.

után after

Mit csináltál vacsora után?

What did you do after dinner?

között between

Kettő és három között nem leszek az irodában.

I won't be in the office between two and three (o'clock).

alatt under, during

A szerződést fél óra alatt meg tudjuk írni.

We could write the contract in under an hour.

To express the notion 'ago' you use the postposition **ezelőtt**; the phrase it refers to must, however, be in the **-val/-vel** case:

Mindez sok-sok évvel ezelőtt történt.

It all happened many many years ago.

Két nappal ezelőtt telefonáltam nekik.

I called them two days ago.

Exercise 5

Fill in the missing postpositions:

- 1 Sok évvel _____ történt.
- 2 A szerződést fél óra _____ meg tudjuk írni.
- 3 Mit csináltál a vacsora és a mozi _____ ?
- 4 Két nappal _____ telefonáltam nekik.
- 5 Önök _____ ki veszi ki a lakást?

Exercise 6

Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 I saw this film two years ago.
- 2 I found the tickets under the books.
- 3 Before the revolution, my elder sisters lived in Eger.
- 4 I bought this apartment many, many years ago.
- 5 They did not know each other before the first-aid course.

Exercise 7

Mike is showing Eszter a map of New York, explaining where things are. Match the sentences of their dialogue, while paying attention to the use of postpositions:

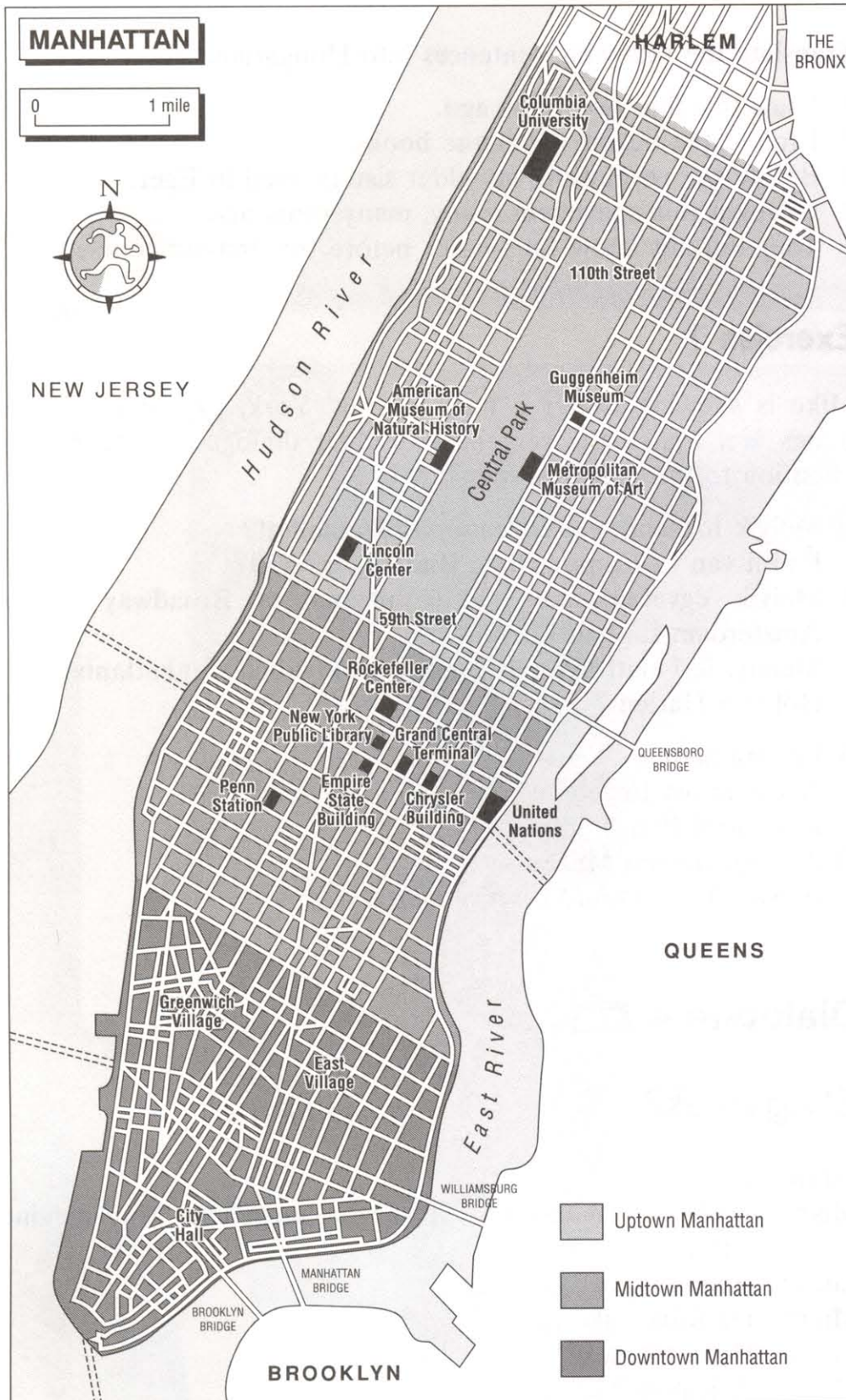
- 1 Melyik múzeum van a *Metropolitan* mellett?
- 2 És mi van az Empire State Building mögött?
- 3 Melyik egyetem van a 116. utcánál, a Broadway és az Amsterdam sugárút között?
- 4 Mennyi idő alatt lehet átmenni Brooklynból Manhattanbe?
- 5 Hol van Harlem?

- A Fél óra alatt.
 B A Columbia Egyetem.
 C A Central Park fölött.
 D A Guggenheim Múzeum.
 E A *New York Public Library* Kert.

Dialogue 4

Elvigyelek?

- LILLA: Hova mész?
 MIKE: Eszterrel találkozom. Színházba megyünk. Már megint miért vigyorogsz?
 LILLA: (*somolyogva*) Elvigyelek?
 MIKE: Ha útba esik . . .
 LILLA: Hova mentek?
 MIKE: A Katonába.
 LILLA: Jó, akkor megvárlak, de siess!

Vocabulary

Katona	<i>(short name for Katona József, theatre in Budapest)</i>		
megint	again		
megvár	waits	útba esik	is on the way
színház	theatre	vigyorog	grins, smirks

Dialogue 5

Szeretlek!

- MIKE: Elvigyelek magammal Amerikába?
 ESZTER *(viccelődve)*: Hogy gondolod, a bőröndödben vagy a kézipoggyászdobban?
 MIKE *(viccelődve)*: A bőröndben. Ott sok hely van.
 ESZTER: De komolyra fordítva a szót, tényleg meg akarlak látogatni New Yorkban.
 MIKE *(komolyan)*: Lehetetlen!
 ESZTER *(meglepődve)*: Tessék??
 MIKE: Úgy döntöttem, hogy itt maradok Pesten!
 ESZTER *(meglepődve)*: Tessék???
 MIKE: Úgy érzem, hogy te vagy, akit régóta keresek ...
 ESZTER *(meglepődve)*: Tessék????
 MIKE: Sokáig kerestelek, kutattalak, s most végre megtaláltalak. Nem tudlak csak úgy elengedni ... Eszter ...
 ESZTER: Igen?
 MIKE: Nagyon szeretlek!

Vocabulary

csak úgy	just like that	lehetetlen	impossible
elenged	lets go	meglátogat	visits
komolyra	speaking seriously	meglepődik	is surprised
fordítva		régóta	for a long time
a szót		végre	finally
kutat	searches	viccelődik	jokes, kids around

Language points

'I love you' Szeretlek

Hungarian has a rather special verb ending that is used when the subject of a sentence is **én** 'I' and the direct object is **téged** 'you (sing)' or **titeket/benneteket** 'you' (pl). In the present tense this verb ending is **-lak/-lek**; in the past and subjunctive it is **-alak/-elek**. The subject and object pronouns need never be mentioned (though they may), the verb conjugation says it all:

Megvárlak (téged).

I'll wait for you.

Sokáig kerestelek (titeket).

I was looking for you for a long time.

Meg akarlak látogatni.

I want to visit you.

Elvigyelek a moziba?

Should I take you to the cinema?

Exercise 8

Translate the following sentences into English:

- 1 I want to visit you in New York.
- 2 Should I take you to the cinema?
- 3 I'll wait for you.
- 4 I have been looking for you for a long time.
- 5 Finally I have found you!

Exercise 9

It is time for a crossword puzzle (**keresztrejtvény**)! Look for the Hungarian equivalents of the English words and expressions below. What is the hidden word?

- 1 moustache
- 2 name of Lilla's girlfriend
- 3 Excuse me? Pardon?
- 4 I will wait for you.
- 5 Hurry up!

1						X						
2						X						
3						X						?
4						X						
5						X						
6						X						
7						X						
8						X						?
9						X						

6 under

7 Meg _____ látogatni New Yorkban.

8 Should I take you?

9 apartment

Cultural notes

1956 and 1989

The date, 23 October in 1956, marked the outbreak of a significant revolution in Hungarian history, when masses stood up against the Stalinist dictatorship. The uprising was soon put down by the invading Soviet troops. Prime Minister Imre Nagy was killed and several thousand people died during the revolution. Thousands more left the country. János Kádár, with Soviet support, became the leader of the Communist Party, the governing regime of the nation until the tumultuous events of 1989.

The year 1989 witnessed a number of radical events. Kádár's rule came to an end and, in February of that year, news broke that shook the country: the Central Committee of the Communist Party had announced the introduction of free elections and a multi-party system. By early summer, long before the collapse of the Berlin

Wall, Hungarians literally started taking apart the Iron Curtain: the barbed-wire border fence that separated Hungary from Austria and thus, from the West. 16 June marked the official reburial of Imre Nagy in Budapest. Hundreds of thousands came to witness the event in Heroes Square. Roughly a month later, János Kádár died. On 23 October, the Republic of Hungary was declared and 23 October became a national holiday.

The Statue Park

The **Szoborpark Múzeum** (Statue Park Museum) is an open-air museum in the outskirts of Budapest. If you would like to see what public statues looked like in the Communist past, you may wish to visit the park. It houses a selection of statues that were torn down in 1956 or during the changing political sentiments of 1989 and the early 1990s.

14 Bárcsak több szabadidőm volna!

If only I had more free time!

In this chapter you will learn:

- the conditional conjugation
- a few more ways to express possession
- how to spend your free time
- expressing wishes (**bárcsak**)

Dialogue 1

Elmennék, ha nem lenne annyi dolgom

ZOLTÁN: Szóval, mit üzent Newman úr?

ZSÓFIA: Szeretné, ha elmennétek vele holnap a Gellértbe.

ZOLTÁN: Bárcsak több szabadidőm volna! Elmennék, ha nem lenne annyi dolgom a munkahelyemen.

ZSÓFIA: Miért nem veszel ki egy nap szabadságot? Olyan kedves ez a Newman úr. Igazán megérdemelné, hogy elmentek vele a fürdőbe.

ZOLTÁN (*viccelődve*): Nocsak, nocsak. Annyira fogod a pártját, hogy kezdek féltékeny lenni.

ZSÓFIA: Nem lennél féltékeny, ha tudnád az igazságot ...

ZOLTÁN: Az igazságot???

ZSÓFIA: Zoltán, szeretnék valamit mondani ...

ZOLTÁN: Csak nem titkolsz valamit?

ZSÓFIA: Nagyon szeretném, ha elmennétek holnap a Gellértbe.

ZOLTÁN: De miért?

- ZSÓFIA: Mert ott lesz valaki.
 ZOLTÁN: Kicsoda?
 ZSÓFIA: Rózsa Alíz.
 ZOLTÁN (*csodálkozva*): Alíz??? Newman úr nagy szerelme?
 ZSÓFIA: Igen.
 ZOLTÁN: Hihetetlen! Hát ezt meg hogy csináltad?
 ZSÓFIA: Gyere, elmesélem!
 ZOLTÁN: Nyissunk ki egy üveg bort!
 ZSÓFIA: Szerintem, ne igyunk előre a medve bőrére!
 ZOLTÁN: Ugyan, ez most kivételes alkalom. Milyen bort szeretnél? Egri Bikavér jó lesz?
 ZSÓFIA (*mosolyogva*): Nem is lehetne jobb bort választani a történetemhez, mert minden Egerben kezdődött. Mint tudod, a forradalom előtt a szüleim még Egerben éltek. A szomszédunkban a Rózsa család lakott . . .

Vocabulary

alkalom	occasion	munkahely	workplace
annyi	so much	nocsak	well, well . . . (<i>informal</i>)
annyira	so much so	szabadidő	free time
bárcsak	if only	szóval	so . . ., well . . .
csak nem	I hope it's not the case that . . .	titkol	keeps a secret, hides
csodálkozik	is amazed, surprised (<i>with (o/e/ö)n</i>)	több	(<i>here</i>) more
elmesél	relates, tells	üzen	sends a message
féltékeny	jealous	valaki	someone
fogja a pártját	takes the side of, supports	Ne igyál előre	Don't count your chickens before they are hatched!
fürdő	bath	a medve	
hihetetlen	unbelievable	bőrére!	(<i>lit.</i> Do not drink to the skin of the bear in advance!)
kezdődik	begins		
kicsoda	who (<i>emphatic</i>)		
kivételes	exceptional		
meg	and		
megérdemel	deserves		

Language points

Conditional

When you need to express you *would do* or *would like* something, you are using a conditional form of the verb. This is the last of the Hungarian verb conjugations and, fortunately, the easiest one of all. The conditional ending is **-na/-ne** and is added to the verb stem in the same way as the past or imperative markers. The following table contains the conditional endings for both indefinite and definite conjugations. You will see that there is no vowel harmony distinction for the indefinite ending for **én** and also that there is no difference between the definite and indefinite endings for **mi** and **ti**.

	<i>Vowel harmony</i>			
	<i>Back</i>	<i>Front</i>	<i>Back</i>	<i>Front</i>
	<i>Indefinite</i>		<i>Definite</i>	
én	-nék	-nék	-nám	-ném
te	-nál	-nél	-nád	-néd
ő/maga/ön	-na	-ne	-ná	-né
mi	-nánk	-nénk	-nánk	-nénk
ti	-nátok	-nétek	-nátok	-nétek
ők/maguk/önök	-nának	-nének	-nák	-nék
én (téged/titeket)			-nálak	-nélek

If the verb stem ends in two consonants or a long vowel + **t**, the linking vowel **a/e** is required before the conditional ending. Look at the following examples on the next page to see the full conjugations at work:

Conditional conjugation

	show mutat		like szeret	
	<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>
én	mutatnék	mutatnám	szeretnék	szeretném
te	mutatnál	mutatnád	szeretnél	szeretnéd
ő	mutatna	mutatná	szeretne	szeretné
mi	mutatnánk	mutanánk	szeretnénk	szeretnénk
ti	mutatnátok	mutatnátok	szeretnétek	szeretnétek
ők	mutatnának	mutatnák	szeretnének	szeretnék
én (téged)	mutatnálak		szeretnélek	

Conditional conjugation

	hold tart	
	<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>
én	tartanék	tartanám
te	tartanál	tartanád
ő	tartana	tartaná
mi	tartanánk	tartanánk
ti	tartanátok	tartanátok
ők	tartanának	tartanák
én (téged)	tartanálak	

Using the conditional

In Hungarian the conditional is used very much the same way as in English – to express the hypothetical or to make your expression more polite. It is also used after words like **ha** ‘if’, **bárcsak** ‘if only’ and **mintha** ‘as if’ where English might not always use the conditional. Here are some examples:

Bárcsak felhívna!

If only she would call!

Szeretnék valamit mondani.

I would like to say something.

Megmutatnád a fényképeidet?

Would you show me your pictures?

Úgy néz ki, mintha elájulna!

He looks as though he would faint!

Exercise 1

Complete the exchanges by translating the English sentences into Hungarian. First use the familiar form and then put the sentences in the formal. Make sure you use singular forms this time.

e.g. **Nem szeretem a kamillateát.**

Would you like another tea?

A Szeretnél egy másik teát? familiar

B Szeretne egy másik teát? formal

- 1 Nem tetszik ez a film.
Would you watch another one with me?
- 2 Nem ízlik a Bikavér.
Would you bring another wine?
- 3 Ezek az én fotóim.
Now would you show your photos?
- 4 Szeretnék valamit mondani.
What would you like to say?

Irregular verbs and the conditional

Most irregular verbs form the conditional regularly from their infinitival stem. The following list contains the irregular verbs by now familiar to you and the stems they use in forming the conditional; you need only add the conditional endings regularly:

is	van	vol- or len-	drinks	szik	in-
goes	megy	men-	becomes	lesz	len-
comes	jön	jön-	puts	tesz	ten-
sleeps	alszik	alud-	takes	vesz	ven-
eats	eszik	en-	carries	visz	vin-
believes	hisz	hin-			

Bárcsak több időm lenne!

If only I had more time!

Meginnál velem egy pohár bort?

Would you drink a glass of wine with me?

Megvenném a házat, ha lenne elég pénzem.

I would buy the house if I had enough money.

Elmennék, ha nem lenne annyi dolgom.

I would go if I didn't have so much to do.

Exercise 2

Translate the following sentences into Hungarian:

- 1 I would come if you invited me.
- 2 Would you eat this if you were not sick?
- 3 She would sleep, if she were at home.
- 4 Would they drink it, if it were cold?
- 5 I would go if I didn't have so much to do.

Dialogue 2

Bárcsak már egy hónappal ezelőtt tudtuk volna!

ZOLTÁN: Ki hitte volna, hogy éppen *te* fogsz rátalálni Alízra? Bárcsak előbb szóltál volna! Elmondtad már a hírt Gabriel-nek?

ZSÓFIA: Miért mondtam volna el neki? Én magam sem voltam biztos benne, hogy Alíz ugyanaz a személy, akit Newman úr keres. Már egy héttel ezelőtt hagytam neki üzenetet, de csak tegnap hívott vissza. Ha előbb visszahívott volna, akkor már a hétvégén tudtam volna nektek szólni.

ZOLTÁN: Newman úr néhány héttel ezelőtt érkezett Magyarországra. Bárcsak már egy hónappal ezelőtt tudtuk volna, hogy tulajdonképpen ismerjük Alízt. Képzeld, mennyire örült volna Newman úr, ha már akkor tudtak volna találkozni.

ZSÓFIA: Szerintem holnap sem lesz késő.

ZOLTÁN: Igazad van. Különbén is, jobb későn, mint soha.

ZSÓFIA: Remélem felismerik egymást ennyi év után!

Vocabulary

egymás	each other	felismer	recognizes
elmond	tells (<i>the whole story</i>)	hónap	month
előbb	earlier	különbén is	anyway
ennyi	so much/many	magam sem	not even I
		mennyire	how much (so)

rátalál	comes across, hits upon, finds	tulajdonképpen	actually
személy	person	ugyanaz	the same
		Jobb későn, mint soha.	Better late than never.

Language points

I would have told you . . . : past conditional

You use the past conditional when you wish to say that you *would have done* or *liked* something, etc. It couldn't be easier to form, just put the verb in the past tense and add the word **volna** after it:

Elmentem volna, ha meghívtak volna.

I would have gone if they had invited me.

Bárcsak néhány héttel ezelőtt találkoztak volna!

If only they had met a few weeks ago!

If the coverb must be removed from before the verb, it is moved to all the way after **volna**:

Ki hitte volna el ezt a történetet?

Who would have believed this story?

Miért mondtam volna meg neked?

Why would I have told you?

Exercise 3

Put the following present conditionals into their past conjugation:

e.g. **Miért énekelnék az étteremben? → Miért énekeltem volna az étteremben?**

- 1 Ki hinné?
- 2 Bárcsak nekem szólnál!
- 3 Miért mondanám el neked?
- 4 Képzeld, mennyire örülne Newman úr!
- 5 Elmennék, ha meghívnának.

Exercise 4

Match the following sentences:

- 1 Hova szeretnétek menni a hétvégén?
- 2 Csak magyar együttesek játszottak?
- 3 Szeretnék indulni!
- 4 Nagyon hiányoznál, ha visszamennél!
- 5 Mit csinálnátok Egerben, ha több időtök lenne?

A Megnéznénk a történelmi emlékeket.

B De nem megyek!

C Rend ben, én is szeretnék már menni. A taxi már 5 perccel ezelőtt megérkezett.

D Igen, bárcsak mások is felléptek volna!

E A Balatonra, de sajnos rossz lesz az idő.

Dialogue 3

Kié ez a kézírás?

Eszter szülei meghívták Lilláékat szalonnasütésre. Zsófia vette át az üzenetet, majd elment otthonról Melanie-val egy koncertre. Koncz Zsuzsa lépett fel a Petőfi Csarnokban. Lilla és Mike hamarosan hazaérkeztek. Mike találta meg az üzenetet.

MIKE: Lilla, találtam egy cetlit a konyhában. Kié ez a kézírás? Kinek szól ez az üzenet? Úgy néz ki, hogy a tied.

LILLA: Hadd nézzem! Ez a kézírás anyáé. Az üzenet pedig a miénk.

MIKE: A te nevedet látom a papíron, de nem látom az enyémet.

LILLA: Mindegy, az a lényeg, hogy Eszterék meghívtak minket a hétvégén szalonnasütésre. Ott lesznek a szülei is.

MIKE: Mi az a szalonnasütés?

LILLA: Majd mindjárt elmagyarázom, de előbb lenne egy fontos kérdésem: Nem félsz?

MIKE: Mitől?

LILLA: *(nevetve)* Attól, hogy most már nem úszod meg, mert Eszter be fog mutatni az övéinek!

MIKE: *(viccelődve)* Hát igen, mint tudjuk, így most az egész jövőm forog kockán!

Vocabulary

átvesz	takes (over)	megúszik	gets out of a tough spot easily (<i>figurative meaning</i>)
bemutat	introduces	mindegy	all the same, does not matter
cetli	slip of paper	mindjárt	right away, immediately
csarnok	hall, arena, market place	Petőfi Csarnok	a cultural arena/market in Budapest
elmagyaráz	explains	szalonnasütés	Hungarian-style barbecue
fél	is afraid (<i>with -tól/-től</i>)	Most már nem úszod meg!	You can't get out of it now so easily! (<i>lit. You can't swim it.</i>)
hadd	let! (<i>always with the subjunctive</i>)		
kézírás	handwriting		
kockán forog	is at risk (<i>lit. spins on a cube</i>)		
lényeg	essential thing; point of the matter		
meghív	invite		

Language points

Possessive pronouns

When you need to express that something is *mine*, *yours*, *his* or *hers*, etc., you use possessive pronouns. There are singular and plural forms too, depending on whether you possess one or more items – a distinction we do not make in English.

	én	te	ő
<i>singular</i>	az enyém	a tied	az övé
<i>plural</i>	az enyéim	a tieid	az övéi
	mi	ti	ők
<i>singular</i>	a mienk	a tietek	az övék
<i>plural</i>	a mieink	a tieitek	az övéik

Ez a kávé az enyém.   This coffee is mine.
Azok a jegyek az tied.   Those tickets are yours.

You may attach any case to these pronouns as well:

Ez az én fiam. Most mutass be a tiednek!
 This is my son. Now introduce me to yours.

A te nevedet látom a papíron, de nem látom az enyémet.
 I see your name on the paper but I do not see mine.

Whose? Kié?

Similarly, to express that something is Eszter's, or the boy's, you use the ending **-é**. Just as above, the possessed form may also occur in any case:

Ez a könyv Ferié. Még nem láttam Annáét.
 This book is Feri's. I haven't seen Anna's.

Keeping up with the Feketes

Hungarian has a unique way to refer to a family or other close-knit group of people. By adding the ending **-ék** to a family name, it is like referring to the whole family. You may, however, add **-ék** to somebody's name and thus refer to that person and his or her usual companion(s) – whether they are friends, family, a couple, children, etc. Here are a few examples:

Meghívtak Zoltánék vacsorára.
 Zoltán and his wife/friends/family have invited us to dinner.

Mikor találkoztak Feketéekkel?
 When did you meet the Feketes?

Exercise 5

Fill in the missing words:

- 1 A _____ meghívták Newman urat vendégségbe. (The Feketes)
- 2 Newman úr azt javasolta _____, hogy menjenek el a Gellértbe. (to Zoltán and others)

- 3 Mikor találkoztál _____? (with Lilla and others)
 4 Megtalálták az ő kulcsát, de nem találták az _____ (mine)
 5 _____ ez a könyv? (whose?)

Dialogue 4

A tűz melege

Lillának nagyon örültek Eszter meghívásának. A szülők hétvégi nyaralója a Velencei tó partján volt. A vendégek a hét eseményeiről beszélgettek. Lilla, Mike, Eszter és barátaik a tűz körül ültek. A szalonna illata bejárta az egész környéket.

LILLA: Kié ez a nyárs? A tied?

ANDRÁS: Azt hiszem, Eszter édesapjáé.

LILLA: Sanyi bácsi, Öné ez szalonna?

ESZTER APJA: Teljesen mindegy. Ami az enyém, az a tietek is.
 Vegyetek mindenből!

ANDRÁS: Ki látta a borosüveg dugóját?

LILLA: Tessék, itt van.

ESZTER: Hogy tetszik a szüleim nyaralója? És mit szólsz a szalonnasütéshez?

MIKE: Nagyon örülök, hogy eljöttünk. Nem is gondoltam volna, hogy ilyen élvezetes egy szalonnasütés. Tényleg minden nagyon kellemes . . . A nyári szellő, a tó közelsége, a tűz melege, a friss kenyér íze, a hagyma ínycsiklandozó illata . . .

Vocabulary

bejár	travels through	élvezetes	enjoyable,
borosüveg	wine bottle		pleasant
dugó	cork	esemény	event

hagyma	onion	nyárs	skewer
illat	fragrance	part	shore
ilyen	such	szalonna	bacon
ínycsiklandozó	appetizing	szellő	breeze
íz	flavour, taste	tó	lake
közelség	nearness, proximity	tűz	fire
meghívás	invitation	Velencei tó	lake not far from Budapest
nyaraló	summer cottage		

Language points

The last word on possession

Although you have already learned how to express ‘his/her birthday’ or ‘their birthdays’, where the possessor is a pronoun, often enough the possessor is a noun, e.g., ‘the children’s birthday’, or ‘Gyula’s birthday’. You use the possessive suffixes you already know – they are the third person singular forms (corresponding to ‘his/her’); if what is possessed is plural, you use the appropriate plural possessive endings for his/her. The table below spells it all out:

	<i>Singular possessed</i>	<i>Plural possessed</i>
<i>singular possessor</i>	a gyerek könyve the child’s book (one child, one book)	a gyerek könyvei the child’s books (one child, several books)
<i>plural possessor</i>	a gyerekek könyve the children’s book (several children, one book)	a gyerekek könyvei the children’s books (several children, several books)

In English, we have two ways of expressing this kind of possession by a noun. In some instances, there is an apostrophe, as in the above examples. Often, however, nominal possession is expressed with an ‘of’ phrase, e.g., the capital of Hungary, the days of the week. In Hungarian the possession is formed in only one

way, but you may need to think for a minute about who is the *possessor* and what is the *possessed* item: in English the possessor is marked either by the 's or is in the 'of' phrase. In Hungarian, the possessor is not marked, the possessed item is; and the possessor precedes the possessed item. Sounds confusing? It's not always easy, but here are some more examples to help you get it straight:

a város utcái
the streets of the city

az orvos rendelője
the doctor's office

a hét eseményei
the events of the week

a férfiak felesége
the men's wives (*each has just one*)

István Örkény, a famous Hungarian short story writer, employs many of these possessive constructions in his story entitled 'Szakmai Önérzet' ('Professional Pride'). Look at the following examples, which present unique constructions but you never know when they'll come in handy!

hosszú évek munkája
the hard work of long years

tehetségem elismerése
the acknowledgement of my talent

a gerle bűgása
the coo of the turtle-dove

a nádiveréb cserregése
the chitter-chatter of the reed-sparrow

a fűj pitypalattylása
the quail's pipe

a sirály vikkogása
the gull's screech

a pacsirta éneke
the song of the lark

Exercise 6

The possessor and the possessed. Try to figure out who is who and which is which, including all forms (both singular and plural) according to the example given below. The first member of the pair is the possessor and the second one is the possessed. Good luck!

e.g. **gyerek** (possessor), **könyv** (possessed)

A Possessor(<i>sg</i>)	Possessed(<i>sg</i>)	a gyerek könyve
B Possessor(<i>sg</i>)	Possessed(<i>pl</i>)	a gyerek könyvei
C Possessor(<i>pl</i>)	Possessed(<i>sg</i>)	a gyerekek könyve
D Possessor(<i>pl</i>)	Possessed(<i>pl</i>)	a gyerekek könyvei

- 1 szülő, terv
- 2 pacsirta, ének
- 3 barátom, autó
- 4 szálloda, vendég
- 5 feleség, férj

Exercise 7

Translate the following short text from István Örkény's famous collection of (very!) short stories. Use a good dictionary and you are sure to catch its ironic tone.

SZAKMAI ÖNÉRZET

Engem kemény fából faragtak!
Tudok magamon uralkodni.

Nem látszott rajtam semmi, pedig hosszú évek szorgalmas munkája, tehetségem elismerése, egész jövőm forgott a kockán.

- Állatművész vagyok – mondtam.
- Mit tud? – kérdezte az igazgató.
- Madárhangot utánzó.
- Sajnos – legyintett – ez kiment a divatból.
- Hogyhogy? A gerle búgása? A nádiveréb cserregése? A fűrj pitypalattylolása? A sirály vikkogása? A pacsirta éneke?
- Passzé – mondta unottan az igazgató.

Ez fáj. De azt hiszem, nem látszott rajtam semmi.

- A viziontlátásra – mondtam udvariasan, és kirepültem a nyitott ablakon.

Cultural notes

Musical entertainment

Hungarians are very proud of their musical heritage. When visiting Hungary, you can take part in a variety of musical events. Folk music and anthropology meet at the door of the **tánc ház** ('Dance House') gatherings. Dance houses are modern adaptations of old village traditions and their aim is to bring village music and dance to the city. The origins of the **tánc ház** come from Transylvania. Visitors to Budapest who prefer classical music may enjoy the performances of the **Operaház** ('Opera house') or **Zeneakadémia** ('Music Academy') where they can listen to pieces by world-famous Hungarian composers, **Zoltán Kodály** and **Béla Bartók**. The Music Academy in Budapest is named after **Ferenc Liszt**, whom Hungarians consider their own – he lived, after all, at the time of the Austro-Hungarian monarchy. On the more popular side, **Zsuzsa Koncz** is one of the nation's favourite performers, loved for decades by representatives of several generations. Her songs of social justice are often veiled in symbolism. She almost always performs one such song, **Ha én rózsá volnék** ('If I were a rose . . .') written by János Bródy at her concerts with her fans singing along. While observing the abundant use of the conditional in the first and last verses of the song, you may discover the political suggestion between the lines:

**Ha én rózsá volnék
nemcsak egyszer nyílnék
Minden évben négyszer
virágba borulnék
Nyílnék a fiúnak
nyílnék én a lánynak
Az igaz szerelemnek
és az elmúlásnak**

If I were a rose
I would open more than once
Four times per year
I would bury myself in blossoms
I would open up to boys
I would open up to girls
I would open up to true love
and to the passing of time

...
**Ha én zászló volnék
sohasem lobognék
Mindenféle szélnek
haragosa lennék
Akkor lennék boldog
Ha kifeszítenének
s nem lennék játéka
Mindenféle szélnek**

If I were a flag
I would never wave
I would be the foe
of all kinds of winds
I would be happy
to be drawn taut
and not let loose
just *any* way the breeze blows.

Szalonnasütés

Szalonnasütés cannot really be translated into English, although 'bacon-barbecue' might come the closest. Many foreigners, especially those who were raised to trim the fat from their food and discard it, would find it absolutely alarming that people would go to all the trouble of melting fat and dripping it on bread for the express purpose of eating it! Of course, after the first taste, the impression may change and one can easily become a **szalonna**-fanatic. It is indeed a special social occasion where people gather around an open fire and share good times. The site of the **szalonnasütés** can vary from a forest campsite, to cottages, or small gardens which city folks often have outside the city where they grow fruits and vegetables. People sit around the fire, put bacon, onions, tomatoes, peppers on their skewers and sing songs. Once you are part of the bacon feast, you forget about the fat. All you worry about is the mosquitoes!

15 A leghihetetlenebb történet

The most unbelievable story

In this chapter you will learn:

- the comparative
- potential actions
- how to get someone to do something for you
- the superlative

Dialogue 1

Megkérhetnék egy szívességre?

ZSÓFIA: Megkérhetnék egy szívességre?

MELANIE: Persze. Miben segíthetek?

ZSÓFIA: El kell mennem a boltba kávéért. Ha Alíz telefonálna, mondd meg neki, hogy délután egykor várom a Gellért bejáratánál.

MELANIE: Ez egy kicsit kényes ügy, mert én még nem ismerem őt. Inkább te beszélj vele, én könnyen elronthatom a dolgokat. Vidd el inkább magaddal a mobiltelefonodat. Megadhatom neki azt a számodat?

ZSÓFIA: Sajnos, lemerült a mobilom. Inkább akkor itthon maradok. Leugranál helyettem kávéért?

MELANIE: Szívesen. Hozzak még valami mást is?

ZSÓFIA: Köszönöm, más nem kell. Útközben viszont megnézheted, hogy mit adnak a Radnótiban. Mielőtt visszamész New Yorkba, megnézhetnénk egy jó darabot!

Vocabulary

darab	piece, (<i>here:</i> play)	mobil(telefon)	cell phone
elront	spoils, ruins	mobilszám	cell phone number
helyett	instead of (<i>postposition</i>)	Radnóti	(<i>short for</i> Radnóti Miklós , <i>theatre</i> <i>in Budapest</i>)
kényes	delicate	szívesen	gladly, with pleasure
könnyen	easily	szívesség	favour
lemerül	runs down (<i>of a battery</i>)	ügy	matter
leugrik	jumps down	útközben	on the way
megad	gives		
megkér	asks, requests		
mielőtt	before (<i>conjunction</i>)		

Language points

Changing the meanings of verbs

Hungarian offers several ways of modifying verbs. In this section we will introduce three different endings that you can attach to the stem of any verb to alter its meaning. These endings form entirely new verbs and you can add the past, present, imperative and conditional on to these new verbs.

Expressing the potential: -hat/-het

The potential ending adds the meaning ‘may’, ‘might’ to any verb. It can be used to make your request more polite, or to indicate the possibility or uncertainty of an action. In negative sentences it often has the meaning of prohibition. Look at the following examples to see how it might be used:

felhív > felhívhat

Felhívhatlak ma este?

May I call you this evening?

**megnéz > megnézhet: Megnézheted a filmet, már elmúltál
18 éves.**

You may watch the film, you are
over 18 now.

találkozik > találkozhat   Többé nem találkozhatunk.

We cannot meet any more.

When the potential is combined with the conditional it may be translated as 'could'. This can be used to make very polite requests:

megkér > megkérhet   Megkérhetnék egy szívességre?

Could I ask you a favour?

Exercise 1

Transform the following sentences into new ones that express potentiality: Make sure you follow the vowel harmony rules for the appropriate **-hat/-het** endings:

e.g. **Megkérem egy szívességre. → Megkérhetem egy szívességre.**

- 1 Ti nem kérték kávét.
- 2 Nem érti a lényegét.
- 3 Sanyi nem nézi meg azt a filmet.
- 4 Holnap találkozunk.
- 5 Elolvasom az apróhirdetéseket.

Exercise 2

Translate the following phrases into Hungarian.

- 1 I could ask it.
- 2 You (*ti*) may sit down.
- 3 We could meet.
- 4 They could sing.
- 5 Can I phone you?
- 6 You may write to him.
- 7 They could help.

Text 1

Gabriel hívatott egy taxit Zsófiával

Gabriel ma reggel találkozott először hivatalos keretek között budapesti főnökével. Már tegnapelőtt elment a patyolatba, és kitisztíttatta zakóját. Ma nagyon korán kelt, hogy le ne kesse a megbeszélte időpontot. Indulás előtt megetette Lilla papagáját. Zsófia is ébren volt már, Zoltán viszont mélyen aludt. Kivett egy nap szabadságot, ilyenkor tőle akár egy elefánt is jöhet-mehet a lakásban, ő nem hall semmit. Úgy alszik, mint a mormota. Gabriel hívatott egy taxit Zsófiával, és időben elindult. A taxiban jól elbeszélgetett a sofőrrel, de nem tudta vele megértetni, hogy miért is választotta az egy év tanítást Budapesten New York helyett. Mikor megérkeztek a gimnáziumhoz, a taxisofőr kifizettette Gabriellel a számlát. A gimnázium igazgatója szimpatikus ember volt. Megbeszéltek a részleteket, majd az igazgató legépelte a szerződést a titkárnővel. A titkárnő aláíratta a papírt Gabriellel, majd hívatott egy taxit neki. Gabriel késésben volt. Zoltán és Newman úr már várták őt a megbeszélte helyen, a Szabadság híd budai hídfőjénél.

Vocabulary

akár . . . is	even	kifizet	pays
aláír	signs (<i>one's signature</i>)	kitisztít	(dry-)cleans
ébren	awake	legépel	types up
elbeszélget	chats at length	lekésik	is late for
elefánt	elephant	megbeszél	agreed upon
főnök	boss	megetet	feeds
hivatalos	officially	mormota	marmot
keretek		olyan	such (a)
között		papagáj	parrot
hídfő	bridge abutment	papír	paper
időben	on time	sofőr	driver
igazgató	director	szerződés	contract
ilyenkor	at such time(s)	szimpatikus	nice, kind, friendly
indulás	departure	tegnapelőtt	day before yesterday
jön-megy	comes and goes		
késésben van	is late	titkárnő	secretary

Úgy alszik, mint a mormota.

He sleeps like a log. (*lit.* He sleeps like a marmot.)

Language points

Getting something done

Now that you can ask for a favour, you are ready to express how one person does something for someone else, e.g., 'She'll have Gábor call her a taxi.' The causative ending **-(t)at/-(t)et** is attached to a verb stem to indicate that someone other than the subject performs an action. Subsequently, the new verb stem may be placed in any verb conjugation – or even the infinitive.

The person who actually performs the action is placed in the **-val/-vel** case; in the above example, that would be Gábor. However, you don't always have to express who did the deed, depending on the context you may leave that part out altogether.

The long form of the causative **-tat/-tet** is attached to verbs of more than one syllable and verbs ending a long vowel + **t**:

kitisztít > kitisztíttat   Kitisztíttattam a télikabátomat.
I had my winter coat cleaned.

**elénekel > elénekeltet   Elénekeltette velem a kedvenc
népdalát.**
He had me sing his favourite folksong.

The short form of the causative **-at/-et** is attached to verbs of only one syllable and verbs ending in a consonant + **t**. (Don't include the coverb when counting syllables.)

hív > hívat   Gáborral majd hívat egy taxit.
She'll have Gábor call her a taxi.

**megért > megértet   Nem tudtam vele megértetni, hogy
haza kell mennem.**
I couldn't make him understand that
I have to go home.

Exercise 3

Translate the English answers in italics into Hungarian:

- 1 Voltatok moziban? *Yes, I did not want to go but Gábor made me watch the film.*
- 2 Nálunk vacsorázik Newman úr. *Great! Then I will have Zoltán bring some wine.*
- 3 Mit csináltatok az iskolában? *The teacher had us read the third chapter.*
- 4 Mit csinált Zsófia? *She made me sing her favourite folksong.*
- 5 Mit csinált a taxisofőr? *He had Zoltán pay the bill.*

Irregular verbs

The following are the new verbs formed when adding the potential or causative to these (by now familiar) irregular verbs. You may add any conjugation to these new verb stems.

	van/lesz	eszik	hisz	iszik	tesz
<i>potential</i>	lehet	ehet	hihet	ihat	tehet
<i>causative</i>	–	etet	hitet	itat	tetet
	vesz	visz	jön	megy	alszik
<i>potential</i>	vehet	vihet	jöhet	mehet	alhat
<i>causative</i>	vetet	vitet	–	–	altat

Exercise 4

Match the pairs:

- 1 Elaltattad a gyereket?
  - 2 Megettettem Lilla papagáját.
  - 3 Elvihetem ezt a könyvet?
  - 4 Nálunk alhatsz ma este.
  - 5 Elhitette velem a történetét.
- A Nem is tudtam, hogy Lillának van papagája.
 B Igen, már alszik.
 C Inkább hazamegyek.
 D Mindenkivel mindent elhitet.
 E Melyiket?

Putting it all together

By now you may even wish to express the possibility that you will have something done! To do this, form the causative of the verb first, then add the potential ending, and then add the conjugation endings and you will have achieved this feat:

hív + at + hat + nál

call + causative + potential + conditional (te)

Gáborral hívathatnál egy taxit.

You could have Gábor call you a taxi.

Exercise 5

Translate the following English sentences into Hungarian:

- 1 He could feed the children.
- 2 I could order a taxi.
- 3 We could have your suits cleaned.
- 4 They could have Gábor buy the wine.
- 5 You could have Lilla look for the map.

Dialogue 2

Ott melegebb a víz?

Zoltán, Zsófia, Gabriel és Newman úr a Gellértben vannak. A medence szélénél beszélgetnek

ZSÓFIA: Jól tettetted, hogy kivettél egy nap szabadságot.

ZOLTÁN: Teljesen igazad van. Csak az a baj, szabadság alatt sokkal gyorsabban szalad az idő, mint a munkahelyen.

ZSÓFIA: Newman úr, Önnek hogy tetszik a fürdő?

NEWMAN ÚR: Csodás. Az épület nagyobb, mint gondoltam. Már láttam sok képet a fürdőről, de előben a mozaikok sokkal szebbek, mint képzeltem.

ZSÓFIA: Zoltán, csak nem fázol?

ZOLTÁN: Egy kicsit.

ZSÓFIA: Hogyhogy?

- ZOLTÁN: A másik medencében jobban éreztem magam. Ott melegebb a víz.
- ZSÓFIA: Én a hidegebbet jobban kedvelem.
- NEWMAN ÚR: Én is jobban éreztem magam abban a másik medencében. A meleget hosszabb ideig bírom. Ott könnyebben tudok pihenni, és valahogy jobban el tudom magam engedni.
- ZOLTÁN: Newman úr, ha Ön is ennyire kedveli a meleget, menjünk át a gőzfürdőbe!
- NEWMAN ÚR: Nagyszerű, de előbb vissza kell mennem az öltözőbe. Hozok magamnak egy szárazabb törülközőt, mert ez itt már nagyon nedves.
- ZOLTÁN: Jó, akkor negyed óra múlva találkozunk a gőzben!

Vocabulary

az a baj, hogyan ...	the problem is ...	hogyhogy?	what do you mean?
bír	endures, with-stands	kép	picture
csodás	wonderful	könnyű	easy
elengedi magát	lets oneself go, relaxes	medence	pool
élőben	live, in person	mozaik	mosaic
ennyire	so much so	negyed óra	in fifteen minutes
fázik	is cold	múlva	
gőz	steam	öltöző	dressing room
gőzfürdő	steam bath	szalad az idő	time flies
hideg	cold	száraz	dry
hogyan tetszik ...?	how do you like ...?	szél	edge
		törülköző	towel
		valahogy	somehow
		víz	water

Language points

Making comparisons

When you wish to say that something is bigger, prettier, more expensive, etc., you will need the comparative ending **-(a)bb/-(e)bb** on an adjective. Use the linking vowel on adjectives which end in a consonant:

dear	drága > drágább	dearer
grey	szürke > szürkébb	greyer
inexpensive	olcsó > olcsóbb	cheaper, less expensive
sweet	édes > édesebb	sweeter
important	fontos > fontosabb	important

Some common exceptions include:

	good	beautiful	big	slow
	jó	szép	nagy	lassú
comparative:	jobb	szébb	nagyobb	lassabb
	long	easy	a lot	
	hosszú	könnyű	sok	
comparative:	hosszabb	könnyebb	több	

You will need to use the conjunction **mint** 'than' to complete a comparison:

Zoltán boldogabb most, mint tavaly.

Zoltán is happier now than he was last year.

A te csókod édesebb, mint a cukor.

Your kiss is sweeter than sugar.

Adding endings to the comparative

Any ending that may be attached to an adjective may be attached to its comparative form as well – including, of course, the adverbial ending **-an/-en**:

Beszélj lassabban, légy szíves!

Speak more slowly, please.

Most már jobban érzem magam.

I feel better now.

Máshol nem talász finomabbat.

You won't find anything more delicious anywhere else.

Degree of comparison

To express the degree of comparison, i.e., *three centimetres* taller, *much* faster, the degree to which something is taller, faster, etc., is placed in the **-val/-vel** case:

Szabadság alatt *sokkal* gyorsabban szalad az idő.

When one is on holiday the time goes by *much* more quickly.

Mennyivel fizettél többet?

How much more did you pay?

Ferenc *három centiméterrel* magasabb, mint Gyula.

Ferenc is *three centimetres* taller than Gyula.

Another way to compare: if the **mint**-phrase in comparisons consists of only a subject noun, it is quite common to replace it with the same noun in the **nál/-nél** case. Compare the following pairs:

Judit vidámabb, mint Kinga.

Judit is happier than Kinga.

Judit vidámabb Kingánál.

Imre egy évvel fiatalabb, mint Pisti.

Imre is one year younger than Pisti.

Imre egy évvel fiatalabb Pistinél.

You'll find that comparisons are as widespread as your imagination allows. In Text 1, we read about Zoltán who sleeps like a log, i.e. **Úgy alszik, mint a mormota**. Here are a few more expressions to help expand your knowledge of comparative structures:

Úgy örültem, mint majom a farkának.

I was happy as a clam.

(*lit.* I was as happy as a monkey is with its tail.)

Olyan ravasz, mint a róka.

He is as sly as a fox.

Úgy kerülte ezt a témát, mint macska a forró kását.

He drops the subject like a hot potato.

(*lit.* He avoids this topic like the cat avoids hot porridge.)

Szemtelen, mint a piaci légy.

He is as annoying as a barnyard fly.

(*lit.* He is as impertinent as a market fly.)

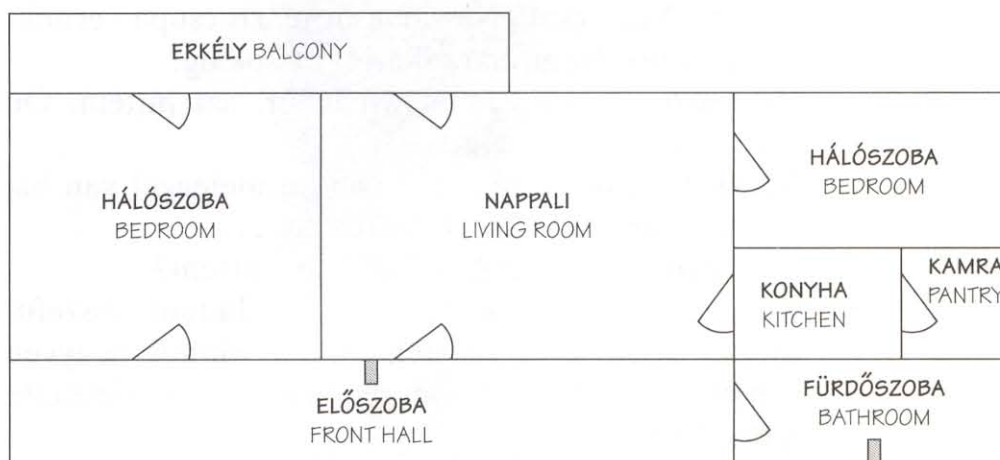

Szegény, mint a templom egere.
He is as poor as a church mouse.

Exercise 6

Look at the following apartment and answer the questions below. Indicate whether the statements are true (**igaz**) or false (**hamis**).

- 1 A nappali nagyobb, mint a hálószoba. Igaz, vagy hamis?
- 2 Az erkély kisebb, mint a konyha. Igaz, vagy hamis?
- 3 A kamra kisebb a konyhánál. Igaz, vagy hamis?
- 4 A két hálószoba együtt nagyobb, mint a nappali. Igaz, vagy hamis?
- 5 Az előszoba kisebb, mint a fürdőszoba. Igaz, vagy hamis?

Exercise 7

Translate the following English sentences into Hungarian. Whenever possible, use two different ways of expressing comparison:

- 1 Eszter is two centimetres shorter than Lilla.
- 2 We are poorer than a church mouse.
- 3 Mr Mondini is happier than Mr Newman.
- 4 He was more impertinent than a market fly.
- 5 Your smile is sweeter than sugar.

Dialogue 3

A leghihetlenebb történet

Zsófia és Zoltán már a gőzfürdőben ülnek. Megállapodtak abban, hogy a legjobb taktika a színlelés. Úgy tesznek, mintha semmit sem sejtjenének. A világ legtermészetesebb módján viselkednek mindketten. Nyílik az ajtó. Belép Newman úr.

- ZSÓFIA: Zoltán! Nézd csak, Newman úr máris csupa veríték!
 NEWMAN ÚR (izgatottan): Nem maradhatok itt sokáig!
 ZOLTÁN (Gabrielre kacsintva): Newman úr, azt hittem, Ön jobban bírja a meleget!
 NEWMAN ÚR (reszketve): Nem, nem ... Nem a meleggel van baj ... Nem értik ... Nem is érthetik ...
 ZSÓFIA: Newman úr, jól van? Mondja, mi történt?
 NEWMAN ÚR: Képzeljék, ahogy az öltöző felé indultam, összefutottam azzal az emberrel, aki az elmúlt negyven évben még a legszürkébb napjaimat is beédesítette a távolból.
 ZOLTÁN: Csak nem Alízáról beszél?
 NEWMAN ÚR: De igen! Itt van a Gellértben, s most kint vár rám, a medence mellett. Magam sem hiszem el! A legváratlanabb helyen, a legváratlanabb időpontban találtam rá a világ legédesebb, legdrágább teremtésére!
 ZOLTÁN (kacagva): Ez a leghihetlenebb történet, amit valaha is hallottam! Newman úr, biztos, hogy jól van? Szerintem legjobb lesz, ha visszamegy az orvoshoz!
 ZSÓFIA (Zoltánra kacsintva): Newman úr, lehet, hogy megártott Önnek ez a forró gőz?!?

Vocabulary

beédesít	sweetens	forró	hot, boiling
csupa veríték	all covered in sweat	izgatottan	nervously, worriedly
de igen	but yes!	kacag	laughs loudly
édes	sweet	kacsint	winks
elhisz	believes	kint	outside

máris	already, right away	távol	in the distance, far away
megállapodik	agrees upon, sets, fixes	teremtés	creation, (<i>here</i> : creature, person)
megárt	hurts, harms	természetes	natural
mindketten	both (<i>adverb</i>)	természetes	naturally
mintha	as if	módon	
néz	looks	történik	happens
nyílik	opens	úgy tesz,	acts as though . . .
összefut	runs into	mintha . . .	
reszket	trembles	ül	sits
sejt	guesses, suspects	valaha is	(sometime) ever
színlel	pretends	váratlan	unexpected
színlelés	pretence	veríték	sweat
taktika	tactic	viselkedik	behaves

Language points

But most of all . . .

If you must go one step further and declare the superior nature of someone or something, i.e., it the biggest, prettiest, most expensive, you will need the superlative prefix **leg-** attached to the comparative:

drága > legdrágább	most expensive
szürke > legszürkébb	greyest
édes > legédesebb	sweetest
olcsó > legolcsóbb	least expensive

Exercise 8

Fill in the missing superlatives:

- 1 A ti lakásotok a _____ (most beautiful).
- 2 Zoltán a _____ (most hungry) közülünk.
- 3 Alíz csókja a _____ (sweetest).
- 4 Ez a világ _____ (best) bora.
- 5 Ez a _____ (smallest) park a városban.

Cultural notes

Revisiting Hungarian poetry

The poem **Ez a nap is** ('This day as well') written by Árpád Tóth (1886–1928), is a beautiful testimony to Hungarian literature incorporating the adverbial particles (-**va**, -**ve**) introduced in the previous chapter as well as the comparative construction in this chapter.

**Ez a nap is,
Mint a többi.
Elmúlt. Vége.
Ez az est is,
Mint a többi.
Eljött. Béke.**

**Szerény béke,
De hálával
Veszem ezt is,
Jó pihenni,
Ha az ember
Csatát vesz is.**

**Furcsa béke:
Hallgat, talpig
Feketében,
Mint egy titkos
Esti virág,
Mely az ében**

**Alkonyatban
Nem egyéb, csak
Néma illat,
Mit az ember
Behúnyt szemmel
Mélyre szívhat,**

**Elmosódva,
Álmosodva,
Nem keresve,
Milyen lehet
Az illatnak
Szirom-teste**

This day also,
Like the others,
Has passed. It is over.
This night also,
Like the others,
Has come. Peace.

Modest peace,
But it is with gratitude
I take it.
It is good to rest
Though the
Battle is lost.

Strange peace:
Listening
Dressed in black
Like a secret
Evening flower
Which in an ebony

Twilight
Is nothing but
Silent fragrance
Deeply
Inhaled
With closed eyes

Fading,
Slumbering,
Not searching,
What might be
The fragrance
Of the petal body?

Szép virág-e,	Is it a beautiful flower
Mint az ifjú?	Like a youth?
Mint a póre	Like the tender skin of
Rózsabimbók	Dawn coloured,
Hajnalszínű,	Nude
Gyenge bőre,	Rosebuds?
Vagy csak fáradt,	Or is it just a weary
Régi rózsá,	Old rose which
Mely reggelre	By morning
Széthull némán,	Flutters apart silently,
Föld porával	Blending with the
Elkeverve.	Dust of the earth?

Common sayings and proverbs

Here are more proverbs and common expressions. This time the common theme is comparison and superlative. Enjoy!

Mindenütt jó, de legjobb otthon!

It is good everywhere but the best is at home.

There's no place like home./East, west – home's best!

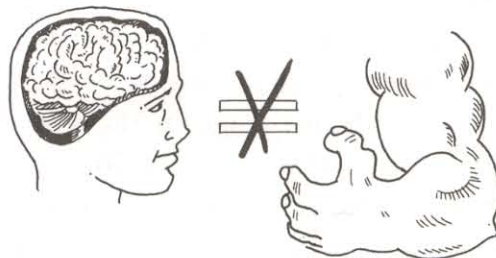
Édesebb a tiltott gyümölcs.

Forbidden fruit is all the sweeter.

Többet ésszel, mint erővel!

One should do more with brain than by force.

The pen is mightier than the sword.

Több szem többet lát!

More eyes can see more.

Two heads are better than one.

Nagyobb a füstje, mint a lángja.

Its smoke is bigger than its flame.

His bark is worse than his bite.

Lassan járd, tovább érsz!

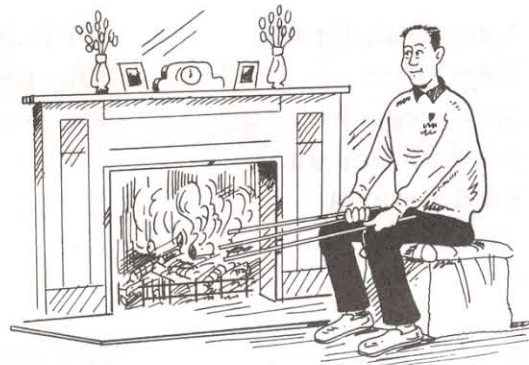
Walk slower – you'll get farther.
Slow and steady wins the race.

Több vasat tart a tűzben.

He keeps several irons in the fire.

Jobb későn, mint soha.

Better late than never.

Budapest bridges

Buda and Pest were separate settlements until their official unification in 1873. Nowadays the two parts of the city are connected by seven bridges, six of which are quite well known. The oldest is **Lánchíd** (Chain Bridge), the first permanent bridge across the Danube, built between 1839–49. The bridge was built at the initiative of Count István Széchenyi. It is supported by two towers and has giant stone lions at both ends who have guarded the bridge throughout the decades. The northernmost bridge of Budapest is **Margit híd** (Margaret Bridge), which curves around Margaret Island. It is a pleasant stroll across the bridge, looking at the magnificent view of the city. **Petőfi híd** (Petőfi Bridge) and **Lágymányosi híd** (Lágymányosi Bridge) are situated on the southernmost part of the Danube in Budapest. Lágymányosi Bridge is the most modern bridge in the city, built in 1996. It mainly serves as a by-pass diverting traffic around the city. **Erzsébet híd** (Elizabeth Bridge) was constructed at the turn of the nineteenth century and at that time it was the longest suspension bridge in the world. It was destroyed during World War II and rebuilt afterwards. It is distinguished by its modern shape and its gleaming white colour can be spotted from afar.

Between Elizabeth and Petőfi Bridges lies **Szabadság híd** (Liberty Bridge). The bridge was built in the late 1890s and had to be rebuilt after its destruction in World War II. The green bridge was originally named after Franz Josef. It has retained its original

structures; on the top of the pillars are historical ornaments: the legendary Hungarian *turul*-bird and the crests of old Hungary. You must not miss the sunset, standing on the middle of the bridge facing Castle Hill. Szabadság Híd connects the huge marketplace in Pest with the Gellért complex in Buda. Standing at the foot of the bridge, overlooking the Gellért Bath, we wave farewell to our friends, Mr Newman, Alíz, the Feketes, the Szabó family and their friends: **A viszontlátásra!**

Photo: András Mayer

Key to exercises

Chapter 1

Exercise 1

1 Ő Éva. Igen, ő történész. 2 Ő Gábor. Igen, ő egyetemista.
3 Ő Péter. Nem, ő egyetemista. 4 Ő Angela. Nem, ő fotóművész.
5 Ő Melanie. Igen, ő filmrendező?

Exercise 2

1 Sevda isztambuli. 2 Mark kaliforniai. 3 Jackie amerikai. 4 Afinata afrikai. 5 Stefano római. 6 Pierre párizsi. 7 Sayid marokkói. 8 Carol exeteri. 9 Olga moszkvai. 10 Fatu szenegáli.

Exercise 3

1 Ki az? Max Fekete. 2 Ő történész? Igen, történész. 3 Érdekes család. Igen, szerintem is. 4 Angela zenész? Nem, ő fotóművész. 5 Bostoni? Nem, new yorki.

Exercise 4

1 Ki ez? 2 Ez Éva. 3 Amerikai? 4 Igen, amerikai. 5 És az ki? 6 Az Tibor. 7 Amerikai? 8 Nem, (ő) nem amerikai. Ő magyar. 9 Az apa történész? 10 Igen, (ő) történész. 11 Az anya filmrendező? 12 Igen, (ő) filmrendező. 13 Ez érdekes család.

Exercise 5

1 back 2 back 3 front unrounded 4 front unrounded 5 back 6 front unrounded 7 back 8 front unrounded 9 front rounded 10 front unrounded

Exercise 6

1 történészek 2 tanárok 3 zenészek 4 egyetemisták 5 fotóművészek
6 rendezők 7 szülők 8 családok 9 antropológusok 10 jogászok
11 gyerekek 12 filmek

Exercise 7

magasak, alacsonyak, hosszúak, rövidek, kövérek, soványak,
szépek, csúnyák, vidámak, szomorúak, gyönyörűek, szörnyűek,
gyorsak, lassúak, drágák, olcsók

Exercise 8

afrikaiak, brazíliaiak, kanadaiak, kínaiak, horvátok, csehek,
angolok, finnek, franciák, németek, olaszok, japánok, mexikóiak,
lengyelek, oroszok, szenegáliak, svédek, svájciak

Exercise 9

1 A szülők magyarok. 2 A film érdekes. 3 A tanár magas. 4 A
gyerekek nem egyetemisták. 5 A gyerek magas. 6 Az ügyvéd
amerikai. 7 A történész londoni.

Chapter 2

Exercise 1

1 Ez egy gyerek. Ezek gyerekek. 2 Az egy film. Azok filmek. 3 A
szülő amerikai. A szülők amerikaiak. 4 Az egy párna. Azok párnák.
5 Az anya antropológus. Az anyák antropológusok.

Exercise 2

1 Van itt amerikai utas? Nincs. 2 Van ott antropológus? Nincs.
3 Vannak itt magyar újságok? Nincsenek. 4 Vannak ott londoni
utasok? Nincsenek. 5 A gyerekek otthon vannak? Nincsenek.
6 Vannak itt fekete párnák? Nincsenek. 7 Van itt mosdó? Nincs.

Exercise 3

vagyok, vagy, vagyok, megismertelek, vagyok, vagyok, vagyok

Exercise 4

Jó napot kívánok!, vagyok, megismertem, Ön, vagyok, Ön, amerikai

Exercise 5

1 Mi franciák vagyunk és ők németek. 2 Gábor történész én tanár vagyok. 3 Az amerikai utasok elöl vannak. 4 (Ők) kedvesek? 5 A gyerekek hátul vannak?

Exercise 6

1 Nem vagyok tanár. 2 Nem vagyok német tanár. Angol tanár vagyok. 3 A lányok vannak elöl. 4 Én vagyok itt. 5 Én nem vagyok történész. Ő a történész.

Exercise 7

1 vagyunk 2 utasok 3 tanár 4 örülök 5 újság

Chapter 3

Exercise 1

1 Beszélek magyarul. 2 Beszélek németül. 3 Beszélek angolul. 4 Beszélek spanyolul. 5 Beszélek portugálul. 6 Beszélek albánul. 7 Beszélek románul. 8 Beszélek olaszul. 9 Beszélek törökül. 10 Beszélek japánul.

Exercise 2

Tudsz magyarul? Tud magyarul? Tudsz németül? Tud németül?
Tudsz angolul? Tud angolul? Tudsz spanyolul? Tud spanyolul?
Tudsz portugálul? Tud portugálul? Tudsz albánul? Tud albánul?
Tudsz románul? Tud románul? Tudsz olaszul? Tud olaszul? Tudsz
törökül? Tud törökül? Tudsz japánul? Tud japánul?

Exercise 3

Értesz magyarul? Értetek magyarul? Írsz magyarul? Írtok magyarul? Olvasol magyarul? Olvastok magyarul? Tudsz magyarul? Tudtok magyarul? Számolsz magyarul? Számoltok magyarul? Énekelsz magyarul? Énekeltek magyarul?

Exercise 4

Ön ért magyarul? Önök értenek magyarul? Ön ír magyarul? Önök írnak magyarul? Ön olvas magyarul? Önök olvasnak magyarul? Ön tud magyarul? Önök tudnak magyarul? Ön számol magyarul? Önök számolnak magyarul? Ön énekel magyarul? Önök énekelnek magyarul?

Exercise 5

1 D 2 C 3 E 4 A 5 B

Exercise 6

1 Az útlevelet, legyen szíves! 2 Nagyon jól beszél magyarul. 3 (Te) Magyar vagy? Ön magyar? (Ti) Magyarok vagytok? Önök magyarok? 4 (Te) beszélsz németül? Ön beszél németül? (Ti) beszéltek németül? Önök beszélnek németül? 5 Ők tanulnak angolul? 6 Tudtok táncolni? 7 Szeretünk írni. 8 (Te) tanulsz zongorázni? Ön tanul zongorázni? (Ti) tanultok zongorázni? Önök tanulnak zongorázni? 9 Minden rendben. 10 Jó utat!

Exercise 7

1 Nem szeretek táncolni. 2 Igen, itt reggelizünk. 3 Ők Budapesten vacsoráznak. 4 Nem, inkább olvasok. 5 Inkább zongorázom, mint tanulok. 6 Igen, dohányzom.

Exercise 8

1 Az autó fekete. Ez az autó fekete. 2 A sporttáska zöld. Az a sporttáska zöld. 3 A taxi sárga. Ez a taxi sárga. 4 Az útlevél szürke. Az az útlevél szürke. 5 A kék csomag nehéz. Az a kék csomag nehéz.

Chapter 4

Exercise 1

1 napot 2 dekát 3 kolbászt 4 csészét 5 állampolgárt 6 gyümölcsöt
7 családot 8 nyelvet 9 csomagot 10 rendet 11 bőröndöt 12 sport-
táskát 13 taxit 14 virslit 15 ismerőst

Exercise 2

1 Kérek egy salátát. 2 Kérek egy vöröshagymát. 3 Kérek egy
csészét. 4 Kérek egy kiló cseresznyét. 5 Kérek egy tucát tojást.

Exercise 3

Jó napot kívánok! (9)
Jó napot! (2)
Friss a tojás? (8)
Igen, természetesen. (4)
Egy tucat tojást, legyen szíves. (10)
Más valamit? (5)
Kérek szépen egy kiló cseresznyét. (7)
Tessék. Jó lesz? (1)
Igen, köszönöm. Mennyivel tartozom? (6)
Százötven forint lesz összesen. (3)

Exercise 5

A = 104 (száznégy), B = 15 (tizenöt), C = 107 (százhet), D = 153
(százötvenhárom), E = 9 (kilenc)

Chapter 5

Exercise 1

1 taxit, 2 autót, 3 vagyok, 4 kocsit, 5 rohanok, 6 névre, 7 vagyunk

Exercise 2

A4, B3, C1, D5, E2

Exercise 3

1 Mikor érkezik a gép? 2 Tessék beszállni! 3 A reptérre, legyen szíves! 4 Haló, Főtaxi, jó napot kívánok! 5 Itt vagyok a szervízben.

Exercise 4

1 Szabó névre? 2 Hol vagy? 3 Mennyivel tartozom? 4 Hova kéri a fuvart? 5 Viszontlátásra!

Exercise 5

1 kettő 2 számla, 3 baj 4 sietek

Exercise 6

1 kér 2 itthagynom 3 veszel 4 csináltok 5 szeretjük 6 keresel

Exercise 7

1 Kérem 2 Látod 3 Szeretjük 4 szeretitek 5 látom 6 Tudják 7 veszünk 8 olvassa 9 szerelik 10 keresel

Chapter 6

Exercise 1

1 ennek a bőröndnek 2 ezeknek a csomagoknak 3 azoknak a turistáknak 4 annak a lánynak 5 mindenkinek 6 Lillának telefonálok. 7 Nagyon örülök az utazásnak. 8 A gyerekeknek írsz?/A gyerekeknek írtok?/Ön a gyerekeknek ír?/Önök a gyerekeknek írnak? 9 Ez nehéz nekem. 10 Ez nagyon nehéz neki.

Exercise 2

1 Mikor jön Tamás? 2 Mikor jöttök? 3 Merre mész? 4 Hova mennek a szülők? 5 Mikor jön Lilla a repülőtérre? 6 Megyünk? 7 Itt jönnek az amerikai turisták. 8 Mikor jöttök Budapestre? 9 Hova megy a repülőgép? 10 Jövök!

Exercise 3

1 a mi kameránk/fényképezőgépünk 2 a (z ő) pénze 3 a (te) barátod
4 a (ti) problémátok 5 a (z ő) lányuk 6 az (én) autóm 7 a (z ő)
családja 8 a (mi) gyerekünk 9 a (te) utazásod az utazásod 10 a (ti)
telefonkártyátok

Exercise 4

1 I don't see our picture. 2 I will show a picture to the friends
from London. 3 I am looking for my luggage. 4 I am looking at
our customs officer. 5 What are you showing to Imre?

Exercise 5

1 Hova sietsz? 2 Hogy vagy? 3 Mikor érkezik a gép? 4 Kik ők? 5
Hol van Magyarország? 6 Mi ez? 7 Milyen állampolgár? 8 Mik
ezek? 9 Ki ez a turista? 10 Merre/hol van a kijárat?

Exercise 6

1 jegyed 2 tanárom 3 aprópénze 4 táskánk 5 barátnőd 6 csészétek
7 barátom, barátod 8 szomszédjuk 9 problémájuk 10 telefonkár-
tyája

Exercise 7

1 Ki ez? A nővéred? 2 Nem, ez a húgom. 3 Hol van az apád? 4
Hol van a nagyapád? 5 Mikor jön az unokatestvéred? 6 Az
unokánk nagyon nagy. 7 Ki ő? (Ő) a menyem. 8 Ez a (ti) nagy-
bátyátok? 9 Ez itt a nagyapám és az ott a nagyanyám. 10 Ez a
szomszédunk.

Chapter 7

Exercise 1

1A Ma nagyon jó kedvem van. 1B Ma nincs nagyon jó kedvem.
2A Tamásnak nagy családja van. 2B Tamásnak nincs nagy családja.
3A Van valami jó ötleted? 3B Nincs valami jó ötleted? 4A Newman
úrnak van szobafoglalása. 4B Newman úrnak nincs szobafoglalása.
5A Ennek a hotelnek sok fürdőszobája van. 5B Ennek a hotelnek
nincs sok fürdőszobája.

Exercise 2

1 How many siblings have you got? 2 The girl has two dogs. 3 The hotel has a hundred rooms. 4 The school does not have a swimming pool. 5 I am too hot!

Exercise 3

1 Van fiútestvéred? 2 Hány lánytestvéred van? 3 Nagy családok van. Nagy a családok. 4 Péternek nincs sok pénze. 5 Van (Önnek) szobafoglalása?

Exercise 4

1. Semmit sem hallunk. 2 Senkit sem látsz a hotelben? 3 Senkinek sem telefonálok. 4 Melanie sem iszik semmit. 5 Zsófia sem vesz zsemlét Imrének. 6 Ők sem látják a képünket. 7 Ma nincs jó kedvem. Nekem sincs. 8 Nem akarok sem uszodába, sem szaunába menni. 9 Nem veszek se(m) kék bőrpötyöt, se(m) zöldet.

Exercise 5

1 kulcsai 2 családjai 3 ötletei 4 szobafoglalásai 5 kalapjai

Exercise 6

1 Hol vannak a kulcsaim? 2 A családjaink Budapesten vannak. 3 Nektek mindig jó ötleteitek vannak. 4 Miért nincsen szobafoglalások? 5 Szépek a kalapjaik.

Exercise 7

1 szerelmek 2 jutalmak 3 álmaitok 4 tükreid 5 poharaitok 6 levelei 7 helyeink 8 házaik 9 leveleitek 10 tükreik

Chapter 8

Exercise 1

1 Párizsba, Párizsban, Párizsból 2 ajtóhoz, ajtónál, ajtótól 3 egyetemre, egyetemen, egyetemről 4 hotelhez/hotelhoz, hotelnél/hotelnél, hoteltől/hotelről 5 telefonra, telefonon, telefonról

Exercise 2

1 Holnap Párizsba megyünk. 2 A táska az ajtónál van? 3 Az egyetemről jövök. 4 A hotelből/hotelből telefonálok. 5 Gabriel a telefonon beszél.

Exercise 3

1 Kényelmes széken ülsz? 2 Van egy hentes a sarkon. 3 Vendégeink egy érdekes országból érkeznek. 4 Mindig sok ember áll az ablakoknál. 5 Nincs cukor a kávédban.

Exercise 4

1 villamoson 2 étteremből 3 orvosnál, Mónihoz 4 orvostól
5 Budapestre

Exercise 5

1 ebbe a szép kávéházba 2 arra a széles utcára 3 ezekben a nagy hotelekben/hotelokban 4 ennél a nyílnál 5 ezekhez a szép házakhoz

Exercise 6

1 Felszálltak a sárga földalattira az Oktogonnál. 2 Lilla beugrik egy bankba. 3 A vendégek belépnek az étterembe. 4 A pincér odamegy a családhoz. 5 Zoltán kimegy/kilép az étteremből.

Exercise 7

1 Bemegyek az uszodába. 2 Holnap reggel felmegyünk a hegyre. 3 Idehozod a könyveket? 4 Lejönnek a félemeletről. 5 Felszállunk a sárga villamosra.

Exercise 8

1 Honnan jön ki? 2 Nem megyünk be az étterembe. 3 Ki ül le a székre? 4 Hova hozod a könyveket? 5 Nem szálltok fel a villamosra?

Chapter 9

Exercise 1

1 rendeljük 2 megeszik 3 megreggelizik 4 olvasom 5 nézi

Exercise 2

1 eszünk 2 megrendeli 3 megkívánja 4 megérkezik 5 megrendelik

Exercise 3

1 Zsófia fel akar szállni a villamosra. 2 Newman úr el akar menni a postára. 3 A vendégek meg akarják nézni az étlapot. 4 A barátaim el tudják énekelni az úttörődalokat. 5 Ki tudja elkészíteni az ebédet?

Exercise 4

1 Italokat kell rendelnünk. 2 Lacinak fel kell hívnia az édesanyját. 3 Be kell vásárolnunk ma este. 4 Zsófiának le kell foglalnia egy asztalt egy belvárosi étteremben. 5 El kell olvasnom a híreket.

Exercise 5

1 Nem kell italokat rendelnünk. 2 Lacinak nem kell felhívnia az édesanyját. 3 Nem kell bevásárolnunk ma este. 4 Zsófiának nem kell lefoglalnia egy asztalt egy belvárosi étteremben. 5 Nem kell elolvasnom a híreket.

Chapter 10

Exercise 1

1 Fél négy. 2 Háromnegyed hat. 3 Hét óra. 4 Negyed öt. 5 Tizenegy óra. 6 Fél tíz.

Exercise 2

1 Kilenc harmincötökör. 2 Tíz tízig. 3 A Brooklyn-híd (című) filmet. 4 Tíz huszonötig. 5 Fél nyolckor.

Exercise 3

1 A *Dühöngő Ifjúság* 2 Negyed ötkor, negyed hétkor és nyolckor is. 3 Az *Élet szép*-et. 4 Este hétkor és 10-én délután ötkor. 5 Igen. 6 Délelőtt tizenegykor.

Exercise 4

See calendar on page 152. 1 februárban 2 szeptemberben 3 márciusban 4 augusztusban 5 szeptemberben

Exercise 5

1 Hétfőn. 2 Mondini úrral. 3 Gabriellel találkozik a Nyugatnál. 4 Pénteken. 5 Szombaton és vasárnap./A hétvégén.

Exercise 6

1 C 2 D 3 A 4 E 5 B

Exercise 7

1 láttál 2 vettetek 3 kaptam 4 írt 5 láttunk

Exercise 8

1 szerettem 2 felhívtatok 3 megírta 4 vártuk 5 ettem

Exercise 9

1 D 2 E 3 A 4 C 5 B

Exercise 10

tárgyaltak, beszélgetett, érkezett, voltak, mentek, éjszakáztak, repültek, érkeztek, örült, volt, várta, hozta, utaztak

Chapter 11

Exercise 1

MIKE: Felismersz *minket* (1) a képen?

LILLA: *Téged* felismerlek de kik ők?

MIKE: Ez itt Angela. Látod *őt*?

LILLA: Igen, most már felismerem *őt*. De ezen a képen *ők* kik?
Nem ismerem *őket*.

MIKE: *Ők* a szüleim.

LILLA: Nagyon fiatalok voltak itt. Ez itt Max?

MIKE: Igen. (*Mike makes a face*)

LILLA: *Őt* nem szereted/kedveled?

MIKE: Szeretem/Kedvelem *őt*, csak *ő* nem szeret/kedvel *engem*.

Exercise 2

1 D 2 E 3 A 4 F 5 B 6 C

Exercise 3

1 nekünk 2 minket 3 értünk 4 nálunk 5 ránk 6 nektek

Exercise 4

1 Szeptemberben el fogom dönteni. 2 Mit fogsz csinálni holnap délután? 3 Hova fog menni Newman úr a hétvégén? 4 Mit fogtok venni a a piacon? 5 Mikor fogtok hozzánk vendégségbe jönni?

Exercise 5

1 Szeptemberben vissza fogunk menni Amerikába. 2 Ma este meg fogom csinálni a német házi feladatot. 3 El fogsz menni ma este moziba? 4 Vissza fogtok jöttök Magyarországra? 5 Hozzá fogok fordulni tanácsért.

Exercise 6

1 Nagyon hiányoztál! 2 Még mindig dohányzol? 3 Szeptemberig dohányoztam, de most már nem dohányzom. 4 Jól éreztétek magatokat Egerben? 5 Jól éreztük magunkat a Szigeten!

Exercise 7

1 magam 2 magunkat 3 magát 4 magadban 5 magamban

Exercise 8

1 Newman úr nagyon jól érezte magát a hétvégén. 2 Meggondolta magát és visszafordult. 3 Azt mormogta magában, hogy: *Érzem, hogy ma biztosan fogok levelet kapni. Ma biztosan válaszolni fog.* 4 Kifelé menet megnézte magát a tükörben. 5 Egy szomorú arcot látott benne.

Chapter 12

Exercise 1

1 Ne főzzetek ma! 2 Ne ismerkedjétek meg Holnap Zolival! 3 Ne ird meg a tihanyi képeslapot! 4 Ne kérjenmákoskifhit! 5 Ne játsszál sokáig!

Exercise 2

Dear children,

I hope you are well and having a great time at grandma's. What are you doing? Don't sit at home all day! Go for walks but don't go close to the lake since the water is very deep. Talk to the neighbour's children but don't play with the dog! At the weekend, don't go to the cinema too late. And go to bed early! And read every day! Have a good time!

*Lots of kisses from Balaton,
Mom*

Exercise 3

1 Ébreszd fel Zoltánt! 2 Ne fessd az ördögöt a falra! 3 Légy szíves értsd meg, hogy most mennem kell. 4 Taníts meg két magyar szót a gyerekeknek! 5 Szeressétek a szüleiteket!

Exercise 4

1 Aludj! Aludjatok! 2 Gyere ide hozzám! Gyertek ide hozzám! 3 Higgy(él) nekem! Higgyetek nekem! 4 Ebédelj! Ebédeljétek! 5 Igyál sok vizet! Igyatok sok vizet!

Exercise 5

1 C, 2 A, 3 B, 4 E, 5 D

Exercise 6

1 igyak 2 meghívjanak 3 szükségünk van 4 szüksége van 5 menjek (el)

Exercise 7

1 NE PARKOLJ! NE PARKOLJON!
NE PARKOLJATOK! NE PARKOLJANAK!
2 NE LÉPJ A FŰRE! NE LÉPJEN A FŰRE!
NE LÉPJETEK A FŰRE! NE LÉPJENEK A FŰRE!
3 NE VIGYÉL BE KUTYÁT! NE VIGYEN BE KUTYÁT!
NE VIGYETEK BE KUTYÁT!
NE VIGYENEK BE KUTYÁT!

Exercise 8**ELDERFLOWER LEMONADE**

Buy 5 lemons. Prepare a lemonade of two litres of water, adding lemon and sugar according to taste. Then place 5–7 elderflower sprays in the fresh lemonade. Let the lemonade stand for 1–2 days, then serve the refreshing drink with ice. Cheers!

Exercise 9

1 C 2 D 3 G 4 E 5 A 6 B 7 F

Chapter 13

Exercise 1

1 a forradalom után 2 négy és öt (óra) között 3 az autó alatt
4 a mozi mögött 5 az egyetem felé 6 szó nélkül 7 a vonat előtt
8 Eszter miatt 9 a barátom nélkül 10 az étterem fölött

Exercise 2

1 D 2 E 3 C 4 A 5 B

Exercise 3

- 1 Mosolyogva nézett Eszterre.
- 2 Könyörögve nézett a tanárra.
- 3 Sírva lépett be a szobába.
- 4 Nevetve jött felém.
- 5 Az apróhirdetéseket nézve beszélt hozzám.

Exercise 4

1 Az asztal köré. 2 A bank előtt. 3 Az ágy alatt. 4 A szék alól.
5 Az Deák tér mögött.

Exercise 5

1 ezelőtt 2 alatt 3 között 4 ezelőtt 5 közül

Exercise 6

1 Két évvel ezelőtt láttam ezt a filmet. 2 A könyvek alatt találtam meg a jegyeket. 3 A forradalom előtt a nővéreim Egerben éltek. 4 Ezt a lakást sok-sok évvel ezelőtt vettem. 5 Nem ismerték egymást a elsősegély tanfolyam előtt.

Exercise 7

1 D 2 E 3 B 4 A 5 C

Exercise 8

1 Meg akarlak látogatni New Yorkban. 2 Elvigyelek moziba?
3 Megvárlak. 4 Régóta kerestelek. 5 Végre megtaláltalak!

Exercise 9

1 bajusz 2 Eszter 3 Tessék? 4 Megvárlak. 5 Siess! 6 alatt 7 akarlak
8 Elvigyelek? 9 lakás

Chapter 14

Exercise 1

1A Megnéznél velem egy másikat? 1B Megnézne velem egy másikat?
2A Hoznál egy másik bort? 2B Hozna egy másik bort?
3A Most megmutatnád a te fotóidat? 3B Most megmutatná az Ön fotóit?
4A Mit szeretnél mondani? 4B Mit szeretne mondani?

Exercise 2

1 Mennék, ha hívnál./Elmennék, ha meghívnál. 2 Megennéd, ha nem lennél beteg?
3 Aludna, ha otthon volna. 4 Meginnák, ha nem lenne hideg?
5 Elmennék, ha nem volna annyi dolgom.

Exercise 3

1 Ki hitte volna? 2 Bárcsak nekem szóltál volna! 3 Miért mondtam volna el neked?
4 Képzeld, mennyire örült volna Newman úr! 5 Elmentem volna, ha meghívtak volna.

Exercise 4

1 E 2 D 3 C 4 B 5 A

Exercise 5

1 Feketéék 2 Zoltánéknak 3 Lilláékkal 4 enyémet 5 Kié?

Exercise 6

1A a szülő terve **1B** a szülő tervei **1C** a szülők terve **1D** a szülők tervei

2A a pacsirta éneke **2B** a pacsirta énekei **2C** a pacsiták éneke **2D** a pacsirták énekei

3A a barátom autója **3B** a barátom autói **3C** a barátaim autója **3D** a barátaim autói

4A a szálloda vendége **4B** a szálloda vendégei **4C** a szállodák vendége **4D** a szállodák vendégei

5A a feleség férje **5B** a feleség férjei **5C** a feleségek férje **5D** a feleségek férjei

Exercise 7

PROFESSIONAL PRIDE

I was carved from a hard piece of wood!

I can control myself.

It didn't show on my face, but the long years of hard work, the acknowledgement of my talent, my entire future was at risk.

– I am an animal artist – I said.

– What can you do? – the director asked.

– I imitate bird-calls.

– Sorry – he said with a dismissive wave of the hand – it's gone out of fashion.

– What do you mean? The coo of the turtle-dove? The chitter-chatter of the reed-sparrow? The quail's pipe? The gull's screech? The song of the lark?

– Passé. – said the director in a bored voice.

That hurt. But I don't think it showed on my face.

– Goodbye. – I said politely, and flew out the open window.

Chapter 15

Exercise 1

1 (Ti) nem kérhettek kávét. **2** Nem értheti a lényegét. **3** Sanyi nem nézheti meg azt a filmet. **4** Holnap találkozhatunk. **5** Elolvashatom az apróhirdetéseket.

Exercise 2

1 Megkérdezhetem. 2 Leülhettek. 3 Találkozhatunk. 4 Énekelhetnek. 5 Felhívhatlak? 6 Írhatsz neki. 7 Segíthetnek.

Exercise 3

1 Igen. Én nem akartam menni, de Gábor megnézte velem a filmet. 2 Nagyszerű! Akkor hozatok bort Zoltánnal. 3 A tanár elolvastatta velünk a harmadik fejezetet. 4 Elénekelte velem kedvenc népdalát. 5 Kifizettette Zoltánnal a számlát.

Exercise 4

1 B 2 A 3 E 4 C 5 D

Exercise 5

1 Megetethetnék a gyerekeket. 2 Hívathatnék/hívhatnék egy taxit. 3 Kitisztíttathatnánk az öltönyeiteket. 4 Megvetethetnék Gáborral a bort. 5 Megkerestethetnéd Lillával a térképet.

Exercise 6

1 Igaz 2 Hamis 3 Igaz 4 Igaz 5 Hamis

Exercise 7

1 Eszter két centiméterrel alacsonyabb, mint Lilla. Eszter két centiméterrel alacsonyabb Lillánál. 2 Szegényebbek vagyunk, mint a templom egere. Szegényebbek vagyunk a templom egerénél. 3 Mondini úr boldogabb, mint Newman úr. Mondini úr boldogabb Newman úrnál. 4 Szentelenebb volt, mint a piaci légy. Szentelenebb volt a piaci légnél. 5 A mosolyod édesebb, mint a cukor. A mosolyod édesebb a cukornál.

Exercise 8

1 legszebb 2 legéhesebb 3 legédesebb 4 legjobb 5 legkisebb

Appendix I

Conjugations of irregular verbs

lesz 'becomes', 'will be' (this verb uses only indefinite conjugations)

	<i>present</i>	<i>past</i>	<i>subjunctive</i>	<i>conditional</i>
<i>én</i>	leszek	lettem	legyek	lennék
<i>te</i>	leszel	lettél	légy/legyél	lennél
<i>ő</i>	lesz	lett	legyen	lenne
<i>mi</i>	leszünk	lettünk	legyünk	lennénk
<i>ti</i>	lesztek	lettetek	legyetek	lennétek
<i>ők</i>	lesznek	lettek	legyenek	lennének

infinitive: **lenni**

potential: **lehet**

vesz¹ 'takes', 'buys'

	<i>present indef.</i>	<i>def.</i>	<i>past indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	veszek	veszem	vettem	vettem
<i>te</i>	veszel	veszed	vettél	vetted
<i>ő</i>	vesz	veszi	vett	vette
<i>mi</i>	veszünk	vesszük	vettünk	vettük
<i>ti</i>	vesztek	veszitek	vettetek	vettétek
<i>ők</i>	vesznek	veszik	vettek	vették
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		veszlek		vettelek

¹The verb **tesz** is conjugated exactly the same as **vesz**.

	<i>subjunctive</i>		<i>conditional</i>	
	<i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	vegyek	vegyem	vennék	venném
<i>te</i>	végy/vegyél	vegyed/vedd	vennél	vennéd
<i>ő</i>	vegyen	vegye	venne	venné
<i>mi</i>	vegyünk	vegyük	vennénk	vennénk
<i>ti</i>	vegyetek	vegyétek	vennétek	vennétek
<i>ők</i>	vegyenek	vegyék	vennének	vennék
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		vegyelek		vennélek

infinitive: **venni**   potential: **vehet**   causative: **vetet**

visz 'takes', 'carries'

	<i>present</i>		<i>past</i>	
	<i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	viszek	viszem	vittem	vittem
<i>te</i>	viszel	viszed	vittél	vitted
<i>ő</i>	visz	viszi	vitt	vitte
<i>mi</i>	viszünk	visszük	vittünk	vittük
<i>ti</i>	visztek	viszitek	vittetek	vittétek
<i>ők</i>	visznek	viszik	vittek	vitték
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		viszlek		vittelek

	<i>subjunctive</i>		<i>conditional</i>	
	<i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	vigyek	vigyem	vinnék	vinném
<i>te</i>	vigyél	vigyed/vidd	vinnél	vinnéd
<i>ő</i>	vigyen	vigye	vinne	vinné
<i>mi</i>	vigyünk	vigyük	vinnénk	vinnénk
<i>ti</i>	vigyetek	vigyétek	vinnétek	vinnétek
<i>ők</i>	vigyenek	vigyék	vinnének	vinnék
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		vigyelek		vinnélek

infinitive: **vinni**   potential: **vihet**   causative: **vitet**

hisz 'believes'

	<i>present</i> <i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>past</i> <i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	hiszek	hiszem	hittem	hittem
<i>te</i>	hiszel	hiszed	hittél	hitted
<i>ő</i>	hisz	hiszi	hitt	hitte
<i>mi</i>	hiszünk	hisszük	hittünk	hittük
<i>ti</i>	hisztek	hiszitek	hittetek	hittétek
<i>ők</i>	hisznek	hiszik	hittek	hitték
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		hiszlek		hittelek

	<i>subjunctive</i> <i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>conditional</i> <i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	higgyek	higgyem	hinnék	hinném
<i>te</i>	higgy/higgyél	higgyed/hidd	hinnél	hinnéd
<i>ő</i>	higgyen	higgye	hinne	hinné
<i>mi</i>	higgyünk	higgyük	hinnénk	hinnénk
<i>ti</i>	higgyetek	higgyétek	hinnétek	hinnétek
<i>ők</i>	higgyenek	higgyék	hinnének	hinnék
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		higgyelek		hinnélek

infinitive: **hinni**potential: **hihet**causative: **hitet****eszik** 'eats'

	<i>present</i> <i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>past</i> <i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	eszem	eszem	ettem	ettem
<i>te</i>	eszél	eszéd	ettél	etted
<i>ő</i>	eszik	eszi	evett	ette
<i>mi</i>	eszünk	esszük	ettünk	ettük
<i>ti</i>	esztek	eszitek	ettetek	ettétek
<i>ők</i>	esznek	eszik	ettek	ették
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		(meg)eszlek		(meg)ettelek

	<i>subjunctive</i>		<i>conditional</i>	
	<i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	egyek/egyem	egyem	ennék	enném
<i>te</i>	egyél	egyed/edd	ennél	ennéd
<i>ő</i>	egyen	egy	enne	enné
<i>mi</i>	együnk	együk	ennénk	ennénk
<i>ti</i>	egyetek	egyétek	ennétek	ennétek
<i>ők</i>	egyének	egyék	ennének	ennék
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		(meg)egyelek		(meg)ennélek

infinitive: **enni**   potential: **ehet**   causative: **etet**

iszik 'drinks'

	<i>present</i>		<i>past</i>	
	<i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	iszom	iszom	ittam	ittam
<i>te</i>	iszol	iszod	ittál	ittad
<i>ő</i>	iszik	issza	ivott	itta
<i>mi</i>	iszunk	isszuk	ittunk	ittuk
<i>ti</i>	isztok	isszátok	ittatok	ittátok
<i>ők</i>	isznak	isszák	ittak	itták
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		(meg)iszlak		(meg)ittalak

	<i>subjunctive</i>		<i>conditional</i>	
	<i>indef.</i>	<i>def.</i>	<i>indef.</i>	<i>def.</i>
<i>én</i>	igyak/igyam	igyam	innék	innám
<i>te</i>	igyál	igyad/idd	innál	innád
<i>ő</i>	igyon	igya	inna/innék	inná
<i>mi</i>	igyunk	igyuk	innánk	innánk
<i>ti</i>	igyatok	igyátok	innátok	innátok
<i>ők</i>	igyanak	igyák	innának	innák
<i>én (téged/ benneteket/titeket)</i>		(meg)igyalak		(meg)innálak

infinitive: **inni**   potential: **ihat**   causative: **itat**

megy 'goes' (this verb uses only indefinite conjugations)

	<i>present</i>	<i>past</i>	<i>subjunctive</i>	<i>conditional</i>
<i>én</i>	megyek	mentem	menjek	mennék
<i>te</i>	mész	mentél	menj/menjél	mennél
<i>ő</i>	megy	ment	menjen	menne
<i>mi</i>	megyünk	mentünk	menjünk	mennénk
<i>ti</i>	mentek	mentetek	menjetek	mennétek
<i>ők</i>	mennek	mentek	menjenek	mennének

infinitive: **menni**   potential: **mehet**

jön 'comes' (this verb uses only indefinite conjugations)

	<i>present</i>	<i>past</i>	<i>subjunctive</i>	<i>conditional</i>
<i>én</i>	jövök	jöttem	jöjjek	jönnék
<i>te</i>	jössz	jöttél	jöjjél/gyere	jönnél
<i>ő</i>	jön	jött	jöjjön	jönne
<i>mi</i>	jövünk	jöttünk	jöjjünk/gyerünk	jönnénk
<i>ti</i>	jöttök	jöttetek	jöjjetek/gyertek	jönnétek
<i>ők</i>	jönnek	jöttek	jöjjenek	jönnének

infinitive: **jönni**   potential: **jöhet**

In the imperative the forms **gyere**, **gyertek**, **gyerünk** are more common; the forms **jöjjél**, **jöjjetek**, **jöjjünk** are more common in the subjunctive use of this verb.

van 'is'

	<i>present</i>	<i>past</i>	<i>subjunctive</i>	<i>conditional</i>
<i>én</i>	vagyok	voltam	legyek	volnék/lénnék
<i>te</i>	vagy	voltál	légy/legyél	volnál/lennél
<i>ő</i>	(van)	volt	legyen	volna/lenne
<i>mi</i>	vagyunk	voltunk	legyünk	volnánk/lennénk
<i>ti</i>	vagytok	voltatok	legyetek	volnátok/lennétek
<i>ők</i>	(vannak)	voltak	legyenek	volnának/lennének

infinitive: **lenni**   potential: **lehet**

Appendix II

Sample noun declensions

Low vowel, no loss of length

	<i>back vowel</i>		<i>front vowel</i>	
	<i>singular</i> 'house'	<i>plural</i> 'houses'	<i>singular</i> 'book'	<i>plural</i> 'books'
<i>nominative</i>	ház	házak	könyv	könyvek
<i>accusative</i>	házat	házakat	könyvet	könyveket
<i>illative</i>	házba	házakba	könyvbe	könyvekbe
<i>inessive</i>	házban	házakban	könyvben	könyvekben
<i>elative</i>	házból	házakból	könyvből	könyvekből
<i>sublative</i>	házra	házakra	könyvre	könyvekre
<i>superessive</i>	házon	házakon	könyvön	könyveken
<i>delative</i>	háZRól	házakRól	könyvről	könyvekről
<i>allative</i>	házhoz	házakhoz	könyvhöz	könyvekhez
<i>adessive</i>	háznál	házaknál	könyvnel	könyveknél
<i>ablative</i>	háztól	házaktól	könyvtől	könyvektől
<i>dative</i>	háznak	házaknak	könyvnek	könyveknek
<i>instrumental</i>	házzal	házakkal	könyvvel	könyvekkel
<i>causal-final</i>	házért	házakért	könyvért	könyvekért
<i>terminative</i>	házig	házakig	könyvig	könyvekig

Low vowel, loses length

	<i>back vowel</i>		<i>front vowel</i>	
	<i>singular</i> 'glass'	<i>plural</i> 'glasses'	<i>singular</i> 'hand'	<i>plural</i> 'hands'
<i>nominative</i>	pohár	poharak	kéz	kezek
<i>accusative</i>	poharat	poharakat	kezet	kezeket

<i>illative</i>	pohárba	poharakba	kézbe	kezekbe
<i>inessive</i>	pohárban	poharakban	kézben	kezekben
<i>elative</i>	pohárból	poharakból	kézből	kezekből
<i>sublative</i>	pohárra	poharakra	kézre	kezekre
<i>superessive</i>	poháron	poharakon	kézen	kezeken
<i>delative</i>	pohárról	poharokról	kézőről	kezekről
<i>allative</i>	pohárhoz	poharakhoz	kézhez	kezekhez
<i>adessive</i>	pohárnál	poharaknál	kéznél	kezeknél
<i>ablative</i>	pohártól	poharaktól	kéztől	kezektől
<i>dative</i>	pohárnak	poharaknak	kéznek	kezeknek
<i>instrumental</i>	pohárral	poharakkal	kézze	kezekkel
<i>causal-final</i>	pohárért	poharakért	kézért	kezekért
<i>terminative</i>	pohárig	poharakig	kézig	kezekig

Regular noun, ending in vowel

	<i>back vowel</i>		<i>front vowel</i>	
	<i>singular</i> 'bag'	<i>plural</i> 'bags'	<i>singular</i> 'cup'	<i>plural</i> 'cups'
<i>nominative</i>	táska	táskák	csésze	csészek
<i>accusative</i>	táskát	táskákat	csészét	csészeket
<i>illative</i>	táskába	táskákba	csészébe	csészekbe
<i>inessive</i>	táskában	táskákban	csészében	csészekben
<i>elative</i>	táskából	táskák	csészéből	csészekből
<i>sublative</i>	táskára	táskákra	csészére	csészekre
<i>superessive</i>	táskán	táskákon	csészén	csészeken
<i>delative</i>	táskáról	táskákról	csészéről	csészekről
<i>allative</i>	táskához	táskákhoz	csészéhez	csészekhez
<i>adessive</i>	táskánál	táskáknál	csészénél	csészeknél
<i>ablative</i>	táskától	táskáktól	csészétől	csészektől
<i>dative</i>	táskának	táskáknak	csészének	csészeknek
<i>instrumental</i>	táskával	táskákkal	csészével	csészekkel
<i>causal-final</i>	táskáért	táskákért	csészéért	csészekért
<i>terminative</i>	táskáig	táskákig	csészéig	csészekig

Regular noun, ending in consonant

	back vowel		front, unrounded vowel		front, rounded vowel	
	singular 'girl'	plural 'girls'	singular 'chair'	plural 'chairs'	singular 'guard'	plural 'guard'
<i>nominative</i>	lány	lányok	szék	székek	őr	őrök
<i>accusative</i>	lányt	lányokat	széket	székeket	őrt	őröket
<i>illative</i>	lányba	lányokba	székbe	székekbe	őrbe	őrökbe
<i>inessive</i>	lányban	lányokban	székben	székekben	őrben	őrökben
<i>elative</i>	lányból	lányokból	székből	székekből	őrből	őrökből
<i>sublative</i>	lányra	lányokra	székre	székekre	őrrre	őrökre
<i>superessive</i>	lányon	lányokon	széken	székeken	őrön	őrökön
<i>delative</i>	lányról	lányokról	székről	székekről	őrről	őrökről
<i>allative</i>	lányhoz	lányokhoz	székhez	székekhez	örhöz	őrökhöz
<i>adessive</i>	lánynál	lányoknál	széknél	székeknél	őrnel	őröknél
<i>ablative</i>	lánytól	lányoktól	széktől	székektől	őrtől	őröktől
<i>dative</i>	lánynak	lányoknak	széknek	székeknek	őrnek	őröknek
<i>instrumental</i>	lánnyal	lányokkal	székkel	székekkel	őrrel	őrökkel
<i>causal-final</i>	lányért	lányokért	székért	székekért	őrért	őrökért
<i>terminative</i>	lányig	lányokig	székig	székekig	őrig	őrökig

Fleeting vowel

	back vowel		front, unrounded vowel		front, rounded vowel	
	singular 'thing'	plural 'things'	singular 'twin'	plural 'twins'	singular 'mirror'	plural 'mirrors'
<i>nominative</i>	dolog	dolgok	iker	ikrek	tükör	tükrök
<i>accusative</i>	dolgot	dolgokat	ikret	ikreket	tükröt	tükröket
<i>illative</i>	dologba	dolgokba	ikerbe	ikrekbe	tükörbe	tükrökbe
<i>inessive</i>	dologban	dolgokban	ikerben	ikrekben	tükörben	tükrökben
<i>elative</i>	dologból	dolgokból	ikerből	ikrekből	tükörből	tükrök ből
<i>sublative</i>	dologra	dolgokra	ikerre	ikrekre	tükörrre	tükrökre
<i>superessive</i>	dologon	dolgokon	ikren	ikreken	tükörön	tükrökön
<i>delative</i>	dologról	dolgokról	ikerről	ikrekről	tükörről	tükrökről
<i>allative</i>	dologhoz	dolgokhoz	ikerhez	ikrekhez	tükörhöz	tükrökhöz
<i>adessive</i>	dolognál	dolgoknál	ikernél	ikreknél	tükörnél	tükröknél
<i>ablative</i>	dologtól	dolgoktól	ikerfől	ikrektől	tükörtől	tükröktől
<i>dative</i>	dolognak	dolgoknak	ikernek	ikreknek	tükörnek	tükröknek
<i>instrumental</i>	dologgal	dolgokkal	ikerrel	ikrekkel	tükörrel	tükrökkel
<i>causal-final</i>	dologért	dolgokért	ikerért	ikrekért	tükörért	tükrökért
<i>terminative</i>	dologig	dolgokig	ikerig	ikrekig	tükörig	tükrökig

Possessive declension

	low vowel (no loss of length)	low vowel (loss of length)	regular noun
	ház 'house'	levél 'letter'	lány 'girl; daughter'
	<i>singular</i>	<i>singular</i>	<i>singular</i>
	'my house'	'your letter'	'his girl'
	<i>plural</i>	<i>plural</i>	<i>plural</i>
	'my houses'	'your letters'	'his girls'
<i>nominative</i>	házam	leveled	lányai
<i>accusative</i>	házamat	leveledet	lányait
<i>illative</i>	házamba	leveledbe	lányaiba
<i>inessive</i>	házamban	leveledben	lányaiban
<i>elative</i>	házamból	leveledből	lányaiból
<i>sublative</i>	házamra	leveledre	lányaira
<i>superessive</i>	házamon	leveleden	lányain
<i>delative</i>	házamról	leveledről	lányairól
<i>allative</i>	házamhoz	leveledhez	lányaihoz
<i>adessive</i>	házamnál	levelednél	lányainál
<i>ablative</i>	házamtól	leveledtől	lányaitól
<i>dative</i>	házamnak	levelednek	lányainak
<i>instrumental</i>	házammal	leveleddel	lányáival
<i>causal-final</i>	házamért	leveledért	lányaiért
<i>terminative</i>	házamig	leveledig	lányáig

Possessive declension

	<i>-alom</i>		<i>fleeting vowel</i>		<i>regular noun</i>	
	jutalom 'reward'	plural	álom 'dream'	singular	plural	kép 'picture'
	<i>singular</i>	'our rewards'	<i>singular</i>	'your dreams'	<i>singular</i>	'their pictures'
<i>nominative</i>	jutalmunk	jutalmaink	álmotok	álmaítok	képük	képeik
<i>accusative</i>	jutalmunkat	jutalmainkat	álmotokat	álmaítokat	képüket	képeiket
<i>illative</i>	jutalmunkba	jutalmainkba	álmotokba	álmaítokba	képükbe	képeikbe
<i>inessive</i>	jutalmunkban	jutalmainkban	álmotokban	álmaítokban	képükben	képeikben
<i>elative</i>	jutalmunkból	jutalmainkból	álmotokból	álmaítokból	képükből	képeikből
<i>sublative</i>	jutalmunkra	jutalmainkra	álmotokra	álmaítokra	képükre	képeikre
<i>superessive</i>	jutalmunkon	jutalmainkon	álmotokon	álmaítokon	képükön	képeiken
<i>delative</i>	jutalmunkról	jutalmainkról	álmotokról	álmaítokról	képükről	képeikről
<i>allative</i>	jutalmunkhoz	jutalmainkhoz	álmotokhoz	álmaítokhoz	képükhöz	képeikhez
<i>adessive</i>	jutalmunknál	jutalmainknál	álmotoknál	álmaítoknál	képüknél	képeiknél
<i>ablative</i>	jutalmunktól	jutalmainktól	álmotoktól	álmaítoktól	képüktől	képeiktől
<i>dative</i>	jutalmunknak	jutalmainknak	álmotoknak	álmaítoknak	képüknek	képeiknek
<i>instrumental</i>	jutalmunkkal	jutalmainkkal	álmotokkal	álmaítokkal	képükkel	képeikkel
<i>causal-final</i>	jutalmunkért	jutalmainkért	álmotokért	álmaítokért	képükért	képeikért
<i>terminative</i>	jutalmunkig	jutalmainkig	álmotokig	álmaítokig	képükig	képeikig

Hungarian–English glossary

A, Á

a(z)	the	alszik	sleeps
abba	quits, stops	általában	usually
ablak	window	amerikai	American
abszolút	absolutely	amíg	while
mértékben		amikor	when
ad	gives		(<i>conjunction</i>)
addig	until there/ until then	amint	as soon as
afrikai	African	angol	English;
ajándék	gift		Englishman or
ajtó	door		Englishwoman
akar	want	annyi	so much
akár ... is	even	annyira	so much so
akkor	then, well then	antropológus	anthropologist
alacsony	low, short (<i>of people</i>)	anya	mother
aláír	signs (<i>one's</i> <i>signature</i>)	anyós	mother-in-law
alatt	under	apa	father
albán	Albanian	após	father-in-law
albérlet	apartment for rent	április	April
alkalom	occasion	apróhirdetés	classified ad
áll	stands	aprópénz	(small) change
államhatalom	powers of state	apropó	by the way
állampolgár	citizen (<i>of a</i> <i>country</i>)	arc	face
alól	from under	asszisztens	assistant, nurse
álm (fv)	dream	asszonyom	madam
alma	apple	ásványvíz (lv)	mineral water
		átad	hands over; delivers
		átmegy	goes over/across
		átvesz	takes (over)
		augusztus	August
		Ausztria	Austria
		autó	car

(fv) fleeting vowel (lv) low vowel

autóbusz	bus	belváros	downtown
az	that	belvárosi	downtown (<i>adjective</i>)
azért	for that reason	bélyeg	stamp
aznap	that day	bemegy	goes in, enters
azonnal	immediately, right away	bemutat	introduces
aztán	then	benéz	looks in; pops in
azután	then	bent	in; inside (<i>here</i> : in the office)
B			
bácsi	uncle	bérház (lv)	apartment building
baj	problem, trouble	beszáll	gets in, boards
bajusz	moustache	beszél	speaks
balra	on the left	beszélget	chats
bánik	minds, cares	beteg	ill (<i>adj</i>); patient (<i>noun</i>)
bank (-ja)	bank	beteszt	puts in
barack	apricot	beugrik	jumps in (<i>here</i> : pops in)
barackpálinka	apricot brandy	beül	sits into
barátnő	girlfriend, female friend	bevall	admits, confesses
bárcsak	if only	bevásárlás	shopping
bármikor	any time	bír	endures, withstands
barna	brown	bizony	surely, indeed
bátorság	courage	biztos	sure
báty	older brother	bocs	excuse me (<i>informal</i>)
Bécs	Vienna	boka	ankle
becsuk	closes	bölcső	cradle; crib
beédesít	sweetens	boldog	happy
befejez	finishes	bolt (-ja)	store
befordul	turns in	bor	wine
begombol	buttons up	borító	(book) cover
bejár	travels through	borjúpaprikás	veal paprikás
bejárat	entrance	borosüveg	wine bottle
bejelentkezik	checks in; registers	borravaló	tip, gratuity
bejön	comes in, enters	borozó	wine bar
bekapcsol	turns on	bőrönd (-je)	suitcase
belép	enters; steps in	brazíliai	Brazilian
beleszeret	falls in love with	busz	bus
belső	inner		

C

centiméter	centimetre
ceruza	pencil
cetli	slip of paper
cigaretta	cigarette
cím	address title
cipő	shoe(s)
comb (-ja)	thigh
cukor (fv)	sugar
csak	only, just
csak nem ...	I hope it's not the case that ...
csak úgy	just like that
család	family
családi név	family/last name
csarnok	hall, arena, market-place
csatlakozik	joins up with (with -hoz/-hez/ -höz)
cseh	Czech
cseresznye	cherry
cseresznye- pálinka	cherry brandy
csésze	cup
csinál	does, makes
csodák csodájára	miraculously
csodálkozik	is amazed, surprised
csodás	wonderful
csók	kiss
csókolom	hello/goodbye
csokor (fv)	bouquet
csomag (-ja)	luggage, bags
csoport (-ja)	group
csukló	wrist
csúnya	ugly
csupa veríték	all covered in sweat
csütörtök	Thursday

D

darab (-ja)	piece (<i>here:</i> play)
de	but
de igen	but yes!
december	December
deka (gramm)	decagram (= 10 grams)
dél (lv)	noon
délelőtt	morning, in the morning
délután	(in the) afternoon
derék (lv)	waist
desszert (-je)	dessert
dobos torta	<i>type of cake</i>
doboz	box
dohányzik	smokes
dolog (fv)	thing
dönt	decides
döntés	decision
drága	dear, expensive
dugó	cork
E, É	
ebéd (-je)	mid-day meal
ébedel	eats the mid-day meal
ébred	wakes
ébred	awake
eddig	until here/until now
édes	sweet
édesanya	mother
édesapa	father
édesség	sweets, dessert
egész	whole

Egészségére!	Good health! Cheers! (<i>formal</i>)	elindul	sets off
egy kicsit	a little (bit)	eljön	comes along; comes away
egy	a, one	elkészít	prepares
egyágyas	room for one	elkészül	gets ready
egyáltalán nem	not at all	elkezd	begins, starts
egyedül	alone	elküld	sends off/away
egyenesen	straight	ellenőr	guard, ticket checker
egyéniség	character	ellenőríz	checks
egyetem	university	elmagyaráz	explains
egyetemista	university student	elmegy	goes away from, leaves
egy-két	a few	élmény	experience
egykori	former	elmesél	relates, tells
egymás	each other	elmond	tells (the whole story)
egyszer	once	elmúlt	past
együtt	together	elnézést	excuse me
éhes	hungry	elolvas	reads (all the way through)
éjfél	midnight	előbb	earlier
éjjel	night, at night	élőben	live, in person
éjszaka	night, at night	előétel	appetizer
éjszakázik	spends the night	elől	in front
él	lives	előszoba	foyer
eladó	shop assistant	először	(at) first
elájul	faints	előtér	entranceway, hallway
elbeszélget	chats at length	előtt	in front of
elefánt (-ja)	elephant	elront	spoils, ruins
elég	quite, fairly; enough	elsétál	walks (all the way) to
elénekel	sings (through)	első	first
elenged	lets go	elsősegély	first aid
elengedi magát	lets oneself go, relaxes	eltéveszt	misses
elér	achieves	elutazik	travels
elfelejt	forgets	elvámolnivaló	items to declare
elgondolkodik	thinks over	elvesz	takes away
elhatároz	decides	élvezetes	enjoyable, pleasant
elhisz	believes		
elhív	invites		
elhoz	brings		

elvisz	takes (away/ along)	ez	this
ember	person, man	ezelőtt	before; ago
emelet	floor; storey	F	
emlék	landmark	fa	tree
	relics	fal (lv)	wall
emlékszik	remembers (with -ra/-re)	fantasztikus	fantastic
én	I	fapad (-ja)	wooden bench
énekel	sings	fáj	hurts, is hurting
énekes	singer	fázik	is cold
ennyi	so much	február	February
ennyire	so much so	fehér	white
eposz-trilógia	epic trilogy	fej (lv)	head
épp(en)	just (now)	fejsze	axe
épület	building	fekete	black
érdekel (fv)	interests, is interesting to	fél (lv)	half
érdekes	interesting	fél	is afraid (with -től/-től)
érdeklődik	inquires	felad	gives up; posts
eredetileg	originally	feláll	stands up
érettségizik	graduate	felébredt	wakes up
érez (fv)	feels, senses	félemelet	mezzanine
erkély	balcony	felhív	calls (<i>on the phone</i>)
érkezés	arrival	felirat	sign, notice
érkezik	arrives	felismer	recognizes
ért	understand	feljön	comes up
értékes	valuable	felkel	gets up
ézés	feeling	fellép	performs
és	and	felmegy	goes up
esemény	event	felől	from the direction of
esetleg	perhaps	felszáll	gets on (<i>transportation</i>)
este	(in the) evening	féltékeny	jealous
eszembe jut	comes to (my) mind	felvesz	picks up, takes up
eszik	eats	férfi WC	Gents
étlap (-ja)	menu	férj	husband
étterem (fv)	restaurant	férjhez megy	gets married (<i>of a woman only</i>)
étvágy (lv)	appetite		
év	year		
éves	(x) years old		

fesztivál	festival	francia	French; French- man or French- woman
fiatal	young	Franciaország	France
fiatalember	young man	friss	fresh
fiatalkori	of youth	fuvar (-ja)	ride
fillér (-je)	Hungarian unit of currency	fut	runs
filmrendező	film director	függőfolyosó	hanging corridors
finn	Finnish; Finn	fül (lv)	ear(s)
finom	delicious	fülcimpa	earlobe(s)
főétel	entrée	fürdő	bath
fog	will (<i>future auxiliary</i>)	fürdőszoba	bathroom
fog	tooth		
fog	hold, grab, catch	G	
fogalom	notion, idea	gallér (-ja)	collar
fogás	course	galuska	noodle (<i>similar to spaetzle</i>)
fogaskerekű	cog-wheel railway	gép	plane; machine
fogja a pártját	takes the side of, supports	gimnázium	secondary school
foglalkozás	profession	gitár (-ja)	guitar
fordít	translate	gitáros	guitarist
fordul	turns	gomb (-ja)	button
forint (-ja)	forint (<i>Hungarian currency</i>)	gondol	thinks, supposes
forradalom	revolution	gondolkodás	thinking
forró	hot, boiling	gondolkozik	thinks, ponders (<i>o/e/ö-n</i>)
fotó	photo	gőz	steam
fotóművész	photographer	gőzfürdő	steam bath
földalatti	subway, metro		
földszint	ground floor	GY	
fölé	towards above	gyanús	suspicious
főleg	mainly	gyenge	poor; weak
fölött	above	gyerek	child
folyosó	corridor	gyermekkori	(of) childhood
főnök	boss	gyógyfürdő	thermal bath
fontos	important	gyógyszer	medicine
főposta	main post office	gyors	fast
főz	cooks	gyönyörű	wonderful, beautiful
főzelék	vegetable dish		

gyulai kolbász	a kind of spicy sausage	hely (<i>lv</i>)	place
gyümölcs	fruit	helyet foglal	takes a seat
		helyett	instead of (<i>postposition</i>)
H		helyi	local
hadd	let, allow	helyzet	situation
hagy	leaves, lets	hentesáru	meat products
hagyma	onion	hét (<i>lv</i>)	week; seven
haj (<i>lv</i>)	hair	hétfő	Monday
hajol (<i>fv</i>)	bends	hetijegy	weekly public transport pass
hall	hears	hétvége	weekend
haló	hello (<i>on the phone</i>)	hiányzik (<i>fv</i>)	is missing
hálószoza	bedroom	hideg	cold
hamar (<i>osan</i>)	soon	hidfő	bridge abutment
hamarosan	soon	hihetetlen	unbelievable
hanem	but; rather	hír	news
hang (<i>-ja</i>)	voice	híres	famous
hány	how many	hirtelen	suddenly
harmadik	third	hisz	believes, thinks
háromnegyed	three-quarters	hivatalos	official
has (<i>lv</i>)	abdomen, belly	hőemelkedés	raised temperature
hat	has an effect on	hogy	that (<i>conjunction</i>)
hát	well . . .	hogy tetszik . . .?	how do you like . . .?
hát (<i>lv</i>)	back	hogyhogy?	what do you mean?
határ	border	hol?	where?
határátlépés	border crossing	holnap	tomorrow
határőr	guard	holnapi	tomorrow's
hátlap (<i>-ja</i>)	back page	homlok	forehead
hátsó	rear	hónap	month
hátul	in the back	hordár (<i>-ja</i>)	porter
havi bérlet	monthly public transport pass	horvát	Croatian; Croat
ház (<i>lv</i>)	house, building	hosszú ideig	for a long time
haza	homeland	hosszú	long
hazaér	arrives, gets home	hotel	hotel
hazajön	comes home	hova?	where (to)?
házi feladat	homework	hoz	brings
hazamegy	goes home	hölgy (<i>lv</i>)	lady
házmester	superintendent		

húg	younger sister	itt	here
huzat	draught, breeze	itthagy	leaves here
		itthon	at home
I, Í		íz (lv)	flavour, taste
idegenvezető	guide	izgatottan	nervously, worriedly
idejön	comes here	ízlik	tastes good
idő	weather; time		
időben	on time	J	
időjárásjelentés	weather report	január	January
időpont	specific time	japán	Japanese
igazad van	you are right	jár	goes with, attends
igazán	truly	járókelő	pedestrian
igazgató	director	játszik	plays
igazság	truth	javasol (fv)	suggests
igen	yes; really	javul	gets better
így	thus	jég nélkül	without ice
így is	even so; in this way, too	jéghideg	ice cold
igyekszik	tries, strives	jégkocka	ice-cube
illat	fragrance	jelenleg	currently
ilyen	such	jó	good
ilyenkor	at such time(s)	jobban	better (<i>adverb</i>)
íme	here!, voilà!	jobbra	on the right
indul	sets off	Jobbulást!	Get well!
indulás	departure	jogász	lawyer
ing	shirt	jóízű	delicious
ingatlanközvetítő	estate agent	jókedvűen	in a good mood
inkább	preferably, rather	jól	well
ínycsiklandozó	appetizing	jön	comes
író	writer, author	jön-megy	comes and goes
irodalom	literature	jövő	future, next, coming
is	also, too	július	July
ismer	knows; is acquainted with	június	June
ismerős	acquaintance	jut	gets to (<i>a place</i>)
ismét	again	jutalom	reward
isten	god		
ital	drink		
itallap (-ja)	drinks list		

K		kert (-je)	garden
		kerületi	district
kacag	laughs loudly	kés	knife
kacsint	winks	késés	being late, delay
kakaóscsiga	chocolate	késésben van	is late
	covered swirl	késő	late
kamillatea	camomile tea	később	later
kamra	pantry	készenlétben	at the ready
kanadai	Canadian	készít	prepares, makes
kancsó	pitcher	készül	prepares (for); is readied
kapucsengő	entrance bell		
kar (-ja)	arm(s)	két/kettő	two
karácsony	Christmas	kétszobás	two-room (one-bedroom) flat
kávé	coffee		
kávéház (lv)	coffee house	kéz (lv)	hand(s)
kávészás	coffee-drinking	kezd	begins
kávészik	drinks coffee	kezdődik	begins; starts
kávészó	coffee house	kezes	co-signer
kedd	Tuesday	kézipoggyász	hand luggage
kedv	mood, desire	kézírás	handwriting
kedvel	likes	ki?	who?
kedvenc	favourite	kiadó	for rent
kedves	nice, kind	kibont	opens up
kék	blue	kicsi	small
kel	rises, gets, up	kicsoda?	who (<i>emphatic</i>)?
kell	is necessary, must	kifelé menet	on the way out
		kifizet	pays
kellemes	pleasant	kifli	crescent-shaped roll
kenyér (lv)	bread		
kényes	delicate	kigombol	unbuttons
kép	picture	kijárat	exit
képeslap (-ja)	postcard	kijön	comes out
képzelt	imagines	kikapcsolódás	relaxation
kér	asks for, requests	kikapcsolódik	unwinds, relaxes
		kilép	steps out
kérd	asks	kilogramm	kilogramme
kérdés	question	kiló	kiló
kérdez	asks	kimegy	goes out
kérem	you're welcome (<i>formal</i>)	kimerült	exhausted, fatigued
keresztnév (lv)	first name		
keret	frame	kínai	Chinese

kint	outside	közül	from between
kinyit	opens	kulcs	key
kipróbál	tries out	kutat	searches
kis	little	küld	sends
kitisztít	(dry-)cleans	külföld (lv)	abroad
kíván	wish	különben is	anyway; otherwise
kivesz	takes out	különszolgáltatás	special service
kivételes	exceptional	küzd	struggles
kivisz	takes/carries out		
koccint	clinks glasses		
kockán forog	is at risk	L	
kocsi	car	láb (lv)	foot/feet; leg
kocsma	bar	lábujj (lv)	toe
kolbász	sausage	lakás	flat
komoly	serious	lakásközvetítő	estate agent
kondicionáló- terem (fv)	exercise room	lakik	lives, dwells
konyha	kitchen	lámpa	lamp; traffic light
korán	early	lap (-ja)	postcard
korty	sip	lassú	slow
köldök	navel	lát	sees
költő	poet	láz (lv)	fever
költözik	moves (<i>to an apartment, home</i>)	lead	hands in
		leánykori név (lv)	maiden name
könnyű	easy	lefoglal	reserves
könyök	elbow(s)	legépel	types up
könyörög (fv)	pleads	légiutaskísérő	flight attendant
könyvesbolt (-ja)	bookshop	lehet	is possible
környék	neighbourhood	lehetetlen	impossible
körút (lv)	boulevard	lejön	comes down
körülnéz	looks around	lekésik	is late for
köszönöm	thank you	lélegzet	breath
köt	ties	lemegy	goes down
kövér	fat	lemerül	runs down (<i>of a battery</i>)
következő	following	lengyel	Polish, Pole
közben	meanwhile	lényeg	essential thing; point of the matter
közelben	nearby		
közeli	nearby	lépcső	stairs
közelség	nearness, proximity	lesz	will be
között	between	letesz	puts/lays down

leugrik	jumps down	még mindig	still
leül	sits down	még nem	not yet
levél (<i>lv</i>)	letter; leaf	meg ... sem	not even
levélírás	letter-writing	megad	gives
leves	soup	megállapodik	agrees upon, sets, fixes
levetkőzik	undresses	megárt	hurts, harms
lift (-je)	elevator	megbeszél	discusses, reaches an agreement
lila	purple	megbeszélés	meeting
limonádé	lemonade	megbeszélte	agreed upon
liter (-je)	litre	megbízható	reliable
M			
ma este	tonight	megebédel	has lunch
ma	today	megél	lives (on), survives
maga	you (<i>formal</i> , <i>singular</i>)	megemlékezik	commemorates
magam sem	not even I	megérdemel (fv)	deserves
magánjellegű	private	megérkezik	arrives
magas	high; tall	megért	understands
maguk	you (<i>formal</i> , <i>plural</i>)	megetet	feeds
magyar	Hungarian	megfelel	is suitable
Magyarország	Hungary	meggondolja	changes one's mind
majd	soon, later	magát	
május	May	meggyógyul	gets well, is cured
mákos kifli	poppy-seed roll	meggyőz	convinces
már	already; now	meghatódik	is touched by
marad	stay, remain	meghív	invites
március	March	meghívás	invitation
máris	already	megint	again
más	other, else	megír	writes
másik	(the) other	megismerkedik	gets to know
máskor	some other time	megiszik	drinks (up)
második	second	megkedvel	takes a liking to
meddig?	(for) how long?	megkér	asks, requests
medence	pool	megkérdez	asks
meg	and	megkíván	has a desire for, craves
megfog	catches hold of	megköszön	thanks
még	still, yet	meglátogat	visits
még ... is	even	meglazít	loosens

meglepetés	surprise	mexikói	Mexican
meglepődik	is surprised	mi	we
megmarad	stays, keeps	mi?	what?
megmér	measures	miatt	because of
megmond	says, states	micsoda	what a . . . !
megmozdul	moves, budges	mielőtt	before (<i>conjunction</i>)
megmutat	shows	miért?	why?
megnéz	has a look at	miért ne	why not
mégpedig	still, something more	mikor?	when?
megpróbál	tries	milyen?	what kind of?
megreggelizik	has breakfast	mindegy	all the same, does not matter
megrendel	orders	minden	all, every
megszólal	speaks up, begins to speak	Minden jót	All the best
megszólít	addresses	mindenképpen	by all means
megtalál	finds	mindenki	everyone
megtvd	gets to know, learns	mindig	always
megünnepel	celebrates	mindjárt	right away, immediately
megúszik	gets out of a tough spot easily	mindketten	both (<i>adverb</i>)
megvár	waits for (<i>until</i> <i>the arrival</i>)	mindössze	all together
megvesz	buys	mintha	as if
megy	goes	miután	after (<i>conjunction</i>)
meleg	warm	mobil(telefon)	cell phone
mell	chest, breast	mobilszám	cell phone number
mellé	towards next to	mond	says
mellett	next to	mormog	mumbles
mély	deep	mormota	marmot
melyik?	which (one)?	mosdó	rest room
mennyi?	how much	mosolyog	smiles
mennyire?	how much (so)	most	now
meny (lv)	daughter-in-law	mostanában	nowadays
mér	measures	mozaik (-ja)	mosaic
merre?	where, which way	mozdul	moves, budges
mert	because	mögött	behind
mesél	tells, relates	múló	passing
metró	metro; subway	múlva	after X time goes by
		munka	work

munkahely	workplace	német	German;
munkatárs (<i>lv</i>)	co-worker, colleague		German man or woman
mutat	shows	néni	aunt
műsorfüzet	programme, playbill	netán	perhaps
		névnap (-ja)	nameday
N		néz	looks, watches
nagy	big	nincs	there is not/no
nagyanya	grandmother	nocsak	well, well . . . (<i>informal</i>)
nagyapa	grandfather	nos	well . . .
nagybácsi	uncle	nóta	(popular) song
nagymama	grandmother	november	November
nagynéni	aunt	női WC	Ladies
nagyon	very	nővér	older sister
nagypapa	grandfather		
nagyszerű	excellent, wonderful	NY	
nagyszülők	grandparents	nyak (<i>lv</i>)	neck
nap (-ja)	day	nyaraló	summer cottage
napijegy	one-day pass on public transport	nyári	summer's, summery
naponta	daily, per day	nyárs	skewer
nappali	living room	nyelv	language, tongue
narancs	orange (<i>fruit</i>)	nyelviskola	language school
narancssárga	orange (<i>colour</i>)	nyíl (<i>lv</i>)	arrow
narancsszínű	orange (<i>colour</i>)	nyílik	opens
-né	Mrs	nyit	opens
nedves	wet, damp	nyitva	open
negyed	quarter	nyom	presses
néhány	several	nyugat-afrikai	West African
nehéz	tough, difficult		
nélkül	without	O, Ó	
nem is	isn't/doesn't even	odalép	steps over
nem kizárt	it's not out of the question	odamegy	goes/walks over to
nem	no, not	odasétál	strolls over to
		odavezet	leads over to
		október	October
		olasz	Italian
		Olaszország	Italy

olcsó	inexpensive	paprikás	(something) containing paprika
olvas	reads	pár	pair
olyan	such (a)	parancsol	orders, commands
óra	hour; clock; class	pardon	excuse me
őríz	guards over	Párizs	Paris
orosz	Russian	parkol	parks
orr	nose	párna	pillow
orvos	doctor	part (-ja)	shore
ott	there	patyolat	dry-cleaners
otthon	at home	pedig	and, however
Ö, Ő			
ő	he, she	pékáru	baked goods
öcs	younger brother	pékség	bakery
ők	they	például	for example
öltöző	dressing room	péntek	Friday
ön	you (<i>formal</i>)	pénzérme	coin
örül	is glad, is happy	perc	minute
őszintén	honestly	persze	of course
összebarátkozik	makes friends (with)	piac	market
összeesküvés	conspiracy	pihen	rests
összefut	runs into (with -val/-vel)	pihenés	rest
összes	whole, entire	pillanat	moment
összesen	all together	pincér	waiter
ötlet	idea	piros	red
öv (lv)	belt	pogácsa	biscuit
P			
palacsinta	crepe, thin pancake	poggyász	bags, luggage
pálinka	brandy	pohár (lv)	glass
pályaudvar	(<i>bus or train</i>) station	pontos	exact
panasz	complaint	porta	concierge desk
papagáj	parrot	portás	doorman
papír (-ja)	paper	portugál	Portuguese
papírpénz	banknote	posta	post office
paprika	paprika; green pepper	postaláda	mailbox
		presszó	coffee bar
		próbál	tries
		probléma	problem
		program (-ja)	programme
		pult (-ja)	counter
		pulykasonka	turkey bologna
		pulzus	pulse

R

ráadásul	moreover
rábeszél	persuades
rádió	radio
rágyújt	lights up (a cigarette)
rájön	realizes
rajtakap	catches red- handed
rátalál	comes across, hits upon
rávág	slams onto (with -ral/-re)
recept (-je)	prescription; recipe
reggel	(in the) morning
reggeli	breakfast; morning's
reggelizik	eats breakfast
régí	old (of non- living objects)
régóta	for a long time
remek	great, splendid
remél	hopes
remény	hope
rend (-je)	order
rendel	orders
rendelés	order (restaurant)
rendelő	doctor's surgery
rendkívül	extraordinary
rendőr	policeman
reptér, repülőtér	airport
repül	flies
repülőgép	aeroplane
repülőjegy	plane ticket
repülőút	flight
reszket	trembles
részlet	detail
rétes	strudel
rettenetesen	terribly, awfully

rövid

short (*not of
people*)

rögzítő

answering
machine

rohan

rushes

rokon (-ja)

relative

román

Romanian

rosszullét

(feeling of)
sickness

rózsa

rose (*flower*)

rózsaszínű

pink

ruha

cloth; dress

S

saját

own

sajnos

unfortunately

saláta

lettuce; salad

sárga

yellow

sarok (fv)

corner

se(m)

neither, nor

segít

helps

sejt

guesses

semmi

nothing

semmi baj

no problem

semmi gond

no trouble

senki

nobody

sétál

walks, strolls

siet

hurries

siker

success

sikló

funicular

sofőr

driver

sógor

brother-in-law

sógornő

sister-in-law

sok

much, many

sokáig

for a long time

sokat

a lot

somolyog

smirks

sor

queue

söröző

beer bar

sovány

thin

sötét

dark

spanyol	Spanish; Spaniard	szempilla	eyelash(es)
sporttáska	sports bag	szendvics	sandwich
sűg	whispers	senegáli	Senegalese
süt	bakes	szénsavas	carbonated
sütemény	pastry	szénsavmentes	non-carbonated
svájci	Swiss	szép	beautiful, nice
svéd	Swedish; Swede	szeptember	September
		szerda	Wednesday
		szerel	fixes, repairs
		szerelem	love
		szerecse	luck, fortune
		szere	likes, loves
		szere	lover
		szerint	according to
		szervíz	repair shop
		szervusz	hello/goodbye (<i>singular</i>)
		szervusztok	hello/goodbye (<i>plural</i>)
		szerezés	contract
		szia	hi (informal, sing)
		sziasztok	hi/bye (informal, sing)
		sziget	island
		szilva	plum
		szilvapálinka	plum brandy
		szimpatikus	nice, kind, friendly
		színház (lv)	theatre
		színlel	pretends
		színlelés	pretence
		szint	level; floor
		színű	(having a) colour, coloured
		szívesen	gladly, with pleasure; you're welcome
		szívesség	favour
		szoba	room
		szobafoglalás	room reservation
SZ			
szabad	free, unoccupied		
szabadidő	free time		
szabadság	holiday		
szabó	tailor		
száj (lv)	mouth		
szak (-ja)	(<i>in school</i>) main subject		
szalad az idő	time flies		
szalámi	salami		
szálloda	hotel		
szállodaportás	conciierge		
szállodavendég	hotel guest		
szalonna	bacon		
szalonnasütés	Hungarian-style barbecue		
szám	number		
számítógép	computer		
számla	receipt; bill		
száraz	dry		
származású	(of a certain) heritage		
szauna	sauna		
szed	takes (<i>medicine</i>)		
szédül	feels dizzy		
szél	edge		
szellő	breeze		
szem	eye(s)		
személy	person		
személyesen	in person		
szemfedő	shroud		
szemöldök	eyebrow(s)		

szól	says, tells	tatarozás	renovation
szólít	tells, addresses	távol	distance
szombat	Saturday	távozik	departs
szomorú	sad	taxi	taxi
szomszéd (-ja)	neighbour	taxiállomás	taxi stand
szórakozik	has fun	taxióra	taxi meter
szóval	so . . . , well . . .	taxisofőr	taxi driver
szörnyű	awful	te	you (<i>familiar</i>)
szöveg	text	teázik	drinks tea
szükség	necessity	téglaépület	brick building
születésnap (-ja)	birthday	tegnap	yesterday
születik	is born	tegnapelőtt	day before yesterday
szülő	parent	tejeskávé	café latte
szürke	grey	telefon (-ja)	telephone
T		telefonál	calls, telephones
tábla	blackboard	telefonkártya	phone card
tag (-ja)	member	telefonszám	telephone number
takaró	blanket	telik	is filled; passes
taktika	tactic	téliszalámi	'winter' salami
talál	finds	teljes	full, complete
található	can be found	teljesen	completely, totally
találkozás	meeting, gathering	téma	topic, theme
találkozik	meets, gets together	tényleg	really
talán	perhaps	terasz	terrace
tanácsol	advises	térd	knee
tanár	teacher	teremtés	creation
táncház (lv)	dance house	térkép	map
táncol	dances	természetes	naturally
tanfolyam	course	módon	
tanít	teaches	természetes	natural
tanítás	teaching	természetesen	of course, naturally
tanul	studies	természet-	natural (herbal)
tanulás	study, studying	gyógyászat	therapy
tárgyal	discusses	terv	plan
tarka	multi-coloured	tervezget	plans
társaság	company	tessék	please, here you are, excuse me?
tart	holds; keeps	test	body
tartózkodik	stays, resides		

testvér	sibling	U, Ú	
tetszik	likes, is pleasing	uborkasaláta	cucumber salad
ti	you (<i>familiar</i>)	úgy néz ki ...	it looks as though ...
titkárnő	secretary	ugyan	oh, come on!
titkol	keeps a secret, hides	ugyanaz	the same
titok (fv)	secret	ugyanis	i.e., that is to say
tízórai	mid-morning snack	ugye?	isn't that so?, right?
tízóraizik	eats the mid- morning snack	ujj (lv)	finger
tó	lake	újra	again; anew
tojás	egg	újság	newspaper
tolmácsol	interprets	unoka	grandchild
torok	throat	unokatestvér	cousin
további	further	úr (lv)	gentleman
több	several; more	uram	sir
többiek	(the) others; (the) rest	uszoda	swimming pool
tölt	spends; fills	út (lv)	(<i>main</i>) street, avenue; trip
török	Turkish, Turkish man or woman	utána	afterwards
történelem	history	utas	passenger
történelmi	historic	utaslista	passenger list
történész	historian	utazás	travelling; trip
történet	story	útba esik	is on the way
történik	happens	utca	(<i>small</i>) street
törülköző	towel	útikönyv (lv)	guide book
trafik (-ja)	tobacconist	útközben	on the way
troli	trolley	útlevél (lv)	passport
tucat (-ja)	dozen	útlevéllenőrzés	passport control
tud	knows how, can, is able	utónév (lv)	family/last name
tulajdonképpen	actually	uzsonna	afternoon snack
túlságosan	too, excessively	uzsonnázik	eats the afternoon snack
turista	tourist		
turistacsoport (-ja)	tourist group		
túrós táska	cheese pastry	Ü, Ű	
tükör (fv)	mirror	üdvözlöm	How do you do!
tűnik	seems; appears	ügy	matter
tűz (lv)	fire		

ügynök	agent	végleges	final
ül	sits	végre	finally
ülés	seat	véletlenül	by chance
ünnepel (fv)	celebrates	vendég	guest
üt	strikes	vendéglő	restaurant
üveg	bottle	vendégség	hospitality, visit
üzen	sends the message	vénülő	aging
üzenet	message	veríték	sweat
V			
vacsora	dinner	vérnyomás	blood pressure
vacsorázik	eats dinner	vers	poem
vág	cuts	verseskötet	collection of poems
vagyis	or; that is to say	vet	casts
valaha is	(sometime) ever	vesz	buys, takes
valahogy	somehow	vezet	leads one to; drives
valahol	somewhere	vezetéknev	first name
valami	something; some, any	viccelődik	jokes, kids around
válasz	answer	vidám	cheerful, happy
válaszol	replies, answers	videókamera	video camera
választ	chooses	vigyorog (fv)	grins, smirks
váll (lv)	shoulder(s)	világ	world
valójában	actually, really	világos	light
vám (-ja)	customs	villa	fork
vámhivatalnok	customs official	villamos	tram
van	is	virág	flower
vár	waits	virslí	frankfurter, hot dog
várakozik	waits	viselkedik	behaves
váratlan	unexpected	visszafordul	turns back
város	city	visszajáró	change (<i>returned money</i>)
városnézés	sight-seeing (<i>in the city</i>)	visszajön	comes back
váróterem (fv)	waiting room	visszamegy	go back, return
vasárnap	Sunday	visszatelefonál	calls back
vásárol	shops	visz	carries, takes
váza	vase	viszlát	bye (<i>informal</i>)
végez	completes	viszont	on the other hand
végigsétál	strolls the length of		

Viszonthallásra	Goodbye (<i>on the phone</i>)	Z	
Viszontlátásra!	Goodbye (<i>formal</i>)	zavarba jön	gets embarrassed
víz (lv)	water	zene	music
vizes	wet	zenekar	orchestra, band
vonal	line	zenész	musician
vonaljegy	train/bus ticket	zongorázik	plays the piano
vonat	train	zöld	green
vő	son-in-law	zöldség	vegetable
vörös	red	ZS	
vöröshagyma	(red) onion	zseb	pocket
		zsemle	round crusty roll

English–Hungarian glossary

A

a	egy	agrees upon	megállapodik
a few	egy-két	airport	reptér,
a little (bit)	egy kicsit		repülőter
a lot	sokat	Albanian	albán
abdomen	has	all	minden
above	fölött	all the same	mindegy
abroad	külföld	all together	mindössze,
absolutely	abszolút		összesen
	mértékben	alone	egyedül
according to	szerint	already	máris, már
achieves	elér	also	is
acquaintance	ismerős	although	pedig
actually	tulajdonképpen	always	mindig
address	cím	American	amerikai
addresses	megszólít	and	és, meg
admits	bevall	ankle	boka
advises	tanácsol	answer	válasz
aeroplane	repülőgép	answering	rögzítő
African	afrikai	machine	
after	miután	anthropologist	antropológus
(conjunction)		anytime	bármikor
afternoon	délután	anyway	különben is
afternoon snack	uzsonna	apartment	lakás
afterwards	utána	apartment	bérház
again	ismét, megint,	building	
	újra	apartment	lakás
aging	vénülő	(residence)	
ago	ezelő	appetite	étvágy
agent	ügynök	appetizer	előétel
agreed upon	megbeszélt	appetizing	ínycsiklandozó
		apple	alma
		apricot	barack

apricot brandy	barackpálinka	beautiful	szép
April	április	because	mert
arm(s)	kar	because of	miatt
arrival	érkezés	becomes	megismerkedik
arrives	érkezik, megérkezik	acquainted (with)	
arrives home	hazaér	bedroom	hálószoba
arrow	nyíl	beer bar	söröző
as if	mintha	before	mielőtt, ezelőtt
as soon as	amint	(<i>conjunction</i>)	
asks	kérd, kérdez, megkérdez	begins	kezd, elkezd, kezdődik
assistant	asszisztens	behaves	viselkedik
at first	először	behind	mögött
at home	itthon, otthon	being late	késés
at night	éjjel	believes	hisz, elhisz
at such time(s)	ilyenkor	belt	öv
at the ready	készenlétben	bends	hajol
attends	jár	between	között
August	augusztus	big	nagy
aunt	nagynéni, néni	birthday	születésnap
Austria	Ausztria	biscuit	pogácsa
awake	ébren	black	fekete
awful	szörnyű	blackboard	tábla
axe	fejsze	blanket	takaró
		blood pressure	vérnyomás
		blue	kék
		boards	beszáll
B		body	test
back	hát	book cover	borító
back page	hátlap	bookshop	könyvesbolt
bacon	szalonna	border	határ
baggage	poggyász	border crossing	határátlépés
baked goods	pékáru	border guard	határőr
bakery	pékség	boss	főnök
bakes	süt	both (<i>adverb</i>)	mindketten
balcony	erkély	bottle	üveg
bank	bank	boulevard	körút
banknote	papírpénz	bouquet	csokor
bar	kocsma	box	doboz
bath	fürdő	brandy	pálinka
bathroom	fürdőszoba	Brazilian	brazíliai

comes across	rátalál	Croatian; Croat	horvát
comes along	eljön	cucumber salad	uborkasaláta
comes and goes	jön-megy	cup	csésze
comes back	visszajön	currently	jelenleg
comes down	lejön	customs	vám
comes here	idejön	customs official	vámhivatalnok
comes home	hazajön	Czech	cseh
comes in	bejön		
comes out	kijön		
comes to (my) mind	eszembe jut		
comes up	feljön	D	
commands	parancsol	daily	naponta
commemorates	megemlékezik	damp	nedves
company	társaság	dances	táncol
complaint	panasz	dance house	táncház
complete	teljes	dark	sötét
completely	teljesen	daughter-in-law	meny
completes	végez	day	nap
computer	számítógép	day before	tegnapelőtt
concierge	szállodaportás	yesterday	
concierge desk	porta	dear (<i>expensive</i>)	drága
conspiracy	összeesküvés	decagram	dekagramm, deka
contract	szerződés	December	december
convinces	meggyőz	decides	dönt, elhatároz
cooks	főz	decision	döntés
cork	dugó	deep	mély
corner	sarok	delicate	kényes
corridor	folyosó	delicious	finom, jóízű
co-signer	kezes	departs	távozik
counter	pult	departure	indulás
courage	bátorság	deserves	megérdemel
course (<i>class</i>)	tanfolyam	dessert	desszert
course (<i>meal</i>)	fogás	detail	részlet
cousin	unokatestvér	dinner	vacsora
co-worker	munkatárs	director	igazgató
cradle	bölcső	discusses	tárgyal
craves	megkíván	distance	távol
creation	teremtés	district	kerületi
crepe	palacsinta	doctor	orvos
crescent-shaped	kifli	doctor's surgery	rendelő
roll		does	csinál
		door	ajtó

doorman	portás	endures	bír
downtown	belváros	English; English	
downtown (<i>adjective</i>)	belvárosi	man or woman	angol
dozen	tucat	enjoyable	élvezetes
draught	huzat	enough	elég
dream	álom	enters	belép, bemegy
dressing room	öltöző	entire	összes
drink	ital	entrance	bejárat
drinks (up)	iszik, megiszik	entrance bell	kapucsengő
drinks coffee	kávézik	entranceway	előtér
drinks list	itallap	entrée	főétel
drinks tea	teázik	epoch trilogy	eposz-trilógia
driver	sofőr	essential thing	lényeg
drives	vezet	estate agent	ingatlan-
dry	száraz		közvetítő, lakás
dry-cleaners	patyolat	even	közvetítő
dry-cleans	kitisztít	even so	még ... is, akár
dwells	lakik	evening	... is
		event	így is
E		every	este
each other	egymás	everyone	esemény
ear(s)	fül	exact	minden
earlier	előbb	excellent	mindenki
earlobe(s)	fülcimpa	exceptional	pontos
early	korán	excuse me	nagyszerű
easy	könnyű	exercise room	kivételes
eats	eszik		bocs, elnézést
eats breakfast	reggelizik,	exhausted	kondicionáló-
	megreggelizik	exit	terem
eats dinner	vacsorázik	experience	kimerült
eats the	uzsonnázik	explains	kijárat
afternoon snack		extraordinary	élmény
eats the mid-day	ébedel	eye(s)	elmagyaráz
meal		eyebrow(s)	rendkívül
eats the mid-	tízóraizik	eyelash(es)	szem
morning snack			szemöldök
edge	szél		szempilla
egg	tojás	F	
elbow(s)	könyök	face	arc
elephant	elefánt	faints	elájul

falls in love with	beleszeret	for rent	kiadó
family	család	for that reason	azért
family name	családi név, utónév	forehead	homlok
famous	híres	forgets	elfelejt
fantastic	fantasztikus	forint	forint
fast	gyors	fork	villa
fat	kövér	former	egykori
father	apa, édesapa	foyer	előszoba
father-in-law	após	fragrance	illat
favour	szívesség	frame	keret
favourite	kedvenc	France	Franciaország
February	február	frankfurter	virslis
feeds	megetet	free time	szabadidő
feeling	ézés	French; French-	francia
feeling of	rosszullét	man or French-	
sickness		woman	
feels	érez	fresh	friss
feels dizzy	szédül	Friday	péntek
festival	fesztivál	friendly	szimpatikus
fever	láz	fruit	gyümölcs
film director	filmrendező	funicular	sikló
final	végleges	further	további
finally	végre	future	jövő
finds	talál, megtalál		
finger	ujj	G	
finishes	befejez	garden	kert
Finnish; Finn	finn	gentleman	úr
fire	tűz	Gents	férfi WC
first	első	German; German	
first aid	elsősegély	man or woman	német
flavour	íz	gets embarrassed	zavarba jön
flies	repül	gets married	férjhez megy
flight	repülőút	(of a woman	
flight attendant	légiutaskísérő	only)	
flower	virág	gets on	felszáll
following	következő	(transportation)	
foot	láb	gets ready	elkészül
for a long time	sokáig, hosszú ideig, régóta	gets to (a place)	jut
for example	például	gets to know	megismerkedik
for how long	meddig	gets up	felkel
		gets well	meggyógyul

gift	ajándék	guest	vendég
girlfriend	barátnő	guide	idegenvezető
given name	keresztnév, vezetéknév	guide book	útikönyv
gives	ad, megad	guitar	gitár
gives up	felad	guitarist	gitáros
gladly	szívesen		
glass	pohár	H	
god	isten	hair	haj
goes	megy	half	fél
goes away	elmegy	hall	csarnok
goes down	lemegy	hand(s)	kéz
goes home	hazamegy	hand luggage	kézipoggyász
goes out	kimegy	hands in	leadja
goes over to	odamegy	hands over	átad
goes over/across	átmegy	handwriting	kézírás
goes up	felmegy	hanging	függőfolyosó
goes with	jár	corridors	
good	jó	happens	történik
Goodbye	Viszontlátásra!	happy	boldog
(<i>formal</i>)		has an effect on	hat
Goodbye	Viszonthallásra!	has fun	szórakozik
(<i>on the phone</i>)		has lunch	megebédel
grabs	fog	he	ő
graduate (<i>from</i>	érettségizik	head	fej
<i>secondary</i>		hears	hall
<i>school</i>)		Hello (<i>greeting</i>	Haló
grandchild	unoka	<i>on the phone</i>)	
grandfather	nagyapa, nagypapa	Hello (<i>singular</i>)	Szervusz
grandmother	nagyanya, nagymama	Hello (<i>plural</i>)	Szervusztok
grandparents	nagyszülők	Hello	Csókolom
great	remek	helps	segít
green	zöld	here	itt
grey	szürke	here!	íme
grins	vigyorog	of a certain	származású
ground floor	földszint	heritage	
group	csoport	hi	szia, sziasztok
guard	őr	high	magas
guards over	őríz	historian	történész
guesses	sejt	historic	történelmi
		history	történelem
		holds	tart

holiday	szabadság	inexpensive	olcsó
homeland	haza	inner	belső
homework	házi feladat	inquires	érdeklődik
honestly	őszintén	inside	bent
hope	remény	instead of	helyett
hopes	remél	interesting	érdekes
hospitality	vendégség	interests	érdekel
hot	forró	interprets	tolmácsol
hotel	szálloda, hotel	introduces	bemutat
hotel guest	szállodavendég	invitation	meghívás
hour	óra	invites	meghív, elhív
house	ház	is	van
how many?	hány?	is acquainted	ismer
how much?	mennyi?	with	
how much (so)?	mennyire?	is afraid	fél
however	azonban	is amazed	csodálkozik
Hungarian	magyar	is at risk	kockán forog
Hungary	Magyarország	is born	születik
hungry	éhes	is cold	fázik
hurries	siet	is happy	örül
hurts	megárt, fáj	is late	késésben van
husband	férj	is late for	lekésik
		is missing	hiányzik
		is necessary	kell
		is on the way	útba esik
		is pleasing	tetszik
		is suitable	megfelel
		is possible	lehet
		is surprised	meglepődik
		is touched by	meghatódik
		island	sziget
		isn't that so?	ugye?
		Italian	olasz
		Italy	Olaszország
		items to declare	elvámolnivaló
		J	
		January	január
		Japanese	japán
		jealous	féltékeny
		joins up with	csatlakozik
I			
I	én		
ice cold	jéghideg		
ice cube	jégkocka		
idea	ötlet		
i.e.	ugyanis		
if only	bárcsak		
ill	beteg		
imagines	képzeli		
immediately	azonnal		
important	fontos		
impossible	lehetetlen		
improves	javul		
in front	elől		
in front of	előtt		
in person	személyesen		
in the back	hátsó		
in the neigh- bourhood	közben		

jokes	viccelődik
July	július
jumps down	leugrik
jumps in	beugrik
June	június
just (now)	épp(en)
just like that	csak úgy

K

keeps	tart
keeps a secret	titkol
key	kulcs
kilogramme	kilogramm
kilo	kiló
kind	kedves
kiss	csók
kitchen	konyha
knee	térd
knife	kés
knows how	tud

L

Ladies	női WC
lady	hölgý
lake	tó
landmark relics	emlék
language	nyelv
language school	nyelviskola
late	késő
laughs loudly	kacag
lawyer	jogász
leads one to	vezet
leads over to	odavezet
leaves	hagy, itthagý
leg	láb
lemonade	limonádé
let!	hadd
lets oneself go	elengedi magát
letter	levél
letter-writing	levélírás

lettuce	saláta
level (<i>noun</i>)	szint
lift	lift
light	világos
lights up	rágyújt
(<i>a cigarette</i>)	

likes	kedvel
line	vonal
litre	liter
literature	irodalom
little	kis
lives	él
lives (on)	megél
living room	nappali
local	helyi
long	hosszú
looks	néz
looks around	körülnéz
looks at	megnéz
looks for	keres
looks in	benéz
loosens	meglazít
love	szerelem
lover	szerető
loves	szeret
low	alacsony
luck	szerencse
luggage	csomag

M

madam	asszonyom
maiden name	leánykori név
mailbox	postaláda
mails	felad
main post office	főposta
mainly	főleg
makes	csinál
makes friends	összebarátkozik
(with)	
many	sok
map	térkép

non-carbonated	szénsavmentes	only	csak
noodle	galuska	open	nyitva
noon	dél	opens	nyit
nose	orr	opens up	kibont
not	nem	or	vagyis
not at all	egyáltalán nem	orange (<i>colour</i>)	narancsszínű, narancssárga
not even	meg . . . sem	orange (<i>fruit</i>)	narancs
notion, idea	fogalom	orchestra	zenekar
not yet	még nem	order (<i>restaurant</i>)	rendelés
nothing	semmi	order (<i>system</i>)	rend
November	november	orders	rendel, megrendel
now	most; már	originally	eredetileg
nowadays	mostanában	other	másik
number	szám	other (<i>else</i>)	más
		others (<i>rest</i>)	többiek
		outside	kint
		own	saját
O		P	
occasion	alkalom	pair	pár
October	október	pantry	kamra
of course	persze	paper	papír
of youth	fiatalkori	paprika	paprika
office	iroda	parent	szülő
official	hivatalos	Paris	Párizs
oh, come on!	ugyan	parks	parkol
old (<i>of non-living objects</i>)	régi	parrot	papagáj
older brother	báty	passenger	utas
older sister	nővér	passenger list	utaslista
on the left	balra	passes (<i>of time</i>)	telik
on the other hand	viszont	passing	múló
on the right	jobbra	passport	útlevél
on the way	útközben	passport control	útlevéllenőrzés
on the way out	kifelé menet	past	elmúlt
on time	időben	pastry	sütemény
once	egyszer	patient (<i>noun</i>)	beteg
one	egy	pays	kifizet
one-day pass	napijegy	pedestrian	járókelő
on public transport			
onion	vöröshagyma, hagyma		

pencil **ceruza**
 performs **fellép**
 perhaps **talán, esetleg,**
nétán
 person **személy**
 (*individual*)
 person (*man*) **ember**
 persuades **rábeszél**
 phone card **telefonkártya**
 photo **fotó**
 photographer **fotóművész**
 picks up **felvesz**
 picture **kép**
 piece **darab**
 pillow **párna**
 pink **rózsaszínű**
 pitcher **kancsó**
 place **hely**
 plan **terv**
 plane **gép**
 plane ticket **repülőjegy**
 plans **tervezget**
 playbill **műsorfüzet**
 plays **játszik**
 plays the piano **zongorázik**
 pleads **könyörög**
 pleasant **kellemes**
 plum **szilva**
 plum brandy **szilvapálinka**
 pocket **zseb**
 poem **vers**
 poet **költő**
 poetry collection **verseskötet**
 policeman **rendőr**
 Polish, Pole **lengyel**
 ponders, thinks **gondolkozik**
 pool **medence**
 poor **gyenge**
 poppy-seed roll **mákos kifli**
 porter **hordár**
 Portuguese **portugál**
 postcard **képeslap, lap**

post office **posta**
 powers of state **államhatalom**
 preferably **inkább**
 prepares **elkészít, készít**
 prepares (for) **készül**
 prescription **recept**
 presses **nyom**
 pretence **színlelés**
 pretends **színlel**
 private **magánjellegű**
 problem **probléma, baj**
 profession **foglalkozás**
 programme **program**
 pulse **pulzus**
 purple **lila**
 puts down **letesz**
 puts in **betesz**

Q

quarter **negyed**
 question **kérdés**
 queue **sor**
 quite **elég**
 quits **abbahagy**

R

radio **rádió**
 raised **hőemelkedés**
 temperature
 reads **olvas, elolvas**
 realizes **rájön**
 really **valójában,**
tényleg
 rear **hátsó**
 receipt **számla**
 recipe **recept**
 recognizes **felismer**
 red **piros, vörös**
 relates **elmesél**
 relative **rokon**

relaxation	kikapcsolódás	searches	kutat
reliable	megbízható	seat	ülés
remembers	emlékszik	second	második
renovation	tatarozás	secondary	gimnázium
repair shop	szervíz	school	
repairs	szerel	secret	titok
replies	válaszol	secretary	titkárnő
requests	kér, megkér	seems	túnik
reserves	lefoglal	sees	lát
rest	pihenés	sends	küld
rest room	mosdó	sends off/away	elküld
restaurant	vendéglő	sends the	üzen
rests	pihen	message	
returns	visszamegy	Senegalese	senegáli
revolution	forradalom	September	szeptember
reward	jutalom	serious	komoly
ride	fuvar	sets off	indul, elindul
right away	mindjárt	seven	hét
rises	kel	several	néhány, több
Romanian	román	she	ő
room	szoba	shirt	ing
room for one	egyágyas	shoe(s)	cipő
room reservation	szobafoglalás	shop assistant	eladó
rose (flower)	rózsa	shopping	bevásárlás
round crusty roll	zsemle	shops	vásárol
run	fut	shore	part
runs down	lemerül	short (<i>not of people</i>)	rövid
(<i>of a battery</i>)		shoulder(s)	váll
runs into	összefut	shows	mutat, megmutat
rushes	rohan	shroud	szemfedő
Russian	orosz	sibling	testvér
		sight-seeing	városnézés
		(<i>in the city</i>)	
S		sign	felirat
sad	szomorú	signs (<i>one's signature</i>)	aláír
salami	szalámi	singer	énekes
sandwich	szendvics	sings	énekel
Saturday	szombat	sings (<i>through</i>)	elénekel
sauna	szauna	sip	korty
sausage	kolbász	sir	uram
says	mond,		
	megmond, szól		

sister-in-law	sógornő	stamp	bélyeg
sits	ül	stands	áll
sits down	leül	stands up	feláll
sits into	beül	station (<i>bus</i>	pályaudvar
situation	helyzet	<i>or train</i>)	
skewer	nyárs	stays (<i>remains</i>)	marad
slams	vág	stays (<i>resides</i>)	tartózkodik
slams onto	rávág	stays, keeps	megmarad
sleeps	alszik	steam	gőz
slip of paper	cetli	steam bath	gőzfürdő
slow	lassú	steps out	kilép
small	kicsi	steps over	odalép
smiles	mosolyog	still	még mindig
smirks	somolyog	still (<i>something</i>	mégpedig
smokes	dohányzik	<i>more</i>)	
so	olyan	still (<i>yet</i>)	még
so . . .	szóval	stops	abbahagy
so much	annyi, ennyi	store	bolt
so much so	annyira, ennyire	storey	emelet
some other time	máskor	story	történet
somehow	valahogy	straight	egyenesen
something	valami	street	utca, út
somewhere	valahol	strikes	üt
song	nóta	strolls over to	odasétál
son-in-law	vő	strolls the	végigsétál
soon	hamar (osan), hamarosan, majd	length of	
soup	leves	strudel	rétés
Spaniard	spanyol	struggle	küzd
Spanish	spanyol	studies	tanul
speaks	beszél	study, studying	tanulás
speaks up	megszólal	sub-let	albérllet
specialization	szak	subway	földalatti
(<i>in school</i>)		success	siker
special service	különszolgáltatás	such (a)	ilyen, olyan
specific time	időpont	suddenly	hirtelen
spends	tölt	sugar	cukor
spends the night	éjszakázik	suggests	javasol
spoils	elront	suitcase	bőrönd
sports bag	sporttáska	summer cottage	nyaraló
stairs	lépcső	summer's	nyári
		summery	nyári
		Sunday	vasárnap

tough	nehéz	uncle	bácsi, nagybácsi
tourist	turista	under	alatt
tourist group	turistacsoport	understand	ért
towards above	föle	understands	megért
towards next to	mellé	undresses	levetkőzik
towel	törülköző	unexpected	váratlan
traffic light	lámpa	unfortunately	sajnos
train	vonat	university	egyetem
train ticket	vonaljegy	unoccupied	szabad
tram	villamos	until here/ until now	eddig
translate	fordít	until there/ until then	addig
travelling	utazás	unwinds	kikapcsolódik
travels	elutazik	usually	általában
travels through	bejár		
tree	fa		
trembles	reszket		
tries	megpróbál, próbál	V	
tries out	kipróbál	valuable	értékes
trolley	troli	vase	váza
truly	igazán	veal paprikás	borjúpaprikás
truth	igazság	vegetable	zöldség
Tuesday	kedd	vegetable dish	főzelék
turkey bologna	pulykasonka	very	nagyon
Turkish, Turkish man or woman	török	video camera	videókamera
turns	fordul	Vienna	Bécs
turns back	visszafordul	visits	meglátogat
turns in	befordul	voice	hang
turns on	bekapcsol		
two	két/kettő	W	
two-room (one- bedroom)		waist	derék
apartment	kétszobás	waiter	pincér
<i>type of cake</i>	dobos torta	waiting room	váróterem
types up	legépel	waits	vár, megvár
		waits around	várakozik
		wakes	ébred
		wakes up	felébreszt
U		walk	sétál, elsétál
ugly	csúnya	wall	fal
unbelievable	hihetetlen	want	akar
unbuttons	kigombol	warm	meleg

water	víz	window	ablak
we	mi	wine	bor
weather	idő	wine bar	borozó
weather report	időjárásjelentés	wine bottle	borosüveg
Wednesday	szerda	winks	kacsint
week	hét	winter salami	téliszalámi
weekend	hétvége	wish	kíván
weekly public	hetijegy	without	nélkül
transport pass		without ice	jég nélkül
well (<i>adverb</i>)	jól	wonderful	gyönyörű, csodás
well . . .	hát, nos	wooden bench	fapad
well, well . . .	nocsak	work	munka
(<i>informal</i>)		workplace	munkahely
West African	nyugat-afrikai	world	világ
wet	vizes	wrist	csukló
what	mi	writer	író
what a . . .!	micsoda	writes	megír
what do you	hogyhogy?		
mean?		Y	
what kind of?	milyen?	year	év
when?	mikor?	yellow	sárga
when	amikor	yes	igen
(<i>conjunction</i>)		yesterday	tegnap
where?	hol?	you (<i>formal</i>)	ön
where (to)?	hova?	you (<i>formal,</i>	maguk
where?	merre?	<i>plural</i>)	
which (one)?	melyik?	you (<i>formal,</i>	maga
which way?	merre?	<i>singular</i>)	
while	amíg	you (<i>familiar</i>)	te, ti
whispers	súg	you are right	igazad van
white	fehér	young	fiatal
who?	ki?	young man	fiatalember
who (<i>emphatic</i>)?	kicsoda?	younger brother	öcs
whole	egész	younger sister	húg
why?	miért?	you're welcome	szívesen
why not?	miért ne?	you're welcome	kérem
will (<i>future</i>	fog	(<i>formal</i>)	
<i>auxiliary</i>)			
will be	lesz		

Grammar index

Suffixes

Nouns and adjectives

- ablative (**-tól/-től**) 118
- accusative (**-t**) 57–8
- adessive (**-nál/-nél**) 118
- allative (**-hoz/-hez/-höz**) 118
- causal-final (**-ért**) 153
- dative (**-nak/-nek**) 84–6
- delative (**-ról/-ről**) 118
- elative (**-ból/-ből**) 118
- essive (**-ul/-ül**) 45
- illative (**-ba/-be**) 118
- inessive (**-ban/-ben**) 117
- instrumental (**-val/-vel**) 153–4, 240
- sublative (**-ra/-re**) 118
- superessive (**-o/-e/-ön**) 118
- temporal (**-kor**) 147
- terminative (**-ig**) 147

Verbs

- potential (**-hat/-het**) 232–3
- causative (**-(t)at/-(t)et**) 235
- adverbial participle (**-va/-ve**) 202

Other

- adverbs (**-an/-en**) 133–4, 202
- collective (**-ék**) 224
- comparative (**-bb**) 238–9
- superlative (**leg-**) 243

Grammar points

- adjectives 11, 19
- adverbs
  - from adjectives 133–4
  - from verbs 202
- agreement 34
- alphabet 1
- articles
  - definite 11
  - indefinite 24
- aspect 134–5

- back vowels 15–17

- cases 117–122
  - about 117
  - and motion 117–19
- causative 235
- collective 224
- comparative 238–9
- conditional 217–19
  - past 221
- consonants 2–3
- coverbs 126–8, 168

- dative 84–6
- definite conjugation 77–9
- direct object 57–8, 77–8

- fleeting vowel nouns 113–15
- fleeting vowel verbs 172

- focus 32–3
 front vowels 15–17
 future 63–4, 170–1

 gender 11

 ‘have’ 102–4, 109

-ik verbs 49–50
 imperative 181–3, 186–9
 indefinite conjugation 42
 indirect object (see dative)
 infinitive 44
     declined 139–40
 informal address 36
 intonation 4
 irregular verbs 266–70

 kinship terms 96–7

-lak/-lek 212
 linking vowels 15–17
 locative system 117–122
 long consonants 3
 long vowels 3–4
 low vowel words 113–15

 negation 32
     double 105–6
 noun classes 113–15
 numbers 64–5, 88–9
     cardinal 64–5
     ordinal 101–2

 object (see ‘direct object’)

 past tense 156–8
 personal pronouns 11, 51
 plural 17–18
 possession 90–3, 108, 223–4, 226–7
     singular 90–3
     plural 108

 postpositions 200–1, 206–8
 potential 232–3
 present tense 42–4
 pronouns
     ez/az 10, 51–2
     formal 36
     familiar 36
     personal 11, 31
     reflexive 173–4
     with cases 165–8
 stress 1
 subjunctive 181–3, 186–9, 193
 superlative 243

 tag questions 105

 unrounded (front) vowels 15–17

 vowel harmony 15–17

 word order 32–4, 127–8

Words, coverbs and expressions

akar 137

bárcsak 215–16
be 126

el 126, 134–5

fel 126
fog 170–1

hol?, hova?, honnan? 94

inkább 50

jön 86–7
kell 139
ki 126

le 126

lehet 140

lesz 63–4

maga 173–4

magázás 36

meg 134–5

megy 86–7

merre? 94

nincs/nincsenek 27–8

oda 126

önözés 36

tegezés 36

tessék 68

tud 137

ugye? 105

van 27–8, 31–2

Topic index

- apartment 202–3, 205
- apologies 65–6
- body 190
- buying food 54–7, 60–1
- colours 52–3, 47–9
- currency 87–8
- days of the week 151
- doctor's surgery 179–80
- entertainment 164–5, 229
- familiar address 36–7
- family 96–7
- food 136, 141–3
- formal address 36–7
- free time 154–5, 159–60, 230
- greetings 35
- health 179–80, 190–1
- historic landmarks 162–3, 196–7, 214, 246–7
- hotel 98–100
- Lake Balaton 175–7
- love 211
- meals 141–3
- nationalities 11
- polite questions 38–9
- preferences 50
- proverbs 177–8, 195–6, 245–6
- questions 32–4
- restaurant 121, 123–5, 131–2
- taxi 69–70, 73–5, 80–1
- telephone 66, 69–72
- terms of address 20–1, 36–7
- time expressions 146–52
- tipping 81
- travel 22–4, 128–9
- wishes 215–16

CDs and Cassettes
available

C O L L O Q U I A L
HUNGARIAN

COLLOQUIAL HUNGARIAN is the ideal introduction to the Hungarian language.

Specially written by experienced teachers, the course offers a step-by-step approach to written and spoken Hungarian and covers a variety of modern everyday situations.

What makes **COLLOQUIAL HUNGARIAN** your best choice in personal language learning?

- Emphasis on up-to-date, conversational language
- Comprehensive vocabulary lists (Hungarian–English and English–Hungarian)
- Useful reference grammar notes
- Dialogues and cultural notes provide introduction to Hungarian culture.

By the end of this rewarding course you will be able to communicate confidently and effectively in Hungarian in a broad range of everyday situations, both formal and informal.

Two 60-minute cassettes or CDs are available to accompany **COLLOQUIAL HUNGARIAN**. Recorded by native Hungarian speakers, these complement the book and will help you develop your pronunciation and listening skills.

Cover photograph: Drying paprika pepper © PictureNet/Corbis

 Routledge
Taylor & Francis Group

11 New Fetter Lane, London EC4P 4EE
29 West 35th Street, New York NY 10001
www.routledge.com PRINTED IN GREAT BRITAIN

ISBN 0-415-24256-8

9 780415 242561